Copiese la portada

M.S. 4º pergº con 306 hojas y ademas la portada pergº desgajada, completo.

R= Marcelino de Scientia Dei.

Marcelino de Scientia Dei

Materia De Sentenzias Del Dr. Del Pe. Marzelino Gozalbo Maestro de Prima Del Colegio de Sn Pablo de la Compañia De Jesus de Granada.

Esta Materia la hube de Dn Juan Casani, y Burgos Mi Condiszipulo, y Concolega en este Imperial del Sor Sn Migl, por haver empezado a estudiar Leies, y me entrego uso, y Posesion de ella el Dia 6 del mes de Noviembre de 1718 Vispera De rozos [?], y Domingo, y por ser asi Lo firmo como Unico Dueño por si fortuitamte se Perdiere, se me Buelva, no olbidandose el prudente que la hallare de aquel principio del derecho.

Ius Suum Cuique tribuere.

Dn Antonio de Busto y Robles

Dn Diego Lho [?] Garcia Cueto Ponze de Leon

Dn Antonio de Vera [?] y Castillo

Del S. D. Marcos de Torrijos Can.º de la Yglª de Granada, a q.n se ha de volver.

Tractatus primus

De Scientia Dei in communi

Quamvis scientia Dei simplex et indivisibilis sit, plures tamen partes doctores inquirunt probarique cognoscendi modi varia et nomina adscribunt ratione quorum [illegible] adaequata quasi nos descendamus eaque [illegible] exponemus.

Disputatio 1ª

Qualis sit et unde a ratione habet [illegible] scientia Dei

Caput primum

— Scientiae Divinae essentia et existentia —

Si loquamur de scientia divina prout explicatur hoc nomine intellectus, [illegible] intellectualis perfectio [illegible], atque omnia quae in hoc tractatu [illegible] de scientia divina prout dicitur perfectio [illegible] admittunt [illegible] primus [illegible] facultates actus actualiter cognoscendi [illegible] ideo [illegible] scientia Dei [illegible] ab omnibus explicatur: cognitio intellectualis perfecta [illegible] cognitio [illegible] quae cognoscunt [illegible] cognitio [illegible] intellectualis [illegible] cognitione [illegible] cognitione [illegible]

[illegible] S. Thom. contra Gent. [illegible] cap. [illegible]

persona ... sive ab [illegible] alia cognitione

2

§ Item hec persona intellectus ... divino [illegible] sine imperfectione [illegible] intellectivis, ergo nec [illegible] quibus nec habitu nec [illegible] proprie ... ab aliqua fit [illegible] nec [illegible] apprehensione nec [illegible] discursiv[illegible] hec namque omnia imperfectionem redolent ut [illegible] in hoc ... intelligentiis sunt [illegible] in multis [illegible] ... ... [illegible] in multis [illegible] ... [illegible] ... ... [illegible] ... [illegible] ... ... [illegible] ... ... [illegible] ... [illegible] ... ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... ... [illegible] ... ... excluduntur

3

§ [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible], [illegible], [illegible] ... [illegible] ... Dionisius de Divinis nominibus cap. 7 [illegible] ... cognoscens cognoscit omnia et [illegible] ... et indivisibilia ... [illegible] ... et multa [illegible] ...

extra locum erat quam omnino dicta distans [illegible]

fore intra praeterita praesentiam, ac futura uni

co simplicissimo intuitu videat. Ex altera vero parte

nihil aeque fore intuetur praeterita respicit, praesentia

aspicit ac futura prospicit

§ Scripta huius scientiae in Deo 4

tradit ex duplici capite tum ex fide, tum ex ratione

nam de hoc [illegible] scientiae [illegible]

in qua [illegible] aliquid tradit clarius et frequentius [illegible]

[illegible] dubitare

quomodo erit Deus, et in eo scientia intellectus [illegible]

72 ibi ad Colossenses 2 in quo (Christo) sunt omnes

thesauri sapientiae et scientiae Dei. Ad Romanos 11

O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei [illegible]

[illegible] adeo ut S. Dionysius de

divinis nominibus cap. 12 dixerit divitias divinae

contemplationis [illegible] et [illegible]

§ Dubiolum excitabit 5

[illegible] an videbit

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ut ... imperfectionibus [illegible]

[illegible] nulla [illegible] imperfectio [illegible]

[illegible] motu [illegible]

[illegible]

[illegible] sine imperfectione [illegible] reperiatur

in Deo; atque [illegible] stricte [illegible]

[illegible] sine imperfectione reperit [illegible] in Deo

[illegible] eminenter solum [illegible] stricte [illegible]

[illegible] cognitio [illegible]

nulla [illegible] imperfectio [illegible]

[illegible]

[illegible] cognita [illegible]

[illegible] cognoscit [illegible]

[illegible] cognoscit [illegible]

[illegible] cognoscit [illegible]

cognoscit [illegible] Deus una [illegible]

[illegible] cognoscit, unde [illegible]

cognitio [illegible] nominibus nominari [illegible]

[illegible] stricte [illegible]

[illegible] abstrahens a [illegible]

[illegible] idea [illegible]

[illegible] stricte [illegible]

idea [illegible] repugnat [illegible] stricte [illegible]

quia [illegible] repugnet [illegible]

tum attributis talibus ab omni defectu expurgandis
tus per suas rationes evidentibus, tractae ad relucens
intelligibilis ex quo intelligatur habens aut discurrens:
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
stantes rationes tractae ad ta prior... et ad ultimam
una intelligibilitas ex quo intelligatur habens creatus
aut discurrens ut convenit in Deo ex eo [illegible] et
[illegible] non debent re
[illegible] in quo [illegible] in [illegible] requiritur [illegible]
generis

§ Obiicies [illegible] habens perfecte &
monstrare [illegible] perfectibilitatem [illegible]
in hoc [illegible] includit [illegible] discurrens quia Deo
repugnat ex [illegible] itaque [illegible]
[illegible] Deo repugnant [illegible] metaph
[illegible] praedicentur ut praedicatur de Deo [illegible]
[illegible] nulla proprietatibus [illegible]
[illegible] debet Deo. [illegible]
[illegible] habens & nomine [illegible] videtur
[illegible] requirit [illegible]
[illegible] defectum [illegible]

§ Obiicies [illegible]
[illegible] habens [illegible] habens repugnat Deo ex [illegible]

Proba[tur] [illegible] q[uo]d via metaphorice dicit[ur] de Deo q[uo]d [illegible]
nat [illegible] q[uo]d via proprie conv[enit] Deo [illegible] q[uo]d proprie
contraponit[ur] ad metaphorice [illegible] prout [illegible] ponit[ur] [illegible]
[illegible] dic[itur] [illegible] ut [illegible] duplicem [illegible] viae
a[ttri]b[utu]m proprium [illegible] Deo et creaturis [illegible]
[illegible] a[ttri]b[utu]m [illegible] proprium [illegible] q[uo]d Deo
[illegible] Alias proprium [illegible]
[illegible] viae creatae, ideoque totum quantum [illegible]
tota [illegible] continet [illegible] q[uo]d [illegible] viae [illegible]
[illegible] Deo q[uo]d [illegible]
[illegible] esse [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] admittit

10

§ Obiicies 3 [illegible]
via [illegible] Deo
[illegible] abstractas [illegible]
[illegible] singularitas [illegible]
[illegible] via [illegible] singularia [illegible]
[illegible] dixit [illegible] Deus nec [illegible] nec [illegible]
[illegible] more dici [illegible]
[illegible] in [illegible] intento in [illegible]
q[uo]d ultima quia se extendit ad [illegible]
[illegible] via [illegible]
[illegible] singulari

seu hec quidem in in dio univocationis est

Caput [illegible]

[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] habitis [illegible]
[illegible] tractari hec solent et [illegible] nos
maneant pro [illegible] intellig[enti]a harum [illegible]
[illegible] Dist. [illegible] 14 art[icu]lo 1 ad 4 q[uaestio]ne [illegible] no
[illegible] [illegible] [illegible] perfecte excare [illegible]
[illegible] ab eius significatione [illegible] illud quod
pertinet ad imperfectionem [illegible] quod [illegible] excare [illegible]
[illegible] nomen de quo designatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab imperfectione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quidem [illegible] [illegible]
imperfectionem [illegible] includat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] significatio
[illegible] talis nominis [illegible] [illegible]
quia [illegible] ab [illegible], at [illegible] quia in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible]

[illegible] dubitat an [illegible] memoria; 42

dubi[illegible] [illegible]

[illegible] memoria [illegible]

[illegible] memoria [illegible]

[illegible] memoria [illegible]

[illegible]

[illegible] memoria [illegible]

[illegible] retinente [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] memoria [illegible]

[illegible]

[illegible] 43

[illegible]

[illegible] facilitas [illegible]

[illegible] facilitas [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

facilitas [illegible] memoria [illegible]

[illegible]

[illegible] facilitas

[illegible]

14

[illegible]

15

[illegible]

aut duobus quorum alterum sit virtus altera facilitas ex vitio opposito tribuatur virtutis habitum multiplicantibus

§ Nec obstat 16

3° quod in perfectio facilitas comprehendatur sub invisito virtus perfectissimus. = Nec obstat si habitus denegandus esset Deo quia facilitas quae dicit sub habitus includit sub ratione virtus perfectissimi denegandus esset Deo per eius ... negata virtus, et ceteraque haec omnia includuntur sub conceptu entis perfectissimi unde sic argumentor a pari: quod includitur formaliter in conceptu entis perfectissimi actu formaliter reperitur in Deo atqui in conceptu intellectus perfectissimi includitur formaliter facilitas ad actum ergo ut obiectio. Et rationibus probant eo quod ... quod illa omnia videlicet esse qualitatem, supernaturalitas, acquisitam per repetitionem actuum et cetera sunt extra essentiam habitus et solum inveniuntur in creaturis

§ Deo ideo 17

adversarii ... concurrere cerum species. Est contra communem Thomistarum nostrorum, et videtur Sanctus Thomas ... ad quaestionem 14 articulo 4 ubi nec essentia cum sit species intelligibilis, ex necessitate sequitur quod ipsum eius intelligere sit eius essentia, et esse; et sic patet quod in Deo intellectus et intelligens

intelligit Species intelligibiles et forum intellexe-
runt omnino unus et idem. Accedit communis The-
ologorum sententia hoc ubique supponendum. Probatur
supra a ratione quia munus speciei est determina-
re intellectum ad cognoscendum obiectum tam quoad
substantiam quam quoad modum cognitionis: Item
unire intelligibiliter intellectum cum obiecto et
plura alia contenta in hoc conceptu complexe
intellectum in ratione speciei intelligibilis ade-
quatae atque in intellectu divino prout distinc-
to sa ab omni alio quanto requirit summa determ-
inatio ad omnia et singula obiecta omnino per-
fectissime cognoscenda itaque speciem intellectum
adaequatissimum ... in intellectu prout distincto sa
quocumque alio requirit [illegible]

18

§. Sed obiicitur pro-
positionem ad tollendum indifferentiam potentiae quae ab intellec-
tu divino excluditur [illegible]. Ideo [illegible]
Illa speciem in [illegible] sa in intellectu divino [illegible] probo: [illegible]
[illegible] perfectus dicitur summae indifferentiae ad
quodlibet obiectum cognoscendum et summa [illegible]
[illegible] intelligendi [illegible] exclusiva indifferentiae
[illegible] summus [illegible] quod in intellectu
[illegible] duae [illegible] quorum altera [illegible]

intuitiva et altera [illegible] intelligentiae [illegible]

ut una perficiatur ab alia ab extrinseco [illegible]

perfectius intus

Dubitatur 2° quid species [illegible] 19

[illegible] species limitat ab obiecto impressa ut [illegible]

[illegible] — [illegible] intellectus

[illegible] prout [illegible] ab obiecto et ab [illegible]

[illegible] intelligendi [illegible]

[illegible] species ab obiecto [illegible]

[illegible] intellectus [illegible]

[illegible] species [illegible]

[illegible] creaturae

[illegible] limitatur [illegible]

Dubitatur 3° 20

species [illegible] repraesentare [illegible] obiecti

[illegible] obiecto [illegible]

[illegible] species [illegible] repraesentare [illegible] obiecti

[illegible] repraesentare [illegible]

[illegible] repraesentare [illegible] obiecti [illegible]

[illegible] species [illegible]

limitat [illegible] creaturae

[illegible] obiecti

[illegible] obiecti [illegible]

qd intellectio de se repetit [illegible] cap 3 [illegible]
sit et apprehensio et precisio

Cap 3

An scientia Divina possit esse apprehensio et precisiva

21 Eodem de significatione [illegible] procedendum est apprehensionem [illegible] proponens [illegible] notarunt. [illegible] impura, et non pura. Pura est quae excludit [illegible] iudicium de [illegible]. Non pura est quae [illegible] obiecti apprehensio [illegible] iudicium de illo. [illegible] Exi-mius [illegible] 30 [illegible] 39 [illegible] tractant [illegible] 23 de [illegible] 31 prope 25 [illegible] plurimos [illegible] Ramirez disp 2 cap 2 multos [illegible]

22 [illegible] sit [illegible] apprehensio non pura. [illegible] non pura quia apprehensio [illegible] repugnare [illegible] pura est apprehensio excludit [illegible] iudicium de obiecto eodem [illegible] in [illegible] apprehensio quae non iudicium de obiecto eodem [illegible] obiectum [illegible] existens aut [illegible] aut [illegible] ut patet. Si autem sit [illegible] et [illegible] ut [illegible]

et ut singulis. ergo apprehensio quae non erit per iudicium exclusa

[illegible] cognitio [illegible] propositionis [illegible]

videlicet per iudicium exprimat ergo pura apprehensio

§ Urgeo 23

conclusio nostra apprehensio non pura est perfectio simplex: ergo debet for-

maliter in Deo reperiri si aliqua perfectio simplex est perfectio simpliciter sim-

pliciter. Probo: quia apprehensio non pura est intellectualis perceptio obiecti praescindendo

per abstractionem [illegible] et [illegible] perfectio simplex: ergo

illa erit [illegible] exclusa [illegible] expressione praescindendo

expressione [illegible] praescindere [illegible] explicare per iudicium [illegible]

[illegible] intellectualis perceptio obiecti praescindens [illegible]

per imperfectionem quae [illegible] explicat per iudicium at quod non explicare per iudicium

est imperfectio [illegible] imperfecta [illegible]

[illegible] per iudicium: ergo.

§ Rebus imperfectionis [illegible] in hoc solo consistunt 24

explicare per iudicium ut bene probat argumentum et in eo quod sit cognitio non

iudicativa et [illegible] loquamur [illegible] indiudicativa

[illegible] praescindere non negante. Sic argumentor [illegible]

[illegible] perceptus [illegible] cognitio et [illegible] conceptus praescindit for-

maliter a iudicio et apprehensione: datur ergo [illegible]

[illegible] praescindens a iudicio: ergo cognitio non iudicativa

[illegible] praescindere [illegible] per imperfectionem. [illegible] apprehensio est

[illegible] oblata per formalitatem iudicii [illegible] manet in

intellectualis perceptio obiecti; et intellectualis perceptio

ibbi verba explicit imperfecte ergo

25

§ Rebus iterum conceptus hunc cognitio ex communi et quasi genericum vel specificus aut singulare qualis est conceptus ipse apprehensio. Conceptus ipse infinita intellectualis ~~[illegible]~~ ob hoc vide ... Deo et creaturis, et specificus et singularis, Deo atque conceptus ipse non explicat perfectiones: sed ergo perfectionem conceptus singularis cognitionis non explicans perfectiones. Deo ... conceptus ille solus explicaret perfectiones ratione infinitudinis et rationem infinitudinis, esse contrahere ad cognitionem non explicat perfectionem. Conceptus ergo ille non est perfectionem infinitus in toto genere cognitionis et ... talis quasi species cognitionis nihil affirmantis aut negantis de obiecto ... proponentis ergo

26

§ Ergo ... cognitio divina quae terminat ad Angelum est forma ... cognitioni quae quamvis sit formaliter infinita in illa formalitate cognitionis Angeli non tamen est formaliter infinita in toto genere cognitionis quia ideam imperfe ratur ex parte imperfectam; ergo imperfecta non explicare perfectionem omnino perfectionem de linea cognitionis; ~~[illegible]~~ ita similiter conceptus cognitionis infinite prout praecise ... proponere perfectissime obiectum independenter formaliter ab affirmatione et negatione et falsitate

cognitioni sine praeiudicio in illa practica, et tamen in illo genere cognitionis, nec explet perfectionem iudicii, quod tamen in illis imperatur etiam perfectam

§ Objectio 27

Contra: Apprehensio terminorum ignorata, ubi apprehensio terminorum nulla fit, tale obiectum nec apprehensibile cognoscens, quia [illegible] notitia Dei. Ergo etiam cognitio Dei non dicit unicuique sine terminis. Ergo etiam ex terminis apprehensis simplicibus, aut saltem communibus ex [illegible] quando non [illegible] apprehensionem quam hunc [illegible] cognoscens [illegible] apprehensio [illegible] [illegible] [illegible] ut habet [illegible] cognitio, ut [illegible] [illegible] de hoc, quia tamen [illegible] practica cognitionis idem [illegible] realiter [illegible]. Et inde [illegible] cognitionis [illegible] unde quaeque [illegible] practica [illegible] praecedente [illegible].

§ Objectio [illegible] 28

[illegible] ut [illegible] § 22 [illegible] nullus [illegible] Deus [illegible] [illegible] nullo [illegible] Deus ut apprehendens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proquo Deus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inde Deus [illegible] [illegible] [illegible] Deus cognoscens hanc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] —

signo quo consideratur apositive et impositive: ergo apprehendendo solo ista [illegible] nos intellectus Deus [illegible] possibilia

29 § Et tamen ea-

praemissa adducto solo non placet quia quamvis pro illo signo quo consideratur apositive et impositive rerum absentibus omnibus Deo [illegible] creaturae [illegible] in [illegible] omnes possibiles et omnes iudicabiles [illegible] quidem quia in illo signo [illegible] iudicabiles ex [illegible] cognitionis quae cognoscit [illegible] et hoc [illegible] solo data praecisa [illegible] quod [illegible] iudicabiles et hoc [illegible] quia in illo signo sunt in [illegible] possibiles, ergo iudicabiles. [illegible] de impossibilibus

30 § Ideo ergo adhuc [illegible] intimate [illegible] utrumque [illegible]: ergo in nullo signo [illegible] Deus ut [illegible] apprehendens omnes [illegible] ut apprehendens [illegible] nos [illegible] in illo signo [illegible] Deus apprehendens omnes [illegible] illud [illegible] quae [illegible] cognoscitiva [illegible] nobis Deus ut apprehendens [illegible] proponeret illud ut iudicandum. [illegible] in signo [illegible] Deus [illegible] ut [illegible] cognosceret [illegible] iudicative potentia [illegible] tamen sola [illegible] cognitionis [illegible] ut [illegible] cognosceret [illegible] potentia [illegible] iudicative et apprehensive et [illegible] illius [illegible] cognitionis [illegible] et apprehenderet [illegible] potentia [illegible] iudicaret [illegible] cognitionis [illegible] ad potentia [illegible]

31 § [illegible]

32

per alia praedicata cognoscimus: existentia autem ut actu exercitus [illegible] videlicet [illegible] existat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cap. 4 ratione naturali demonstrabilia Dei.

Cap. 4.

Ratione naturali demonstratur existentia Dei

83 § Non intendimus demonstrare in hoc capitulo [illegible] ratione [illegible] praedicata Deo [illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] demonstrare intendimus in hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videlicet, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] demonstrationes [illegible] Deo; [illegible] [illegible] praedicata [illegible] demonstrari [illegible] [illegible] praedicata [illegible] [illegible] Deo [illegible] videlicet [illegible] [illegible]

[illegible] imperfectiones admixtas ergo.

§ Ergo [illegible] 34

[illegible] Deus se esse [illegible]
[illegible]
[illegible] ergo Deus se sapiens intelligere [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] Christiana [illegible] nec [illegible]
[illegible] quod hoc [illegible] Deus se quo melius aut
[illegible]. Et paulo ante dixerat Deus ita
cogitabat ut aliquid quo nihil melius [illegible]
[illegible] ita cogitabo [illegible]
se facere notam quia melius se esse quam ille
sapientes [illegible]
[illegible]
[illegible] creatoris [illegible]
[illegible]
[illegible] intelligere [illegible]
[illegible] Deus imperfecta [illegible]
per hec verba se [illegible] quod intelligit [illegible]
[illegible] optimus est

§ Ergo [illegible] 35

[illegible] undequaque limitatus debet [illegible] Deus
[illegible] undequaque limitatus [illegible] sapientiae perfectio [illegible]

qr Deus (esset que) Causa sapientissima ... habet perfectiones aliquas in ipso lem
... desiceret et aperte nunc deficeret ... esset ... ubi ... est
evidens quod alius Deus esse absolutissime independens ab alio et Causa
hoc esse Deus ... ab alio ... habet unde ... esse
... esse imperfecta ... sapientissima ...
perfectio ... sapiens

36 — § Hypothesis ... ostendit quod alius Deus ... causa
perfectissima ... aliqua ... perfectiones ... habet ab ...
... eminenter ... sequenta ostendit quod a causa perfectissima ...
habet eminenter ... perfectiones imperfectas ... quae
... aut ... excedit aut ... potest ... sapientes
... perfectio imperfectio ... summa ... perfectiones ... Deus
... categoricum ... intelligitur ... habet
... demonstrationis ... praecedens ... est ... ratione ...
ordinatissima universi fabrica ... sapientissima
... mobilis ... aliis perfectionibus

37 — § Multa ... possunt ... hanc demonstrationem supponere Deum existere ... sapientem
... Deus autem existit ... probabit ... difficultatibus ...
... demonstratio ... quod ... tractatu de essentia
Dei ... demonstrationem mathematicam ... nec
... quae ... expono, et ... placeat ... ut
... nullus ingenio ... potest existit ... non enim
... aperte ... quemque potest —

perfectionis utriusque rationis non conveniat et inexcusabiles sunt
tales inexcusabiles ut loquitur Apostolus ad Romanos I cap.

§ [illegible] hec ... arguitur primo 38

[illegible] cererum quamlibet perfectionem quae non repugnat autem
[illegible] esse in Deo idem factum quia [illegible]
[illegible] quod perfectionem [illegible] in libro [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] arguitur [illegible]
[illegible] [illegible] prima [illegible] atque
[illegible] debet [illegible] facta [illegible]
ut [illegible] excludat [illegible]
[illegible] quia [illegible] independentiam [illegible]
[illegible] et [illegible] simpliciter
[illegible] tenebit quia [illegible] debet [illegible]
[illegible] [illegible] habeat [illegible]
[illegible] simpliciter [illegible] in tertia
de [illegible] 249

§ [illegible] intelligentis [illegible] 39
[illegible] demonstrari [illegible] demonstrari [illegible] demonstrari [illegible]
intelligentis [illegible] amorem [illegible]
[illegible] quod amor [illegible] demonstratio [illegible]
[illegible] quod [illegible] amorem [illegible] tenent [illegible]
[illegible] demonstrare non poterit [illegible] amare [illegible]
quia [illegible] intelligentis [illegible]

hoc transcendentalis ibidem rationis [illegible] non est cognoscere

quod ad intelligendum requirit operatio intellectualis sibi hoc

est propria sibi [illegible] lata producto virtus ad intel-

ligendum sufficit intellectio quae demonstrari potest quamvis non

demonstretur [illegible] ex propriae virtutis aut ex propriis produ-

ctis virtus potest demonstrari [illegible] sub una ratione quam-

vis non demonstretur sub alia ut patet in instantia facta et

simile aliis

40. Praeterea illi demonstrationes alia magis im-

mediatae suo profundissimo ingenio dignae induxit quae

reliquorum mentes exhausit immo excessit quae [illegible]

[illegible] ex toto in corpore sic fere proponitur. Immorta-

litas [illegible] rei est cognoscitiva quo magis immortali-

tas est magis cognoscitiva [illegible] in summo immor-

talis [illegible] cognoscitivus [illegible]

cognoscitiva [illegible] cognoscitiva aut [illegible]

[illegible] abstracta [illegible] cognitiones

[illegible] intellectus intelligendo est [illegible] quo cognosci-

tiva [illegible] minus limitata minus [illegible] limi-

tantur ad [illegible] extenduntur

ad [illegible] abstracta [illegible] quod [illegible] cognoscitivis [illegible]

atque [illegible] limitatio probatur [illegible] limitatio cognoscere

probat ab immortalitate quo immortalitas [illegible] cognoscitiva-

[illegible] cognoscitivitatis

§ Ratione secunda explicat. D. T. per inductionem ex parte 41
etiam anima [illegible] cognoscitiva quia videlicet [illegible] limitata ad
[illegible] rationem [illegible] habere [illegible]
[illegible] habere [illegible]
[illegible] sensitiva [illegible] alias
[illegible] item est magis [illegible]
ad plures [illegible]
[illegible] limitatio [illegible] probatur [illegible]
etiam anima [illegible] cognoscitiva quia [illegible] materia intellectu [illegible]
[illegible] magis cognoscitiva quia [illegible] immateria intellectu [illegible]
magis cognoscitiva quia magis immateria et [illegible]
quod est in summo immaterialis et in summo cognoscitiva
[illegible] Cap. 5 an [illegible] T. [illegible] efficax sit

Cap. 5

An haec ratio D. T. [illegible] efficax sit

§ [illegible] theologorum [illegible] 42
[illegible] 22 § 2 ita ut dicant D. T. rationem [illegible]
[illegible] probabilis et evidens [illegible] sit
demonstratio a priori [illegible] nonnulli [illegible]
esse probabile quod sequitur [illegible] 3
hoc utrumque notatu [illegible] ex D. [illegible]
quilibet fere [illegible] impugnat [illegible]
modum exponendi rationem D. T. quo fit ut [illegible]

[illegible]

43 [illegible]

44 [illegible]

45

q) fiat immaterialitas de ratione Dei, et e contra ex ea ubique fiunt indi-
tiorum cognoscitivis; ita ut quemadmodum ibi materia imperfecta cogno-
scitivis; atque perfecto seu receptiva ab imperfecta et imperfectis ubique
quoque cognoscitivis, ergo immaterialitas de ratione Dei et de perfecto seu
receptivo ab imperfecto. Hoc certe tale in via Dei loco ista ubi
parte alia hec hec; Patet igitur quod immaterialitas communem
quamvis e contra quod cognoscitiva et plures immaterialitas termino
cognitionis. Hic existat ex numero aliquid quod libet cum esset cogno-
scitivis nunquam ergo immaterialitas propriae de ratione Dei fecit in-
adhuc nullatenus accidentibus nisi dicendum quod, illud quod primo
sed magis proprie perfecto ut imperfecti cognoscitivis perfectioris de
re cognoscitivis et imperfecti, ut patet.

46

Sed secundo sunt aliqui

ex istis quod sola immaterialitas habere unum perfectionem a
materia ut ratio Dei recte erat: Praeterea cum sit forma
materia quia immaterialitas de ratione Dei requirit ipsius cognoscitivis illo
ratione terminata sunt immateria quod cum habet cognoscitivis nisi
ibi loquitur Plato et cognoscunt propter suam materialitatem
terminorum cognoscitivis a quo receptivis se per certum
in materia. Hoc atque independentia a materia et per certitudinem
ipsius cognoscitivis tenus a materia dependent ergo immateria-
litas de ratione Dei est independentia a materia per quod independen-
tia ens a materia est etiam in accidentibus ipsis in substantia
quod sunt cognoscitiva et ergo independentia a materia in [illegible]

vi actu et negatiue sibi creatis cognoscitiuis.

47

§ Propter hac

Ratione atque ut perfecte Durandus in secunda dist. 24 q. 3 docent immateriale distinctione et immateriale titulo perfectionis esse rationem intellectiui ita possibilitate ex eius viribus dubiumque quia ad immaterialitatem non sufficit quod ipsum perfectiue excludit materiam et dependentiam ab illa quia praestat et sentiunt negatiue sentiendi rationem et quod tantum in cognoscitiuo explicat quia immateriale a qualitate intellectuali perfectionis puratur quia ratione excellentiae supra omnem materiam et dependentiam ab illa et hoc vocant immateriale positiuum et a ratione mere spirituale. Hec immaterialitas positiua seu ~~immaterialitas~~ spiritualitatis esse infert cognoscitiua et in hac immaterialitate fundatur inquirunt demonstratio ratione in Theo

48

§ Atque

Ubi se explicant distinguunt spiritualitate et sensibile; latet tale est quod recedit a materia per defectum. Sensibile esse quod recedit a materia per excessum. Immateriale recedens a materia per ~~excessum~~ defectum non debet esse cognoscitiuum imo debet esse imperfectius quam materiale. Immateriale vero per excessum est nexio cognoscitiuum; Ratio itaque quia immateriale procedit ex perfectione immaterialitatis, ut est perfectius quam materiale ergo repugnabit corporalitati et integralitati simplex ac proinde a materia independens ~~[illegible]~~ quod tamen esset imperfectius quam aut equo — Itaque nisi quod ubi immateriale excedat materiale necessarium

ie. legem addat perfectio aliqua supra immaterialitatem illa

hec autem perfectio neque est se habere intellectiva hac qua

laba desperat unde immateriale excedat materiale hoc lecto

ta doctrina ratio

§ Augetur tunc argumentum Ad 4 deberent 49

ad solum immediate materia ex quo probabilitatem terminet ex

cedunt ac proinde ad demonstrationem distinant. Probo terminum

immateriale degradat esse immaterialitas servus sensibus et

brutis: et immaterialitas perfectionem esse sensibus et bru

tis quo immaterialitas degradat ad Deum immaterialitas perfectio

tam evidens videtur in textu ad 4 loquitur quo decimo

tertio quia insunt bene cognoscitiva in brutis materia

quia eque evidens videtur immaterialitas perfectionem vitae

dicit (ex spiritualitas corporalis) potentia hec non sit brutis

ubi lectionis quo dicit esse hec in propositum se ad 4 ratio

tabulis ad indubia

§ Quantum autem possidet ipsi in 50

verba videamus. En distinguitur immateriale titulo perfectionis

comparatione quae excedit esse materiale quo excedit quo excedit

cognoscitiva vivencia materiale atque ad hoc requirit

quantum vitam: quo immateriale vitam supponit quia

nullum ens vivens fit esse perfectum vivente. Maxime

male perfectio vitam debet esse intelligens quo ex im

materiale perfectionis insunt ex intellectiva praeterea

quia spiritualis [illegible] nullus alius [illegible] hanc est nimirum

intellectivarum potentiarum

51 § [illegible] nequit [illegible]

[illegible] fundat intrinsecum [illegible] immateriale neque [illegible]

[illegible] nisi in intellectivis [illegible] ex [illegible]

[illegible] spiritualis in intellectiva [illegible]

[illegible] accidens spirituale [illegible]

[illegible] quae spiritualia [illegible]

[illegible] intellectivarum [illegible]

[illegible]

[illegible] excedunt [illegible] materialis [illegible]

accidens intellectiva [illegible] intellectivis [illegible] naturalis [illegible]

intellectivarum [illegible] inhaereant unde [illegible]

[illegible] intellectivis

52 § [illegible] objectivas

[illegible] spiritualis potentiis in intellectivis [illegible]

[illegible] objectivas [illegible]

[illegible] spiritualis [illegible]

[illegible] intellectiva [illegible] intellectiva

[illegible] intellectus [illegible]

[illegible] materialis [illegible]

[illegible] intellectus [illegible]

[illegible] intellectus [illegible]

[illegible] objectum [illegible]

hunc dizuxny idiabz pxxerda atebz in Bl 20 o iz uun
hidez thune id ael Tdizuxny ngl bap umt immalite
quz sit ony cadpxamdz bm ez ceqnorbz inmalz
in aute blli 10 pxant bm intelebz qpaste

zbrez id obitan 53

bu dicndz (e) Lune id ae Bl Tdiznary Baote quiardea nyfaa
zpixitz bexet ce intelelba quia dizi idzozet opee
dexe nyfaz malez atoz zbqoll fiax (e) rxia dobtra
fra mix si ist nyfa wat ximz lex ac inxoxaup
bitz aiaeti boox nyfa mabz eait pux feox mali
nyfa qxazoz id intelelba qo lil Fxxaxz quiasi
fita exeedexet nyfaz malez in zpixitualite in
simplite in duxace in actibite qitnz qodifixet
ab pux feox inet : qo nyfaz inmalz titula pxxanz
fet ixeedixe malez nyfbaz quazbz ibia id it bitexz
nee intelelba

zbrez pxxanz fite equaexi id qexe 54
ne dz exeedio pux abiz qoaing pxaty id bite,
qtm quia hine io imfeat qa ika nyfaa zpia
lz id tbibexz id exeedexet malia bitea atoz
hoc nullz (e) abnuidz se dabo qa pxaty bitexitinequa
bile pxxabia : qo heerolus id fotit qd nyfa ila mebzi
xitz uxe inmalz titulo pxxanz (e) tm esset intelelba
figtibz (e) solum assumtz id (e) necesse qd nyfa zpiritz expta

tanj hiat sīn perme concedere alle osa multa quam
osj requebe illa concedat frequentibus inqua facta pura
animalibus quibus qualibj d inorbus illa naq nusqua ex
cederet eo malo in rare qibus simplicibus Concede
ret tumtabile a materialibus fib tribus proportio sīn
equabile ut dict quaby lite no cj conrat

§ Explicatur qualiter Deus Angelos ad [illegible] 645 art. [illegible] 55

tamen in anima, quae nunc corpori [illegible] spiritualis [illegible]

corporea, ergo [illegible] spiritualis [illegible] perfectior quam [illegible] materialis.

[illegible] dicere [illegible] num. 12 et 54. Contra [illegible]

[illegible] quia Deus est corporeus [illegible]

[illegible] spiritualis requireret [illegible] Deo perfectior [illegible]

quia Angelum plurimum [illegible] quod ad inferendam

maior anima perfectione: [illegible]

[illegible]

[illegible] spiritualitate [illegible]

[illegible] quod Deus est

[illegible] spiritualis [illegible] quia [illegible]

[illegible] perfectio simplex

§ [illegible]: [illegible] spiritualis 56

perfectio [illegible] simplex et perfectio [illegible] simplex [illegible] melior [illegible]

[illegible] quia [illegible] ergo [illegible] spiritualis [illegible] melior [illegible]

[illegible] 637 [illegible]

[illegible]

[illegible] spiritualis [illegible] perfectio [illegible] simplex quia

[illegible] melior [illegible]

[illegible] explicantur [illegible]

perfectiones [illegible] simpliciter [illegible] melior

[illegible]

[illegible]

Sicut huius - hec vegeta operatio ut videre patet etiam ad
corporis incorruptibilitatem exigere modo perfectionis
simplex xª hanc doctrinam Dum de incorruptibilitate
perfectionis corruptibilitatis nimis ... solum - hanc dicat celos
ee perfectiores brutis.

57 Ipse dixerim dato qd pratus videtur
inquatibile qd tamen de celis dixerim, imo forte necessarium. Equidem
istis communiter docet gratia antisphantes accidentes ee entibus
perfectiores vita materiali maturata. Plures item ap. D. Thom.
edo, 3 trac. de anima puncto sexto docent vegetantium
cum etiam materialem non videntes posse ee perfec-
tiores vita materiali vivente etiam vita sensitiva et
ita de facto iudicant celos ee perfectiores viventibus sensitivis, tum propter suam essencialem
simplicitatem quam habere docet cum pluribus
Contendis 3 de celo .. tum propter eorum
incorruptibilitatem, tum propter eorum maximam ma..
bilitatem, tum denique propter dependentiam sub hanc
rerum ab illis. Certe oportet priorem auctoritate abs
uncta in superius pertinentibus cur debemur exce-
dere ... nedum compensare motum vitam sensibilitatem
in ultimis. Talpe

58 Dices contra qd vita superet ...
sensitiva debent habere operationes perfectiores operationes

[illegible] adeo atque ita [illegible] operatio [illegible] operatio simplex
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] operationes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] simplex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] operatio [illegible] simplex operatio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

§ Replicabis: Simplex opera- 59

tio [illegible] [illegible] [illegible] operationis; ut [illegible] ope-
rationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] operationes [illegible]
[illegible] [illegible] immanentes. — 2a [illegible] simplex operatio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] operationem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
excedat [illegible] operationis immanentis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debet excedere [illegible] [illegible] [illegible] debet ex-
cedere [illegible]. Quod autem [illegible] [illegible] sit [illegible]
operatio immanens et simplex operatio [illegible] immanente
debet intelligi ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Quod [illegible] [illegible] [illegible] excedat [illegible]. [illegible]
patet etiam in contrariorum sententiis [illegible] [illegible]

subtilitas materiae [illegible] minor subtilitate [illegible] transpiremus

corruptibiles partes vel incorruptibiles.

60

§ Alii tandem Recentiores explicant hanc spiritualitatem, tantum dimanat proportionaliter corpori et prout dispositiones exaudientis — Hoc pro subtilitate, tantum ergo maior est subtilitas eo est maior vis cognoscitiva — 2º quia [illegible] Elephas [illegible] et sine dubio [illegible] acrius, et igne [illegible] Elephas cognoscitivus [illegible] aer neque ignis. Respondent: [illegible] hanc subtilitatem non esse quaerendam [illegible] cognoscitivis ~~quas exigit~~ sed in dispositionibus quas exigit.

61

§ Contra 2º subtiliores dispositiones exigit ignis [illegible] (quod propterea in corpore tenera frequenter [illegible] vocatur spiritus) quam Elephas et [illegible] cognoscitiva [illegible] ignis et aer exigunt cognoscitivi: ergo. Praeterea quia ignis exigit calorem in summo, quo subtilior dispositio [illegible] sicuti maius [illegible]: dispositiones autem Elephantis [illegible] corporeae [illegible]: ergo. — [illegible] hanc: vis cognoscitiva fundatur in aliquo gradu exigente subtiliores dispositiones [illegible] dispositionibus; atque in hac [illegible] quod [illegible] in Elephante gradus exigens subtiliores dispositiones quam gradus [illegible]: ergo [illegible] in explicatus [illegible]

62

§ Alius gradus [illegible]

ιιίριινιδ , ιρεγ οδτοιιζ ψιιαζhετ Ειεfαγ , ιιδιgιιιιj . =) α fιι

αεκεt αgιια κειιjpιιιιt οδτοιιζ ιρεγ : hαδειιιιtgρ

ρκαδιζ εκιjρεγ fιικδοιιγ ιδhγ διjρρονεγ ιλ qιιο δ:j εοζ

ιιεζιτδα fιιιιδαδ ιιδιεγ διfιιζ εε ψiα Ειfαγ κειι

ριδ ιιιο ρκορακδιονατο αιιιοζιιοζιειιδιζ ιιδιδαιιια

ετqgα δειιζ διεγ α ιιιδ διεg αδιιζ ρκειιιιδζ ιιεζ

δοειδιιιζ ιιιqιιιιιιιιι αt ειιι διδεδιδιδιιιιιιιιιjj

ιιιιο Ειεfαιιδε ιαjjαδογ αδιιιιιιιιιγ ιρεγ ιιιο αgδο

αδιιιιιιιιζ ιιδο ιιιιιιδιιιιιιιο αειιι . Ηοε εgιι

διζ εε ιιιιιιιι ριιιιιιζ . Ο δεhοε ι διιιιιιιιιιρκα ιαρ

δ εοιj Ρhοιιζ εκρκειιιιο

Cap 6

Cοιιιιιιιιιιιιιιιιδιιιιιζ εκρροε

ξ ειιζ ιιιιιαδιτογ διgα Ο Ρ ιιιιια αιιgδο ιιριιιιαt 63

αδιδιο ρεκιδιιιιοιταοζ αεtρκορκιοζ fιιζ ιιιαδειι

ιειι ρεκ εκτιοζ αεt hαιδεγ αδιεγ fιιγ ιιιιjτιιιιt fιι

qιιεσιιζ Ρhοειιι εκρδαιιδα εκτιοεhαι . ιδιιιιτογ

ιιιδιιj : τιιι εοgιιοζιτιδα ιιρο hακε fιιιjαδιαιιζ

κειιζ ρεκ fιιζ ιιιιοζ ιτgαδιτ ιgιιγ ξ ιι κειιjτιιι

fιιαδιδε ρκορκιοζ fιιζ ιαzιδιj αιιιιιιτ αειιιιιειιιζ

fιιεταιιδα Ο Ηεκδιοζ ιιιιιιδ ψδιεγ ι κειιαgτιδα

ιρειιειιιζ οδδοιιζ ιιζ αεκεt qgιια κειιjριιιιτ ιρεγ

αδοδιj ιιιοιιιιγ ετ τιι ιι τειιt εκτεοζ ιειι ι ιιι

materialis, [illegible] [illegible]: ab ista [illegible] erit cognosci-
tiva quaerendum ergo, in [illegible] nullus [illegible] [illegible]
quod praecipuum [illegible] cognoscitivae.

64 — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] 22 quae demonstrarunt [illegible] [illegible] 2 [illegible] 54 d[illegible]
unt immaterialitatem [illegible] esse pro exclusione [illegible]
[illegible] ab istis brutorum animae [illegible] [illegible] [illegible] immaterialitatem
[illegible] cognoscitivae, tum neque pro exclu-
sione dependentiae a materia in essendo, ut etiam patet: [illegible]
[illegible] brutorum [illegible] esse pro [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible], et agendo, et ita [illegible]
[illegible] [illegible] cognoscitivis [illegible] sola [illegible] cogno[illegible]
[illegible] in [illegible], et operando, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quae [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] immaterialia [illegible] [illegible] tota
[illegible] [illegible] quae in [illegible] et agendo [illegible]
[illegible] [illegible] neque plantis neque [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] materia; [illegible] neque in esse neque in
[illegible] neque in operando [illegible] [illegible]

65 — [illegible] [illegible]
[illegible] clare [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad intentum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tantum de [illegible] in operando. [illegible] [illegible] [illegible] immateria

licet in recipiendo quae recipiunt species obiectorum quidem
qualitates; atque etiam aer et aqua capitales recipiunt res
dispares, eruntque immutata in recipiendo. = Licet ac
res et aqua cognoscitiva, ideo quia quam recipiant re-
cipis intentionales, deceptionibus quam intentionalis
et tamen recipiunt illas modo intentionali et repraesenta-
tivo, quo illas recipiunt bruta

§ 7. Ex [illegible] 66

Ideo bruta videntur recipiunt species modo repraesenta-
tivo, quia bruta videntur res illas posse cognoscere; et
posse cognoscere res illas esse cognoscitiva; porro
bruta videntur recipiunt species modo repraesenta-
tivo quia bruta videntur sunt cognoscitiva; ideo
subiectum [illegible] cognoscitivus ani-
male et perinde per cognoscitivum. [illegible]
nerent, dicam cum bruta recipiunt species modo
repraesentativo non vero aer; hoc enim in quaestionis
dicimus, ut in brutis praedictum factum recipere
species modo repraesentativo quod praedicatur non vero in
aere vero quidem est quod bruta sunt cogno-
scitiva et receptiva specierum modo intentiona-
li, non vero aer: sed explicandum restat cur ita
se habeat; unde enim. Rationem quaerimus

§ Explico [illegible] 67

Scilicet separatas adhuc percipiendas ipsis in corpore et nulla ratione corporis in brutis; quam in ratione recedebat eiusmodi separatas: ergo nulla ratione corporis in brutis, quae in [illegible] immaterialitas de [illegible]. Maior est doctrina [illegible] experientiae [illegible] [illegible] immaterialitas brutorum, ut de hoc quaeramus quae [illegible]. [illegible] textus [illegible] esse quod Deus, quod Angelus, quod homo, quod bruta cognoscunt ac [illegible] ipsis; dum hoc [illegible] in [illegible] [illegible]. [illegible] numquam [illegible] credam: alia ergo [illegible] ratio.

68

§ Eo demonstratur insufficientia immaterialitatis in operando [illegible] bruta immaterialia in operando [illegible] cognitionis, quae [illegible] fiunt [illegible] quatenus [illegible] in operando [illegible] cognoscitiva [illegible] — [illegible] hanc demonstrationem a definitione ad definitum: definitio immaterialis in operando, definitum autem cognoscitivum. [illegible] demonstrationem [illegible] ut intelligunt, haec debet [illegible] a definitione [illegible] demonstrata [illegible] definitione et definito, ut patet ex hoc [illegible].

69

§ Tertio [illegible] immaterialis in operando [illegible] cognoscitivum [illegible] in dubio immaterialis in operando est cognoscitivum. At hoc [illegible]

exp. uxa et prace debent reg ?nt xupe auorigieprutes ? in bra
bi qui ? ? [illegible] ut brubupxe ?i ? qu ?nme
?a ?noppexa ?: ?ce ? ?lulo: ? nauita ? [illegible]
beqpio, ?b? ? ? ?ux ? [illegible] bruti vue ?ealt ?nt ?mepxe ?
?n ?texanlo go nlexa bruba poy qua alia ?nt cogno ?
?a ? ? ? mi; reluxant ate ?y ; ?ia bidelit bxpxo ?mux
bruba ceg ?ne exat ? ? ? negoq; ? ? proda ?
n ?pobert: bru ce rumue cognoge ? ? ? ? moxit ?bi ?a
ug bxat? ?n xane cognoge ? ? egg ? ? ? ummat ?
maiits que ex epeat ub?rizof ? cognoxi ?

? ? ? ? ? ?

ab? ? ?lo expo ?nunt ?: ?mmali ?tay xadix cogno ?cebib?e
capeiby xeppi ?endi ?tay ati ?my xexy ay q?d ?lib?y caxum
?ntiy ? ?ey ?ntelegit ? lapi ?lz xe ?p ?t ?nie pay laprid?
?y q?d ?lityz ?brig lapidij ; n q?ilz ?n cenali ent?ibe, utpa
tet et ?n ceriment ?xepxe ?ntatibe ? q?ia ?n bij bxij ?
ctiud ? ?nel ?m ?i q?d cogno ?b ?ba pon xe ?pexeo ?
bony ? pery que ?pery d ?ient q?ld ?bay ob ?ri ?ne ?nten
tionali q?ia bidelit ? ? ?rig dere aebueny ?mceg
nope ?biba ad habenda cogno ?ti ?ne ?de q ?atitateo ?
b ?abq? tey eapely ?pery xe ?p ?t aex el aqua exuntxo
?nmatia. lux ?o brubu ?ent b ?m xetuai ?b ?lan ?
?pee ad cogni ?ng n ?ba aext ? belle quexeny di ?iculteyq ?
predi ?ti bxi ? ?n xeroib ?b.

71 Philos. Salmanticenses Carmelitae tractu 3 disp. 2 dubio [illegible]

probabilitati praecedentis doctrinae exponunt. Dicunt tamen ei distinctionis [illegible] cognoscibilitatis [illegible] quae illa extendunt ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut patet in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et distinctum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extra [illegible] [illegible] intelligibilitatis [illegible] intelligibilitas [illegible] [illegible] identitate numerica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] naturale et [illegible] intelligibile

72

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] cognoscibilitatis [illegible] intelligibiles ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] identi[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] intelligunt [illegible] intellectu et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] materia et forma; [illegible] materia [illegible] [illegible] forma neque materia [illegible] forma; at ex intellectu [illegible] [illegible] [illegible] intellectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] intellectu [illegible] [illegible] [illegible]

quam tis xcs zrat preg nd identi ficat ruz sus nee tum obs

§ Ex tuz plsis cappite oino dis plicet hec doctrina tz 73 legqua principia hec in re difficilia obscura nimi ex praxis inex plicata. sexbixe sequuntur ad demonstra oz ut praxis nobis. = tz legia redeunt arg ta ut totis facti, ut sic oi bendo: quar bis oia hec ta errent ne to ta in expla ta manet: qo dotta hec nulla est intentus pro to ary. huaris tis: qd cognoscentis identi ficant ur sora na ne specie et obti enee intentionati adne rd redit xao aux ta ta x pristenia spec ita identi ficent ed te aex acsipiz eadez spec zd xanz is tz asignare est totam tuis ynis exqo

§ nux in tis le atiqui immatis tis gdis fundans aqua 74 ibz adidentitatz ibiouz ur obtis in ee intencionatis qi imma tis gdis in aex planti et atqi explane quidez ut itz gdiz letotz tuis ynis necessiz. qd inin hac ia inex penit. nulla go eaet intentus pro no mis dis fient tz to ta mitit in in te iri enda xan quaproto lo nomine aptain illo pro ted tis az exqui me cognoscentiz et hoc sicut negot nimi explet quidez, ijk immatis gdis fundans pre dictez idemz go

§ Ex go to sic in uti tiz tuis docta in uti 75 tis le quae enti ui doctrina illa ex qa proxi ui pt sic in illo

si illos nantes et ibare het hec doctrina inutilis quae praeto
mus ttantes in Deo nisi dicent ipsita quod habentia capatis
ad praedicibus idemque sunt cognos ita sibi ut Deus dixerat, tane
non het capatis; quo Deus ad cognoscibilis certe 3°: tane tenet
cognitio arguis ratio ex doctrina Thom. Ad 2° dicit locitandotue
doctrine quae in demonstrationes nam in vidamus, unde praestimus quod
Deus heat talis capaciti

76

§ 3us caple, quia doctrina ista est conformi-
ta ut in probo: ea quae se separant se distinguunt in eadem
linea se separantur; at intus nostra praeclare praeesse separant in ratione intelligibili et in diversis partibus in-
tuitio in conceptio ipsi haec iz ipsa tapridis Rome Elepha
ntis et quod intus nostris ipsius lapridis se distinguunt ratione
de intelligibili quia identificant se in ratione tali
de ibi certitibus in his et eentibitabilis obti ipsius dic de
ipsa se distinguunt quod ex intelligibile intus et extelligibile
obtis se eius distinguunt. Probo minor: Alius eintelligibi-
le intus et eintelligibile obtineret praetus se inde
le ex se conne quae existunt vale ex duo se distin-
imo ex tutibus de videlicet ex eentibi ipse esse exite
trbotatio intuiti Dei dispensibus in intra ipsa et obtu
exposuit. Ita ex ipse flyle ex 3a et Theologi

77

§ 4us quia
tatis ab absoluto: intelligibile intus Dei et intus inex

in ee intelligi; V e intelligibile obti creati obti creati le
in ea finitum in ee intelligibili; et infinitum in ea, ut ea nam ut qua
le infinitum in ea, requirit videndi ea, ut finitum in ea, ut ea za
ne ut qua le finitum in ea: ergo ee intelligibile intus obti le
ee intelligibile obti creati nequeunt videri — bi dicy
ee intelligibile obti creati ex Deo ee visa esse tanquam
ex infinitum in ee intelligibili, quo le Deo ipsas videri
ata cognoscenda ut Thom docent 3a. ibi Ee intelli-
gibile intus beati creati le in ea finitum in ee intelligi
le latitu infinite in ea ac tibe intelligentur le autem
intelligibile le Deo bonis le in ea infinitum in ee intel
ligibili: ergo

§ Hic valet id quod dixit D. T. de tamen eius nos 78
Reg. Salmanticenses docent quod in illa ex ipse creabitur
unus: nisi ita ut intus vi bona ipsas ut videri locum, et ita
ipsas in comparat in intuitu videri nobis eius unus, velut, ideo ma
le finaque abominant verbis dixit D. T. in 3 enim dispositione 49
hic 2 ad locum ad hoc: Non requirit qd intus noster bi dicy
Deus fiat viva via bona, et qd ita visa bona sparet
adsitus quasi ex ipso et ipsa gratia eis debet ut ibi sum
premissum ceu intus manet creaturis duae hoc. Tez
qd intelligibile ey duo necessario ad eius ergo ma la manet una
ratio bonis fui. Et in hoc disputatione 33 sine verbo ad zum
ht anima de atri ad rationem itaque intus in ea (contra)

relativa ab intus intelligente actu et ideo id tunc stare quod

repertum illa fiat cum intus est per esse nisi formalis sicut anima

sibi corpus. En doctrina et explicatione dicere hoc, Itaque quod

prodere nequit relationem ad esse intus vel esse intelligere-

ntur quae loquitur de esse intelligibili, loquitur quidem dubitanda

esse illo mere vel tamen esse intus compleat

79

quibus licet ad

quod magnum ponderis perse afuerunt quod si intus in

objectis ineam vel intus ineam ut saepe dixit ex hoc

dicere illuminatae esse quod admodo ea dum illa intelligibile et

haec nequit nisi intus identificetur cum obiecto intelle-

cto: quod ex natura ipsa ... unde intus esse

aliud, aliter ma ~~esset sua~~ unita sine esset forma et fuit

ex commentatione ad de anima lex 37 et 38 ubi Themistius

explanante Ex materia et forma fit unum, sic dicitur ab autore

ex intellectu et ex intelligibili fit unum ex intus fit terminum

intelligibile quod intus et intelligibile identificantur in

natura entibus: quod inde intendit exprimere.

80

quod si haec esset forma

meus relegenda foret, ut tamen ex ratione nominis

quod ad bonis locum illius nullus fuit quod licet forma constituitur

intus an intelligentis constituat et sic obiectis an intellectibus

quod ita evenit: eadem in intellectu constituitur ut forma intus in

telligentis vel obiectis intellectus sufficit ibi quod licet forma constituitur

intus ac proxime potentes intelligere constituunt eius obiectum ac per proxime intelligi; quae ita erunt eadem que per se intelligibilis constituunt ut sua intus ac proxime potentes intelligere et obiectum ac proxime posse intelligi. Unde cum quam [illegible] illius per se intus [illegible] [illegible] intus [illegible] (sibi [illegible]) intus proxime intelligere [illegible] [illegible] obiectum proxime intus. [illegible] utrumque [illegible] constituit per eadem [illegible] sua et per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in eodem [illegible] [illegible] proxime productum [illegible] [illegible] proxime productum

§. [illegible] 81

ex [illegible] magni facienda [illegible] aliud debet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ex [illegible] ut dictum illud accipiat [illegible] intus [illegible] intelligente [illegible] [illegible] obiectum. Secundo itaut [illegible] [illegible] [illegible] quatenus [illegible] intus intelligens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut intelligente [illegible] ut ac potente proxime intelligere et [illegible] obiectum ut ac potente proxime intelligi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per se intelligibilis

§. Obiici 82

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligibili et [illegible] ac intelligibili [illegible] intus intelligens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equum

het q[illegible] aeque [illegible] materia [illegible] forma [illegible] het q[illegible]
sicut in aeternalis: ergo [illegible] existit aeque forma existit [illegible]
[illegible] [illegible] idem [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] ad [illegible] dixit intus [illegible] [illegible]
[illegible] intus [illegible] [illegible] [illegible] intelligit [illegible]
[illegible] [illegible]

83 Objiciunt 3. [illegible] intus [illegible]
[illegible] eadem [illegible] [illegible] eadem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ergo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eadem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
intelligente [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] objecti [illegible] objectum
[illegible] voluntas [illegible]
[illegible] [illegible] objecti [illegible] [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] objectum [illegible] voluntatis
[illegible] [illegible]

84 Objiciunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debet [illegible]
[illegible] in [illegible] intelligibilis ergo [illegible]

Disputatio 2

Quenam Divina scientia sit causa rerum

Cap. 1

Premittitur dubio scientie Divine

86 [illegible] vocant [illegible] intelle-
ctualiter [illegible] comprehensiva [illegible] et pru-
dentia. Intelligentia est cognitio principiorum [illegible] vocabulorum
principiorum [illegible] cognoscuntur [illegible]
seu [illegible]. Sapientia cognitio [illegible] per [illegible] altissimas
[illegible] per [illegible] Deus ideas [illegible]
[illegible]
[illegible] cognitio factibilium [illegible]
[illegible] factibilia vocant [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] interno [illegible]
[illegible] in Deo [illegible]
[illegible] intelligentie [illegible]
[illegible] prudentie [illegible]
[illegible]

87 [illegible]

ex parte sui tale notitia praeveniens et praeter [illegible] vel quae praetine-

nt [illegible] et [illegible] [illegible] non non qualis qualis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

cognoscit [illegible] [illegible] [illegible] cognoscit [illegible] [illegible]

[illegible] — [illegible] [illegible] unitatis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] unitatis [illegible] attingit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] facit unitatem [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] Deo [illegible] cognitionis

attingens [illegible] [illegible] attingit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] cognitionis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] unitatis [illegible] facit unitatem [illegible] Deus [illegible]

[illegible] [illegible] cognitione unitatis cognoscit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] Deus faciat unitatem

§ Divinitas [illegible] [illegible] 88

[illegible] [illegible] tale quae cognoscit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] cognitionis [illegible] cognoscit [illegible]

[illegible] — Divinitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] aliud [illegible] [illegible] tale quae cognoscit [illegible]

immediate immediate excludente [illegible] [illegible] cogno[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] tale quae cognoscit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex uno

extremo [illegible] cognoscit illud aliud. [illegible]

[illegible] dicit in Deo in [illegible] — Divinitas [illegible]

sto in ista simplici nobis et abstractiva ac [illegible]

tia ~~[illegible]~~ scientia cognoscit obiecta praescindendo ab e[illegible]

[illegible] plurali [illegible] quae cognoscit obiecta in co-

mplexo [illegible] quae videlicet [illegible]. 3° quae cognoscit

obiecta in [illegible] quae videt [illegible]. Tres restant

[illegible] divisiones [illegible] in ista simplici

§ Tres restant

celebriores divisiones [illegible] in ista simplici intelligentia

[illegible] ut loquitur [illegible] lib 3 cap 4 num

1. Et [illegible] in ista abstrac-

tiva [illegible]. Hanc [illegible] 7 [illegible] 17

[illegible] simplici intelligentia quae [illegible]

cognoscit [illegible] pro [illegible]

[illegible]. Hic reducunt [illegible]

quae cognoscit [illegible]

videntur [illegible] ut [illegible]

[illegible] 7 dixit. [illegible] simplici intelligentia [illegible] abstrac-

tiva [illegible] quae cognoscat [illegible]

[illegible] quae [illegible]

[illegible] cognoscuntur [illegible]

[illegible] patet

9° § [illegible] quae [illegible] simpli-

ci intelligentia [illegible] nec [illegible]

[illegible] intelligentia [illegible]

[illegible]

sis potuit in ea in Deo videtur nemo dicere posse

ut potuit

92 § Illo cum Deo hac divina memineris

vie rationatoris tingentibus duo momentis Deo

dicunt divinos eadem quae. Divisi sunt in quia Deus

dicant; vias ratiocinatoris cum pertinere ad

simplicem intelligentiam: Ali vero adi visio-

nem (Quinis monet; quia non respicit obie-

ctum ut absolute existat: quo simplex intelli-

gentia deinde existent in praescientia om-

nino absolute existente atque modo respicit quo

ut simplex intelligentia: quo reduci debet ad

visionem. — Simplex loquendi modus praeda-

bilis cuique nisi eo continet quo licet uti libere

bit

93 § Rogabis 2do: quid sibi velint nonnulli Patres

in membris in Deo rationem ea visio visionis, ut Au-

gustinus de genesi ad literam quinto capite 18,

nec audio dicere eo alio modo innotuisse, cum cape-

risset quam illo quae ea noverat, ut faceret. — Ibi

Patres ista aliquando loquentes intendisse duo: tum

excludere a Deo sciam abstractivam illam quae atti-

git obiectum per species alienas, et ad quae atque ut in uno

bis frequentabat. Et arcere imperium in Deo notitia

tantumque quod [illegible] huc respexit [illegible] indi-
gnatis Dñi [illegible] determinate attributo, et ad tertium
dicendum: Nil prohibet aliquando scientiam Dño
tribui, dicit secundum excludere distinctionem realem,
compositionem et cetera inter formalita-
tes Divinae scientiae.

§ Secunda distinctio est in — 94
naturalem seu necessariam, et contingentem.
Prima est quae Deo indefectibiliter est [illegible]
potuit Deo deficere. Exemplum tamen [illegible] intelligentia
et [illegible] qua Deus se videt. Exemplum [illegible] scientia
tionis creaturarum inde colligitur [illegible] quae [illegible]
[illegible] intelligentia necessaria [illegible] necessaria [illegible]
[illegible] intelligentia ut patet in [illegible] qua Deus se videt.
[illegible] esse [illegible] necessaria contingentis et necessaria [illegible] necessaria
[illegible] contingens [illegible] contingens [illegible]
[illegible] patet [illegible] ipsa scientia qua Deus se cognoscit est
necessario existens [illegible] contingens patet [illegible]
in [illegible] contingens [illegible] potuit [illegible]
quae contingens [illegible] potuerit [illegible]
[illegible] et [illegible] plures [illegible]
[illegible] abte existens.

§ [illegible] explicatur scientia — 95
contingens [illegible] in [illegible] liberam et [illegible] liberam

Deo tali qz pendet adeexito fine ebbe exp tenbe
bepobo ibe pexmibo l ialbz de pendet ab ali qoz im
libexo Deo lz ria tiol curyuz of exeatiza e libexo
Deo, qia exipba reeitex mot eualiz dexebz li beiufdi
ibe pobz ibe pxalez. tbz hde ria ri paeter diinez
pam talibz bocaz z renouxz ilz talibz bocaue.
hura quez bij hee ria n quo mot dexebz ue exiibexz
illud bnzbz le libexz Deo qia quambij zentixe ub
talibocaue, pro libexz baxe bnpro talz bocauem
le libexz Deo. ria Deo n libexa dib lqz neqz pendet
a dexebo libexo Des neqz apdibo Deo libexo: lz ribo
aabexo talibz bxz zenerit inqa nullz dexebz ino
it abbe exibexz e innupexz dibz illud renerit e dil
exiz pro. At quiz bij n, Deo libexa n bn nexia ubqa
bet. dig pay zensuz n eust, opobu ria lonat in Deo

96

&z libio le in praecez, l z
bz. Desaunt oz zpebz ee ueiz pnij le z tenplao: Paaez
bo ueiz pnij le opz, talibz in ipebale quz ita tendit
inz templaoz uri obti ut ub tai nune n obtiniat
adopz praeca bo le qz tendit in reebz pnopro
nendi nz quo opexalele. lteazz dani in Deo sabi, ebi
dexz lz uit Exi bene gidez qia ctheaubz le exprera in
exipna raena, pnepanat oxbz in ropiea ieu ci
praea ea expendit celz ut lz z. Texeuz

tute fo et pari ratione alia [illegible] quia agendo [illegible] proxima ad
bonum [illegible] gratia [illegible] Deus ad disponendum [illegible]
[illegible] ad finem

§ Probatur [illegible] quia in Deo 97
dat [illegible] propositum [illegible] quod [illegible] faciendas aut [illegible]
Deus [illegible] procedunt ad [illegible] prae
[illegible] ut praecavere [illegible] Deus [illegible]
[illegible] operari [illegible] quod proponat [illegible]
operationem quod faciendo [illegible] Deus [illegible] prae
[illegible] facta aut faciendo [illegible]
[illegible] Non [illegible] praecavere de impossibili [illegible]
[illegible] et consequenter nec proponi [illegible] Ubi nota
praecavet et speculativa [illegible] ut non
multi [illegible] dicunt [illegible] in Deo ponent [illegible]
Cap 2 [illegible] et [illegible]

Caput 2

Sententia Auctoris et Doctorum [illegible]

§ [illegible] quae sit gratia [illegible] creaturae [illegible] 98
[illegible] et haec praecavet [illegible] Doctores [illegible]
[illegible] Ad cuius intelligentiam nota [illegible] hic [illegible]
[illegible] gratia divina [illegible] effectiva [illegible]
[illegible] Non
[illegible] gratia divina [illegible] effectiva [illegible]

et quemque causis secundis subsidebat et dirigebat, ubi non dirigebat, ut per-
vincamus modo expressata ratione. — Nota 2º nullam rationem divinam
sed solum esse causam adequatam formalem peccati; causa enim adequata et
formalis est creaturae voluntas divinae applicantem ad
opus potentiam executivam, atque operatio non esset libera et for-
malis naturae.

99 §. Noto 3 sensum dicti esse quaenam idea aut quaenam
formalitas rei divinae causa peccati. Dixi quaenam idea, aut quae-
nam formalitas rei, quia nonnulli cum P. Ruiz de scientia
disp. 45 s. 3 dicunt ideam divinam esse omnino exemptam
rationis indivisibilem, quia quamvis detur in Deo idea de animalibus
et idea de rationalibus, haec prima (inquiunt) non est idea divina
formalitas rei divinae, quia ut esset divina deberet conti-
nere sub oem praedicatis de linea generis: et ideo non dividu-
nt ideam divinam in plures scientias necessario ratione distinctas: —
Et in plures formalitates eiusdem rei et hodie distinctas in
aeternitate non distinctas in plures hoc est in plures formalitates eiusdem
hominis. — Hi ergo non debent corrigere modum loquendi
communem sapientum Philosophorum et Theologorum dicentium abstra-
ctionis rei simplicis intelligentia.

100 §. Noto 4 contra PP. Fuente
Hurtado, Oviedo, Arriaga et paucos alios ideam prae-
cise non esse extra obiectum nexum unde scientia qua Deus
sua intrinseca cognovit nequit esse praeter naturam Dei. —

Hec [illegible] loquendo [illegible] puncto de recurrendum [illegible] quia [illegible] recepta facultas gratia [illegible] est eorum que necessario, et [illegible] fiunt quo multo minus eorum que necessario [illegible] fiant quatenus omnia necessaria [illegible] neque gratia [illegible] que precedit ante necessario, [illegible] amat, [illegible] procedit [illegible] etiam necessario neque aliquam includunt [illegible] relinquit [illegible] ad practicam [illegible] perfectam [illegible] divine voluntati; et [illegible] providentia [illegible] in operationes ad extra [illegible]

§ Hec ob[illegible]

[illegible] in [illegible] gratia [illegible] voluntatis [illegible] ex [illegible] voluntas [illegible] necessitat [illegible] forma [illegible] voluntas [illegible] ad [illegible] voluntas [illegible] ad secundum [illegible] ad [illegible] precedere [illegible]

libertas Dei et liberatis includit, non excipit [illegible] ro secundum aut cum ex objecto sit malus. De hoc latius in materia de voluntate

402

§ Nota 5, cognitio speculativa necessaria ad actum liberum non requirit ad meritum. Patet, quia ad amorem meriti non requiritur manifestatio objecti ut illud voluntas inclinat et prosequatur; voluntas ferri non potest in incognitum. Debet ad amorem liberum, ut praediximus, [illegible] cognitio [illegible] speculativa [illegible] liberum [illegible] nulla gratia sine [illegible] nullus amor meritorius (etiam [illegible]) quia [illegible] dicto del meritum. Et inde [illegible] amor beatificus creatus nec amor meritorius [illegible] [illegible] nec in gratia

403

§ Nota 6. [illegible]
[illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible] qui ex eo moventur ad opus [illegible] [illegible] [illegible] ad hoc quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] est: et adhuc [illegible] gratia, [illegible] nulla erit facultas [illegible] gratiae; quia ut docet S. T. 3 contra gentiles, cap. 25 num. 6: [illegible] gratiae [illegible] [illegible] [illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible] quantum [illegible] sine [illegible]

it de Logo volet di ex abte praecz qua breulit isiyim metiy finiy le ofiy quarbiy talea ofiy vinitz ad bixiz tam dz iognoj vnde.

§ Noto 7 nl iimpotzi intelige ee vaz val 104
tz xeta xexy. Fiqo) biunt eiq Thoe Ayte Gonet ietam do, fiq xaole qua le pexma notaxexy et modi quoxes fi exi gon. Praecedit qBin iogno apbo ad diziz vndy in oplxaoz. Heate bm, hundit Gonetor vaz xetz iz vaa inau tmo; quaz iiq becat vaz bixex, aut in bite Rao lqqia vaapt ee pxoma quarbiy ix auhmosu in bixte lat z qd heat bixz immete im fluxi tz quzbiy) exeat in ay tidio vaa xeta iemper xema net xeta eiiq ii efiy ponat in au, Heta z hile idzae meta.

§ Noto diq? bioz unity ebbi poieralt z paxi 105
alitz bizigexe adfuetioz alxiy El iix xa aliqoj bio qua Deiy ieibiz ut nexi exiftentz bidet, le pex iexeqi taex ftel leo ad proaduoz) tinguy; qua bidendo iuz inalye naz, iognoz it creaturaz producendaz ii producant het Deo) nexiaj, ftz bio pecat ~~Adam~~ pexie xeqi xot ad probidendz xepaxaoz pex Christz bio item nexi tz pexiexequi xot ad volaoz praemi ut tatz). Atin volz iei eniz) dizigexet nfi entz Deiy, nisi eiiq texet ieiz depotite et mo quo fiexi pit xepaxien t atio =

et praemissis; imo ab aeternitate ... tales ... esse

de ... primo ... tenti

105 § ... doceret ... bonit ... ecclesia ... ut ait ... quod ... requirit ... dist 3 ... 32. — ... doceret ... bonis ... intelligere ecclesia ... futurorum nobis ... nunc. ... lib 3 de ... cap 4 et lib 1 ... cap 14 quod ... requirunt, et multos referunt ... antiquos nobiles ... Capue ... et ... Romam generalem ... Magistrum ... lib ... futurorum in hanc ... quod ... est aliquando futurum, ... futurum est; ... futurum ... nobis ... futurorum ... Augustinum, et Origenem ... ecclesia ... autoritate ...

Caput 3

... non ... causa ... autoritate ...

107 § ... ecclesia ... notata ... Hanc ... Sto ... futura ... futura ... ecclesia ...

q[uo]d dic[it] Iren[aeus] ex S[anc]to Justino ... itaq[ue] n[ost]ri ...
praecep[ti] ... prohib[iti] ... p[ro]hib[it]o ... praecep[ti]
... Athanasius sermone de pass[ione] ante ... Non
... certa ... q[uae] ... in ... fuerunt
... falsa ... pecc[a]te ... Chrysostomus
homilia ... in Matthaeum: Non q[uia] iuxta mandata praedi-
xit (Christus Dominus) id ... et quae ... ...
iuxta erant id ... praedixit

§ Sext[o] ... 108

peccatis ut ap[er]tius ... verbis ... autem est
... ... peccatorum ... 3 ...
35 ... evidentius ... q[uia] ... eodem ... loqu-
nt ... de peccatis ... nullius ... Pro
bo ... S. ... Justinus loco citato ...
... erat: q[uo]d q[uo]d ... erat ... p[rae]-
... Non ... iuxta, et ... iuxta ...
... nec ... q[uod] ... iuxta ...
... in ... non ... q[uo]d ...
... in ... iuxta ... q[uia] ... Dominus nobis
q[uasi] ... Damascenus dialogo ...
... praeceptis divine ... q[uod] ...
... erat ... beatus ...
... ad Romanos 4 ...
... ea quae non sunt tamquam ea quae ... ...

ie praeparatae evangelica rate quod in Deo sit ea cognitio
quia praenoscit et quia futura erant praenoscit. Alii in alia
sententia

109 § Et obiecto duo ex Sanctis Patribus dicente loquendo [illegible]
de futuro, sive peccato, sive non peccato. Quando ignorant loquuntur
de peccato dicunt: Non in Deo peccatum esse futurum quia praenoscit et
in Deo praenoscit quia futurum est: Hanc vero doctrinam [illegible]
[illegible] fundatam in [illegible] [illegible] [illegible]
per hanc esse futura [illegible] praenotionem et praenotionem [illegible]
[illegible] praenotio [illegible] futuri et futurum praenotionis.
[illegible] [illegible] [illegible] Patres. = [illegible] Patres eodem modo
loquuntur de peccatis ac de operibus bonis. = Quod [illegible]
[illegible] quia Patres in Deo [illegible] praenotionem [illegible] peccati [illegible]
[illegible] nobis [illegible]. In Deo ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
futura peccata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et illud quod Joannes praedi
[illegible] Non [illegible] quod scripta erant in Deo [illegible]
sunt et quia erant futura [illegible] in Deo certo praedic
[illegible] [illegible] tenore loquitur Augustinus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

110 § [illegible] [illegible] [illegible] loqui [illegible] [illegible]
~~adversata~~ voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de peccato futuro [illegible] [illegible]

dicunt qo qdimy buyny ffrij fbz xy ii'dio exrbqia
iexelisa fuit le ijbe n'idio guexiine quia guexbiia
qia guexbia fuit d exia qia bolitufuit bejo
autz abasiy ffrij aubixxatibe bidebit idbo gue
bia fuit qiauxit lejbe ex eoqdibua, imfexb
qdixiat albxo fbao lz inqpiuntz nxem ti qia xd
denotat catibz d itaoz; i lao albz benale zb
ebu adl eaa; qo uz xy exijbery relty d guygriaxit
eaa bixe imfexb ex xe exijbenbe guyeia inlbxo
Ybia benebxuo iuz 33.

§ Expositio ijba, xxia bidet VVI

buoibnj bexbij fbz zilloxy menti 3 xebe
xe ibrij debite = bxo uz qia fbey bubocea
be aliqabo n guexoole eaa guedbiij iude d
guodio iude eaale gueuoii. Obii it boqit.
fbey bejbiny nec guodio eaale iuy, qd fuiy
exatz d qd fuiy exut eaa le guexooij ubidz
boqit: ftz gueuooij Obii bee le qd ibe fuiy
exait ub boqit Damy: qo iotuo fbea xxia
leibij bexbij fbz nz fby dicunt fuiy eraa
gueiie fboe autz dicunt fuiy in leao
gueiie d efy im fuiny gueiiq ub eaa VV2

---

bo iuz: qo fby denotant ~~dicuntz~~ catibz guejiiuony

Ergo non ambo deserviunt tabile praevisae futurorum ut conveniente voluntate Dei. Haec est solutio Thomae; sic argutor: et haec est communis contra intentionem adversariorum Patrum, ergo probo minorem; intentio Patrum erat probare contra haereticos quod praevisio futurorum non tollit nostram libertatem quia praevisio futuri est certa futuri atque adiuncta voluntate ita praevisio futuri certa futuri ex ratione, ergo adiuncta voluntate praevisio futuri ~~est~~ tolleret nostram libertatem. At quod praevisio operis nostri futuri adiungit divina voluntas, tunc non adiungit praevisio peccati: ergo opus nostrum est liberum

Min.

§ Maior Pa-

tet: obiiciebant Patribus ~~[illegible]~~ sic praevisio futuri certa, et infallibilis, ergo infallibiliter eveniet futurum: ergo tollit praevisio futuri libertatem. Haec contra Patres respondebant sic: praevisio futuri non est causa et subsequens ad futurum: ergo quamvis infallibiliter eveniat futurum libertatem non tollit. Erant Patres ... sic: praevisio futuri non est causa futuri, sed futurum est causa praevisionis, atque effectus subsequens ad causam, non causat effectum: ergo praevisio futuri sequitur ad futurum, non futurum ad praevisionem. Ita est mens et argumentatio evidens Patrum non sic: atque Patres sic dicunt non deserviunt intento, si relinquerent quod praevisio futuri ut adiuncta voluntate esset causa futuri: ergo solutio est contra intentionem Patrum. Probo minorem: quia praevisio ut adiuncta voluntate non est causa futuri esset et infallibiliter eveniret futurum. Relinquerent ergo Patres in medio efficacia argumenta haereticorum.

[illegible] voluntas Dei ut primitus cum gratia libertas
velim gratiam voluntas Dei non vult opus bonum
[illegible] libertas illius. Et apparet haec doctrina contra in
[illegible] de libertate de qua modo paucis nunc non autem doctrina
Patrum quam modo propugno, et sic ostendo Patres ad suppo-
nendum haereticis non recurrerent ad illa verba efficaciae vo-
luntatis Dei, et potentiae recurrerent ad haec verba, ve-
ra praesertim reperta in gratia Thomistica, ubi agitur, gratia
gratia nec tamen [illegible] gratiae: ergo Patres non opposuerunt
aliquid contra ad opus liberum [illegible] illo in [illegible] libertas
et merces. Liquet igitur Patres relinquentes illud cum gratia
quod haeretici obiiciebant recurrere et pro solutione ad volun-
tatem Dei.

Probo iam 2um quod videlicet expositio nostra quia videt
reverenter debito Patres. Primo quia si Patres loquerentur de gratia
Thomistica sequeretur quod Patres non solverent argumentum haereticorum
[illegible]. Patres non erat an gratia Dei tollat libertatem. Hae-
retici dicebant si in Deo datur [illegible] gratiam nec
opera bona nec mala esse nobis libera: et ideo neque
de fugiendis malis nec de faciendis bonis curandum est:
nam sive mala sive bona fiant prout Deus praeordinavit
fient. Haec haereticorum doctrina. Si autem Patres suppo-
nerent in [illegible] responderent ad [illegible]
quaestionis quae videlicet impugnabat libertatem ad

matum, et nil respondisset quo liberè ad bonum. Quod l cogitare indecens est, lo. 2°

116

§ Secundo . . . pro perfectione definitum hec duas proprietates in re ad liberratibus: idio res prescriunt quia . . . idio quia prescriunt: ergo ut ad liberratis ex sint debent nimis in eodem in intrusque per hoc idio, et hoc quia atque Xª dabat, eo licet non pass nimis in eodem in Xª, prescriptu nimis in invitatibus, non creatibus: Ita autem non potest nimis in invitatibus quia esset falsa; redderet . . . humanus, ex eo quod prescriunt non imperat quod sint: quod ergo . . . fatis . . . ergo . . . lo. 2° . . . esset falsa . . . esset ad liberratibus. Facere autem . . . delirantiurisibus ex ad liberratibus . . . ad bonum non coadiem; . . . in re quaratissima . . . ulterius . . . prescindere equivoce et fata . . .

117

§ Ad . . . probo . . . per idio res prescriunt quia . . . non esset in re ad liberratibus altius, nil . . . ad respondendum . . . faceret humanum ex eo quod sint imperat quod prescriunt. Probo . . . quod imperat prescivisse ex eo quod res sint . . . nil . . . ad hoc ut . . . causa peccati . . . causa peccati semper imperat, res . . . ergo pre . . . in . . . in probanda . . . quod . . . negabatur et que desi . . . non describebat ad rem intentum. hoc . . . indecens . . . Inquit

quod Deus forte: Ex hoc sibi sequitur quod Thomistae conveniunt
de praescientia peccati cum concurrunt via de praescientia operationis
bonae cum non praedeterminat, et Deus [illegible] causa peccati [illegible]
neque enim causa operationis bonae. = Probatur non quod Thomistae conveniunt
doctoribus ut manifestum est ex dictis, ut [illegible]
et [illegible] quod [illegible] non [illegible], quod autem Deus sit causa operationis
bonae [illegible] praeveniendo et quia [illegible] peccatis [illegible]
vocando [illegible] trahendo [illegible] cum [illegible] bene [illegible]
ex malo [illegible]: opus fuxum [illegible] o: [illegible] Deus est causa operationis
[illegible] quae [illegible] mala est, sive opus [illegible] malum, sive bonum
Unde ut Deus sit causa [illegible] adduendum est supra praescientiam
[illegible] cap 4 quae aliae objectiones [illegible].

Caput 4
Quae aliae obiectiones recluse

119 Contra praesentia [illegible] doctrina [illegible] praecipue [illegible] nos [illegible]
[illegible] ex [illegible] doctores [illegible] statuunt vel
[illegible] operationis [illegible] antecedere [illegible]
ut aperte Thomistae praedicati veniunt: [illegible] maxime
[illegible] modis, et [illegible] effugere [illegible] Thomistae [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible] Thomistae [illegible]
ab hac doctrina [illegible] = Respondent [illegible]: Thomistae [illegible] dicere
praescientiam [illegible] adaequatam [illegible] ut excludat [illegible]

nra voluntati sed ba [illegible] bonet [illegible] 20

120

§ Pa. 2° Primo sed Patres loquerentur in hoc [illegible] heretici: [illegible] loquuntur Probo [illegible] [illegible] obiiciebant [illegible] tollere [illegible] liberum [illegible]; quia est [illegible] [illegible] Patres autem [illegible] tollere [illegible] liberum, quae erat [illegible] quae sine probatione [illegible] et sine solutione [illegible] hereticorum [illegible] [illegible] Patres hereticis dicebant, [illegible] voluntas [illegible] liberum [illegible] quia [illegible] [illegible] exclusit. Patres autem 2a praefata solutione frigidissime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exclusit [illegible].

121

§ 3a [illegible] Patres [illegible] [illegible] extra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Athanasius sermone [illegible] [illegible]; ut ea que non [illegible] oculis videmus [illegible] esse, [illegible] ea que sunt [illegible] [illegible]: Inde Beda [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible], ut [illegible] fiant que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faciant ea que vident [illegible] Patres [illegible] 2a solutione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] hereticis; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible]; at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Patres [illegible] [illegible] ab hereticis;

122

§ [illegible] [illegible] Patres [illegible] [illegible] [illegible]

quae nihilo populari captui vulgi accommodata ad explicandam claritatem Omniscie. Et iterum Ecclesiastici digne Doct. Phys contrariam is per illum exemplum explanarent solam claritatem Praescientiam imprimis explanarent id de quo nullus dubitabat; et de quo nulla erat controversia. Deinde difficultatem de concordia praescientiae cum voluntate quam in veritati oppugnabant inexplicabilem relinquerent imo difficultatem augerent in dubio exemplo ut per se patet. Melius de Phys ac de divi te sentit Aletius, Osius, Dominicanus, [illegible] Lexelius verbo libertas ad finem dicens, manifestum est, quod divo Dei [illegible] [illegible] operationis [illegible] vitales incedentes per [illegible] [illegible] in [illegible] in quo et doctrina et exemplum Phys [illegible] Osius.

§ [illegible] Phys 123

[illegible] dicunt, praescientia [illegible] [illegible], et eadem [illegible] docent [illegible] et [illegible] praescie atque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praescientia [illegible] adequa [illegible] per [illegible] [illegible] inadequata [illegible] [illegible] [illegible] subsequitur [illegible]; [illegible] Phys [illegible] docent [illegible] [illegible] prius antecedit [illegible] subsequitur ad praescientiam: [illegible] praescientia [illegible] necessario inadequata [illegible] — [illegible] de quo [illegible] [illegible] dicunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adequa [illegible] per [illegible] decretum: [illegible] Phys [illegible] praescientiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de praescientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

§ [illegible] Phys [illegible] 124

[illegible] intelligere [illegible] dicunt [illegible] [illegible] [illegible]

ex autem hanc expressionem praecise non ponunt exhiberi Thomistae aperte re-
pugnant aliter si ponant non ~~dicimus~~ dicimus scientiam istam simplicis intelligentiae
necessariam esse, ergo Thomistae dicunt praecisionem ... necessariam fuisse nomine
Thomistae loquuntur de scientia visionis. Cum ibidem Thomae eadem licentia non extent
Thomistae loquuntur de scientia simplicis intelligentiae. Ita Gonet num. 14 dicens non
profitere tot Thomistas nimio certo impugnandos Thomae, praedat.
Gonet, non solo certo ... Thomistae profiteri, et ubique expressius
quod non credat videat.

§125

Tertio arguitur tum Thomistae denegant rationem
necessariam praeter quam Deus cognoscit futura loquuntur de scien-
tia de scientia futurorum; atqui scientia per quam cognoscit futura non
est simplex intelligentia, sed visio ut omnibus certum est: ergo denegant ratio-
nem visioni non simplicis intelligentiae: Ergo; Thomistae loquuntur ex pro-
fesso de praescientia et praenotione atqui praescientia et praenotio est visio
futurorum, non simplex simplicis intelligentia, nam praescientia et scientia in phrasi
Thomistae, et Theologorum: ergo loquuntur de visione non de simplici
intelligentia. Cum Thomistae denegant rationem necessariam quae non
est infallibilitas futuri; ne libertatem laedat; sed scientia visionis
mere atqui scientia simplicis intelligentiae non est visio mere, cum futuro est
in omnia indifferens ad existentiam vel non existentiam obiecti: ergo non denega-
nt rationem necessariam simplicis intelligentiae

126

Et hinc 2a: non expo-
nimus Thomistas et professimus eorum textus qui manifeste
loquuntur de praescientia, et praenotione et scientia qua Deus

cognoscibile esse futurum referre Patrum verba; atque praeterea quae
non scientia futurorum [illegible] ex visione: ergo. In hoc verbo possunt intelligi quae
tamen Patres de simplici intelligentia. Primo quia expresse loquuntur
de visione ut vidimus. Secundo quia loquuntur de scientia connexa cum
futuro. 3 quia Patres negant causalitatem illi scientiae ~~quaequa~~ de qua
pronunciant esse in Deo quia res est futura; et scientia quae
est in Deo quia res est futura est visio: simplex intelligentia autem
[illegible] res futura non est: ergo pro [illegible] legantur [illegible]
Patres

Secundo quia Patres loquuntur de illa eadem scientia de qua Manichaei 22
dicebant aut non dari in Deo aut laedere libertatem;
atqui Manichaei hoc dicebant de scientia visionis non de sim-
plici intelligentia: ergo Patres docent [illegible] visionis non simp-
lici intelligentia. Maior est certa nam illi haeretici obji-
ciunt unam scientiam ut libertati inimicam et Patres respondissent
de alia quae necessario apud illos haereticos libertati opponeretur. minor
evidens videtur tum quia simplex intelligentia cum se habeat
prorsus indifferenter ad futurum vel quamcumque partem, neque un-
quam habet qua libertati futuri opponeretur: tum etiam quia sim-
plicem intelligentiam admittebant haeretici in Deo quoniam
in ipsa nullum inconveniens inveniebant.

[illegible] ipsa [illegible] 128

Patres contra Manichaeos docent rationem scientiae quae
non [illegible] ea libertatem laederet, et non scientia quae non [illegible] ea

libertas laedit simplex intelligentia in Deo: quia tamen scientia
simplicis intelligentiae necessaria Deo autem libera et magis operatur [illegible]
ex Dei tam necessaria quam libera: ergo haec ratio nihil videtur, [illegible]
Ad primum responde Thomistas, et licet haereticos, et praeterea tota
aequivocatione nititur [illegible] in extendendo: quia tam [illegible] necessaria
in existendo nihil [illegible] ad libertatem [illegible] tam necessaria
fuit necessaria in existendo [illegible] indifferens, et tamen in
operando [illegible] potuerit esse libera, ut evidens [illegible] est
atque simplex intelligentia quae Dei necessaria in essendo et omnino
indifferens ad futura, [illegible]: ergo libertas non laeditur

129

[illegible] ostendit [illegible] nullus [illegible]
[illegible] quia Dei necessaria in existendo et
indifferens in operando [illegible] libertas: aliter [illegible]
[illegible] in essendo: et ideo [illegible]
[illegible] scientia simplicis intelligentiae quae Dei [illegible] nullus
[illegible]: ergo [illegible] Thomistas ad [illegible]
[illegible] simplicis intelligentiae [illegible] ex eo quod simplex intelligentia
[illegible] necessaria in essendo [illegible] Thomistas loquuntur de scientia
simplicis intelligentiae [illegible]
illud [illegible] scientia [illegible] futura et futuri scientia [illegible]
[illegible] futura [illegible] scientia simplicis intelligentiae
Deinde [illegible] Thomistas [illegible] scientia de qua loquebantur
libertas non laedere [illegible] indifferens ad [illegible]
futura [illegible] non futura: quae esset evidens ratio. Thomistas

quz bm f̄l iiz xexunt : go quia cl f̄ly e&he
xeei dy quabamle de xsia ɔnexa uz fuxo quz e
bio nd de iinde xenti quatiz e indetig

§ Fyty ɔim 130

boco oy iinexitiz amadoxy ut f̄ roxuz tll. Gout
dyoneant an tenisite ad l Plyiba gnixe quxte
genitoz et gxefixaltz molicant inomio cetoiim
quemands Thoyi An oy iinexo bexitz amo
xe el iteedio oyendunds hane xxz doctxz que
uny le excelebxioxi l nxe ɔ lho le gxiz el ibiam
genuiinz ttoxz Plz ɔtente bextsy inlente, l
xab f̄ luz afuxtiniimez . lonfexant gxe coxnuz
xoluoy ez bextsy uz ɔix texbo ltuz xab ttoxz f̄lt
qdii fxarabe fuxiant exedo iz tenfexabuxoz
qi ugf adeo lxz lz xexquaxz e iaxtitant cap
5 gxab uxane ɔeluo

Cap 5

Pxxaxatione conelus

§ Potiinz puo nxa ɔeluoe fuutiz le qil duxunit al 134
ibexte nxuz auz iiz teria bioiy nle caa nxuz auz
tibexoxz : go tuyzalia auz xexz . Pxx ary : nullum
fxaiuz uuatiz ditxatz ad auz yt ec caa auy tibiaxi
d bio l. fxaiuz uuatiz debxatz ad aum exeq

bio neqit ee raa auy tibexi. Aliz cexma est. qr aono

implat bio iine exijta obti uniy k bio Muxoq

bexdst orb stleq zatb qsb Oll nxi in pumto

de tibexte illeq fraant: bi ¿ le prsiuq anfece dent in

defectibusq detraby ad auy uny edno by nexiq est,

bidelot aut qd aufexat prsiuq, aut qd ponat auy

go. isbolantay neqit prsiuq tolexe neqit impedixe

actum

132 ¿ Hoc attigisse suffiat ne totaq de tibexte dor

taq evolvexe conemux. bio mtt ubi aThoq rotuo

¿ quexo. At ¿ aThoq hoc uny taie qcatsiq actoexto bi

detit ibiq oino pueby doctaq ffbq ne dicant ¿ ait

¿ procedixe innuij rotuori. Quod si probo hane

eandeq nxq ffpq Nulla caa essatiq detxabaná

auq ptee caa auy tibexi Obiq lilbant ffbo hexeo

dyq obiq iuibant bioq utpote essatiq detraby adex

ijtq obti bini ledixe nxq tbl cxbq ffbq aube it

¿ ffpq nxq hexeis xelinquebant et dicebant

d due pxepesiq fuxi tibexbq D lettiq qua prepsia

fuxi site caa fuxoq subieqit ad fuxiq, ut nunquam

xecuxxent ad rotuoy ithay aThoq in tae dude

133 ¿ Exqpti gratia Una ex pxecipuij

Thoy rotuoq k qd quabiq nuy decxeby predetrati

byq (1a qd obiqicb anxij pxedicta ffp) tibaryad

creatus [illegible] bis cum creatus connexus
cum velit liberatus creati quia est connexum cum connex
causalitatis et connexione logica illa; quatenus [illegible] ba
velit dat decretis: ergo et creatus hic autem connex
liberatus cum velit quia non est connexio causalitatis sic Theo
Dei [illegible] perpetuo ponentes hanc solutionem insufficientem esse quia
indicant omnes connexiones infallibiles causae in suis actus ad causam; de decreto liber
[illegible] solutione relicta per ipsos respondebant connexiones [illegible]
ac [illegible] infallibiles ut bene dicebant heretici et [illegible] antes
et [illegible] sequentes ad causam; quia fixum requirit praemotionem, et praemotio
fixum praemotio est talis fixi et fixum praemotionis ut recepti
[illegible] loquuntur [illegible] quae [illegible] ad modum licet [illegible]
aliis solutionibus tomistis

§ Probo [illegible] solutionem creati huius [illegible] 134

quae [illegible] volebant res habet ex suis causis independentes ab
[illegible]: ergo [illegible] rerum. Probo ex [illegible] natura
rerum facta non est [illegible] facta ut clare [illegible]
[illegible] generis hominis: Vidit Deus omnia quae fecit et erant
valde bona. Confirmat [illegible] vidit [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] quod ipse vidit ea quae erant facta: ergo independen
dentes ab ipse habent ex suis causis: [illegible]: [illegible] dixi
[illegible] ad opus faciendum et [illegible] dixi [illegible] ad opus fa
ciendum ergo [illegible]: ergo [illegible]
et [illegible] facta [illegible] faciendo

nisi diriguat ad faciendum providit in tantum seq.

135

§ At donet multis nepotibus fui
tum infirmiore debilitatis et nostrarum viarum modum bequid
respondet quod hec nostra nec debilius quid attingunt. Ubi nimirum
sit impotentia nec liquescunt, et in finem et auras evanescunt
utraque in Albara anotatissimus, ut donet quasi in aliquo
tino anotasset. — At in dixisti praetenda in, pro immodice
tota dicta audiamus quae dixi, vanis satis quidem moderatis
ad tuo hec nostra praeterquid ins biois quatuor per et eadem
sibi dicis, te in ea eas nexus at in probare decisato
sit quae praecedat et approbavit, ex dicit scia Una ubi p
lata pro aut voluntatis te eas nexus at scia que dedit
rescia facta que lex. a bioi ut totis in eadem nexum

136

§ 2a tuo iis satis praecipio accep
tanda nec debitis tangere fore ea; quia illa hanc ex
plicare sed ubi nobis id sunt scia bioi in ea eas nexum.
Quod sic probo: os scia Una, ac simplex intelligo ut
totis ac bio ut totis atque quod per bis in bio ut totis, gerim
plex intelligo ut totis. hi enim te quin semper Thoi doctu
ritantis docuerentur dibioq illa eadem nefasia, misquad
mittant tuna scia et evidens exanti. Illis respondendo
lis ibioro. Videant quae pleniret ultima scia

137

§ Qua
lutis Una scias nubadat dis bio nisi eo fines explicitus

que explant hoc que ygraxaoz ad dibexiar
notaka: et quiez dibexxez nxez zeigrendi qo iaz
dabunt inff. Quo tuzuse bidebit simplex inbeli
qa nia graxca aquobaoi; et bio: qo illa dibio abe
qua nexit. hz uxtz le aq thoz qi ~~inlz~~ neqz inlz alba
abuika hqiimbz et bolunlz in mo nec inlz xelaoz
et eiz ab mitunt alia dii bioz. Ida: nia nobae
probo tz: Ut simplex inbeli qua et bio: ibi tuant
duaz niaz, nisit qd diequant quiez explibz queoz
bii quiez implibz iunt oinoidz; ab qi hoc ibizeb
ixeblit in nia graxca aquobaoi; xu a lia xuzdu
axez qo exunt bxz

§ Ut albo axqto utax abiexbo, hu | 138

ne le hoxz nie Que dq thoz hoz: bia simqbii inbe
bigelexebe graxca: nia aquobaoi; le pxome graxca
nia bioi; le qqeba oqxxi; facti: illo nie axquit: A
nia qqeba ibaietiz difext nia pxome graxca quez
nia xebe graxca; et nia xete graxca ita difext
ab qqeba ut: nia dijta; niiii dxant, implez inbe
bioz, et bioz nd ee dibexiaz niaz: qo nia pxome
graxca ita difext ab qqeba ut: nia dijta. Ilax
bidet ebidiz qia xao graxca le xao diequendi ab
qqeba: qo quz ibaietiz fuexit graxca ee ibaie tiz
uit dijta in illo dii bioi; qexe quz xeqqixit ad

practica, vel speculativa; atque ratio formae practicae est practica in actu practica quia recte practica aut saltem quae [illegible]

139. § 3a Sequitur ratio approbationis in prioritatis intellectualis ut absolutae prae voluntate et in prioritatis intellectualis ut absolutae prae voluntate [illegible] magis [illegible] ratio simplicis intelligere ut talis; quia ratio volitionis ut talis; [illegible] denegandum ratio volitionis quae simplici intelligere [illegible] Per [illegible] imperfectionis illud intellectuale praecedit adeo [illegible] et intelligere absolutum ad [illegible] tamen [illegible] absolute prae voluntate: quae [illegible] simpliciter intelligere [illegible] repugnant volitioni ut tali. [illegible] Ex quibus nobis [illegible] relinquitur ut ex hac solutione [illegible] et [illegible] nunc [illegible] quae pro [illegible] [illegible]

140 § Hac eadem [illegible] volitioni ut est imperfectionum [illegible] volitionem [illegible] supra [illegible] [illegible] denegandum [illegible] volitioni ut tali: [illegible] volitio [illegible] ut imperfectio. [illegible] 3a [illegible] ex [illegible] 2a hanc solutionem [illegible] quod imperfectionum [illegible] voluntatem [illegible] in perfectionum ut [illegible] voluntate [illegible] 2a [illegible] [illegible] relinquunt totam difficultatem quam [illegible] vicerunt [illegible] [illegible]

praescientia mera creatis in fixo. Certe [illegible] ut ex
eorum libertatis ratione semper permanent eorum fixi mera
in fixo

141

§ 5a Ideo impossibile in decreto [illegible]
in libertate [illegible] Thom.
[illegible] libertate peccato [illegible] peccato [illegible]
[illegible] peccati [illegible]
[illegible] libertate peccati [illegible]
[illegible] impossibile in decreto [illegible]
[illegible] bono [illegible] libertate [illegible]
[illegible] bono [illegible] de
[illegible] bono [illegible]
[illegible] peccato [illegible] decreto efficax [illegible]
[illegible] bono [illegible]
[illegible] Cap. 6 [illegible]

Caput 6

Nostra conclusio ex D. Tho. Toma probat

142

§ [illegible]
[illegible]
[illegible] decreto [illegible]
decreto [illegible] intelligentiae [illegible]
[illegible] efficax [illegible] decreto [illegible]
[illegible] efficax [illegible] decreto [illegible]

medi[illegible] D. T. [illegible] in hoc tempore [illegible] ut quanto
alius videat [illegible] [illegible] nec [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] D. T. ad [illegible]
ta et [illegible]

143

[illegible] ex D. T. [illegible]
[illegible] [illegible] illa [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] et hec [illegible] intellige [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] D. T. in illo [illegible]
ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad
[illegible] Et inde [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] ad [illegible] D. T. [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] Deus [illegible]
[illegible] [illegible] Deus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] oportet [illegible] in [illegible]
[illegible] D. T. [illegible]
[illegible] [illegible]

q[illegible] intellectiva [illegible] ut patet ~~[illegible]~~

initium ipsius [illegible]

§ Dices: [illegible] debet 144

ad suum creatum, ut ratio artificis ad artificiata

ut [illegible] loco citato; atqui ratio artifi

cis dicit ordinem ad artificiata tanquam praeponens

[illegible] artificis et non [illegible]: ergo ratio [illegible]

ad [illegible] creaturas tanquam [illegible]

[illegible] et non [illegible] — [illegible] satisfacit

[illegible] tomo 2 disp 4 num 36 dicens [illegible]

[illegible] ut [illegible] quae requirunt

ad opus [illegible] in modo exequendi [illegible]

[illegible] in [illegible] decreti [illegible] artifi

cis creati [illegible] fallibile [illegible]

[illegible] ratio dicit ordinem [illegible] at [illegible] decreti

[illegible] subsequens [illegible] infallibile [illegible]

[illegible]: et ideo ratio [illegible]

§ 2° [illegible] 145

[illegible] ratio artificis [illegible]

[illegible] decretum [illegible] indifferens ad

[illegible] quae indiget liberae voluntatis [illegible]

[illegible] at qui [illegible] intellectu

[illegible] intellectus [illegible]

[illegible] ratio [illegible]

gra quae b. bio r. tr[illegible] el. n. rno [illegible] p[illegible]
ad decreto at rel [illegible] ad [illegible]
determinata osino ad ee nis obti

146

§ 5a. q. el decernysqd

decretu [illegible] [illegible] ut dont tho

dego in [illegible] nic acquirit: scia illa le [illegible] qua

precedit decretum et scia qe precedit decretum e

simplex intelligentia go [illegible] ex max

ex [illegible] scia [illegible]

[illegible] adherentum; et scia [illegible] voluntas

voluntas [illegible] scia precedens decretum; [illegible]

[illegible] scita [illegible] ad decre

tum voluntatis [illegible] bio et consequenter [illegible]

est qd decretum [illegible] voluntati simpliciter et decretum

artificis creati [illegible] ad [illegible]

[illegible]

147

§ set ponet artifex creatus [illegible]

[illegible] ut mon tempori; [illegible]

[illegible] postea [illegible] voluntatis [illegible] ex

[illegible] subiecit bio [illegible]

at artifex [illegible] in [illegible] in

eodem instanti bio decretum et creatura. 2a

[illegible] in eodem instanti [illegible] in [illegible]

scia [illegible] decretum et bio [illegible]

absque ipsa re pt quae sint ... de instinctu natu[rae]
... vero ... una ... ut videt[ur] ... videlicet
... in ... instinctu natu[rali]
... nulla

§ 3ª de 2do ... 148

... indifferens ad utrumque
... aptatur ad unum per voluntatem ...
... in eodem ... instinctu natu[rali] ... intelliga[t] ...
... intelliga indifferens ad utrumque
... aptatur ad unum per voluntatem ...
... intelliga ... sint in eodem instinctu ...
... intelliga ... de qua ...
... videt ... quid ...
... quod illa ...
... ad ... decretum ...
... attribuit ... quod eadem
... indifferens ... prout ... decretum ...
... prout ... decretum ...
... dicent ...
prout antecedit ... decretum ...
... ut videt[ur] ...

§ ... 149

...

quidem in aeternitate eorum, quae in aliquo tempore
fiunt, praecurrente voluntate scientia eorum quae
potest facere et tamen numquam fiunt: ergo eadem
scientia quae tam in aeternitate futurorum, tam in voluntate eorum
illorum, quae numquam fiunt: ergo scientia quae [illegible]
rerum respicit res ut mediata ut sint vel sint: ergo est
simplex intelligentia in Deo. — Item haec 2a probatur
cap. 66 num. 2 ubi dicit, quod ut scientia Dei, causa
rerum comparatur ad res sicut cognitio artificis
ad artificiata. Sed cognitio practica est, quod sit
scientia artificis [illegible] quae [illegible] artificiata
[illegible] scientia Dei: ergo scientia Dei causa rerum est
[illegible] artificiatorum: ergo est simplex intelligentia in Deo.
Declaratur [illegible] 24 [illegible] et ad [illegible] ait
[illegible] exequitur quod voluntas imperat et ad
[illegible] ergo scientia [illegible] praecedit [illegible]
[illegible], et scientia praecedens [illegible]
[illegible] est simplex intelligentia in Deo [illegible] ex
[illegible]: ergo. Multa plura alia [illegible]
[illegible]

150 [illegible] quia 2a haec [illegible]
[illegible] quia [illegible] 39 [illegible]
[illegible] ait scientia Dei [illegible]
[illegible] liberti voluntati [illegible]

atque manifestus est (... generat) quod via sublata
voluntati ratione est impersata a voluntate non [illegible]
[illegible] intelligere et [illegible] manifestus est in [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] ad [illegible] [illegible]
indifferens ad [illegible] voluntas [illegible] 143 [illegible]
[illegible] indifferens [illegible] intelligere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eandem quam nota
[illegible] [illegible] quod quam [illegible] intelligere
[illegible] [illegible] voluntati ratione [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] a voluntate [illegible] [illegible]
[illegible] a voluntate [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 151

[illegible] 14 [illegible] in corpore [illegible] [illegible]
quod habet voluntas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] generat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod habet ad [illegible] voluntas
[illegible] [illegible] ad [illegible] voluntas
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] indifferens [illegible] [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quatenus voluntas [illegible] [illegible]

faciendum, separatum proponit obiectum aptum trahendi voluntatem

152 Ergo quia contra de bestia ad 8 est simplex notitia dicit ad excludendum id quod est extra genus notitie id est exercitium exercitium quod addit ratio boni et trahendi voluntatem ad exercitium producendum: ergo simplex intellectio extendi- tur ad ostium: ubi erit extra genus notitiae. Probatur, quia in illis, ex simplicibus notitiis, quae proponendo obiectum adiungit exercitium et ratio ad trahendam voluntatem proponit obiectum ut aptum trahendi voluntatem, et accedat trahendo voluntatem ad illud producendum ratio dicit ratio approbationis, traheret vero simplex intellectio: simplex ergo intellectio extenditur trahere voluntatem dictando, ad opus et tunc in ratio nominatur ratio approbationis, ut loquitur scholasticus. Ergo quia videlicet proponit obiectum, quatenus aptum trahendi voluntatem, ergo placet.

153 Alii et quidem precisionis volunt quia propositio ad voluntatem referunt bonum universale dicentes: nam propter ea aliquid dicit interest tantum faciendum quia factum est adesse ut dicitur et ad ipsum explicat universale ratio in tota propositione, proposito [illegible] tantum ad tendendum ratio nisi ratio sit ratio causalitatis, nisi ad invenia voluntatem ut dictum est. Unde in tanto propositio intelligendum est tantum ratio in cuius essentia. Unde longius

[illegible] alio [illegible] refert, tum Origenis verba
clarius ita ait: intentio Origenis [illegible]
[illegible] necessitas in recto [illegible] Orige[nes]
[illegible] tenet [illegible] D. Th. [illegible]
[illegible] explanet Origenes

§ D. Th. [illegible] 154

[illegible]
[illegible] Origenis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] D. Th. [illegible]
2. [illegible]
[illegible] verba Origenis [illegible]
[illegible] D. Th. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

§ At [illegible] D. Th. Origenes 155

[illegible]
[illegible] verbo [illegible]
[illegible] Origenis [illegible]
[illegible]
[illegible] intelligat Origenes [illegible]
[illegible]

ad cunita volunt utique ame dictum est; in cor
pore actus ideo dixit D. T. intelligitur ea
videlicet esse dictum actus donec et qd scia Una n tyre
qd fuerunt applicata per voluntatem ea in eius. —
Ad si pro Origene esse e unius intellectu vi ad
igitur loquitur, (ait D. T. in L loco nostri obto) res qd
donat rare ea ostendit que induxerit necessitatem eam
donec scia autem dere in tis, rem ad utrumque qd ligua
eo dixi ee eam rerum) ni imfert necessitatem utra
tetra Origenem nat realitatem esse de qa eo toto
quod ee D. T. mentem et pro expedito Origi
ne et pro nobis clara

156

Ea pars locutio sic expo
nit D. T. intelligendum est (Origines) tum eam
~~[illegible]~~ ni tum eam essendi in qo exstat — [illegible]
qd nos esse explanandum terminus in hunc locum
videlicet qd intelligunt [illegible] eum dicunt ostensum est eam
sic: ad esse explanandum est eum verbum, nisi ponere ee tum eam
ratione vane vino intrante. Igitur Ipsum eam ne tera magis vel
subjecta nec cognitionis, obitum est erat cognitio mea aut
effectu aut debet habere per rem aut solum debet habere
rebus volendo videlicet indistinctus intellecti esse
ati: set intus Dnus exercitationis debeatis ad cognosce
ndum ee cogite et esse cognitio armilla essentia tantum

ideo prius est causa obiectivae praescientiae

§ 5. hoc est prius obiective 157

tamquam essentialiter dependens a praescientia: semel autem posito prius ponitur etiam necessario praescientia vel ex [illegible] tandem [illegible] [illegible] hac conditionali: si ponemus aliquid non [illegible] etiam prius adhuc futurum erit: At si prius non non exsisteret Deo praescientia [illegible] loquitur [illegible] ad Romanos [illegible]: nam et si [illegible] aliquid non praecognoscere aliquid futurum sine dubio erat etc. [illegible] aliquid ante mortem vel omnino eventurum erat, etiam nemine praedicente praecognitione, eam praedicentes [illegible] buerit etc. igitur [illegible] praescientia non [illegible] causa prius sic explicat etiam si non intelligatur praescientia adhuc ~~[illegible]~~ intelligitur [illegible] ut prius et futurum [illegible] vel prius et causa praescientiae, ita explicatur: si non intelligatur prius non intelligitur quidquid requiritur ut praescientia sit praescientia, etsi aliquo ponendum prius non requiritur praescientia ad [illegible] autem praescientiam requiritur prius et tamen prius non erat propter praescientiam et hoc [illegible] prius est causa con- sequentiae [illegible] causa et [illegible]

Cap 7.

Probatur a ratione [illegible]

§ [illegible] [illegible], quae proponit obiectionem [illegible] 158

Et si habet in … apto, ut disponat ad operationem; et … habet simplex intelligentia: ergo … simplex intelligentia praecedit electionem seu decretum de producendo … ut … ergo praecedit in … apto … [illegible] … proponit obiectum … quod … quae debet … simplex intelligentia proponit obiectum ut operabile in … apto ad … : … ergo desinit … practica

159

§ … hec … 3 …

hoc … practica … simplex intelligentia est practica in actu … . … probamus … practica in actu … simplex intelligentia est practica in actu … antecedente decretum … practica in actu … [illegible] … practica in … seu in actu … practica in actu … libera voluntatis … proponit obiectum ut operabile … voluntas … ergo … voluntatis … in … voluntate … : … practica in actu …

160

§ … simplex … simplex intelligentia est …

lu aobe tabi ad eprop xeaz : ao : li n zequgnat
au du efrendi xu ao gux deexetu pobezit adaz
du bxanoize maxle gexe cexta el rexxiox in
gxxij lheu qurà au lu aobe tabi lezoa reu biabu
aobe tabi ad au du et ixel lia xibu ait qa
reiaelnale caa in biabl xa eoxu ge ab faune
et caa inau zuexoxu ge faut eti t boat caa
inbiabe boat soreb caa in au tmo mo ise
abqi implat abba qua d biabu adau et tmqàci
zequgnab au : ao implat au lu aobe tabi mixe
qugnet au lu implex ao inbelig lecaa inau
tmo et baniit adau du quxelnu deexetu

lix ! 161

lx lheu lorlxabno bu ge qao caa in autmo reu
inbiabl le caa gno ma abqdo le caa o xeba remgex
xemamb ieta qua bij poxat au du einhoe iun
zequgnab caa inau tmo ui zequgnet au lugoro
mu : — 7a qeia hane eqibocaoz nobabi nu lot
labale e diritau intj ie caa zebaxou meba et caa
inau tmo ; lca e xebe ilat intj qua eliu miab
abraxaa ciudz quig ltinh lbu et lxqobom
miab li lit caa inau tmo le caa inmeta q lz
aiiqdo lit xoba nbibelit lefiat abiq azqibum
adoqexandz ; abiqdo bo leia quoma qua bij adue

ꝺ ρuσɤ χ unpatïnaɣ. ɾɾɨ, ɾ ẗa

152

ξ ɾɾɨ uxσɾσx ſ ɦɨσ ɾɨm

ρlxɾσɾn bɛlɨqul ξɨauxɛta, l ƣa mɨaxeb ɑɨɨa rau
bƣa ɔlɨ ɀɛbɨxeb ɑɨɥd xɛɑɨbɥ ɑɑ ɛxuɛxoɨɨɥ ; ɨl ɛxnɥ
ɛɨɨ ɾ xɛɑ ; ɡσ ɾɨmplɛx ɨntɛlɨɡɛ ɛ ɛaaɨn ɛσ ɡɛxɛ
ɡɛσna ɑlax nσtalɛ mɨx ɾσod ɦɥ ρlɥ ɾɨɾal ƣa ɨɾɾɥ
ɥ ɾɛxɨɾ ɑɥ ɛ ɑɛſɨt ɑɛɡɨbɥ bσlunɨ ; ɡσadσɨunɛ
ſɨt ɾaa ɡɾσnu . ɾɾσbσɨllɛ ɾσad ɦɥ ɨnɥ ɾɨmplɛm
ɨntɛlɨɡɛɥ ɛl ɛɦɥ mɨat ɾσ ɑna bσlunɦaɥ ɑaɨɨqab ɛɨ
ɥ ɾaa uxɛaba ɑl hσɛ ꝺ aɛſɨt, uɛ bɑɨal ɾaa mɛba ; aɨ.
ɡ ɔɾɾɨ ɾɨa ɑna ɡρ σɛɥ ɨɛl ɛaaxɛta ɡσ ρuɤ lɦauξɾu
ɾɾ uɛx ꝺ ɾ ɑ ɾ lɛbɨunt ɨxɑσ ɦɥ ɨnɛuɑɡσnɛ : ɨnɥ ɾɨɑɥ ɑσ
ɾɾ ρɥlɛ ɛaaxɛɨ ɛlɦɨɑɥ ɾɥ ɾaatɥ ɨnbɛnɨbl ɑuρ lɛx ɦɨɾɥ
ɾɾ uɨɥ ɛxſblɛ ɑɛɨ ɨɛɾlɨt ɑna bσlunɦaɥ : lɨɾɨɛ ɛxρlɛɾɛ
ɾɾ ɨaxɥ ɾɛxɥ ɡuaɾɨbɥ ɑɑquaɡɨaɥ ɛɦɥ ɨɛɾlɨt uɛ ɦɛ ɡɦ mɨ
ɾɾ anɦ ρɾσbɨunl ɾɥ a ɾɨa ɑɛɨ

153

ξ ɾɡɨl ɤª ꝺ ɾ ɨmmσ
ɤª σɥ ɨnɦɥɾɨɑɥ ɑnaɥ ρɥlɛ ɾaaxɛxɥ ɛl xɦɨbɾaɥ mɨal
ɑna bσlunbɥ ɨmσ ɛɨɑɥ ɾɛρɛ mɨal ɛaa ɛxɛaba ɛlm
ɾɨx ɑna ɛ ɾaa ɨmmɛba xɛɨ . ɾaσ aρɾɨσ xɨ ɾ ƣa ɾɨɛu
ɑnaɥ ɛuxxɨl ɑɨɾɛbɛ (ɛl ɨ bɛlɨ ; ɛɥ ɦσɨ ; ɛɨɑɥ ɛſɛɾbɛ
bσlunbɥ xɛbɥ ɑna ɾ ɛuxxɨl aρ labɛ (ɛl ɨ bɛlɨ ; ɛɥ
xσbɨ ; ɛɨɑɥ ɛſɛɾbɛ) ɡσ ɦɨɑσ bσlunbɨ ; ɑna ɑbσ
lɨl ɨnmɨaσɥ ɾɨɛ ɑnɛ .. ɾxxɥɾɨa ꝺ bσlɨl ɨnmɨaσɥ

cae m[illegible] illud qd[illegible] totit et aplat b[illegible] cae at q[illegible]
[illegible] Bm[illegible] in totit et aplat b[illegible] resc [illegible]

§ [illegible] simplicem intelligentiam 164

praecedere ad[illegible] ut se impressivis intelligibile
seu ut [illegible] approbationis et practica; quod [illegible]
[illegible] praxima [illegible] tale impressivis [illegible] n [illegible]
[illegible] efecte, [illegible] vel et efecte [illegible] quod dt
[illegible] ad efecr praecedit efecr ibi [illegible] de [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
immete immediatae [illegible] simplex intelligentia [illegible]
quet [illegible] quia nulla alia [illegible] ma[illegible]at. Et hoc
[illegible] hoc [illegible] ut nota[illegible] 98. [illegible] 3 quod
[illegible] [illegible] vel [illegible] praecedit [illegible]
[illegible] efecr [illegible] quod [illegible] hic [illegible] ex [illegible]
ex [illegible] [illegible]

§ [illegible] hanc [illegible] 165
[illegible] ut [illegible] 182 [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] praecedere [illegible]
[illegible] quaxis una [illegible] simplex [illegible]
praxica, seu approbationis [illegible] pertinet ad
simplicis intelligentias [illegible] quadam [illegible]
[illegible] [illegible] adsit [illegible] quo [illegible]
a [illegible] [illegible] ut [illegible]
ex [illegible] [illegible] [illegible]

voluntis, et dere indifferens ad exercitium, vel ad exercitium

ba obst. atque inadvertenter indifferens et simplex

intelligere [illegible] ergo

166

§ Probo sequela [illegible]

[illegible] immediate ad [illegible] voluntate liberos

praecedentis habet et [illegible] immediate practica et [illegible]

[illegible] voluntate [illegible] praecedit [illegible]

liberae voluntatis [illegible] immediate practica

[illegible] praedilectio [illegible] liberos voluntatis [illegible]

[illegible] indifferens ad exercitium et ad exercitium [illegible]

voluntatis [illegible] necessitatis [illegible] ergo [illegible]

[illegible] practica ut voluntas [illegible]

[illegible] immediate [illegible] ad [illegible] et de

ce indifferens ad exercitium [illegible] et simplex intelligentia

[illegible] hanc praedas et indifferentia [illegible]

Caput 8um

Solvuntur argumenta

167 § 1. Objicies argumentum ex Chrysologo [illegible]

ex Aug. et [illegible] Chrysologus [illegible]

[illegible] sermone 34 [illegible]

[illegible] [illegible]

Vidit [illegible] oculis [illegible] humanis [illegible]

[illegible] redderet [illegible] quae [illegible] vidit

[illegible] bonorum malis [illegible] quae [illegible]

et in ea dicit D. Th. docens qd Christus videndo sanabat infirmos videlicet in scriptura dicitur venit oculus Dei lucidior est sole quia ait sol oculus Dei revera virtutis et causa rerum

§ In tertio loco 168

in qd [illegible] videt mulierem [illegible] laborantem, videt illam [illegible] videt illam ubicumque sedeat ut loquitur Chrisologus et videt illam in salutis redditam ut ait [illegible] [illegible] videt mulierem [illegible] Dei [illegible] mulierem [illegible] et [illegible] [illegible] videt mulierem et videt illam [illegible] laborantem et misericordia motus ex [illegible] salutem dedit [illegible] qd [illegible] [illegible] ex Chrisologo. Illud ex scriptura [illegible] scriptura [illegible] de claritate et de efficacia [illegible] lucidior [illegible] [illegible]

§ 2 D. Gregorius qui lib. 20 moralium cap. 169 24 ait quia [illegible] ab aeternitate cuncta vident quia sunt et ideo [illegible] quia videntur quia quaelibet D. Gregorius ut ait illo [illegible] vident illam [illegible] [illegible] quae [illegible] notavit [illegible] dicente [illegible] prohibet [illegible] [illegible] dicit [illegible]

citq ex libro D. Gregorio qui lib. 32. cap. 5 ait non exi-
sta videndo creat existentia videndo continet, ergo dicendum
est quod videat non existentia, et quod loquitur de visione. Sic cum
D. Montoya ex ~~[illegible]~~ rect. et alii quidam probabiliter

171 § Hic iudicio utrique eod. D. men-
tem qua ex libro dicitur; nam in utroque loco denotat Deo
praesentia propria tale dicens Deus dicit praesentiam ut pro
prie praesentia eam non [illegible] ::: quia nulla nisi quae
futura sunt praesunt. Dicimus quod Deo futurum non est
ut omnia praesentia sint, ne quod praesens esse potest
prius quam praesens. Igitur tota Gregorii mens est quod
futura non se habent sublimi ut nunc neque nunc ~~[illegible]~~
absentia sunt, sed Deo praesentissima sunt; ideo nos pos-
sumus hic praesentiam in Deo autem praesentia propria ta-
lis non est

~~[illegible]~~ Et ut praesentia non praeexistant et videantur
ideo dicit quod Deus videndo illa quae nondum in se sunt
sunt, ac existunt, illa creat non quia creat visione
(quod non est necessarium) sed quia videret futura quo il-
la aliquando essent, creat. Itaque concluimus nos ut libris
locis istis vixerit pt et quidquid alii invenerint, intend-
atur de [illegible] eius mente

171 § Sed de D. Aug. lib. de Trinitate cap.
13 universas creaturas non quia sunt ideo novit

ct ideo sunt quia nobis OT ut OT & pte dne
sa arto 8 ubab har Eug autoritate ad quan
du qdicia Oro que @ cca rexu & scadisci indis fuer
ad ubruz q & quia dibeat ad unu per bolunte qui
na cca mente Eug credendu OToa antllag conet.
Ego ut OT toa dite Eug loquit de scia indis fuer
bide ad ubruz q & debeat per bolunte ad
unu que sine dubio @ simplex intelligea qdigo
ut OT dicitur ex ibio Eug qi loco citato imme
te ad obla berba race rebdit sic: nec nos cibit que
fuerant p creaturas: q loquit de illa scia que neesa
cc ut re crederet cero mo

§ O bisunt ex codc quia 172

ib ulna p fusiorum cabe ulsno cab: nos ita que
fecisti b bidemus quia si tuante quia bidy ca sunt
Aapoy dispote intelligi si pro intelligat bi
deb certe ex ibio p texte quia ibi nil aliud
p tendit Cub legenti aparebit Adm maxime
aparebit p nisi ponere difag inti nra bioq eilla
quia bidebit nos n bidemus fuxa y que du aues
ipant inte ibiy Deus aute illa bidit ab eterno
cc ideo rubdit ubi bidisti farta ibi bidisti fara
enda acri dicat nos n bidemus fuxa y q du sint
in in se ibiy existia tu aute illa bidy ante que

nec ibi existant ex tua vita, quae satis [illegible] re-
quirit nexus qualitas sint in re ibi; pro illa tempo-
ris mensura ab e praebia, [illegible] quia tu [illegible] ea sed [illegible]
bidy et quia bidisti faciendi a nobis, [illegible]
non falitur

173 § Obiiciunt 3 quia idem [illegible] decer-
nite [illegible] volunt [illegible] valent quia ha-
biturus ille praescisset: ergo praescientia [illegible] habi-
tus voluntas [illegible] libertate arbitrio
[illegible] praescientia [illegible] in [illegible] imperfectas [illegible]
operatio [illegible] illarum [illegible] ad futura
[illegible] et ad earum [illegible] in [illegible] praescientia mensu-
ra [illegible] quae [illegible] videt [illegible]
[illegible] ibi [illegible] disjunctum [illegible] praescien-
tia ut [illegible] libertas [illegible] illas [illegible]
[illegible] quae [illegible] imperfecta [illegible] opera [illegible] praescientia [illegible]
quibus [illegible] opera necessaria sit quia illas [illegible]
datur in impassibilitate [illegible] et praescientia in eo [illegible]
[illegible] operaturus [illegible]

174 § [illegible]
[illegible] subdit in [illegible]
[illegible] verba [illegible] praescientia [illegible] ergo [illegible]
[illegible] impassibilitate [illegible] alii
dixerunt [illegible] 3 quia [illegible]

Ludovicus Vives [illegible] sic hunc locum exponit: ita »
[illegible] operari Dei manent et scientia eorum Dei »
ex illis quae in [illegible] videt a futura, caduca »
[illegible] scientia [illegible] a praes[illegible] »
[illegible] voluntate Deus cognoscens [illegible] voluntate »
statuere quod futurum sit, scientia quod voluntas statuerit »
nosse. Citat Origenem loco pro nobis allegato. »

[illegible] »

[illegible] hec [illegible] ut vidi-
mus 2; quia ipse Augustinus [illegible] cum hereticis de hoc puncto
[illegible] quae [illegible] non [illegible] de
[illegible] Dei [illegible] adhuc [illegible] libertatem agere [illegible] nec
ideo [illegible] peccat quia Deus illa peccatura praescivit, immo
ideo [illegible] dubitabitur [illegible] peccare [illegible] peccat quia ille cuius praescientia
falli non potest [illegible] peccaturum esse praevidit [illegible] si peccare nollet
[illegible] in [illegible] praescivisset. Et hanc Augustinus [illegible] cum re-
[illegible] numerant [illegible] duo
interpretes [illegible] apud Chrysostomum explicat [illegible] Augustinus
[illegible] exemplo [illegible] quo [illegible] utuntur
nec dicunt Augustinus loqui de peccatis. Tum 2a quia quae
[illegible] exemplum ponat in peccatis evidens [illegible] doc-
trina etiam ad opera bona se extendit ut [illegible]
te ad relata verba praesciebat [illegible] nollet
[illegible] Cicero libertatem ad omnia opera [illegible]

negabat vel admissa praxis

476 § Assistunt hoc SS. Chry-
sologus Gregorius et Thomas qui tenent systema
ante Origenes, et Damascenus similiter: nec illi
PP. tractandi in adversarios elicere possunt ad [illegible]
toris. Aut unde liceret hoc, quod illos reprehendere quam
hos similiter hos sequantur Theologi [illegible] SS. Atan-
asius Chrysostomus Cyrillus Epiphanius Hieronymus
Leo Eusebius Boecius Beda Gaudentius Victorinus
Anselmus quodquod in haeresi hoc disputant quorum
quos vide ap. P. Montoria disp. 33, et 34, et 36 dis-
extreme dont. similiter et quidem in obiis P. per
ocius in haeresi disputantes. At ex tantis allegatis
pro hoc (qui nullus alius invenerunt) in omnino
de extra [illegible] in obiis loquitur. Etiam aliud invenerit
[illegible] pro nobis [illegible] testibus [illegible]
[illegible] antiquis hoc [illegible]

§ Et adhuc [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

bio ut talis colt si autem dicerit qd bio abste
praelata stat ~~pro hoc proprie tali~~ pro suo
impresso intellectuali in prioribus hoc voluntas
nris videtur deinde redeunt argumenta facta contra nram 136
et tamen non esse dicimus qd itare potuerit pro
simpliciter intelliga no es contrario, y el que
rige es lo mismo que este ultimo contexto.

ga qd obtu3 fale ⊙ ipa quarare pse obtue

ens rone ⊙ alqd fraliter are represente
ff obto fale pr ois bro curait
ois n qpi nlus

8   52

§ Et adue[r] arias sic impte … 3r predic[tor] … 177
ipsendi erunt … [illegible] verbos … mer
… debe[re]nt accipi de … dedu[c]tis … ut
talis … hoc … [illegible]
… [illegible] … pro … talis [illegible] pro … [illegible]
… talis … per analogiam … [illegible]
… ita acceptae … ut talis … autem
… qd … [illegible] … [illegible] pro
… in … intellectualis … hoc
… [illegible] … deinde … [illegible]
ta facta … 136 … [illegible]
… pro … intelli… cap 9
… a ratione solbunt[ur]

Cap 9

Argumenta a ratione solbunt[ur]

§ Argum … fura … 178
… qd … tempo
re existens … [illegible] … existit.
… qd … fura … [illegible]
… [illegible] … de
de … Argum … qd … [illegible]
in … [illegible] … [illegible]
… adiopponendum … unde ut

cognoscat fixa nulla debeno defit nec illius
fluxus nisi non quod debet ... cognoscendus futu
rio qui non facit quod ponat ... cognita quo posito iam
... illud cognoscit

179 ... ponat ...
... pendet ab obbo creato quantum ad
veritate ... quia ... veritas ... nisi
obbus ... enuntiabit ... sicut ...
... facit ... obbus ... facit quod obbus ... enunciat
... hoc probit ... forte ...
... quod ... debet ... quod ...
... intellige ... talis ... fu
turus obbus ne pendeat in sua veritate ab obbo
creato ... pendet
... proprie ... non pendet ... obbi aut
... debet obbus enunciari ...
... intellig...
quens ... cognitio ... probit ab ob
to creato ... quasi ... conditionale
... accepta ... producatione probitatis
... posito

180 ... ponat ... pendeat ab
obbo creato pendeat ... obba menura
... ab obbo creato ... deceret ...

quae scientia Angelorum nec ex eo dependet ab obiecto
quandoquidem pure obiecta eius Angelus non accipiat ipse
ab obiecto et illo impressionem illam — quam
cum non dependet nec quandoquidem pure obiecta
ab omni re creata; ergo nec scientia diuina ab omni re creata
Ho utraque ergo probantur. Ita quia ad mensuram scientiam
quare habet ut purum tantum obiectum; alioquin potentia
erit mensura simpliciter infinita et exigitur
erit mensura bonorum ut talis. Praeterea ut men
sura requiritur quod debeat aut efficiat in eius scientiam
statuat proportionem aut minus debeat esse, et efficien
tia maxime sit aut minus cognitio

181 2a quia cognitio
bis Angelus non habeat ab obiecto speciem et ideo scientia
Angeli non dependeat, tamen dependendo ab obiecto
habet tum ab alio speciem mensurantis rerum Ange
lis, et determinantis Angelus ad cognitionem et omnis
illius infusis actus diuina et sola ... determinat
tantum ad cognitionem et ad omnis cognitionis
ut ergo obiectum cognoscibili ... determinatur
ab doctrina nostra, et eius Angelus in
omni obiecto quia obiectum cognoscibile non ... obiectum cognos
cibile quia Angelus illud ... ista gratia
diuina ad ... dicere ... loquitur de—

amore divino necessario sed forte Deus necessario amet creaturas possibiles, et tunc eodem modo se habet bonitas creata ad amorem, ac bonitas ad visionem, et consequenter videri amore sicut et tunc dicendum amorem tantum terminari attributum divinae et conexae bonitate creaturae alia ... quae ... ut terminos amoris Dei; an autem bonitas creata habeat vim aliquam modo ... huius loci.

182 Ratio apriorica huius est quia quatenus Deus sit determinatus ad agendum quod libet ... et ad non ... creati existentis et omnino indifferens, ad hoc ut det hoc vel illud esse, vel ad hoc ut det concursum, per illegalem concursum et quatenus causa determinata ad producendum in quocumque ... dispositio et tandem indifferens ut det vel non ... dispositum et ut detur hoc vel illud et quatenus Deus sit determinatus ad esse ... in quocumque loco et tandem indifferens ut det vel non locum et ut det hic vel alium. Ergo quatenus Deus sit determinatus modo dicto ad agendum ... non potest praeiudicare circa suum praecognitum illius nisi sit suum circa et haec tota causalitas ... quam ... lex ... circa suum ... praedicere ... quod nisi detur circa suum dari nequit praecognitum illius; itaque quod suum requirit ... ad praecognitum praecognita autem non requirit per

re ad futurum si hoc est propria proprie causare et
mensurari a futuro obiecto, si ergo praescientia praescire proprie
causari et mensurari a praesenti futuro non praescire futurum
dicatur a Deo et tamen omnino requiritur ut dicatur
praescientia de illo

183

§ Atque quod intellectus visionis est causa illius
rei quam cognoscit et simplex intelligentiae cog-
noscit res futuras nec existentes. Quod causatio
illius praecontat et ideo aut relatio quod facit
notamus tertio intellectus est scientia dirigat ad decretum elec-
tivum de ~~eaque~~ quam cognoscit et simplex intelligentia
cognoscit existentiam rei creatae, quod intellectus scientia diri-
gat ~~ad~~ decretum existentiae rei creatae. Quia scientia
dirigit illum ad determinanda futura. Illae utri-
usque ... ... mentionem...
nabimus. Sed illa distinguant eadem distinctione notate
mus tertio ... tertio quia ... nec remote potue-
rit concurrere dirigendo ad id quod cognoscit
et tamen per bonum ... concurrit dirigendo

184

§ Dixere te distinguimus in-
tellectus visionis est causa illius rei quam nec ut possibilis nec
ut possibilis existentis cognoscit; ideo quam cognos-
citur ut contradictio existere non magis immobile
est quod dirigat et causet rem quam ... videt ut factam

Explat eodem in exemplo – sutor autem in discur
gitad fac. ista facienda per notitiam de istis factis
et per notitiam de [illegible] illorum et de modo quo [illegible]
esse debent ut fiant: quod est ars artifex Phy. Et in
de concludit quod ubi ratio dirigat ad dandam existentiam
non debet cognoscere [illegible] existentiam praecedere debet ex
istam praecedens propria [illegible] et quidem cum indistincta
de re ad existentiam [illegible] existentiam rei quae in nostra
per voluntatem [illegible] ut significat [illegible] esse tum

185 § Ita stat simplex quod ratio
plex intelligentia se extendat ad existentiam [illegible] rei
alias esset [illegible] se extendit ad existentiam
rei [illegible]: quod [illegible] simplex quod ratio sua apprehensione
se extendat ad existentiam rei ut talem quod [illegible]que
[illegible] simplex quod [illegible] simplex intelligentia se extendat
practice dirigendo ad existentiam rei non [illegible]
dirigendo repraesentando ut [illegible] existentiam
existentiam [illegible] [illegible] [illegible]

186 § [illegible] Phy. [illegible]
[illegible] per [illegible] imperium et [illegible] imperium pertinet
ad [illegible]: quod [illegible] imperium [illegible] liber
[illegible] [illegible] praxim: quod [illegible] voluntatis
et [illegible] voluntatis [illegible]
quod [illegible] de imperio se habente ut [illegible]

55

Virtutibus non minime quia imperium est cum voluntatibus ut rex docent nos ... tradit ab ... Visto ...

ng via dirigit Voluntas imperat et praecipit et non alia ... impl... da imperium ... inte aut ... imperabis ut dicunt

aliqui ... fac hoc aut indicabis ut alij volunt

indico tibi velle quod hoc facias et adhuc

q. Quodi; 187

quaerendo ... imperium quod ... ut ... qualitas ... et ... ... per ... illud imperium ... et quibus pertineat ad ... adhuc ... et ... quae ... est ... indifferens ad utrumque ... videmus ... necessarium ... quia ad necessaria ... illud ... indifferens ... debiatur et ... imperium illud ... ut ...

... praedixit ... exercendo ... Agitur 188

... debet ... ad actus ... primo ... et ... per ... cognitio ...

clarior. Deinde potest quod obiectum fiat per visionem illius
et verbum quem produxit per visionem ipsius verbi. Consistit
in Deus haberet necessariam visionem verbi in producendo obiectum visio-
nem non supponeret obiectum existens. Confirmatur tum quia Deus potest
prime prudens et artifex dirigit ad decernendum
electum per visionem extremi eligendi et sic ante electionem
et voluntatis quae erit necessaria libera visio. Confirmatur 2° debebit
concurrere ad producendum verum per visionem et simplicem in-
telligentiam vel non per scientiam vel primum cognoscitur
obiectum quam per quamlibet solam

(149) Respondeo ergo maiori non nisi
quia scientia concurrit dirigendo ad existentiam vel dirigere
autem sufficit quod prime proponat obiectum modo operari
quod facit simplex intelligentia et inde patet pro-
cessionis verbi nullam esse quia scientia concurrens ad
processionem verbi non concurrit directiva ad operationem
liberam sed necessario ad operationem naturalem ideo non est in signo
eius quod visio verbi sit prius verbo et quod sumus
de signo in quo sunt vel visio et verbum quae sunt
esse non possunt in eodem signo a quo ut ex primis
in nostra doctrina ante num 96 idem dic de scien-
tia qua Deus haberet visionem efficiendi sui obiectum, non
tamen esset ea directiva sed naturalis

150 Instabis: scientia procedendo

q. vio utē imperiū existit in signo

viog qua disponit debitis existit signo apto ad ean
dam rem et quod illas creat patre scia quia quali
quat ad decretum tunc decretum expectat imperium
et ab utroque producit rem 3º quia scia extensiva
existit in signo apto ad creandum et tunc decreat
vero illo imperio intellectuali ad mundum
exit applicatio liberi; scia namque non est liberum causaba
nisi quatenus dirigit imperium autem illud non di
rigit: tunc quia inferentissime dirigit Deum per
simplicem intelligentiam 2 quia ante imas? frequentia; 3; qua
cum applicationem futurum constituat per decretum in illa scia
noscit decretum noscit etiam futurum 4 quia applicationem
dirigit existentia in cognitionibus et factibus, et impe
rabo ergo non dirigit: ergo nec creat scia namque ordinat nisi
in dirigendo aquis falta un § el qual es el que esta dispuesto del § 19

§ Atque 3 Decretum liberum scia dirigit VII
existentia ut aut exercitia alicuius voluntatis habet quam in
tum non proponit = 3º ergo scia directiva ad decretum
proponit existentia ut aut exercitia et illa scia prae
dicit decretum regulatum absolute: ergo ante decretum
iam res erit aut existens. Dirigendo autem dirigit intende
existentia ut aut exercitia modo dirigit complacendo non
autem hoc est habet quod ponat existentia ut aut exercitia
non complacet in illa scia proposita et inde non scia quia

ut voluntas intendat quod ponat scripta utraque
exercita nisi quod scientia illa proponat utraque exer
cito ponitur, constat in scientia artificii creati. Et si neque
utrumque dissidenter eius creati voluntati, nec scientia eo proponere
scripta utraque exercita, non requiritur ad generandum decreta

Si instas scientia eadem requ
debere esse delata ad scripta, nam nulla necessitas
erat nisi in se delata. Illo sic vel delata a re et
ergo in exercitu simplex intelligentia vel delata per vo
luntatem atque haec delatio per voluntatem explicari ne
quit nisi dicendo quod trahit ad comparandum se
ut potentia ad illa respiciendum utraque existentem quod prima
mari de delatione sive intrinsece sive extrinsece in ca
tae modo quod idem delata interius et de exteriori
per voluntatem scientia proponit modo operabili
hunc modum et eius actum voluntas autem utitur
directione ad hunc modum relicta directione ad
alium. Et sic scientia delatat ad hunc modum vel dicant
nobis recentiores quatenus delatat ad scripta arti
ficiati scientia artificii creati determinandi se indifferens
ut eorum principes habent

194 Si instas 2 decreta delata
scientia vel esse delata ad scripta, vel indifferens
quam constituit se facere: quod scientia non sumit decretum

-xit xeia fuxu: ego bio ego abutimur tui lugd.
mus simpliciq intelligenq ecaq xexq bilq ex
totus aut tu eae et indifferens ad exi[s]taq et n ex
iota a quo ego exit debata futurio 2. Ntocaxe
tq quatus extendit xeiq que et eae xexq e datea
tq ad unu et n dettaxi pex bolunte et apexbe[a]
istatus et 7 et 2[a] xaoq xie dixexbe ut dixi. Ide
exebq debxans xeiq si sit ad xes illas quas Deus
resoto (aut medii, eaes Dei mexii) produxit eede
tratuq ad existq et proinde xedeaut xq fixq
§ Este eset § 19t que me
lo dexe de ponex unu sitio Sustatii ego bio
ut et imperium existit in signo apto ad eaa
das xes et illas caat Pxexsia quia quatii
sequat ad dexxetq tm dexxe tq spectat im
pexiq et ab utxoq produxit xes 2[a] quia eeiq
ebexnitas existit in signo apto ad eaandus
et tm n eat oio illo imperio intelle
tuali ad xumenus exit apllao dixbi, xie
xeia ngeg n et dlinsq eaata xvisi quatus dixi
git imperiuq autq xelud n dixiqit tmogia
the flentime dixi git Deus quasi simptiiem
intelligeq 2 quia n et indifferens 3 quia ex
ap Toas fixq xtituat pex de exebq si illa

rsia reponit decretum recouit circa futurum: et quia
ab eterno non respicit creaturam ut cognoscibile de fac-
to et intuitive futuro quod non dirrigit quoad necessa-
ria; sed nequit non esse nisi dirrigendo

195 § Eorumque decretum mediat
intus simpliciter intelligentiam et visionem et praesens hac et
posterius illa, illique iungit et illam debeat et visionem
plenam intelligere ut debeat per decretum contingentem
et futura: ergo visio posterior est ad visionem. Si autem
decretum est de operibus nostris liberis adhuc indiquen-
dum nam et dependenti talis visio decretum futuro permissum
et decretum probat a nostra prava voluntate et de
operibus bonis aut et decretis indifferens et plu-
rium nostris et ideo detrahit abba ponit anima volu-
nte et alios decretum efficax praedefinitum per si-
gnum regulatum

196 § Atque ideo et plures et simul
scientia doctrina bona nostra opera praedefiniuntur
efficaciter, ob hoc quod praedefinitio illa efficax praecedit decre-
tum creatum; illo enim Deus videns illa mea praedefi-
nitio videt circa res futura praedefinitio quod creatum immedia-
te in re futura atque ex illa vice movetur Deus
ad decernendum: quod ex vice rei futurae movet ad efficac-
illius per nostram quia voluntas movet ad illa

tantum excessibus ex hoc decreti intentivi nam
quia intenderat exequitur: ergo Admissio illa rationes
praedefinitionis requirebat per se necessaria mihi. Admissio
distinctione decreti intentivi ab executivo necessario
omne absolute manet. Alias praedefiniebat aliquid ab
implicatorie

§ Et vero omnino entitatem intrinsecam na 197
ndo [illegible] in re videtur sub futura quod videlicet
aliquid existens sub futura nec dicat non illa prae
definitio ratio quae non convenit ei eo quod sit sine quo
illo signo ut in eo quod dicitur ea existens atque
sub ratione futura ipsa pro signo decreti in
tentivi adhuc non intelligitur sub existentia pro eo
[illegible] definitionis quae intelligit aliquid existens
quod ponat quidquid requirit ut existat sub
praedefinitione ergo pro quo Deus videt non decre
tis intentivis adhuc non videt sub fut. existentem
et in radicatis existentis quatenus decretis inten
tivis radix atque ita manant omnia requisita ut
sub existat

§ Haec doctrina data quod ad decretis ex 198
ecutivis requiruntur hoc decreti intentivi quod ista
non videtur necessaria sed illa radix sua quae
relat intentivis requirit per executivis in

quo e multa a Deo scientia inferent. Hoc namque adverto me donare q[uo]d in nostro signo in quo datur inventio, divisio inventionis et [illegible] et varia [illegible] existentis, eo q[uo]d non q[uo]d existentis in re ibi a se habeat proprio [illegible] a quo ad [illegible]. Hoc est non q[uo]d [illegible] existentis [illegible] [illegible] decreti [illegible] hoc [illegible] [illegible] a quo ad decreta [illegible] [illegible] [illegible] illius. [illegible] quia independenter a tali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut sit, ut ex hucusque dictis constat

Disputatio III

De obiecto Divinae scientiae

Caput I.um

Obiectum materiale, et materiale primarium exponitur

199 § Non adeo erit implexa [illegible] ista [illegible] de [illegible] bonum ap omnes constaret. [illegible] obiectum materiale [illegible] est [illegible] illud [illegible] q[uo]d [illegible] [illegible] cognitio [illegible] [illegible] mo. [illegible] illud [illegible] obiectum materiale [illegible] q[uo]d comprehenditur sub ratione [illegible] cognitionis [illegible]; [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiectum materiale habeat secum [illegible] obiectum formale seu rationem [illegible] [illegible] exemplar data [illegible] [illegible] nullum [illegible] [illegible] pure materiale [illegible] aliquid pure materiale hoc est

Dicitis mate [illegible]

cedat dixitur afeati Sunt neque aliqui qd
sola Una ipsa et obtus fiale cognitionis Una Vin
hac ca dicendum et creaturae ee obtus pure male

§ Hinc sequitur primo Deum 200

ee obtus male Una scie Pr quia Deus et id ad qd
beatus Una scia Deus neque cognoscitur ave. Ut hoc
dicendum est cum aliis 8. Prime dixi 4 cum primo Deus
Deus quidem cognoscere neque eius eius autem Una idea
obtus scie Una quia ad rarus obti sequitur aliqua
dispositio cadem rarus quam inhabet una a scia. Itaque rationibus
eius fr conjiciuntur in libra scia. Sequitur hunc loquen
dum neque qd cognoscitur dixi qui debet a cognitione. In
re parvi momenti et vocati in reciderem a prolo
quendi mo. Vio ego idem dicendum de cognitione, et cog
nita, ac de cognitione et obto ut infra contemplado
num 218

§ Sequitur 2 creaturam posse ee obtus male Una 201
scie. Pr quia ii bus obiectionibus probabile cum cognitione seque
rentur contra ii ego scilicet. Nec obstat error Averrois ut dixit
naturalis Deum aliqd extra se cognoscere motus [illegible]
qd cognitus sit qd perfectus cognitione dat neque cogni
ex cognoscenti. Item quia Vis generet Una cognitio ii
tangeret nullia obta creata ut § inveniet Actus 12
mere tractu 51. Utilia hec ii. Obtus neque tiares cog

modo non dabillo et porro recipit ab illa ex cognitu Dei

nullus intellectus cognitio quo non fit ab obbo creabo immo sed extollit cum perfectio ad omnia cum independentia ab illius existentia

202 § Sequitur Deum in stringens nobis tum male immo et intentia et entia [illegible] ac negationes rerum quia haec omnia ubi a firmabilis in eo tamen in quo quidem probatur intus et negationes quae omnia modo nec valeat nec debeat dei

quare. Quod tamen intercim videt hoc e obus alterum mundum non existit et Deus illum cognoscit quo illud bus et obbo tum male Deum esse. Sed dic de hac parte Deus nequit esse quam proinde Deus cognoscit cum sit infinite mundum cognoscibus et sit debeat cognoscere qualibet bonus

203 § Sequitur A Creaturas invenit

ex obbo tum male Deo sine A ex illa o et futurorum, ut dicit, qui dixit creaturas non tamen cognitionem Deus est ex proprium et singularem iterum, et tantum cum ex omnia nentiate quod tenet intra quatuor Deus illas continere b sbimet ut forma illarum causa et inde creare so bene dicunt recte. Cogitatio haec male audita Theologorum et ideo aliqui errant exponere huic eo tamen licet quod sit falsissimae

204 § Imo quia si Deus non cognosceret quo recte clare et distincte cum rerum ex proprium

hoc autem est contra perfectionem nostram. Alio modo respondetur ad hebre
quod licet non essent omnia nuda et aperta oculis eius, et quia
illa non est cognoscere, quod debet cognoscere res sub illa
esse. Sub quo illas creat, ut illas creat sub esse proprio, et non
sub eminentiali quod habent in Deo. Cognoscit esse eminentiale
est Deus ipse in causalitate, quod et sanctus Augustinus trahit
in Ioannem ad illud quod factum est in ipso vita erat, ubi
loquitur id ipsum quod factum est fuit antequam fieret, et non
existeret in mente divina, quae Deus et vita est, et esse
eius constituenda in mente artificis, quod et factum est factum
est sub esse proprio: ita sub esse proprio fiunt prius
in mente divina.

205 Sed quia esse eminentiale creaturarum
est Deus ipse, et ita non haberet quod cognosceret Deus esse emi-
nentiale creaturarum, quod cognosceret se ipsum, quod non cogno-
sceret creaturas. Dicere autem quod illas cognoscit, et
est dicere nihil et ideo non repugnat, et dicere quod illas cog-
noscit quatenus cognoscit aliquod in quo illas cognosc-
it, quamvis non distinguantur iuxta hanc propositionem esse eminen-
tiale creaturarum, non est esse proprium creaturarum.
Deus cognoscit perfecte hanc veritatem, quod cognosc-
it quodlibet extremum illius distinctionis, alias non cog-
nosceret perfecte veritatem illam. Argumenta quae obiici possunt
tractatu de scientia Dei.

206 Supposito quod omnia possibilia sive increata sive creata sint objecta materialia Dei scientiae, rogabis quodnam sit objectum materiale primarium, hoc est principale? Existitne sola essentia? An que attributa? An in relationes? An porro conjunctim ex omnibus obiectis increato, et vel creato? Facilius erit res constaret quidnam significet terminus materiale primarium. Nempe sit enim potest et totum adaequatum objectum materiale etiam in objecto materiali reperitur illud quod est objectum materiale primarium, hoc est principale, ita reperiendum est in objecto materiali Dei scientiae.

207 § Dico solum est totum Deus est objectum materiale primarium. Ratio quia terminus primarium principale pure hoc contextu significat illud objectum quod in ratione objecti est melius perfectius excellentius, sed atqui solus et totus Deus est objectum in ratione objecti melius excellentius; ergo. In maxime constitit mens explanandi illius prioritatis; aliqui namque dicunt objectum materiale primarium esse illud cui competit ratio objecti attributionis; ... autem objectum attributionis esse excellentius. Dicunt alii quoque esse illud quod se habet ut finis ad quem alia ordinantur, illud autem quod se habet ut finis aliorum est quod excellentius aliis.

208 § Dico ergo maxime similiter sic fiat comparatio creaturis excellentius Deus in ratione objecti attracti esse nobilius. Ratio quia eo melius est objectum materiale in ratione talis quo melius parat objectum finale

e natura male per bonum ad finale; et so Deus prarabe
adinuantes et obtum metiun participans obtum finale ob
tum natura finale et cognoscitas mobilem ad cognitionem; Deus
autem infinite metiun bet infinitam cognoscibilitatem; ergo, cum
Deus tabis et in rarae obti, ut sibi bindicet nobilitatem
cognitionem prarabe ad cognitionem tratam ad clarans imo
ut sibi dit cognitio creaturarum et propter metiun cogno-
scendum Deum ibum. ergo

Quod autem totum Deus sit cognitum 209
obtum ex eo per quinimmodo aliquam Dei finalitas
Vel in beleritum, ergo, et de obtum creatum creatum
naturam et totum animatum perfectum. Probi narum. Verdi
as eius adeo re peratam ut sibi perfectib. angerari adsit
et ad nunum ubi per agregatum atributorum nam ergo
bum nobisrum sitat ex tota ta dignitate cum et atributis
quam reperire debit ergo reparientis idem dicendum est
de relaorebus quam natura relaoyn degint sibuerere no
bilitatem eius reunam nam de alia linea bidelicet
de linea qerarde pon tum tribia sitituant crea
tum obtum et creatum quidem e Deus tuimus quam sola
prediabo ab ta

Deus finale bine prarari qaelobbum 210
male primarium et simeltum ex Deo et creaturis,
perfeum quidem hoc simeltum quam solum Deus.

dixi in mea Logica num. 439 cuiusmodi complexus Dei sit ex-
be perfectus, quatenus dicit plura individua ex aliqua
parte non tamen intensive perfectus; quia Deus est per-
fectio summa et quidquid est perfectionis in creatura in se
perfectius est in Deo. Propterea creatura nulla Deum perfec-
tius est intensive aeque perfectus ac cumulatus omnis quia videlicet
quodlibet est perfectio simpliciter seu perfectio sine imper-
fectione

211 § Quod si alicui alia ratio videtur dici obiectum excel-
lens dici illud quod complete et adequate sumptum prout dici-
tur absolute est excellens ut ait Scotus et theologi dicunt
Deus esse ens omnium excogitabilium summum intelligit
ens complete sumptum prout dicitur absolute, alioquin dicen-
dus foret Deus esse colleco omnium entium simul, a perfectissimum
tum collecto esse meliorem solo Deo. Et inde cum constat
quamquam ibi cognitio Dei ut repraesentans Deum in se
creaturas sit melior quam ut repraesentans solum Deum quod
tamen per naturam adductum solum Deus est obiectum male
primarium quia videlicet in tali obiecta repraesenta-
to per Deum cognitione solus Deus est excellens obiectum

Caput 2

Obiectum formale Divinae scientiae exponitur

§. 1. Prima la divinitas quae DD. se explantur illa 212
est varia nominans a variis intradunt. Pro
veritate ne confusionem evadat, ut cum his loquimur
dico ergo: Obiectum formale dicitur ratio quae ut forma constituit
obiectum materiale obiectum, ut tale cum potentia. Ut obiectum formale
potentiae productivae est productibilitas quae instar formae
constituit rem productibilem et consequenter obiectum ut tale pro-
ducendum. Obiectum formale voluntatis est bonitas quae ut forma
constituit rem bonam et consequenter obiectum tamquam amorem, dic-
tum aliquid. Sic etiam obiectum formale cognitionis est veritas
(videlicet transcendentalis videlicet cognoscibilitas)
quae instar formae constituit rem verum seu cognoscibile
et consequenter illud collocabit in sphaera potentiae cognoscitivae
Sed hic ad dignoscendum ob- 213
iectum formale a materiali solet dici ratio sub qua, seu
ratio quae. Dicitur ratio quae aliquibus dicitur cognoscit
quod dicitur vero cognoscitur ut quod. Solet etiam obiectum formale vo-
cari obiectum motivum, materiale vero obiectum terminativum. Obiectum
motivum nuncupabitur in praesenti modo quod videlicet per
se, vel per speciem suam potentiam concurrit ad dandum se cog-
nitioni intentionaliter motum quod videlicet [illegible]

asentiendo obto ad ... asensu movet Hec raro ap
ppr. solet raro ... i invitat intus ad assentien
du obto lle accepta, qd prx necessa prior n raro ...
intus invitatur ad assentiendu prior; prior autu
ibia se hebent obtu trabitu mate

214 §. Ex his fit tmo qd
qto diciq cu ... intus distione 35 dne 4 boant deu
intelectu ... creaxa intus deu ... capi
48 qd deus tmo ... solu verbu cognoscit: Hoc
ita intelidu ... ut deus ... obtu; creaxa autu
... ita ut qd deus sit obtu
belut ... quatu ut obtu ... ut tribue
se speciu cognosci ... co mo quo obtu tri
buit speciu ... necque ... silentra
deu ... cognio adequa ... inf
ta ubpote de obto ... in hoc cognoscitur
... obtu ... maxime ... male di
mus fit 2 ... in creatis ... intrinseca
nescitas proportionata intui dno, creare la
unt ... obtu male. Si autu sit, hebunt eis
... raro obti ... cognosci dno

215 §. fit 3o ... distu
ibe ... intus dno ut tali ce obtu mo
tu ... dne ... constat ex dictis an 47

ubi ?batur inter Deum ee ipsius dici divino cognosci
bilem. Nec obstat qd D. T. nu. ant. alegatis dicatis
rea Deum ee visibilem et ipsius dici ita quod facit inter Deum
et ipsius partibus intui quod in Deo nihil attrahit quam eius
nam. Non obstat quia cum ? nra prior ea ex D. T.
probata ea Dnum visitat in oibus abbis biximus et quod
Deus nam ea et ipsius, sit ho materia ..tal. bidelist nam
ea inadequeque menta. Ut pro oib. ref. D. T. loqui
in re exstitit ut innuit ea Godoi disp. 28 nu. 72 et
colligit ex ipse ? Dnu ??? ?? et ibra ipsius inde
oralit ? ?? inter Deum et ni visibilem per visibilem
intelligit. ego ? loquit. in re prati, et sic hic inter
bu l in re Virtualiter ensolutio pro oibus

Sit 4 nullus 226

te obtu. fire motus xu cognitioni Dne. et ? Rami
rez disp. 17 ?? 2 nu. 26 ubi dat quodlibet pra
bus Deum ee obtu. fire motus cognitioni Dne. an autem
sit intentionalis motus infra exponam. Quod autem
? fire motus pat hic Autor quia quodlibet Deum
pratis dat ee fire cognitio Dne cognito nam? ?
re requisitione fira idente cum quolibet pratis Dne.
Certe mu. ista loquendi ? ?, ?, ? ?
ny tanta mole digna dic hane ??? inter Deum
het fire ee ab aliquo et ee admiranda quam ? ? ex

plane quae [illegible] attribuebat [illegible] quia mysteria loquendi ro-
nat[ur] fiunt pro duos. [illegible] recte emere inquisito apa-
rebunt quae hic breviter tractata sunt

Tractatus 2us

De scientia naturali sive necessaria Dei

Postquam in multo tractatimus quae ad unum rem in se spectant iam ad unum [illegible] in parte dixe-
rimus et quia omne intellectum [illegible] natu[ra]li
ex parte etiam simplex intelligentia ideo huius tractatus [illegible]
ne pro maxima parte [illegible] in quo duo sunt [illegible]
mus qualiter se ipsum cognoscat: 2um [illegible]
quo [illegible] creabilia aut etiam in creabilia
sint.

Disputatio 1

Qualiter Deus se ipsum cognoscat

Caput 1um

Quaestione exposita sententiae referuntur

217 Suppono 1 unum [illegible] an Deus se ipsum cognoscat. Hoc
[illegible] de fide [illegible] in [illegible]
fide ex Apostolo 1 ad Corinthios 2 [illegible] 1 Spiritus
omnia scrutatur etiam profunda Dei quis enim [illegible] hominum scit
quae sunt hominis nisi spiritus hominis qui in ipso est? Ita et quae
sunt Dei nemo novit nisi spiritus Dei. [illegible] alia
Ratione [illegible] quia Deus est infinite cognoscibilis alioquin
esset infinite perfectus: et etiam infinite cognitus cogno-

cibilitas, nam requiritur vis alterius vis infinite cog-
noscibilis debet cognoscere obiectum infinite cognosc[ibile]
aliter non esset infinite cognoscibilis. ergo

§ Nec obstat 218

paralogismus ille, quia 2° praefatus discursus re-
quirit, quod Deus cognoscat omnia sua cognitione, et
per aliam cognitionem, et hanc per aliam et sic in infinitum ra-
tio autem quia cognitio divina directa qua Deus cog-
noscit creaturam possibilem, et cognitio reflexa qua cog-
noscit cognitionem directam, habent diversa connotata
ut habent in superiore aequivalent cognitionibus realiter
distinctis: ergo ratione distinguuntur. Et propter eandem ra-
tionem 2a cognitio reflexa qua cognoscit primam reflexam
debet ratione omnia distingui: dantur multae reflexae illa
tionem quia ut in scientia divina dantur infinitae formalitates ra-
infinitorum obiectorum cur non poterunt admitti infinitae
reflexiones

§ Sed vis ... 219 ... obiici-
at sibi 3 loco idem hoc argumentum ... sic
... intelligere Deum quod ... in ... in ...
... ut sic oporteat
producere in infinitum quae ... cognoscuntur
... placet loqui ... quia ... 3i ...
... directa 2 reflexa ... primam

et 2a et 3a cognoscens tam creato inno processus. Nata cognoscitiva omnino obiecta propter ibi cognitionis 2 cognoscit harum et aliis 2. 3a cognoscit tam quodque alius d. restat cognoscendus ut ponat alia trahitas et alia inno trio. si dicas Deus recipere se here 3. has trahitas quod haerent per alias trahitas. Nata recipia non per se recipit se here tam et 2 et per 3 recipit here 2...

220.

§ Si iterum dicas hinc sequitur mutua prioritas non et trahitas erit prior, et posterior quia et cognitio 3. Suono responsio non procedere de prioritate in quo ibi nullo nulla et prioritas in quo utrumque nullo et vel in eodem signo quas is durans, prodit quod de prioritate a quo obiecta in quo nullus et ...ibus quia ut in nitro ... tamen et le sub distincta ratione 2a nullo et prior 3a quatenus le obiectis illis tante posterior quatenus et cognitio illis. Hoc 2 reuxit obiecta ad 3a quatenus et obiectu non quatenus et cognitio 3a bo reuxit obiecta ad 2a quatenus et obiectu non bo quatenus et cognitio quatenus bis nullo ... prioritas simul ... obiecti non tam te 3a

221

§ Suono 2 haec Omnes cognitiones ... : Item quia Deus ut pote infinitissimus cognoscibus debuit adequare representare totam cognoscibilitatem in omnibus elicitis

obbi videlicet cognoscendo illud non in toto tantam rep-
reba ~~cognitione~~ perfecte quantum cognoscibile est etiam
in hoc re actum tres adquos se cognoscibile = Nec obstat
in oronas qd comprehendens debet esse maius comprehenso
et totum comprehendens corpus debet esse maior corpore compre-
henso atque itum requirit esse maior ratio qq. Huic hanc
acceptionem huius comprehensionis esse minimus malum + quia sicut
in materiali nihil comprehensum est extra comprehendens ita
in intellectuali nihil obbi est extra cognitionem ita ut nihil remaneret
incognitum aut non adequate representatum ita et cognitio rel
praesentet quantum obbum est representabile nec in materialibus
querenda est paritas

+ comprehensio intentionalis dicitur quatenus cognoscit almam extra se

§ Nec obstat 2o distinctionem inter compre- 222
hendens et comprehensum debere requirere distinctionem realem
rationis quia comprehendens est cognoscens et comprehensum
obbum itum autem non distinguit a re ipsa Huic sufficere
distinctionem inter comprehendens ut quo et comprehensum
hoc est inter cognitionem et obbum. Ratio quia res quibus datur
inter cognoscens et cognitum [illegible] in ibi ipso cognoscente
ut quod et in ibi cognitione cognitio [illegible]
sicut amor hoc spe [illegible] actum quod subiecte
sibi reflexiva [illegible] cognoscens [illegible]

13

§ Ratione 3 differentia inter cognitionem rei in re et cognitionem 223

rei in alio et cognitio rei ex alio quam notabimus §§ cui

solum addendum restat quod cognitio rei in se non tamen bene in se

obiectum formale quo cognoscitur; tertio Deus cognoscit rem in se in

re in se non in se Deus in se habet cognoscit in se intrinseco

proportionatum. Cognitio rei in alio, autem alio inhaeret

ex obiecto formali requisito in se ... requisita in alio

illo, in quo, ac ex quo cognoscitur rei. Deus cognoscit

res creatas in se ... aut in se ... requisita

ut obiectum formale ... creatas ut cognoscat

ad alios ... cognoscit ... in ...

et habet ut obiectum ... ut obiectum motum

224

§ ...

...in alio et cognitio ex alio differunt ...

... requirit duas cognitiones quarum una

... altera requirens ... quia requirit una

cognitio formalis ... ex quo et alia formalis ad rei ...

ex alio cognoscatur et inde differunt quia ... attingit

directe mediatum in quo, et indirecte rem ... cognitio

qua Deus cognoscit creaturas in se ... At cognitio rei

ex alio attingit directe utrumque ... duplex cognitio

quarum una ... ex quo et altera ad rem ...

225

§ ... tria restant ...

... an Deus cognoscat unum ... Deus in

alio? 2um an cognoscat rem ex alio? 3 an cognoscat

cat. n. in creaturis, et ex creaturis. Contra hanc est P. Mar-
tinez disp. 5 de [illegible] et [illegible] adducit P. Izqui-
erdo disp. 24 n. 2. Affirmant PP. Alarcon, Arria-
ga, Ribas et alii ap. P. Ramirez disp. [illegible] Contra
hanc sunt ap. eundem plures. Haec et mihi affirmant
alii quos sequitur Godoy disp. 28. P. Ribas, Izquierdo
et alii. Contra hanc sunt ii qui dicunt Deum non cogno-
scere creaturas in se ipsis. Affirmant Card. Lugo,
Ribadeneira et alii.

Caput 2

Cognoscit Deus unus [illegible] praedicatum [illegible] 226
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praedicata et [illegible]
quae [illegible] [illegible] [illegible]: alia quae [illegible] non [illegible]
alia quae non [illegible] [illegible]. [illegible] personalitates
[illegible] [illegible] personalitates et [illegible] [illegible] quae alia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] praedicata [illegible]. [illegible] plura
praedicata abstracta [illegible] [illegible] immensitas,
[illegible] [illegible] [illegible] P. Izquierdo [illegible] [illegible] praedicatis
[illegible] [illegible] [illegible] Deus cognoscit unus in alio
[illegible] relationes [illegible] [illegible] in relationibus [illegible]
[illegible] [illegible] personalitas in alia [illegible] [illegible] [illegible]
de praedicatis [illegible] [illegible] [illegible] plures [illegible] P. Montoia
[illegible] [illegible] [illegible] praedicatis 227

[illegible] [illegible] cognoscit Deus unus in alio. [illegible]

cognito unius in alio et cognito alterius. Aliud unus extre
mae obba illius alius. Deus cognoscit fibras extre
mae obba Sabexnisti: ergo cognoscit fibras in Sa
bexnisti. Maior obvey probat: quia cognitio alterius extre
mae et nota ex cogd alterius extremae. Et Minor
tamquam tessera et aliquod quod fibrae requirit sine Deo hoc
e quod intelligunt per cognitiones ... seu unius in
alio. Per unius fibras cognoscit ex deberae Sa
bexnisti. Et quod Sabexnistae perfecte cognoscit ...
quod vel cognoscit fibras atque Sabexnistae perme
cognoscit ... et cognoscit per me requirit
quod cognoscat fibras inalis ... fibras connectit.
ergo ...

228 Et minor ex praedictis ... Deus cognoscit
unus in alio ... ex ... per ex debitae
obba ... cognoscunt ... ergo cognoscunt ...
quod ... ex ... per ... debita ... cognoscen
dum ... ergo ex deberae obba ... per ... debita
ad cognoscendum ... quo non esset ... sine ...
... non esset ... ergo ... Deus cognoscit ...
... existit ... requirit sine ...
ergo per ... cognitiones cognoscit ... in ...
... in ... atque hoc ... cognoscere unius in alio
ergo ... quia Deus ... esse ...

nequit sine [illegible] terminata [illegible] cognoscit tunc
ipsum [illegible] videlicet sine relationibus non comprehendit [illegible]
[illegible] sine

229

§ Rursus ad cognitionem [illegible] relationes
[illegible] quod [illegible] unus et alius re [illegible] cognoscentis [illegible]
[illegible] essentia [illegible] relationes non sint unus et alius re [illegible]
quia nec sunt unus et alius re ut [illegible] nec unus
et alius [illegible] quia Deus non cognoscit [illegible]
[illegible] inde requirit quod non possit cognoscere relationes
in essentia [illegible] quod [illegible] Deus cognoscere relationes
in essentia hoc intelligit [illegible] insuper [illegible]
[illegible] quia [illegible] relationes
ab essentia [illegible] quod [illegible]
[illegible] cognitionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
videntur

230

§ [illegible] personalitates [illegible] unus et alius
[illegible] cognoscit personalitates [illegible]
in [illegible] aliquod quod [illegible] filio et aliquid
quod [illegible] filio [illegible] Deus cognoscit hanc [illegible]
[illegible] aliquid quod [illegible] filio: et hoc [illegible] unus et aliud
[illegible] Quod ut intelligas nota [illegible]
[illegible] unus et alius [illegible]

ex parte dispositionis et unum et aliud concurrat ad cognitionem, itaque sunt
unum et aliud concausa ad videndum, licet non sint unum et aliud
causa, itaque non requiritur dispositio visibilis, et propterea non
[illegible] ubi debet unum et aliud concurrere
concurrat producendo, itaque concurrit cognoscendo.

B

§ Respondeo 2º dispositionem
visibilem non esse admittendam nisi in homine
ad illa praevia [illegible] quae fidei dantur; fides autem non datur
quod Deum cognoscat unum in alio. — Dico 2º quod dispositio
visibilis admitti debet concausa illa praevia quae accepit
[illegible] in [illegible] seu quae fidei dant ut [illegible] in
ma de [illegible] BAS [illegible] in homine
ad illa quae necessario secuntur ex [illegible] atque [illegible]
[illegible] aequivaleat [illegible] dispositionis in homine [illegible]
[illegible] requiritur necessario ex eo quod [illegible]
[illegible] supposita hac [illegible] necessario
[illegible] est quod a Deo cognoscantur [illegible]

232

§ 3 resolvo: Ex parte
[illegible] cognoscit unum in alio in voluntate
[illegible] plena [illegible] illius [illegible]
[illegible] ex [illegible] quod videbit Deum in sua [illegible]
[illegible] quod [illegible] resolvo [illegible]
[illegible] in aliquo abstracto [illegible] resolvo [illegible]
[illegible] loquamur de voluntate [illegible] abstracta [illegible]

voluntas cognoscit omnes obiectos: ergo cognoscit obiectos
in voluntate ... voluntas omnia ... debita
ad ea ... obiecta: ergo nequit perfecte cognoscere quod cognoscere
cat obiecta ... haec obiectos cognoscere ex debitas obba
voluntas ergo ... haec est alia qua virtus volun
tas omnia nequit esse ... obiecta: ergo omni habet cog
nitionem ... ergo ... illa cognitio
attingit voluntatem in ... est obiectos ...
quo ... cognoscere obiectos in voluntate

... 2

obiecta cognoscit ... quo ... imper
fecta cognitio[+] ... in ... ergo ...
... in ... omnia cognitio attingat ...
... imperfecta cognitione ... nec ...
... in ... nec ... cognoscere
et deinde ... obiecta cognitio est in voluntate ergo
... haec 2 ... voluntas ~~...~~ est ... ab
... obiecta ... est ... ab ...
... in illo uno ... ergo ...
... in voluntate cognoscere ... obiectos: ergo ...
obiecta est ... cognitio in voluntate

...

... voluntas est obiecta ... in ...
... ut ... quia ... omnis

[+] et quia obiecta cognitio est in imperfectione

n̄ facit dubia ratione nec cognoscit futura: ergo in Verbo Deus n̄ potest cognoscere creaturas in voluntate [illegible] in Verbo dat hec creaturas cognitionem ergo [illegible] Verbum [illegible] hec creaturas cognitionem n̄ explicat [illegible] creaturas: ergo in Verbo datur creaturas cognitionem n̄ explicans [illegible] creaturas [illegible] bona [illegible] certa [illegible] quia Deus [illegible] ergo [illegible] cognoscit [illegible] quia [illegible] explicat in [illegible] quia Deus [illegible] in [illegible] in [illegible] creaturas ergo

§ Procedi

[illegible] ergo illa creaturas cognitionem [illegible] in [illegible] videbitur [illegible] creaturas ergo [illegible] in [illegible] creaturas ergo voluntas [illegible] et [illegible] ut cognoscat [illegible] in [illegible] in Verbo datur voluntas [illegible] voluntas [illegible] creaturas immensitas [illegible] quod Deus cognoscit voluntatem [illegible] voluntatem [illegible] creaturas [illegible] Deus n̄ cognoscit sola voluntate: ergo cognoscit voluntatem [illegible] quod cognoscit sola voluntate. [illegible] ergo [illegible] ad cognitionem [illegible] videbitur [illegible]

a rebus creatis: duarum volitionum unam vel aliud potentiae
posse quia cognoscit duarum volitionum utrumque

§ Rebus iterum

cognitiones Dei nequeunt attingere quidem complexum volitionum, ad
attingere hoc, id est, certam complexionem objectorum: ergo attingunt
in recto utrumque. Consistit ita nec conveniendo in Deo
aliquam cognitionem posse probari hoc attingentem
unum vel aliud creaturarum et propterea suppono cognitiones
Dei attingere omnia omnino cogitata; et adhuc intendo
quod sit datum in Deo voluntas et in tota volun-
tate ita dari creatas cognitiones attingentes in recto
voluntatem et in obliquo objecta; et non dari aliquam co-
gnitionem in alia creaturarum attingentem vere objecta
in recto vel voluntatem in obliquo, ut sic illa co-
gnitio adaequate cognoscat omnia creata Dei omni
eo modo quo cogitari possunt: videlicet id quod
habet in recto et id quod habet in obliquo.

§ Unde sic argumentor quod

in Deo sit haec cognitio complexiva volitionum et objectorum
Deus voluit quod sit in Deo illa creata absque quod
creatae cognoscit voluntatem in recto et
objecta in obliquo, quia ubi per creaturam cognoscat objecta
in recto vel voluntatem in obliquo: ergo quod in
Deo cognitio attingens utrumque in recto videtur

ut quod per quodlibet habitus attingat eius ali-
quid in obliquo, et ex quod in illo debet voluntas
quae est obiectum volitum quod in illo debet voluntas
quae ibi in sola voluntate: ergo quod in illo debet cognitio
volibilis quae est cognitio obiecti volitum quod
in illo debet cognitio volibilis quae ibi in sola
cognitio volibilis atque per cognitionem volibilis quae
ibi est eius ex cognitio obiecti et cognoscibilis volibilis
in recto et obiecti in obliquo seu obiecti in
volibili: ergo etc.

Caput 3

Solvuntur argumenta

Contra primum et ut cognosceret unum in altero requi-
ri quod unum deberet cognitionem utriusque et quod unum non deberet
cognitionem utriusque et hoc repugnat ... omni
cognitioni etc.: ergo etc. Dicendum primo quia cognitio
omnis non ... unum et alterius cognitio omnia
non praecisendit unum ab alio. 2 primo quia de eo
ex parte ... quod deberet et non deberet cognitio-
nem utriusque. Hoc argumentum quatenus arguit praecisi-
onem in illo equivalenter et cognitionem personali-
bus in eis. Et ... quia quo debent unum ad
se alterius ... in illo unum debeat ad cognitionem utr-
iusque et eius unum debeat. ... quia in illo unum debeat

10 — 24

ad cognitionem utriusque quae cognoscit inter illa distrahatur ad ea alterius atque ita cum cognoscit unum et alia distrahatur ad ea alterius. Quod patet in exemplis multo magis.

§ Deinde ad primas minus — 239

quatenus habere dum operationem circa ad eas voluntas circa [illegible] eorum et alterius [illegible] [illegible] ullum in quibus unum et alterius [illegible] [illegible] [illegible] unum et alterius [illegible] quatenus videlicet in unum [illegible] sola voluntas et ita in [illegible] in voluntate distrahatur ad ea [illegible] cognoscit [illegible] quatenus [illegible] [illegible] voluntate [illegible] cognitio [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21. [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] ad cognitionem utriusque.

§ Explicatur quatenus in — 240

[illegible] cognitionem [illegible] [illegible] distrahatur ad cognoscendam voluntatem [illegible] cognitionem [illegible] voluntatis [illegible] ad cognitionem [illegible] voluntatis: quod relata ad cognitionem [illegible] voluntatis [illegible] quod voluntas distrahat ad cognitionem utriusque [illegible] distrahat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nozeuxe aslaoy inezza el cxeanaz in sesbro axse

ibze in cxeaxij) id dato qd ex jbexcognioz; bne git

xepexiti cognisio ojpoe in bolunte nulla xeytat ex

jbexbisy obti difiultas que n sit coij objey nozzxoz

nozisniy ojpoz in bolunte qo zelate ad nxgzoz

nioz mobet bonitaj d n mobet ojpoa berendy

d ojpoz n mobuxe nunte by n prebe hoc d rubmu

xe ojpoe n exeplat illazmoz isz fingat ee xa dijy

fingentuz obi esset ojpoz n mobuxe adsilz cognioz

ojpoe in bolunte

241 z finzuej z betaj mobet ad cognioz

ojpoe xaoe idunti; t xeti; ez ojpoa. d identaj tiz

tij bolunti; ez ojpoa ee indibixe ee ubzizuez qo blun

taj mobet ad cognioz ojpoe xaoe indisij ee

ubzizuez indibixe nunti atoji hoc d cognozei ubzizuez

dixecte d nexbuz in abio qo d Iubnunta pux qui

a ee ubzizuez indibixe nunbuz ita mobet ut nentauz

xupiat ad mobendz d ut cognoziat unuz inalio

xequit qd ee unizy mobeat ad cogniozz abziy qo

fid oluoz nota ejbexxitz haxuz ojpy ta Volun

taj d boluntaj d ojpoa quia d boluntaj 2 bo

luntaj d boluntaj d ojpoa in ta xao afxandi

ojpoz; d boluntaj ejz ojpoa cognozeit in bo

lunte in 2 bo xao afxandi boluntz d ibiabo

luntas et sic cognoscit in mente et rationes de essentia
Nota quod ante tantum quem producere cognitionem personali-
bus in esse

242

§ Respondeo nego causae identitatis litteris adequate ante non
inadequate quod est unde erat ad relationem et quidem
voluntas est voluntas et quidem essentia vel sit quod movet
re et quia est voluntas et etiam quia est essentia. si movet
ad cognitionem essentiae, quia est voluntas sic quia est voluntas
et essentia tunc movet ad cognitionem essentiae in volente sicut
et movet ad cognitionem essentiae quia est voluntas et essentia
sic. hec enim est voluntas et essentia tunc movet ad cogni-
tionem essentiae in verbo. Hec itaque imperfectas progressionem
in una cognitione, hic quod nulla apparet processio nisi
ad summum in quia. quod per se requirit ut unus verbum
eternum cognoscat

243

§ Arguitur 3 quod pro signo pro quo Pater ante
genuit verbum intelligit etiam filium existentem. Pater prius
natura pro illo signo intelligit in esse terminata ad esse fi-
liationis: quod in ea ~~[illegible]~~ cognoscit relationem fi-
liationis pro illo signo; At ergo hoc est filius quia in illo primo
signo cognoscit formaliter filium in esse filius. Sed negatur
minor ex dictis in tractatu de Trinitate art. 9 et 7 distin-
guendo ex signum in quo et signum a quo. Unde Pater pro sig-
no in quo intelligeret verbum intelligeret filium

existentis producitur signo in quo prius quam Verbum, ut in eodem signo in quo quia tunc non sunt in eodem aequè hoc est in uno de signo durationis, tamen in priori et alia in priori Verbum in quo quid absurdi?

244 Arguitur 4. Verbum cognoscitur per intellectum divinum in voluntate, sed non cognoscitur illa in voluntate per rationem, alias vel una cognitio eiusdem obiecti esset immediata, vel in medio, et vel esset mediata vel in medio, utrumque absurdum. Respondeo, dico quod ipso dicit cognitio eiusdem obiecti in medio et in medio, hoc non ... propter ... alias illa esset ... in cognitione una duae formalitates, quia duo Verba non cognoscunt obiecta: altera qua cognoscit obiectum in intellectu, altera qua cognoscit in voluntate, nulla excludit aliam, nulla explet formaliter aliam, utraque ab altera praescindit, ut cognitio beata ad Angelum et cognitio beata ad hominem.

245 Arguitur 5. relationes ad extra non cognoscuntur in intellectu divino sunt cognoscibiles nec alio modo quam per rationem; aliqua quia ... tamen quod una et eadem formalitas, probatum ... Respondeo quia non sunt ... cognoscibilia cognoscibiles et ... Respondeo propter illa dicit ... illa ... theologi ad ... et dicunt duo ... quod una et eadem ... ad cognoscendum omnia ... 245

Quaestio [illegible] una cognoscant in aliis, et alia in aliis

246 § Itaque

Itaque Deus non cognoscit creaturas in se ut in objecto [illegible] relato [illegible] qui non cognoscit unum in alio per accidens, quia cognitio divina [illegible] [illegible] in objecto quia in [illegible] cognitio imperfecta est [illegible] quae [illegible] quia [illegible] abstracta est. Alio autem quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] objecta relata [illegible] [illegible] [illegible] cognitio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praedicatum [illegible] [illegible] necesse est Deus non cognoscit in objecto quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae falsa est ut exponet [illegible] [illegible]

Caput 4

Deus non cognoscit unum [illegible] praedicatum ex alio — 247

§ Haec difficultas [illegible] praecedenti [illegible] an Deus in [illegible] discursus [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] nequit cognoscere unum ex alio nisi [illegible] unum et aliud [illegible] praecedenti resolutione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unum ex alio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] personalibus unde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] disp. 14 et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] disp. 8 Et [illegible] [illegible] disp. 128 [illegible] [illegible]

248 Sed ne debere ponendamus nobis non esse in hoc disjunctivum pro positione finale hinc (et bene si) praecognoscendum una ad aliam cogni- tionem ex disjuncta et unitate at etiam ita ut hoc casu distinctum et quidem antea neque omnia haec repugnare ob dictum, itaque statim uniuscuiusque distincte probare de disjunctiva bene hoc debe- mus cognoscendi quia in bene aequivalet disjunctivum finali aequi- valet inquam non in movere distincta ad hoc requirebatur in- veniam ... ta bene si disjunctio ... ma. At quod aequiva- leat disjunctivum finali in movendi obiectum ita quod in disjunctiva finali praecedat una cognitio non adhuc clare proponens ut cum bene illius, in quo simul certum de- bemus et posse indiget debemus ibi [illegible] finali et certo certo clare cognoscat necesse ita si dictum disjuncti- mus una cognitio prima praebeat fundamentum ut non possimus disjungere finalitatem aliquam cognitione hic ita pro- ponentem cum etiam consideret alia finalitas, quando bene clare attingat necessarium

249 § Post ... tamen non debet loquamur de relatione tertia ut cognoscat relatio tertia, debet dari finalis cognitio ita pro poneremus unam ut praecedat alia finalitas quae proponit relationem et re- pugnat hoc finalis tertia relationem ita praecedens repugnat hoc cognoscere relationem ex una illa ... si non praecedat non poterit esse cum ... non poterit aequi-

talitur dependentiae. Probo quod non. Cognitio Christi
proponens veram mediante attingit proxime felicitatem quod requi-
natur illa cognitio proponens veram et praecedens cognitionem
felicitatis. Deinde cognoscit proximitatem veritatis quod [illegible]
cognoscit proxime felicitatem

250

§ [illegible] ut ipsa vera cognoscatur
felicitas requiritur quod pro [illegible] proinde Deus cognoscit
veram adhuc non cognoscatur (seu non intelligatur cognoscens)
felicitatem; atque hoc repugnat cognitioni [illegible] beatae ad ipsam
quod illa [illegible] quia dependens [illegible] praecedentibus de nobis
ad ignotum unde manifestum est quod ipse cognoscit [illegible]
adhuc ignoratur [illegible] ut loquitur [illegible] [illegible] [illegible]
et deinde [illegible] dependens: quod necesse est quod cognitio
beata ad veram non proponat felicitatem. Illa autem [illegible]
cognitio beata ad veram proxime penetrat [illegible]
[illegible] felicitate: quod attingit veram clarissime felicitatem [illegible]
illa [illegible] beatus attingit clarissime veram et felicitatem
quod beatus cognitionibus subsequens [illegible] [illegible]
manifestae ignoti

251

§ Rebus quod ad dependentiam non requiritur
quod cognitio ~~subsequens~~ [illegible] sit manifestatio ignoti [illegible]
[illegible] ignoti [illegible] sufficit quod sit manifestatio ignoti [illegible]
[illegible] ignoti. [illegible] ignotum [illegible] illud [illegible] cognitio [illegible]
non dat [illegible] ignotum [illegible] illud quod [illegible] [illegible]

cognoscat tamen pro aliquo signo in intellectu aliud extrinsecum. Non autem repraesentat sive formalis cognitionis repraesentamen similitudo quae pro signo [illegible] intelligat cognita quatenus [illegible] signo [illegible] cognoscat tamen [illegible] qualis [illegible] nobis [illegible] qui [illegible] [illegible] et [illegible] et tamen hic [illegible] formalis cognitionis [illegible] [illegible] et [illegible] ab alio [illegible]

252

Deinde si [illegible] solum [illegible] et [illegible] qualis [illegible] ut [illegible] cognoscat [illegible] signo [illegible] cognoscit [illegible] cognitione [illegible] ut hoc repraesentat [illegible] [illegible] solum [illegible] debet [illegible] quod cognitio [illegible] [illegible] [illegible] repraesentat forma cognitio [illegible] ad cognoscendum aliud [illegible] cognitio [illegible] ad cognoscendum [illegible] cognoscit [illegible] cognitio [illegible]

Caput 5um

Solvuntur Argumenta

Ad argum. primo dicitur licet habere cognitionem quia est circa 253

et filiationem et hic et virtute argumentum equivalet argumento

quia hoc dicitur patrem esse quem habet filium. Sed maximo

mens quia illa cognitio est mota ex illa ex qua ducitur ad

filiationem ergo non est cognitio ex illa et ...

et dicit non equivalere argumento hoc in mente distinctionem et

ideo ut patet nec in modo proponendi obiectum quia ...

hoc argumentum cognitio ... ad eam non cognoscit

... filiationem et ideo ut filiationem clare

cognoscat transit ad aliam cognitionem cognoscentem ergo

... in cognitione ... ad eam. Ad argum. 2um 254

non ... unum ex altero ex cognitione unius debeat

intentionaliter ad cognitionem alterius et ideo ex cognitione eius

debeat intentionaliter ad cognitionem ~~[illegible]~~ paternitatis ideo

et ... paternitate quia ... ad ...

... quia ... debebat ... duas cognitiones quarum

... attingeret clare obiectum ... prognoscere

ex noto ad ignotum ... cognitionem ... deinde

quia ... ex cognitione eius debeat ad cognitionem filii

... hoc ... duplex cognitio ...

... intentionaliter ad cognitionem utriusque hoc ...

... cognitionem ... attingit utrumque hoc ...

in Deo cognoscere unum creatum et in alio

255

Arguunt 3. Deus
cognoscit filiationem omnino quo cognoscitur ille sine imperfectione et
filiatio cognoscitur ille sine imperfectione ex creaturis, et amatur sine
imperfectione propter creaturas, amor enim unius propter aliud
dicit imperfectionem illius. Deus amat propter finem suum
et creaturas propter se, ergo cognoscit filiationem ex crea-
turis maxime non minus quia filiatio ille cognoscitur ex crea-
turis cognitione propria creaturarum adaequata talis, id est ut indicati
negat creaturae clare filiationem, hoc autem est imperfectio cog-
nitionis ac tardius cognoscentis, quia stante perfecto
debito ad cognitionem obiecti, sic filiationis debet mediate
cognosci ipsa filiatio, nisi cognitio attingens illud de-
bitum sit imperfecta aut nisi cognoscens tardius
sit in cognoscendo obiectum plene perceptum

256

Respondetur
illa voluntas parum urget, si loquamur de illis ob-
iectis quae mere amantur alterum propter aliud; ideo
dicimus de amore ac de cognitione videlicet quod amor
unius propter aliud attingit mere utrumque, sic amor
filiationis propter creaturas et amor motus ex creaturis attingens
utrumque videlicet utraque creatura in ratione filiationis in obliquo
unde amor filiationis propter creaturas non aequiparatur cogni-
tioni filiationis ex creaturis et cognitioni filiationis in creaturis tan-

amor unius propter alterum, liber hec ibi a differentia [illegible]
ut Deus libere ꝑt amore illud unius propter alterum, ita
tr̃e poterit amore unius, nõ amato per illum amorem
alio, ut etiam a creaturis, etiam maxime solet anima de voluntate

§ Utrum Deus quibus pro [illegible] 257

cognitionem esse cognoscat etiam [illegible] cognoscit etiam in
[illegible] admirandæ altera creaturas cognitione quasi
[illegible] cognoscat directe atque hec cognitio [illegible]
[illegible] quia [illegible] sit [illegible]
ibi debet hoc [illegible] cognosci [illegible]
quia ut sit cognitio [illegible] quod sit cogni
[illegible] ut patet, [illegible]
[illegible] quod sit [illegible] cognoscit quidem
Deus [illegible] directe [illegible] cognitionem [illegible]
[illegible] cognitione esse

§ [illegible] quibus Deus cog. 258

noscat [illegible] in [illegible] adverte
bet etiam cognoscere [illegible] per cogni
[illegible] cognitione esse [illegible]
[illegible] cognoscit [illegible]
[illegible] Deus [illegible] cognoscentis [illegible]
[illegible] cognoscit per [illegible]
[illegible] cognoscit per [illegible]
[illegible] est quia quibus [illegible] cognitio [illegible]

eandem genericam denominationem cognitio quelibet in tribus ?
distinctam specifice videlicet cognitio clare et cognitio obscu
re: ergo sicut ad cognitionem (generalem) de filiatione in re sibi ita mota
ex sibi filiatione non superfluit cognitio eiusdem filiationis
in re sibi ita mota ex cognitione sua

259

§ Dicam ideo quod patet clarius
a simili: quoniam ad unum terrenum adiungeret quod rationem haberet Deum di
bere me cognoscentem et in mensura non superflua. Non
quidem esset necessarium ex parte obiecti cognitio quia filiationem ad eque
cognosceret et ipse per aliud videlicet per visibilia et per uni
? quas non debet ille sum meus. Item nec ex parte obiecti cognos
centis quia Deus perfectissime cognoscit filiationem et in modo
? in re sibi sed quod ergo ille sum meus cognitio fatuor
quasi Deus non haberet immediate cognitionem filiationis in re sibi
iam mota ex sibi intrinseca cognoscere filiationem et indi
geret cognitione mota ex cognitione sua ut cognosceret
filiationem immediate

260

§ Et inde constat dispositionem praeterea non
superfluit ad ?generatam evidentiam quia noviter ad meum
quia per utrumque certior redditur unus de obiecto ? ac
et hec disposuerint superflua esset, ut res sibi ita
influens in ? sibi dicit Ita per opposita ?
niunt in nostro casu cognitionem filiationis ex ea ?
deserviret quasi non esset simpliciter per se praestitum

ab aliis cognitis. Similiter haec ratio a priori aliquid probat
quia ex eo quod dicimus [illegible] perfecte distinctam [illegible]
[illegible] flua nisi aliunde requiratur ad alia quae ne-
[illegible]. Sic ad productionem caloris ut est producti ab igne ne-
[illegible] erat calor alius ut est productus a sole
quibus illi calores sint perfecte distincti ut multi di-
cunt

§ Ex quibus sic quibus isti calores sint perfecte distincti 261
[illegible] tribueremus dicimus perfecte distinctas adhuc ad pro-
ductionem caloris producti ab igne superfluit calor pro-
ductus a sole ergo quibus cognitio filiationis in verbo
mota ex ipsa filiatione et cognitio filiationis in se
ipsa mota ex una essent quasi distinctae perfecte adhuc
ad productionem [illegible] superflua esset. Et ratio a priori est quia
calor ut est relatus ad terminum quandoquidem autem requi-
ritur ad [illegible] eque [illegible] per unum ac per alium
calorem. Sic cognitio filiationis in se acquirit [illegible]
directe cognoscatur filiatio; hoc autem eque [illegible]
tur per cognitionem motam ex ipsa filiatione ergo super-
fluit cognitio filiationis in se mota ex una

§ Instabis 262

adhuc duplex cognitio immota filiationis [illegible] ex cogitatione
altera mota ex ipsa filiatione altera mota ex una ergo
una ex his superfluit vel [illegible] [illegible] ipsa quae mo-

tur extrinseca scientiae et subsequit quae movebitur ex eius?
Rñ quod sit perscrutatissima rationem immediatam, ita
rationem immediate cognitionis et quidem sine imperfectione
ibi si aut cognitionis debet quod cognoscat immediate per
cognitiones modo extrinseca scientiae. Cum credendum quod
ratio modo ex esse utrobique imperfectum praesertim
cum cognitio ex quo manifestat imperfectiones ita cum inso-
la cognitione esse, ut supra probavi;

263

Si Arguis 2º quod eius
imperfectio sit cognitio scientiae in essentia cum scientiae
perfecte cognoscatur in se ipsa et in ista imperfecta
erit cognitio eius quam in praesenti et in alio cum quod
habet perfecte cognoscatur in se ipsa. Rñ cum quod
cum scientia cognoscatur in se ipsa velut medium est
quod cognoscatur in essentia quia medium et quod cognitio cum
cognoscens et quod perfectione neque autem perfectionem
in abstrahat scientiae cum quo et maxime
creata. Vide dicenda et in omnibus alias;

264

Si Arguis deinde
ex hac duplici cognitione in primo perfectionis
et immediate. Sed primo perfectionis et movebitur
ad cognitiones eius quod per alias
per cum primo cognitionis duplici cognitionis addere
habet cum eius quod ita

quia si utraque illarum terminaret intellectum eque
primo abbas ut monachus tunc in instanti illarum
duarum cognosceret primo unum illorum abbatem aliud quam
terminaret primo intellectum illud aut intellectum
illud non terminaret tunc primo abbas ut ante [illegible]
dicat terminus abbas in libro etiam terminus abbas non requirit
alia cognitio nota ex cognitione illorum complexi
ut [illegible] debeat esse [illegible] cognitionem immediatam
terminus abbas [illegible] terminus abbas quod [illegible]
[illegible] cognitio [illegible]

[illegible] patet quod [illegible] 265

signo illorum complexi [illegible] terminus abbas [illegible]
[illegible] in libro [illegible] complexo [illegible]
[illegible] illo signo [illegible] in libro terminus abbas
[illegible]
[illegible] signo [illegible] quod [illegible]
signo [illegible] illorum complexi [illegible]
signo [illegible] illorum complexi [illegible]
[illegible] eodem signo [illegible] cognoscit illud
complexum [illegible] cognoscit terminus abbas quia [illegible]
[illegible] in eodem signo [illegible] in signo [illegible]
illorum complexi nec [illegible] nec cognoscit terminus abbas
quia terminus abbas [illegible] cognitio illorum [illegible] illorum
complexi [illegible] nec [illegible] terminus abbas [illegible]

is cognoscit doctrina ipse a nobis tractata fuit ex altis est tradita
pro frequentibus istis disputabilibus

Caput 6

Deus cognoscitur in se et non ex creaturis

266 § Ante progressum noto tamen quod dici sequenti probabile videtur Deum cognoscere creaturas in seipsis hoc pro nunc debet disputari utrum Deus in aliis cognitis suis cognoscat. Noto 2 dubium esse in rebus praesertim quod et in re sua quia quae dubio non accipiat sive est accipit abstractive ut tale [illegible] perfectionis habet. Videtur pro disputatione fuit sine dubio relegandum ut alio [illegible] dubium illud in qua multa de hoc disputat ut observabit. Molina disp. 2 et 3 abstractiones in exemplo ut Araujo disp. 13 et 2 est praesertim quod cognitio effectus per causam sive cognitio a priori est ab quia cognitio causae per effectum sive a posteriori.

267 § Nos observa quod disputatio

his fuit effectus per causam aut causa per effectum. Dicit quod haec cognitio effectus per causam nec cognitio causae ex effectu quia sive est cognitio effectus in causa aut causae in effectu adhuc erit cognitio effectus per causam et causae per effectum. Itaque quia cognitio unius per aliquam [illegible] in istis per quod [illegible] bit in illis membris et sic [illegible] praecedentes duos

92

Deus cognoscit unum Deum practicum peccatum ad
hoc necessitatis quod cognoscat unum in alio quatenus inde
alio. Ita probat p. Thomas a titulo et cum pluribus eius
sequitur P. Ramirez disp. 8 cap. 2 et P. Pollonius
Hurtado et alii

§ Dices contra utramque partem ex dictis 268

Contra quia nequit cognoscere se ex creaturis nisi
in dependentiam eius ratione [illegible] ut hic repugnat Deo
ut iam vidimus ergo. Dices quod tamquam creatura conveniat
dependentia a Deo et detrahebat intentionale ad cog-
noscendum Deum et creaturae habent utroque connexio et de-
pendentia a Deo ergo habent detrahebat intentionale ad
cognoscendum Deum ergo Deus comprehendens illud
intentionale detrahebat cognoscit eas [illegible]
illud relatam vel non est relatae cognitione at
quod hoc est cognoscere se in creaturis ergo. Respondeo distinguit
connexio et dependentia formaliter [illegible] cognitionem quae
una cognoscatur creaturas propter se et alia Deum
propter se. Ita in [illegible] et quod haec duplex cognitio ita
[illegible] nequit nisi una sit ex alia [illegible] connectitur in
specie [illegible] ita a Deo excludit

§ Atque [illegible] 269

sit creare ut existentibus connectuntur cum Deo creare tamen
ut possibilis conveniunt cum Deo ergo in creaturis ut possibile

potest Deus non cognoscit. Pro me loquitur in eo sensu
qua probabo tertio, unde debet creaturas esse, ut
potentiae [illegible] creatae, ut Deo creatur [illegible] ut causa
et creatura producitur ab alio ut a causa. Quod si quis
in opposita re quis rem esse dicant [illegible] Deus in rebus
[illegible] ut patet ex positis. Hic autem in loco
nec [illegible] discrimendi animabus [illegible].

270 Argumentum 2. Hoc
erit Deus non cognoscere abstractive, per quam res cog-
noscit per ipsas creaturas, [illegible] non [illegible] cognoscit
illud per esse intuitiva cognitio quae [illegible] adhi-
beri potest in creaturis. Deus [illegible] eo quod sit res ideo in
hoc in [illegible] creaturas et Deus. Hoc non negandum cognoscibilis
habet quae intendit ad [illegible] non [illegible] quia in ipsis
creaturis et ibi [illegible] Deus ut saepe dixi, et [illegible]
ad omnia cognoscenda unde creaturae [illegible] ut [illegible] humanae
[illegible] in [illegible] nulla et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
cognitionem intuitivam quae non excludat abstractivam nullam
[illegible] imperfectionem [illegible] et ad [illegible]
[illegible] [illegible] intellectibile

271 Argumentum 3. per [illegible] in proporti-
onatos [illegible] in [illegible] perfecta cognitio de creatore a creatu-
ra, [illegible] proportionatus [illegible] ut [illegible]
cognitio de Deo habita per creaturas non est perfecta [illegible]

repugnabilis. Maior vero probatur quia licet completione
articulo 2 ad 3. Et adversarie per illa cognitio tan
tum exprimeret Deum vel quantum ibi creare + ab aeterno + celebrarunt
creare non deberent ad totam Dei cognoscibilitatem
ergo illa cognitio non exprimeret totum Deum ergo esset
perfecta. = Dico magis ita [illegible] debitam esse ut cognitio
perfectus imperfectione non sit adequata hoc etenim est cognitio
perfectissima quae de ratione [illegible] fit ita tamen ut [illegible]
summatum perfectionem non manente. Non autem repugnat
Deo pluralitas cognitionum non adaequatarum totam Dei cognos
cibilitatem ut recte probatur sequitur cognitio qua Deus se
in creatura cognoscit non habere rationem cognitionis et per
manentem quae heri potest per creaturam et per hanc doctrinam
exponitur [illegible] contra [illegible] ad [illegible] a priori

[illegible] instantia creare venerum 272

[illegible] omnibus [illegible] aliquibus [illegible]
[illegible] alias [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esset demonstratus ex creaturis [illegible] propter
[illegible] instant [illegible] ergo cognitio qua Deus se cog
nosceret in creaturis esset cognitio attingens [illegible]
quae [illegible] non omnia probata [illegible] hoc repugnabilis
primo quia talis cognitio esset perfecta [illegible] quia non esset
comprehensiva Dei [illegible] cognitio adaequata
totius Dei cognoscibilitatis ergo [illegible] me [illegible] quibus

ens Trinitate ut patet ex supradictis ubi modo de attributis. Ulterius

Deinde sequitur quod ex creaturis demonstraretur Trinitas, inde

fundamentis a revelatione ut in libris exposuimus [illegible]

273 Quod autem

[illegible] nec admittenda sit [illegible] Videlicet creaturas

[illegible] Deo [illegible] ad [illegible] esse [illegible] aliqua

aliqua [illegible] omnia [illegible]

[illegible] cognitionis attingunt [illegible] omnia

[illegible] explicant alia in quibus creaturae

[illegible] excluderet alia [illegible] cognitionis

quae neque [illegible] cognoscant [illegible]

quae [illegible] demonstrant Deo quatenus

[illegible] Deinde [illegible]

[illegible] esse [illegible] ad [illegible]

[illegible] esse [illegible] ad [illegible]

esse [illegible] quod nullus [illegible]

[illegible] cognitionis Deus debet explicare [illegible]

[illegible] de [illegible] cognitionis

274 Angelus 4 [illegible] Deus

se cognosceret in creaturis Deus [illegible]

[illegible] non esset motivum adaequatum

cognoscendi se ipsum sed hoc est falsum

ergo. Probatur maior: motivum adaequatum ad

[illegible] se solo movet ad actum et Deus [illegible] solo mo

11 mobet ad aebz; mobezet z uiiz ueeabure quo
ulz ti mquo maz Bluz r iolo iu uiet mobz adeqz
eogdi ieibz ti mo quo ft eoqnozei otomzi albuquo
mo quo ft eoqnozei no mz Bluz (eioqdi) quxeib
uz: ad hunc muz eogdi iolz Bluz mobet lezioz
biz quae ixearaz: ad hunc muz ad iolz Bluz mobet
a fonte xeiz exeare ubez plabi muz. Et quaz biz Bluz
adqit mobire ad illud bz muz quae ixeare eeiz mo
beant ad lz hoe ad quat adequade mobiz ixaee
mobi a io imeparabilite mobouz eodlee dmeeez
ible, imluz Blui ad eoqnozeeuduz quotiz adest mobz
obbz mobibouz eogdi

quae Itaquez z requeret imperfz quo 225

quaeuz eoqnouz quido Bluz iet iteuz aeii metuo ieioz
mozuzet, b exeaxaz. Bat t Bluz eoqnozet ieimuie
te Bluz immeb exeazz 2 eoqnonouz ixeazasse
uz ie eoqnozeuzet in illz 2 eoqnozeuz iet itexum
imie eoqnozeuzet exeazz z eoqnozeuz ixeazaz
imie ibo iteuz ieibz eoqnozeuzet im exeazsi eoq
biz imie ibo, el ie imetuo = Magouz uegoz inqi
buda facit ista referouz infirmido fbbieti autz
ad tanto mole dsgna brdent. Ho equebz bedquo
z buebiz dit lbuobuz biz muz Bluz ie 2 ixeazaz
eoqnozeuze z autz muz ad eeraeeraoeimobo b

ad numerum rationum [illegible] addendum [illegible] quia necessarium probatur nec tribuere cognitionem importat quia quantumque multiplex reflexio [illegible] tribuere [illegible] quod in duabus [illegible] sit aut re[illegible] ad alias reflexiones quibus Deus cognoscit se cognoscere [illegible] ad num 269

Disputatio 2

An Deus cognoscat in creatura possibilia

Caput 1

Sensus Quaestionis et DD. sententiae

276 Possibile [illegible] in sua [illegible] creatura [illegible] ut [illegible] et alios [illegible] et quia possibilia in sua creatura [illegible] per productionem [illegible] possibilia [illegible] in [illegible] quod per productionem existere creata possint [illegible] aliquid determinatum a Deo [illegible] quia possibilia in creatura [illegible] quod per productionem existit et quod per productionem existit [illegible] aliquid determinatum [illegible] quia [illegible] a Deo [illegible] ab aeterno et possibilia creatura [illegible] ergo possibilia creatura [illegible] aliquid [illegible] et [illegible] aliquid a Deo [illegible] ab aeterno existens ergo possibilia creatura aliquid [illegible]

93

rationale aliquid quod in his verbis explicatur et ex his habent aliquid quae [illegible] paulo altius exagitatur in tractatu de [illegible] anno 1620 [illegible] 277

§ Suppono 2 ut facile [illegible] certum Deum cognoscere creaturas possibiles quia ut [illegible] Apostolus ad Romanos 4 vocat ea quae non sunt tamquam ea quae sunt. Vocare autem Dei [illegible] cognoscere [illegible] cognitionem [illegible] necessario [illegible] [illegible] cognoscit possibilia [illegible] proprium et [illegible] [illegible] [illegible] ut probavimus [illegible] 203 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] studiant [illegible] [illegible] [illegible] quod creaturae existentes cognoscuntur a Deo [illegible] proprium [illegible] [illegible] [illegible]. Item de possibilibus [illegible] [illegible] [illegible] 14 [illegible] [illegible] eam cognosci a Deo [illegible] [illegible] [illegible] nullum [illegible] [illegible] proprium [illegible] a Deo pro illo possibili [illegible] [illegible] [illegible] fatemur. Non autem [illegible] quod cognoscant Deum esse [illegible] proprium [illegible] rationale [illegible] [illegible] [illegible] 278

§ Suppono 3 difficultatem [illegible] quo Deus illa cognoscit [illegible] [illegible] nota [illegible] [illegible] [illegible] dubitari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae in ea cognoscat Deus possibilia [illegible]

tanquam in specie repraesentante, illud. 3. assimilatur tam

quam in idea aut ... factis ... illorum ...

quo ... ad hos duos ultimos reddunt alii

quos enumerat D. Thomas ... videlicet

in Deo ut causa exemplari, et ut causa finali, et ut

vestigio [illegible], et ut ... insita, et ut speculo &c.

279 Dico 4. Deum cognoscere

creaturas in verbo tanquam in medio quo cognitionis, et

et quia in hoc distinguitur medium quo et medium quod, ad hoc

dicitur aliud quia videlicet medium quod est medium cognitum in

quo cognito aliud cognoscitur, ubi et medium quod prout

cognitum movet ad cognitionem alterius. Verbum creaturis non

est medium quod ad cognitionem Dei, quia ut cognitae deberent

nos ad cognitionem Dei. At vero medium quo est medium cog-

nitionis; sic cognitio creaturarum ... dicitur medium quo quia

verbum ... creaturae debent ... cognitionem quam

verbum divinum cognoscat. Sic verbum ... dicitur

medium quo quia dicitur ad cognitionem ... compositae

quam verbum divinum cognoscat. Sed cum Deum

perfecte ... ut supra dictum in

verbo tanquam in medio quo potest cognoscere

necesse est.

280 Supponendum denique potest esse dubitare

an Deus cognoscat possibilia ex verbo? Nos tamen ex

dicitur orbe terrarum quia hunc cognitum [illegible]
duo requiruntur [illegible] ex quo dicitur [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] quod [illegible]
per [illegible] illud [illegible]
in [illegible] accedat [illegible]
[illegible] cognitio [illegible]
[illegible] extremitate [illegible] ad [illegible]
[illegible] aliud quod vel attingat illud aliud [illegible]
[illegible] longo debet [illegible]
[illegible] ad [illegible] Et ita [illegible]
[illegible] lib. 3. de [illegible] cap. 2 [illegible]

[illegible] dat [illegible] cognos- 284

cere [illegible] in [illegible]
[illegible] quorum [illegible]
[illegible] 2 [illegible] tenet [illegible]
[illegible] lib. 3 cap. 2 [illegible] Itaque [illegible]
quae tenet [illegible] quos [illegible]
[illegible] magisterium [illegible] 2 [illegible]
[illegible] videre [illegible] alia [illegible] qua
[illegible] tenet [illegible] 60. quae [illegible]
[illegible] cap. 3. [illegible]
[illegible] 3 [illegible] dat [illegible]
cognoscere [illegible] in [illegible] alia

Deum cognoscere possibilia in se ut causa, probabile

282 probatur ex D. Dionissio cap. 7 de Divinis nominibus, sic di-

cente: quia causa rerum omnium in se omnium rerum scientiam anticipatam habet... ex se,

et in se quia causa rerum omnium cognitionem habet... neque specie singula invideret

sed uno causae complexu omnia scit et continet &c. Ex quibus motus Exim. Doctor lib. 2° C.

26 n.° 20 dixit, hanc esse Div. Dionisii sententiam ipsius quam explicari non posse

nisi explicantes volunt. est enim sine dubio Div. Thom. citata q.

14. art. 5.° et proemio illius tradit. Videatur in 1a parte q. 12, art. 12.

ubi inter alia haec habet: quanto aliqua perfectius videtur, tanto eius

plures effectus in ipsa videri possunt: ille igitur intellectus potest in causa cog-

noscere omnes eius effectus, et omnes rationes effectuum qui causam totaliter compre-

hendit. in quibus loquitur de effectibus, quos causa facit, vel potest facere, et

in eodem sensu 1° contra gentes C.° 49. citata, et sequitur Div. Dioni-

sium, dicens: effectus cognitio sufficienter habetur per cognitionem suae causae.

Deus autem est causa creaturarum: cum igitur essentiam suam perfectissime cognoscat,

oportet ponere, quod etiam alia cognoscat.

283 **R**nt 1° R.R. aliqui, D. loqui

de Deo ut causa proxima non ut causa remota; Deus autem ut causa proxima

dicitur scientia simplicis intelligentiae, in qua Deus cognoscit creaturas possi-

biles; Deus autem ut causa remota, hoc est, 2° quod dicitur solum omni-

potentia non est medium in quo possit possibilia cognoscere, cum omnipotentia

sit absoluta, seu inconnexa cum possibilibus. — Sed contra 1° quoniam

habemus praesens intentum, quod videlicet Deus ut causa creaturarum

sit medium, in quo cognito cognoscant possibilitatem, non enim modo disputamus de connexione Dei cum possibilibus, sed an Deus ut causa illorum sit medium cognitum in quo Deus possibilia cognoscat, quod nobis accedunt in cognitione.

Dices. Secundo tamen ita negit 284

unum esse medium in quo ad cognoscendum aliud, nisi connexum sit cum illo: sed Deus non est connexus intrinsece [illegible] in quo ad cognoscenda possibilia; atqui Deus ut causa [illegible] cum creatura necessaria est medium in quo ad cognoscenda possibilia: ergo Deus ut causa [illegible] cum creatura necessaria [illegible] connexus cum possibilibus, videlicet [illegible] [illegible] ergo erit absurdum [illegible] connexum [illegible] est [illegible] cum possibilibus.

[illegible] 285

necessarium [illegible] connexum cum illis [illegible] facta [illegible] possibilium illorum: quia [illegible] exigit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia illa [illegible] necessaria, nullo [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] illa [illegible] possibilitas est [illegible] necessaria quam Deus [illegible] ergo ex connexione [illegible] cum possibilitate [illegible] necessarium [illegible] [illegible] medium necessarium. [illegible] [illegible] ne [illegible] [illegible] funibus

[illegible] 286

D. Thomistarum non docere quod Deus intelligat creaturas in

se accuratius habet cognitionis illarum. = fateor tamen

expressionis substantiam ponere in in [illegible]

in se [illegible] per quod interrogat [illegible] D. Deus

a [illegible] et in accuratius habere cognitionis illarum. [illegible]

[illegible] [illegible] per eas [illegible] [illegible] :: [illegible]

[illegible] per eas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] D. [illegible] quod Deus intelligat [illegible] [illegible] habeat

cognitionis [illegible] [illegible] per eas [illegible]

[illegible]: [illegible] Deus cognitione [illegible] [illegible] cognoscit

per eas [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]

ab [illegible] cognitionis [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Deus per eas cognoscere [illegible]: [illegible]

[illegible] quod habeat cognitionis [illegible] [illegible] [illegible]

287

[illegible] quod [illegible] [illegible]

[illegible] significat Deus [illegible] [illegible]

cognitione et non cognoscere [illegible] [illegible]

[illegible] = [illegible] quod [illegible] D. [illegible] per

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] quod [illegible] [illegible] quod illa [illegible]

cognitio quae [illegible] [illegible], [illegible] illarum

per eas: [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. Unde sic arguit: quod cognitio [illegible]

per eas aut eas; [illegible] D. [illegible] quod illa

cognitio et per creaturas ut causas rerum omnium, secundo cog-
nitio rerum ut causae: quoniam ex dictis ipse causa

§ Quaer. 2. 288

ex D. Thoma 1. p. de visione Dei esse 3. cognitionem creatura-
rum in verbo de cognitione, quam habent in Dei sapien-
tia cognoscunt ea quae in mente, per quae faciunt
per ex D. Bernardo 5. de consideratione cap. ultimo
Circa beati in patria per ipsum verbum per quod promissum
fuerit: videbit verbum et in verbo facta per verbum
[illegible]. In quo duo observanda. Primum quod quae beati
videant in Deo loquuntur de cognitione quam beati habent in
Deo, neque enim possunt in eo creaturas; quia in verbo
Dominus omnium, per quod fient creare cognoscit Deus
et per me cognoscens cognoscit per esse ideas ea quae
per omnium creatura

§ 2. Quia quae beati in verbo videant 289

[illegible] loquitur de existentibus; certum enim eo loqui ea de futuris
[illegible]; quia non intelligunt a cito D. Thoma [illegible]
quia verbum loquuntur, ut ex omnibus verbis [illegible]
deinde quia loquuntur de illa re qua Deus videt
[illegible] ut [illegible]. In Dei sapientia
ea quae in mente ut qui erat per quam Deus vidit
[illegible] simplex intelligentia [illegible]
[illegible] quibus enumeratur.

[illegible] intelligere. Ex dictis [illegible]
de hoc dubitant [illegible]

§

[illegible]

[illegible] ut in eo cognoscit [illegible]
[illegible] absurdum [illegible]
exponemus. [illegible]
[illegible]
[illegible] videre [illegible] existentes. [illegible]
[illegible]
videre in praedefinitione quae [illegible]
de [illegible] videt [illegible]
[illegible] quae [illegible] exponendam

Caput 3

Probatur a ratione conclusio

290 [illegible] Deus in [illegible] in quo [illegible]
[illegible] cognoscit
[illegible] Deus in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

rum; quia ut perfectio [illegible] Virtus autem cuius ne-
quit perfecte cognosci nisi cognoscantur ea ad
quae virtus se extendit, et eo quod [illegible]
[illegible] sit eius quia forma per quam [illegible]
habet [illegible] intrinsece reddere sibi potentiam [illegible]
ita ut a nullo dependeat [illegible] existentia liberrime
[illegible] ab aliquo [illegible] in quo
[illegible] aliud cognoscere [illegible]
[illegible] quamvis doctrina [illegible] formatis
[illegible]
[illegible] ideo [illegible]

§ [illegible] 291

[illegible] primo [illegible]
[illegible] simplicis intelligentiae quae [illegible] habet [illegible]
[illegible] potentia sunt [illegible] ne-
[illegible] cognoscit [illegible]
[illegible] simplex intelligentia quae [illegible] habet [illegible]
cognoscunt potentia. [illegible] dubitant [illegible]
simplex intelligentia quae [illegible] habet [illegible] potentia ut sunt
[illegible]
[illegible] nisi [illegible] posse [illegible] simplex in-
telligentia [illegible]

§ [illegible] hoc sustinere ex [illegible] 292
[illegible] hoc [illegible]

Ad 2um dico quia ego non loquor de Deo intuitivo quatenus esset ille
qui non haberet gradus necessarios quomodo habet communiter ... omni
modo sed eo quidquid possibile aliquid sit dicitur. sed loquor de Deo
ut est potius ut omnibus suis gradibus necessariis. Et intellectus sic arguor
intellectus est qui non habet modo ... possibilia. Et ille factus alius
in sua scientia necessaria cognoscit possibilia: ergo intellectus est qui Deus
in sua scientia non cognoscat possibilia; absque scientia simplicis intel
ligentiae constituit Deus in ratione eae: ergo in scientia tamquam
in causa cognoscit possibilia et haec est una ratio.

293

Contra sed
boetius in eo sed exsequar sed dicendo, ... , ... , ...
... de nomine ... haec tria habent ut possibilia sic
... possibilia ut essent repugnantia ad intelligendum possibilia. Sum
in Deo est omne necessaria scientia ... possibilia, quae scientia est gra
dibus necessariis. 3 haec scientia talis non est ut ... non
posset quod possibilia sint possibilia ut ... posset ut falsitas
... habere ... ... gradus esse debentur ad
ea aliud est debentur intellectione ad cognitionem aliquid et
tamen Deo necesse est gradus esse debentur ad haec possibilia
... scientia de ...: ergo in illa est gradus ... debentur
intellectione ad cognoscenda possibilia ergo Deus cognoscens
hoc gradus cognoscit in illo possibilia

294

Contra ... non
ea sed quasi reflexa ut patet et in ... esset ...

cohra dicendus foret ad alia Deum in re ibro cogno
citur ita qd. absurdae absurdus e in illeum intelligme
et eum cognitum ita qd. e qm. ostiro reflexo Vlirico
in tali ad illum inre ibro habens, inimo obie ceba
cogno rat sola. Sed aliis inre ibro cogno rat ex
a cognita. Deinde illud probanea rez illa libro
ibrom bruiti quasi illum rerio hetrogeneos cognitum
eiomo qd. cognitum ex illo iera illorum libra tota
enoreit, ipsa troquo eo ibi ql qd. ut creare cogno
cant in illo in creari et qd. Deum alle creabatur
eius ibri cognitum qd. facta alioque non creat.

§. Rebri 3. ora 295

Omnia creata e hac inde fierent ab hoc ut e a ibi cant et ind
creare: ergo in nulla poni tradere cognitum esse
quod in ora creata rerio illi ita inde fierent reheant
ad tm orantur quantum libera. Unde sic argebor Deus
hetrug ibri ab illis et tia illorum ut tales in e inde fiore
et creata debeata ab et cognita rez ibi ergo illam gradum
i tradebatur ad cognita creare e mius internalis obe
tracta ad coepta cognita creare: ergo Deum in illo
co ipso cogno sit creare cognitum per si aliquo ergo
creat eius pro ibus nec ipsi dubitant qd. in illa illum
cogno sunt sola illapi in impler inbeira a ebrio
meebuntur ex a obiorum cognitum: ergo in illi cog

[illegible]

296

[illegible]

297

[illegible]

certa coarcta [illegible] cognitio quaestio [illegible]
[illegible] repugnat [illegible] [illegible]
[illegible] stare nequit [illegible] sint [illegible]

§ Ex his colliges 298

quod [illegible] de [illegible] cogniti [illegible] quo [illegible]
num 278 [illegible] [illegible]
cogniti [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
nequit [illegible] [illegible] ut [illegible] quia
[illegible] [illegible] cognita [illegible] quae stare ne
quit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cognita [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] ut ex [illegible] num 278

Caput 4

Solvuntur Argumenta

Argum 1.um ex S. Thoma [illegible] 299
nullum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nullum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in nullo [illegible] cognitionis [illegible]
[illegible] quae [illegible] ad [illegible] repugnat [illegible]

Etiam pure de [illegible] disputat de entis. Dicunt aliqui
ens [illegible] communis [illegible] relationes reales et rationis [illegible]
[illegible] ut ens reale et relationes transcendentales. Di-
cunt [illegible] ad ens reale requiri [illegible]
[illegible]. Dicunt aliqui requiri [illegible] sit
[illegible] requirentibus. Et sic [illegible] explicant pro-
[illegible] explicare [illegible]
[illegible] ens quia [illegible] reali [illegible] reali [illegible]
entis non [illegible] quia [illegible] reali. Etiam [illegible]
[illegible] aut [illegible] ad [illegible] ut
[illegible]

300 § [illegible]

[illegible] ens in quo non intelligibile [illegible] non potest
[illegible] cognoscere [illegible] seu [illegible] ens [illegible]
[illegible] ens absolutum a quo [illegible] alio independens
[illegible] quia in [illegible]
[illegible] non intelligibile [illegible] intelligibile [illegible]
[illegible] ens [illegible] absolutum
[illegible] a quo [illegible] alio existente [illegible]
[illegible] dependens [illegible]
sit dependens ab alio [illegible]
[illegible] ens [illegible] debet [illegible]

301 § [illegible]

[illegible]

erit magis necessarium [illegible] ad [illegible] minus [illegible]
deficeret; atque Deus est magis necessarium quam potentia
[illegible] precipue [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ma
[illegible] infinite a 3. 103A Ex quibus [illegible] natura
[illegible] minus necessarium [illegible] et nulla [illegible]
[illegible] nisi [illegible] includat [illegible] potest
[illegible] [illegible] necessitas; necessitas [illegible]
[illegible] infinita in qua necessitas [illegible]
nulla [illegible] infinitissima [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quali quali ex [illegible]
dependens ab alio [illegible] alio manet [illegible] ab [illegible]
quia [illegible] necessario quam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est et
ubi [illegible]

[illegible] [illegible] Deus [illegible] intelligat [illegible] 302
[illegible] [illegible] intelligi omnipotentiam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potentia [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Deus est omnipotens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cognoscit Deus potentia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intelligere illa cogno
[illegible] ut [illegible] [illegible] non [illegible] quia [illegible] intelligi
[illegible] omnipotentiam nisi intelligat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

rationi proximae, et hic probatio urget quia omnia necessarie
qd scientia nominat obiectum cuius quidditas exigat et contra
quodlibet praeter omne aliud exigit

303 § Arguitur 5. id qd propter
aliquo causari potest sine alio in [illegible] in quo ad
cognitionem illud est scientia. Ut in aliquo causari potest sine
potentiis et existentiis sed debet [illegible] causa in quo de
finiunt potentiam et exista [illegible] rata maxime nomine
quia promissa illa [illegible] defectibilis potentiis [illegible]
[illegible] et [illegible] definiret complexum [illegible]
et definire existentiis definiret [illegible]
[illegible] maxime [illegible] [illegible] [illegible] quo
[illegible] existat scientia existere debet [illegible] quo
[illegible] enuntiat

304 § Arguitur 6. qd [illegible] definire rationale
[illegible] nequit esse in [illegible] ad cognitionem illud est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quomodo
potest definire ad cognitionem aliud [illegible]
illius. [illegible] [illegible] [illegible]
ad cognitionem [illegible] nec [illegible] ad cognitionem [illegible]
[illegible] qd [illegible] cognoscitur [illegible] in [illegible] necessaria
et qd cognoscatur [illegible] hoc [illegible] cognoscere
[illegible] [illegible] abstracta [illegible]

ut nos cognoscimus formaliter per speciem substantiae, su-
pponere quod factae sint ut in quibus sunt eae tamen actio tu-
m[illegible] quia [illegible] simpliciter dicta sint unum dicitur ad
cognitionem alterius

Dicimus 3° simplicitatem sive intellectualis 305
aut attingens duo obiecta inter se diversa per simplicem
intellectio cognitio mentis intellectio. Ratio autem est
quod habeat obiecta diversa habet diversa motiva ad quae
requirit specifice distinctio. Dicimus autem si illa obiecta in
ratione actionis dissipata se habeant [illegible] subordinate
se habeant [illegible] attingendi aliud; non [illegible]
e[illegible] una species quae [illegible] ad utrumque
specifice ut motiva [illegible] ex [illegible] illa [illegible]
[illegible] specifice ut motiva [illegible] Deus [illegible] illa
[illegible] attingit Deus [illegible] [illegible]
[illegible] obiecti [illegible] cognitione [illegible] quorum
intelligentia valde notandum quod [illegible] cognitione
nulla [illegible] quae attingat utrumque [illegible]

Disputatio 3

An Deus cognoscat possibilia per rationes

Caput 1um

Sensus Quaestionis et Doctorum sententiae 306

Relatis hucusque [illegible] duplicitate posse aliquod
obiectum cognosci tamquam terminum per cognitionem directe

attingentis obiectum et in actu primo proximo attingentis vir-
tute attingentiam passivam cognitionis et indifferenter et aequaliter per-
ceptibilis aut extensionis aliud obiectum attingentis. Videtur
enim in illis cognoscere hoc et movere realiter. Rursus
quaerimus an recta ratione motus cognoscat. Dicunt
difficultas magno ardore agitatur inter Thomistas
et nos, et quia ista pendent ex antea dictis ubi
vero sententias tandem, et quia in hac materia
versatur indifferentia ... quae ... ratio ... .
ideo indifferenter ex ... in hac ... ...
... ... quia ... ...
... ...

307 Ad resolutionem praenotandum
primo cognitionem obiectivam ... duplicem reperiri: primo per
cognitionem directe attingentem obiectum unde recognoscitur
cognitio, et per cognitionem directe attingentem obiectum ex-
tra actum propria ... obiectivam ... ...
... cognitionem obiectivam ... ... primo ...
... difficultas ... et movere ... cognoscat
et in hoc ... ...
... ...
... ...
... pro quo ... ...
... ... et ... ... cognoscit ...

qdx ioqnoni qux iqiq quoqnia adiqua; ibi
ioqui it omluq lldil hoq qoxiqiq hoi ldidiaxi
xolbit ibnoq iq ibno qui liy id ioqnoq iil ixcaxa
inx ibri

§ Bisnoto 2 qui iaii quo ioqnoqiant inne 308
ibri biine isia lrna iquaq bri qxiiy dibiat ioqui iddr
ixit xao obba ioqdi ixcaxa dibie ibi ixuitxao
obba ut ioqnoq iant. Biti quaq bri iiia libra di
biat qxiiy ioqnoqi; quia ailiqi iq § Baxiidi
ant ioqniaq ixcaxq iniobri ixaxe quiaioq
niaq iiii ioquia lliy iit inii iqua aut iqq
ad biirne ioqniaq ixcaxq in ibri d quia liy iit
obbiq qui inaxiq aqulna ioqnio iiiut iqueiq
ioqniaoi int ffe dabitl qoii lia ilqylid ioqnio
xaoe adiqne diq ta et iiq ilqyliii xao obba iouxiq
illi illqli ioqniaoi quaxiq iiia iiiq ii ionnut abiq
id iiit iaaitibe abilla; iiquabi bobia iiianat
~~iiiiiiq~~ inbelioq id e bn iaaitibe abinbelioe

§ Bxe 309
noto 3 ixcaxaq ii ioqnoqiant inne ibri foxaob
laq fiale ioqniaoi bre deilli hoe ibia iniaioq
baq ixcaxq ixit xao obba quaq l iibaqua ioq
noqiint a tho llt iq obbiq fiale, obbiq ii
biq ut obbiq inobiq iibidabl in fue inobiq le

intentionalis motus ut diximus [illegible] dicendus & motus circa [illegible] sive motus quia nec [illegible] nec [illegible] sive ad [illegible] cognitionis [illegible] hoc [illegible] cognitas obiectum [illegible] intentionalis motus [illegible] cognitas quia hoc [illegible] [illegible] cognitas [illegible] [illegible] cognitas

310 § Hoc [illegible] quibus [illegible] quia [illegible] motus [illegible] ut cognitus moveat ad cognitionem [illegible] hoc [illegible] & [illegible] cognitionis [illegible] aut [illegible] cognitio [illegible] quia cognitas [illegible] [illegible] obiectum motus & motus quo [illegible] quo [illegible] motus [illegible] cognitio aut [illegible] nihil aliud & [illegible] cognitas [illegible] [illegible] cognitas [illegible] obiectum intentionalis motus ad cognitionem [illegible] [illegible] aliud [illegible]

311 § [illegible] cognitionis [illegible] ab obiecto [illegible] debet intelligi ut [illegible] cognitionis [illegible]

ig̃ez zgoti flsflintis atitabbedo zitibuebzsiuebz
albuz hoc z antmnine afxaxi uxedo l zsdiodif
qeln igeifxat bince abobbo d exce qelindedu
obuz mz izgebigzgt bmo qerda obtz gex igez iu
detuzt efxenfxcogniez ut zit cognio tabiz l tabiz
igeceix ldin hoc se ziutla cognio lbaz gex fiat
abobto 2 quatuz cognio zegzit obtz ibant gex
ldez obti dfiat exiz cognio ut zegziuz obtz 3
quatuz ex geufeoxi ~~abbo~~ axquat gexfioz cog
nio

gttz duobuz bbmsi zmi cognioz lbnz igeifixani 3.12
ab obti exeabiz nd bidet naridez quia exia bxeiut
tatiz iba zegzit exigtz obti ut hac dfxintecoia
defixet, l sic zeibia nd dat in lbio bse illoxuz
quz mzgua exeunt l bmsi fuixent fuixet exiz
in lbio bse illoxz ldinde quantuz ad ulmuz
igeifixanuz muz ibat exeoqdis gexfuz obtz ex
guet gexfioxz cognioz fixox fa exit cognio de
bixelo quz de lagi de tiz go duobuz mzi cog
nioz lbnaz igeixani ab obto exeabo nd zegzigeat
z tlabo cognioz lbnaz tiz 3.13
duobuz mzi igeitixani i exeani zeiz is exe
axe io isnt obtz zeundaxiz aut obtz indi
xez ~~ddt~~ ~~im~~ metz it zeibia exeunt si lbiz nd

cognoscat [illegible] in [illegible]

[illegible] quia [illegible]

definite [illegible] cognito [illegible] quia [illegible]

[illegible] definite [illegible]

[illegible] definite [illegible] cognito

[illegible] quia [illegible]

[illegible] cognito

[illegible]

[illegible]

[illegible]

314 § Quod autem [illegible] nulla ponat in

perfectione [illegible] fatendum est [illegible]

[illegible] quia adveniret definit [illegible]

[illegible] quia [illegible]

[illegible] quia de

finite [illegible]

quo perfectior [illegible] producendus eo perfectior est

[illegible] producibilis [illegible] perfectior est

[illegible] quia [illegible]

[illegible] habere [illegible]

quia magno [illegible] in [illegible]

[illegible] illa imperfectio

315 § [illegible]

quod quia [illegible] cognosceret [illegible]

independenter a Deo ut obiecto modo prius cognito ad proprietatem essendi et obiectum primarium cognitionis Dei. Haec est quia quaestio [illegible] tamen quia aliqui ex Thomistis [illegible] modis explicare [illegible] Mystic theologis [illegible] illis [illegible] Et quidem idea [illegible] esse obiectum primarium cognitionis Dei [illegible] probo [illegible] excellentiori modo omnia cognita a Deo Exeunt [illegible] creare [illegible] cognitionis Dei [illegible] immediate tradit [illegible] obiectum formale immediatum modus directus.

Sit hic notabilis [illegible] 316

[illegible] cognitionis Dei immediate terminari posse ad [illegible] nec adversitas. Hac ratione [illegible] quod Deus cognoscat creaturas [illegible] in ea proprie [illegible] formale [illegible] Ideo [illegible] Deus cognoscere creaturas [illegible] prius cogito. Ita [illegible] quos enumerat [illegible] in [illegible] 26 [illegible] 2 [illegible] 2 [illegible] accedunt aliqui ex [illegible] 3 [illegible] 3 [illegible] 37. [illegible] 35 [illegible] Cardinalis [illegible] Bernardo [illegible] [illegible]

Caput [illegible]

Deus cognoscit creaturas immediate ratione idearum [illegible] : Deus cognoscit futura contingentia 317 ratione idearum: ergo et alias creaturas. Conclusio liquet [illegible]

nullus est absurdus sequi quod non erat in mente [illegible] recte mag-
no auctoritatis pondere praestitus ea loco testimoniorum omnino
desunt. Praeterea ex D. Th. 1 p. q. 14 art. 10 ad 2 et ad 4 ab
aeterno Deus cognovit omnia in propriis naturis. Idea
[illegible] rationum [illegible] praecisione [illegible] quae in mo-
do ii cognoscimus res in se ipsis existentes. Sic Deus ab
aeterno ac actu cognoscere aliquid praecisive tamen
ut imperfecte cognitionis: illud est cognoscere prave. Et in-
de apparet quod cognitio ista de malis non est imperfecta
quia Deus non cognoscat mala per se ipsa et per bona
quorum mala sunt privationes. Ideo sic et falsa sunt per cer-
ta cognita etc.

318 § Per aliud [illegible] nullus
[illegible] quod Deus cognoscat pure disjunctiva re-
rum ideo nec quod cognoscat falsa rationibus
[illegible] tenet apud [illegible]
[illegible] quia in hac re [illegible] docuit Deus cog-
noscere falsa in se ipsis [illegible] 75 [illegible]
[illegible] disjunctivorum est. In modo loquendi
[illegible] intelligere creaturas in se ipsis et cognosce-
re creaturas per ipsas intelligibiles proprias illarum quae
ipsas causae sunt intellectus primario tractat ad
creaturas [illegible] in hoc [illegible] Deus cognoscere
[illegible] rationibus [illegible]

Objectis vero diffractis ee quia potentia fuerit altitudin § 19
quo melius cognoscant quae inferioribus videtur in
Deo cognoscunt per intellectum. Et inde superflua
est alia magis nobilis cognitio obtenta ab in
terna cognitione ipsorum. Et eo circa rationatam
habent magis in quo gradu in Deo debent cognoscere
nomen rationem ipsorum ne ignorent. Et hec ratio
magis ratio quae ceteris difficilior videtur. Sed contra
imprimis id quod dicit de meliori cognitione creatu
rarum in Deo facile refutatur quia quaelibet creata
bus cognitionis sit ratio rerum magis perfecta quam altera
in verbo et excludenda a Deo nisi excludatur creata
bus cognitionis de lapide quia perfectior fuit creata
cognitio de Angelo. Et patet etiam in beatis ... bea
tis producere.

§ Veniendo ad superfluitatem est ... § 20
ubi non est superflua cognitio quae necessaria est ut
Deus cognoscat objectum in modo quo sine imper
fectione cognoscere atque cognitio propria ratione ibi
est necessaria ad hoc: ergo non est superflua. Maior
patet quia tantum Deus est necessarius ad cognitionem
cognita in modo quo cognoscit per non nisi imper
fecto aliqua Deo convenire. Et minor sine illatione
nisi cognoscere per rationem ipsorum sibi necessaria

ratione obiecti sine imperfectione ex parte mea quia ratione
obiecti et veritas aliqua obiecta ex ratione obiecti et cognita
Quod autem sint sine imperfectione cognitionis ostenditur
quia cognitio illa nil imperfectionis haurire potuit a pa-
tribus quibus haurire videtur eorum a fructibus [illegible] et ab
his nullam hausit: ex nec a possibilibus

321 § Tertio neque potest

dici quod sit superflua visio assensus eorum obiecti
ut est imperfecta sic ex una parte [illegible] imperfecta
ex alia [illegible] ut obiectum cognoscat illo modo quo
debet cognosci [illegible] est superflua ut [illegible]
anima [illegible] quia [illegible] possint cognita
ratione eius [illegible] ratione obiecti hoc duplici
modo cognosci debent [illegible] visio per imperfecta
cognitionis quae [illegible] praebent visio [illegible]
nil imperfectionis in cognitione illa [illegible] ratione
ex ratione obiecti et haec ratio [illegible]
quia ut [illegible] Christus Dominus vidit omnia
in [illegible] beatifica et adhuc habuit [illegible]
[illegible] in scientiis ratione obiecti

322 § Dicunt 2° quod quamvis haec

cognitio imperfectionem indicat nullam [illegible]
[illegible] cognitionis illarum [illegible] ex [illegible]
[illegible] quia [illegible] quae [illegible]

imperfectior quam 2a cum dato quod cognitio distinc-
ta potentiae non addat perfectionem actuali imperfectam
quo admittenda est. Praeterea [illegible] necessario [illegible]
cognoscat [illegible] omnia possibilia eo modo quo sunt im-
perfecte cognita sunt quod [illegible] necessario [illegible] cogno-
scendi debet Deo maxime certa [illegible] est
quod quatenus cognitio [illegible] nullam addat Deo per-
fectionem ut [illegible] actu [illegible]
[illegible] Deo quia videt [illegible] cognitio [illegible]
omne imperfecte [illegible] quia cognitio po-
tentiae [illegible] quatenus [illegible] ad potentia [illegible]
[illegible] nullam addit Deo perfectionem [illegible]
[illegible] imperfectam [illegible]

[illegible] 3 23

[illegible] cognoscant [illegible] cognoscerent
atque quatenus non cognoscant [illegible] actu
[illegible] : [illegible]
[illegible] cognoscere omnia cognita omnia
imperfecte quam cognoscere illa eo modo quo sunt
imperfecte cognita [illegible] Deo cog-
nitio potentiae [illegible] quatenus non addat perfectionem
[illegible] quam [illegible]
[illegible] est [illegible] quam [illegible]
[illegible] ad [illegible] et ad [illegible]

obti eque requirit attingere illud ac attingere illud

or modo quo attingibile est sive imperfecte R

324 § Urges tertio

pariter quaelibet actus productio creaturarum nullam ad-

dat Deo perfectionem adhuc tamen dicenda Deo productio

actus infinitarum (si producantur) [illegible] eo modo quo sive

imperfecte productiva [illegible] perfectio [illegible]

[illegible] per hoc quod ultra istam [illegible] creaturet

[illegible] creaturae [illegible] educeret [illegible] in

[illegible] approximate [illegible] quaelibet cognitio

[illegible] [illegible] cognitio [illegible]

cognitio possibilium [illegible] haberent

quoniam [illegible] ut ex definitione illorum requireret

definitionem [illegible] comprehendendum

objectum [illegible] sive imperfecte comprehensibile requirit

[illegible] illud comprehendere [illegible] illud cognoscat [illegible]

[illegible] cognoscibilitatem [illegible] quam sive imperfecte cog-

[illegible]

325 § [illegible] cognitio possibilium [illegible]

extenderet ad possibilia [illegible] perfectionem quia tota

perfectio illorum cognitionis sumitur ab obiecto primario

[illegible] videlicet [illegible] semper esset eadem

[illegible] perfectionem [illegible] cognitio quaelibet

extenderet ad possibilia cognitio [illegible]

[illegible] requireret ita ut obiectum primarium actio-
nis quod deberet dicere Petrum dictum et diceret obiectum
[illegible] dictum. Hoc autem [illegible] repugnabat, tum
quia [illegible] [illegible] [illegible] probabia [illegible]
ex [illegible] in quae cognitionis, quod nequeunt illi addi
perfectio [illegible] cognitionis. 2. quia [illegible] esse [illegible]
[illegible] apostolus. Quod [illegible] [illegible] [illegible] obiectivum
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible]
[illegible] hanc [illegible] quem modo deberent [illegible]
[illegible]

Contra [illegible] illud obiectum primarium in [illegible] 326
exclusivum, [illegible] [illegible] dicere quod obiectum secunda-
rium [illegible] ad [illegible] et ad [illegible], [illegible] esse
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quia obiectum [illegible]
[illegible] ad se [illegible] et ad [illegible] illum [illegible]
[illegible] ablato obiecto [illegible] solo, aufert cognitio
quo [illegible] ad se cognitionem [illegible] videtur [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] illius [illegible] cognitio-
nem habet hanc [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ablata [illegible] tota [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
auferat aut re aut mente quod transeat ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] aliquid producibile [illegible]

apprehendi

327 Et hoc non obstat ad impugnandam dis-

paritatem, quod cognitio potentiae causae creaturae ad [illegible]

[illegible] in [illegible] probo nullum hoc [illegible] creaturas

non [illegible] in [illegible] continere infinita in genere

cognitionis: ergo potentia [illegible] cognitionis

[illegible] non continet infinita in genere cognitionis

cognitio quae non attingit [illegible] cognita [illegible]

sine [illegible] attingit [illegible] ut [illegible]

talis cognitio potentiae [illegible] attingit potentia

non causae creaturae [illegible] causae creaturae [illegible]

[illegible] sunt sine [illegible] ut [illegible]

debet [illegible]: ergo non continet infinita in

genere cognitionis. [illegible] nec talis cognitio attingere [illegible]

[illegible] nec continet infinita in genere [illegible]

producibile possibilitas producibilia [illegible]

328 § 2 [illegible] rationem

causae quod videlicet cognitio directe terminata ad potentia

comprehenderet in esse ab illis [illegible] cognitio

potentiae [illegible] comprehendet in esse ab illis: ergo [illegible]

[illegible] comprehendere cognitio creaturarum [illegible]

[illegible] cognitio [illegible] potentia [illegible] potentia [illegible]

[illegible] comprehendit in esse [illegible] non posset in [illegible]

ee tatis afrao nisi essent folsa. go Illax
fatet quia qd illa cognio afuetset eraz nto
bit qd afuet eraz folsa iux quia pº hoz illd
oifsa pendet ex mo ee apolibus: go l' disga
nd erit perfeo illa l' pusio illa penderet in
mo ee apolibus dd si quis alius neret anq
necaeta erit di simbus ad ineoz illi iez folibe
fuepeumo reprebenderat iaz naucat

Caput 3

Quorundam aliquorum solutio Reserta
ª tota nisi arg ti e ficao oisi alii ee 8 Rami 323
nec multiplatis hee o sutus illius debet cognos
cere obbus ci mo quo sine impure cogse est
et sine impurfuoe coglia sunt folsa rao eibio
nuz: go debet illa cognoscere rao ibisnus illis
quebet berrbas rebia proposita o rao ut inbus
ibri asentiat et quebet bitas rebia pro poni
tis sintus illo cuius oali ore ss nuda liquex
ta l'muius os beatea que nd ss tamquaz ea que
ss ut laqui sita fanifra: go quebet bitas
o rao ut inbus illius i bis asentiat: atqi po
tua ss bitas aliqua hee z bitas e puz nd exsite
ns pt exis bene go potas o rao ut inbus illias
ibris asentiat et hoc o cognos in rao recigo

330 ĝdent ñ paucis ex antiquis potia xaoe ni cog
noj is xepugnaxe xepugnaxa onta ex depuob
bi Osidro amulto intu nec Oro nec excatorp
ie cognoj is inxe ibrij Rao ap ibiog @ quia nog
it ge xao acentindi qd ñ l d pobiañ ii
d ensent ii produxerint qo potia ñ ii xao cog
di d ensent ii produxerint Atib; ea xaoepo
tia ii by quae ii enj d abbe ñ ii enj d exeuntbi
produxent qo abbea ñ ii by d exeunt ; xexa
xaoe paen cognis inne ibrij quae ii inxe ebrij
d inxe ibrij nella xaoe nunt: qo nulla cogno
cunt xaoe inxe ibrij Elsi mile mij eadj
di frattaj molyte remper inbarexat

331 ĝ Modex

ni Loe hae doctxa ñ ubunt quippe que praetxa
fluxerbi qd bi debit nec ut obby tuaby cogno
xunt alteo. bic op axoptox. Ationpt ee tuuf
Ome cognisij qdñ @ atqi potibaj excaxq non
@ d ensent ii produxerint Unde Iq nuq ea pao
paxiq xiale ~~aaa~~ ac dipicile abatsij ñ cognoxu
nt alteo nec xaoe ibnonq nec xaoe Oxi at
qi hoc apoy @ Jlaq: qo. Oey opponexe debeamyqd
potia abbe ñ sint, elbm isint nepienti mo eet
inxe ibrij cognoxaxint a lteo inexaoe ibroaqiiñ Lea

ex Satio aparitionis in qua nos ratione rerum est obbus 332
est autem ex requisitum quod est auteris potentiarum
in theoria ut obbus est autem in ipso quod auteris
de aprate ex requisito quod est auteris ipso illarum
rerum tridit nisi tunc ex quae in acceptione illarum
terminis ut, autem de aprate itarum furtum in aprate
ipsius quod est eo modo quo aprat et eo aprat ut
potentia ut autem ex quo requisito quod est auteris ipso
cognitio ipsa potentia ex repugnant constituere de
aprate in obbo obbus ex repugnat constituere et
inde colliges in illis ipsis ea ratione attingitur
quoque in ea huius quia cum istis et autem istud
in potentia adversandum ubobmeal totas terras
toe acerbus potentia eo modo quo in potentia memoriis
in eius esse in potentia disciminit

Caput 4um

Solutionem Constitutarum Rationum in requisitis
ex obbis obligationes potentia ex quibus ratione nisi 333
cognitio et huiusmodi imperfecte cognitiones ex his ex
nis ea fonet imperfecta ratione quia cognitio creaturum
ratione obscurum facit imperfectas dependere et specifico
in abstractis Satio anima Christi et suis Angelis beatis
tridet potentia in Deo peculiare beatus et suis in veritatis
perveniat tempus quia hic creatis cognitiones in negatio

nat impexfeo dependee et specialis abatiquo creato ftee@ fexe unsranxao Tozj aet nanda Ono cognitaz exe axz xaoe ibraxz qua ultra nuz fuebz Domet doetvam nza fexe depzgit Suabz bo uleij ntbit ba depenbse L specialis

332 Qd ba boulaz nt axgtox quaz biz cognit elbaati ngat potia xaoe ibonz in dependexet abitbij: qo nulla (e solus Bzxanz quaz biz ospoa atingat potia xaoe in re producibsibij ibonz in bependet abitbij qo quaz biz cognio bla L pt iis nexet moty ontij elspa kz in bidao quia ubuz q (e pxabz Onz Vbxz q abin qxxet exaoxz xaoe ibonz ubuz q depixet abdepz fzolsz uexeprtia dependexet in ospoa autis ba biz dependea ntbit ospoe unxesexeat. trebuix Somet in xet. Baxe autz motz nxe ontij qd bida tib ospoa abingat producbe exeaxzs xaoe ince producibsibij illaxz nexie oxbeneanebsat prinhabij

335 q Lsoduee sc axguib is ospoa in abin gxxeb exeaxzs xaoe intexnee producbij illaxz ibas atingexet xaoe atiuxz producibsibij bla qd inuabitz ae impxaeiqle at vano quiaxob biz pxate poe producbe (e intexnea producbibas ~~efpz~~ epz Lato quia illa producibsibas bla in xept

-iin filio esse spiratio quae tamen creaturis repugnat producuntur tamen quia ergo non potuerit potestatem adoptare creaturas ut producant ... illarum? ... quia non spiratur quia attingit ... attingit utique ab ... ergo productibus ... attingere [illegible] ... attingente creaturas. [illegible] quia ... tamen [illegible] ... ergo ... patet ... [illegible]

[illegible] ... dependeret 33 ... quia ... ergo ... dependere ... ab illo ... [illegible] ... ab illo

... 33

sub disjunctione aut reiq eos propter l videbit sequendum dicta

ze ânuo coqd ad adesse potius desinet cessant ~~[illegible]~~

obedient zao immeta facta deinceo qd sita haeret

eius ee apostibus quiâ nunquam het nequ ee ab obto specie to ut

separat ad tale obbus it espy adhaec ptt q ebuisset dina

quae que separab ubesp d ib eea ad polia herso

uo transitu fecit ad alsia benedi specieao quaao

uo fundata tr hac tuo dependentia ceteris stararem

pt nisi tandem in tuo specieao fuderat

*335

q licet 7°

acceptae ei rera Una aeci peret ab obto Dum ee ab

obto modo illud aecipreret ime l esse. Nondum

quia nullus dicerit obbus finale motus cuius ee sua in

tre distribuente cuius illo sic abaquo neq esse accepit

Dum ee ab illis tractiunt obbus d alibi pt dare esse

le sed nisi per spec obiq, l per spec suo concurat

in genere cae efficientis ad reiq; atque nullus obbus

nec creatus concurrit ita ad reiq Uua : ergo nullus

obbus dat esse ee sed Una

336

q tota dei fi nullus reale

est ad minim quaq ise paucto intus tinexinm

pitus in zaoe intus nullo [illegible] indiget ad

tradus eius aut rite: ergo nullus obbus concurrit in

bonitate in genere cae quasi efficientis intus Unius tam

videt ex terminis evidens et vera communis certa [illegible]
b. quae bis fratres alterae omnis ist objectum fratre [illegible]
maximus [illegible] nullus [illegible] dixerit quae ratio [illegible]
habet unum ex abstracto obiecto ratio a priori quia inter
omnes [illegible] independentes aliquae specialis et
[illegible] ad cognoscendum quodlibet cognoscibile ex ideo
per se [illegible] cognitis quia per hoc praecise
quod debet obiectum cognosceret ab intellectu quod obiectum habet
[illegible]

§ Hec 340

ratio a priori a parte rei ut aliquid specificat ab obiecto
ita potentia specificabitur ab eo et potentia [illegible] ita [illegible]
aliquis creatus ut [illegible] specificet ab illo [illegible]
ex ab illo ergo aliquis omnis ita [illegible] obiectum creatum
ut [illegible] specificetur ab illo [illegible] ex ab illo [illegible]
[illegible] quae loquuntur [illegible]
te de potentia producta illa tradunt [illegible]
illa [illegible] creatae [illegible]
[illegible]
[illegible] aliquis creatus

§ [illegible] 341

ex [illegible] identificata [illegible] potentia [illegible]
actuata et inde nulla et [illegible] ab obiecto [illegible]
ab [illegible] eadem [illegible] intelligendi specificat

ab obiecto sed non producto ab eo quod [illegible] producen-
di ad extra non specificatur ab eo sed non producto
accipiendo nunc esse ab illo ergo etc. = Et sic ergo
[illegible] facta applicatur [illegible] producendum non datur
esse ab eo productio ad extra quia [illegible] ad [illegible]
quatenus [illegible] aut [illegible] in [illegible] ab eo
[illegible] intellectus [illegible] adaequatum [illegible]
[illegible] in cognoscibile [illegible] obiectum non datur
esse actus [illegible] intellectus

33 2

§ Ex quibus [illegible] hec [illegible]
[illegible] obiectum immediatum specificare [illegible]
[illegible] ita intellectum ut [illegible] nec [illegible]
nec accipiatur esse ab obiecto immediato [illegible]
obiectum [illegible] immediatum [illegible]
[illegible]
[illegible] nulla quia [illegible] ad
[illegible] obiectum [illegible] independenter ab illo [illegible]
[illegible] ad obiectum [illegible] quo [illegible]
[illegible] quia obiectum in nullo [illegible]
[illegible] ad [illegible] in [illegible]
[illegible] ad [illegible]

34 3

§ Unde
[illegible] ad [illegible] ut
[illegible] obiectum immediatum [illegible] quatenus [illegible]

ex pte tūi nexu ut intellectus divinus se exerceat cognoscendo
ubique possibilia creaturarum, et certa quamvis contingentia ex parte
tui nexu ut intellectus divinus se exerceat cognoscendo ubique
possibilia creaturarum et certa quamvis contingentia ex parte tui nexu
ut omnipotentia se exerceat producendo: quod aliter
apparet obiectum ad intellectum quam possibilia ad omnipotentiam
quia ad nullum apparet ut causa in ratione libertatis
propriae divinae. Sequitur ita certa haec non erat possibilia
ita nec omnipotentia est quae rerum ut productionem tantum
nunc in creata in productione. Et sic omnipotentia semper
fuit ex se possibilia ut pro libito Dei potentialiter
ea producere ita intellectus divinus cognoscitur ex se
possibilia ut possit illa necessario cognoscere. Haec altera
est disparitas, quod omnipotentia est libera ad pro-
ducendum, non intellectus vero est necessitatus ad cognoscendum
ac cognoscere.

§ Impugno denique solutionem ex principiis suis; per 3
hoc omnipotentia est adaequate intellectus divinus ubique omnipotentiam
pertinente creaturarum rationes sine imper-
fectione omnipotentiae: ergo etiam intellectus divinus quia est adaequate
omnipotentia. Sequitur 2ª vero intellectus divinus habet duos modos
respiciendi possibilia ut illa producat aliquando
ut illa cognoscat, tamen nec respicit possibilia ratione
liberorum sine imperfectione intellectus tamen non idem erunt

Ideo non respondendi illa? Nam quaelibet [illegible]
ut producat requirat intra se terminum sufficientem ratione
cuius producat, adhuc extenderetur extra se ad terminum sufficientem
ratione cuius producat; ergo quaelibet [illegible] ut cognoscat
requirat intra se obiectum sufficientem ratione cuius
cognoscat, adhuc poterit respicere intra se obiectum
sufficientem ratione cuius cognoscat. [illegible] intra [illegible]
sufficientem [illegible] ut producat ad intra, et necessario ut
producat ad extra.

343

§ Debet [illegible] intellectus producendo [illegible]
quit exercere ad extra nisi prius exerceat ad
intra [illegible] intellectus nequit ~~[illegible]~~ ad
extra nisi prius exerceat ad intra, ergo nequit
cognoscere possibilia independenter a [illegible] prius cognito
quod est intrinsecum [illegible]. [illegible] habet aequivo-
cationem [illegible] 304 et ~~[illegible]~~ 278 [illegible]
[illegible] quod intellectus [illegible] non [illegible]
[illegible] ad extra nisi prius intelligat [illegible]
ad intra, [illegible] intellectus ad extra
[illegible] quia [illegible] prius [illegible] adhuc
[illegible] quam [illegible]. Ideo [illegible]
[illegible] adaequa [illegible] quod [illegible]
[illegible] producendi ad intra et producendi ad extra
[illegible] obiectum producibile adaequa-

e distincta. Ex quibus argumenta infra contra solues facile

argumentis oppones

Caput 3um

Solvuntur argumenta

Praecipua ex auctoritate sumuntur primo quia S. Dionisius citato cap. 7 de Divinis nominibus ait [illegible] 3 [illegible]

[illegible] singulis [illegible] ... Ambrosius

Deus ea quae [illegible] noscit [illegible] nostra [illegible]

[illegible] cadet [illegible] extra se intelligere [illegible]

[illegible] in se intueri Deus [illegible] lib. 83 [illegible]

[illegible] q[uo]d Deus exeat extra ad [illegible]

[illegible] voluntas

[illegible]

[illegible] ut [illegible]

ab Aureolo [illegible] infirma

[illegible]

[illegible] 3 [illegible]

Deus in se [illegible]

[illegible]

[illegible] Deus in se [illegible]

[illegible] Deus

[illegible] Dionisius loco citato [illegible]

[illegible] Unde [illegible]

[illegible] nostra [illegible] nostra

que est a rebus et que est ab ipso artifice. Eandem explicat
videtur D. Anselmus in monologio cap. 10 loquens de ra-
tione rationali siue idea dicit illa nihil omnino aliunde accepit
est ... nec accepta nec adiuncta aliunde et tamquam
ipso artifici. Et explicat de siue idea

348

§ Rubus
explicat hanc rem dicens sine ea verbo sit seu rerum
verba rerum dicens talia verba rerum dicentur
nisi nihil extra eum cognoscere videntur nequam
est eum nihil quod extra continuerit quasi quod extra
rebus continuet nisi in se ipso. Ex qua re eorum
est videtur eum in se ipso videt in se ipso adiuvat
quae videtur non in ipsis et in se ipso. Et in ipsis eius ter-
minus non explicat. Deus dicere eum cognoscere crea-
turas in se ipsis et in ... illarum nam et non illas in suis
ipsis cognoscimus ita nos 347

349

§ Ad autem hunc doctrinam expo-
nendi verba ... obita in ostendendo ... significat
quod Deus cognoscere creaturas in se ipsis quod idem Deus ex-
plicat per illas res in se ipsis et Deus per illas res in
se ipsis explicat cognoscere per species ipsius obiti quod cognos-
cere creaturas in se ipsis quod Deus negat cognoscendas per
species illarum. Quoniam videtur demonstrare ex ea ... videt
illa de ipsis omnibus nisi in Deo esse ... et ...

ίνικεςθεικ τοςησοςειτ αθιψα ρθο τοςησογιθ ςιηςες
ςιορησις οδεςσιας ςθειτοςιθ ιθ στιλις θιδει ιος ςιισς
ιις βουιιιη θ ςιιιδς ιβα τοςιθ ζαιςιηςιθδο τος
ιιος οβτι ιν ιοαιοςητοι οβτι ιναιθο. Εβιδιυςοτι
δεθ ςηδιαιτ θθ θιβιε θθ ιαιθ θιο τοςητοςιτε
ατις ιτιθιης το ιατιθ χ ιθις θθ τοςιιος ατεςθις
αθ ιτιαχιη ςεχιςιες ςιοςιιος ιβιαιις τοδεςτας ιεα θιιι
αθες ιθιη

ξ ιιιθις 2 ιθ ιτιαςη ςεθιιιθ θθ εχ το ςισαιτ 3 ~~4~~ 0
θις ιθ τοςηοςτεχε ιτιαχις ιτιειθιη ιτιοιτεθε ςιιιθι
θος τοςησοςειτ ιτιε ιθιο: ςο ιθ το ιατ τοςηιος ςεχ
ιςες ιθιαιις θ ιιις τοςηιος ιτιτιεθις θειθιη ιιιτ
τοςηογεχε οθθις τοςηιοε ιτιιιεθα θιθιιιθ τος
ιογεχε ιτιειςθιο θ θθ ιαιτιθ θις τοςηοςιεχε
ιτιαχιη ιτιειθιη ςο ιατιθ τοςηογεχε ιθας τοςητοι
ιτιιιεθα. θο ιτοτις ατιθη ςιιια θθ ιτιςιιας ιαιτ τος
ιιος ιτιιτι θ ιο ιαιτ τοςηιος ιτιειθιη τος
ιιι αιιτε ιτιαιις ιτιειθιη χ ιις θθις τεςτε ιιτο
θθ θιοτοςηιο ςεχιςεςιθαχις ιατε θθ ειιοςθιο
ιατιις ιςθε τοςηιο ιτιεθα ιτιειθιη θιιςθιθ ιιιθε
ιαχι ςθ θτιο τοςηιο ςεχ ςιοςηιος ιςεςιθαχις 2
τοςηιο ιτιις ιεο οθθα ιιιθ ιτιαιτε θιι θιοιε θ ει
ιος ιατις ιθαιτι θιο. θιι 2 θθ ειιος θ ιαςιθ
ια ιθας θιο ιαιτις

341 § Instabis 3º Pdont qd essa Dia Dei ipseis ad coopdaue
ata d essa Dia ut ipsey co reat immete Dei Clmeterm
exag it esa Anxebutg ipsey xeatxe ibiq immete Anxe
lo, et aesa obta mete Vexpebno; fundit in hocax
gto ipsey qua qu ipse inqua spey qua l@exprea et
hec @ cognicio sbia l@ expxea et hec @ cognig expsepoe
spey ho inqua @ obby per sua essa; l per sua ipsey de
bxary cognitoe alberig. Ita qo maxi in 3º cognitis
rensibus dispo nem d essa Dia ut ipsey inqua solu
pdo ut ipseyqua no nem Vatay Anpels nulla
@ quia Anxetus per sua essa n@ ipsey qua adeq
da alsa; per sua e essa sua @cognito nec debxeo al
cognitoe alioru ut istat

342 § ~~C~~ Instat 4 Dionysius
dot qd Dus n su bioq singulis se immittit d cog
noscere per ipse obti n@ ~~cognoscere~~ immittere in ob
bu d poys obby per ipse immittit in cognoscate
go n io net ~~cognoscere~~ creaturas per ipsey illa su
d essa qdillas immete cognoscat Deo ingibus
des setsroio Legi n pux bioq d pux qualite se immi
bit Xº qel dinoab io qd Dus n se isat creaturasper
esa bioi, et pux quale a Deo disti Dquia inabis
legit ut absit dic per by n se immittit nitatiud
isqui mius qd ibre s l D disit in fine tibri de Dsj

tiva Hobbesa non cognoscit ea quae non quia [illegible] tur
in aliis legit: ut existencia non cognoscunt eum
ut ee, ita nec Deus cognoscit extra ut non singulis
dicere debemus quod non intendit inaequalitas hoc est
Deus ut obiectum et in se majus quam cognitio nostra Deus
cognitio Dei est major quam obiectum creatum: Ideo eius
nio Dei non determinatur creaturis et extra et supra
illas extendit.

§ Instant denique Deus aliquid speciale 313
dant de Deo dum illi narrant cognitionem creatam in se
ipsis quam non narrant creaturis intellectivis et his non narrant
cognitionem in ipsis per species non ibi [illegible] crea
turas cognoscunt in ipsis et non per species ibi [illegible] Dei
a Deo [illegible] ergo Deo narrant cognitionem in ipsis per
species non [illegible] ita majori non minori quia [illegible]
cognoscit per species in quibus ab obiecto et tam alterum de
quo ab ipso habet videbit Deo et [illegible] adaequate ob
to cogniti Hoc expresse [illegible] narrant Deo ut illius
li hanc specialitatem dant quod videbit in se [illegible]
per se habet species non adaequat obiecto creato et super
excedunt ita ut nec alterum de here illas nec ad
iuvari indigeat [illegible] ita a Gabrieli pro tata
quae eadem solvunt solutione

Caput 6

Argumenta a ratione solvuntur

342 § Arguitur 1. repugnat Deo duplex modus cognoscendi alius ab alio perfectior et imperfectior modus cognoscendi creaturas in creatis quam in se ipsis et ideo a D. Aug. 1. cognitio vocatur matutina et vespertina ergo. Resp. neg. mai. cuius falsitas ex supra ostensis et patet a paritate quia repugnat Deo duplex modus producendi alius ab alio per ex quibus ab [illegible] identificet cum Deo videlicet per creationem et per eductionem nec repugnat [illegible] veritate priori ab ipsis quia voluntas nec repugnat amare ab ipsis per se alio

343 § Arguitur 2. bonitas creata ad sitas Deum ita bonitas creata ad voluntatem Dei; at bonitas creata nequit ratione sui amari a Deo ergo nec bonitas creata cognosci. R. neg. mai. a paritate tenet ratio D. [illegible] loco cit. quia voluntas requirit motivum [illegible] ab [illegible] amabilis et ideo in statu Dei [illegible] [illegible] cognoscit [illegible] et [illegible] voluntas illud non amat ergo [illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] bonitate creata ratione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producendo creaturas ratione [illegible] [illegible]

[illegible] 355

[illegible]

356

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

357

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

quia intus videbit in natura primo ad cogn[illegible]
[illegible] creaturas in quo [illegible]
quo ad cognoscendas creaturas

358 § Instabat 2 [illegible]

[illegible]

359 § Instabat [illegible]

[illegible]

nat (si forte nat liquo alibi) spec creatas
Ris quia spec debet esse adaequate obto immediate
fiat aliqd creaty adequate illo nd aute imp lat
aliqd [obm] obm ex adem creatas nisi diujos
spec adequate albis spec de [?] creatas

§ Instat 360

2 qd cognoscit causa nd cognoscit per spec nd ex
creatas cognoscunt ab illo per spec infusas. Ris
quo ary cognoscit per spec nd repraebe nd dto
per spec nd causabe nd nubdis quo si cog
noscat creas cognoscente per creaturas nd plus
de spes cognoscentis d dto si cognoscat a pario
per se ibro ipso in causa quis cognoscentis no
sequet ex distin ra lux [?] immanete causa rationaliz
noscit cognoscit species per spec reficient
ad id illud cognoscendu. Et in hoc rnaz ex [?]
Vr spec obti creati rea nd obti. Hoc certy mon
bus dubios at nd requirit qd per spec causata
ab ibro cognoscat obto hoc q ad quz muz re
quirerel ydo cognoscens illud qrb spea a re
distincta immanet tune requirit quia spec ppha
ri a limbe quas ab obto ut ex dis de specierbus
sensilous causati nd ab obto et ab illo Vr fecere
indidspros data

367 ꝫ tixquey ꝭ ꝛs Ɵuy cognorexet xxeaxy xaoesb

iaxy exeaxe uxet oobɣ fxale Ɵ pxsmaxsɣ coq

nsoɣ Ɵe d hoc imqtab qo Bxxmsx cogxsbo

ꝛgesyab ab oBbo fxabsƟ pxsmaxso d cognio

Ɵa ꝛges fiaxe mequt atuaxs ꝛges fiaxsɣ ab

abso Ɵ absllo xemexe mɣ ꝛgeɣ iƟ pxmɣ ep bs

ly pxsmaxsɣ ,xxmab ixm In qo ~~lbbd~~ nxmi

iobeb nepe pxo oBbo expeleoxsɣ Ɵ pxsabsoxs

iɣ mɣ 345 dsmsmuy fbɣ ee xequeɣ maxsɣ bau

bɣ by pxsmaxsɣ idɣ isb ae inonebɣ etsxeebɣ pxa

le xaoe xs abaebɣ & max Ɵ ba nsibsl ɣ ulba

uxabo desllo bxo pxsmaxsɣ

362 ꝫ ꝛiaqo xl pxedia

maxi no msm ~~bd~~ pxoɣ dsyquo mɣ coqniso ꝛges

fiab ilue ab oBbo fxabbs no exie subdsyquo ge

ifiaoe exea msjtenbeimeo qd adabepɣ oBbi defi

euxb cognio aub im eo qd ex pex fiosi oBbo

exequab pxaoxcogxio xdo mɣ ꝛgesicaoe exea

msjtenbe ixeo qd oBbɣ b pex ꝛgeɣ abs bxoim

msieɣ b pex xe balsxnde ab also babɣ caabb

cognitoɣ no mɣ quia hoc dɣ xequxl Ɵolɣ qdo

inbyy xsbxo mdsyjfuy ub noppɣ di Ɵnxeluy bb

ybo ꝛoflly le ad my dɣ ub Ɵuy xsllmpuxxy caa

bɣ xequst ex pbe oBbi d nisjt qd deb oBbum

obiectum istud [illegible] cognitioni specificat
[illegible] realitas debuisset [illegible]
[illegible] quae [illegible] ideo [illegible]
[illegible] 311.

363 § 1 Instabat 1 Dicunt obiectum formale cognitionis debet esse actualissimum [illegible] in creatum et actualissimum: ergo [illegible] obiectum formale primarium ideo obiectum formale secundarium ut immediatum [illegible] obiectum primarium [illegible] producere et debet esse actualissimum [illegible] obiectum secundarium quatenus immediatum qualis [illegible] immediate producere [illegible] debentes actualissimum. [illegible] quia obiectum secundarium nec [illegible] nec [illegible] cognitioni [illegible] debet esse actualissimum [illegible] quia [illegible]

364 § 2 Instabat 2 Si obiectum formale [illegible] ut abstrahens a creato et increato [illegible] creatum et increatum [illegible] obiectum formale [illegible] creatum et increatum [illegible] obiectum formale [illegible]. [illegible] quia [illegible] obiectum formale [illegible]

rebellio extra creata et sic nullus esset absurdum

sequela. Sed hoc hic esse non sequela. Ad quod dic

quod sicut participatio non debet here omnia representare

participatio alterius participii posset charitate in infinitudine

fides quae est participatio visionis ut modo est habeat

obiectum [illegible]. Idem dic de charitate et spe

365 § Instabis deo

idem est obiectum formale visionis ac obiectum formale theologiae

atque obiectum formale theologiae est totius [illegible]: ergo

visio confundit instans obiectum formale cum obiecto

attingendi seu praecipue ac primario. [illegible]

[illegible] obiectum formale visionis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] Obiectum

[illegible] formale theologiae est totius [illegible] [illegible] obiecto [illegible]

[illegible] primario [illegible] theologia non [illegible]

ut obiectum formale saltem secundario; hoc est [illegible]

[illegible] aliquid creatum non posset esse gratia [illegible]

[illegible] [illegible] gratia vel [illegible]

366 § Equali [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

aliter sic [illegible] [illegible] cognitio [illegible] traheret

ad lapidem ut ex [illegible] [illegible] traheret ad

aliud obiectum foret [illegible] ut patet [illegible] [illegible]

2a nec sequitur: quia licet Magistro [illegible] quae sit
licet ad lapides ut [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] quae [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible]

Tractatus 3

De Scientia libera divinorum [illegible]

Tractatus iste [illegible] [illegible] difficultates [illegible]
omnes [illegible] de futuris quibus [illegible] pauca [illegible]
aut de praeteritis et praesentibus contingentibus [illegible]
de quibus nunc agimus [illegible] futura absoluta seu quae
habent se [illegible] ut sunt futura conditionata
[illegible] exponunt quia [illegible] [illegible]
difficultates

Disputatio 1

An quomodo [illegible] futuri [illegible] Dei

Caput 1

Sensus Quaestionis, et Doctorum sententiae

[illegible] [illegible] [illegible] futuri [illegible] a [illegible] 367
[illegible] videlicet quod debeatur in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sequenti quae [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia

hec desq no admittit a nobis pro futuro certis, verum

eam non pro futuro sed nunc in se ipso. Eadem pre

dicta desq pro futuro ac hec propositio que est dixerim

cam adhuc existere. Et quo per hanc propositionem designe

tur quae res potissima per illam ponis cum non fuere

quae res ipsa futura, designabitur futurum esse quod nunc non est

postea erit

368 § Pro cuius intelligentia nomino 12 distinctiones futuri

distinguitur in impure futurum et in pure futurum. Illud est quod

potest nullo modo esse praesentibus; in pure futurum designatur quae

nullo nunc existit. Exemplum tu es hora sequentis diei

crastinus antichristus. 2º in futurum nunc existentis et

extiturum postea, seu nunc existens non tamen existet post

ea extiturum aliquod futurum tamen et propositio tale

, tale pro futuro propositio tali distinguitur in possibile

vel necessarium hec distinctio nominatur ex ea res quae fu

+ dixerim esse turam possibile futurum dicitur possibile non res est necessaria ut dies

tuo mundi futurum dicitur necessarium

369 § Distinguitur 3 in futurum

tamen et futurum in quid. In est quod est in eo determinatur

ubi sit non impeditur potest et debet. Imperio nostra

futura et in suis causis determinata ut sunt et pro modo

tali quae sunt in causa et futura non sunt determinata

in causa in sua tali seu in impeditis qualis esta causa

n vvner futura seu ut volent di[cunt] [illegible] futura
Dic hoc ra dicit Philosophus 3° [illegible] c. 4 textu [illegible]
pon futura n[on] fieri quia n[on] ee facta preterita
unde dubitata sunt in casu [illegible] definiunt dicunt
futura [illegible] quid quia videbit pon. absolute impe
dici ab aliis casi. Sic medicus videns causas nates
dispositas ad futuram sanitatem cognoscit distributive futura
ee tamen n[on] semper proveniet sanitas quia videbit
impediri ab aliis

Ex his patet quomodo habeat futura [illegible] 370
quid futura proportionata illa [illegible] quae inter n[on] futura
habeat abta sic [illegible] dispositas de [illegible]
Dne 12 ante [illegible] ad 12 lae superiores quae
n rerum naoes in illa prescia [illegible] definitiva
imperfectionem [illegible] sicut definiunt causae im
perfectiores Ideo in casibus inferioribus cognos
cunt rerum eventus [illegible] in inferioribus n[on]
nisi [illegible] possibilis quod n[on] impediantur ab ali
[illegible] Ideo Philosophus 2 de generatione 11 textu 64 dicit
Aliquo nunc [illegible] quod futurus est hoc n[on] fore nihil
[illegible] Ideo fieri potest ut [illegible] futurus esse incedens
n[on] incedat quia videbit [illegible]
[illegible] potest [illegible] dedit [illegible] Dne 12 de [illegible]
textu 13 aliquid potest dici futurum [illegible] ex

hoc quia ista exist. et quia ista conditionatus in casu [illegible]

371 § Dices propositio enuntians de his futuris quod qualiter essent [illegible] falsa [illegible] ergo infallibiliter essent [illegible] falsa, ergo non quaerent a Deo produci, et tamen [illegible] Deus prohibet [illegible] plura quae non fuerunt [illegible] Crucquius et quae habet [illegible] tabe 28 [illegible] non propositio [illegible] nec inde sequitur quod Deus non [illegible] [illegible] ratione quia in illa propositione non enuntiatur futurum pro ut in [illegible] et pro ut in [illegible] causam ac non [illegible] causa [illegible] ad producendum talem effectum utrum non impediat illum producentem [illegible] et [illegible] non [illegible] Evidenter [illegible] non cognitio non repugnat Deo [illegible] [illegible] parte [illegible] 12 [illegible] ad [illegible] Deus aliquid propositio enuntiat aliquid futurum [illegible] quod [illegible] in hoc [illegible] causam inferiorem producere [illegible] dispositione [illegible] [illegible] quod tamen non fit quia [illegible] in [illegible] Et [illegible] exemplum [illegible] [illegible] dispositione [illegible] dispositione [illegible] [illegible] tamen [illegible] dispositione [illegible] [illegible]

372 § Propter hanc doctrinam [illegible] [illegible] [illegible] agnoscunt [illegible] propositiones

res (e) fuisse, res exist. quia talia le [illegible]
ad praeparationes earum quia tis res postea sit
2 nequit ee ba [illegible] res [illegible] postea
exhibitura sit. At videt demone [illegible] gratibus donis
quia in [illegible] in inquo (e) ba t [illegible] eba
2 [illegible] Profeta [illegible] dit Ezequiel mortua
fuisse (e) ad mortem Cristus autem mortem
[illegible] (e) ae mors [illegible] fuit. [illegible] Medina
[illegible] fuisse (e) [illegible] (e) [illegible]
[illegible] exit. [illegible] ad praeparationes
earum secundarum quia [illegible] unde impedi-
at quia ut de Medina dixit [illegible] illa [illegible]
(e) [illegible] utriusque exposuimus

§. [illegible] in [illegible] 3.7.2

[illegible] (e) [illegible] (e) [illegible]
[illegible] auxilium [illegible]
[illegible] (e) [illegible] postea [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] dependeat. [illegible]
[illegible] auxilium [illegible] tibi [illegible]
[illegible] (e) [illegible] fuisse [illegible]
[illegible] quo [illegible] tractatu [illegible]
[illegible] nullos [illegible] Cabrera in
[illegible] fuisse [illegible]
(e) [illegible] ut [illegible]

[illegible] sub conditione [illegible] Circa [illegible]
excludit quod contingat ut abbas esse [illegible] quidam
excludit [illegible] ut [illegible]
[illegible] fuerit ~~[illegible]~~ [illegible] sub conditione [illegible] illius
[illegible] et fuit [illegible] abbas post decretum [illegible]
illud [illegible]

374 [illegible] tandem [illegible]
[illegible] quod [illegible] esse [illegible]
esse abbas [illegible]
[illegible] exit [illegible]
abbas [illegible] ut [illegible]
necessitas [illegible] monasterii [illegible]
[illegible] necessitatis exit [illegible]
[illegible] quod [illegible] exit ab abbate [illegible]
[illegible] esse abbas [illegible] qua [illegible]
[illegible] abbas [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible]

375 § Tertio
[illegible] fuerit [illegible] syllabe [illegible]
[illegible] syllabe [illegible] aut syllabas aut
detrahere fuerit [illegible] que detrahat
[illegible] ut
fuerit. Et de hoc [illegible] fuerit

i habeant rationem tale et illud quod praecipitur
in illo sensu per talem tunc sicut D. Paulus ad
Colossenses 3 praecipiens per propriam orationem
dicit bona peccatum in quo sunt bona in re sunt peccatum
et quia est ratio inclinans ad peccatum ubi
Primo Theologi dicunt has duas acceptiones prout
tradit D. Thomas in tractatu suo 3° per illa bona
habitualiter quod dicit peccatum quod in ea ex hoc capitur
et quia [illegible] tale est ordinatum in nostris casibus. Cum autem
3 gratia debitus ad hoc ut res sit peccata [illegible]
debitus [illegible] moralis sine [illegible] mere [illegible] inde peccata
mere illa tale [illegible] moralitas, [illegible]
mere tale

Primo quaeritur an peccatum possit recte dici 376
peccatum actualiter [illegible] habitualiter [illegible]. Habitus
[illegible] prout [illegible] duratione
quando [illegible] peccatum [illegible]
peccata dicit [illegible] habitualiter [illegible]
[illegible] duplex [illegible]
[illegible] ad voluntatem [illegible] dicitur [illegible]
est [illegible] per [illegible] peccati
[illegible]
[illegible] pertinet ad [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] ut re peccata

377 Quaestio dicitur supra nobis circa nobis et tempus
et dentibus quodlibet circa nobis et res sibi quae
non [illegible] ex parte eorum [illegible] et illud [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] dictando [illegible]
ut non [illegible] ex parte [illegible] nobis [illegible]
aequale in hac [illegible] Deus [illegible] nobis
nobis et quod non explicamus et dubitandum quod
circa nobis et res sibi quae non [illegible] ex parte
[illegible] res [illegible] [illegible]
[illegible] ad futura sibi nobis sibi [illegible]
ergo difficultas est circa futuritionem ac requirere
[illegible] [illegible] corporibus aut [illegible]
[illegible] in [illegible]

378 [illegible] quibus [illegible]
[illegible] difficultas ac obscuri
tas [illegible] et [illegible] ad duas capitales
rationes [illegible] quarum una [illegible] particulae [illegible]
ergo [illegible] et [illegible] de praesenti [illegible]
[illegible] haec [illegible]
[illegible] haec [illegible] et futurum significat [illegible]
de praesenti [illegible] futuri [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
praeparatio aut dictatio [illegible] ad [illegible] et fu
ro pro uno tempore [illegible]

praeparatio canam et ~~nat~~ multiplex et ipsorum
et defectibilit in nefas cuiq praeparatio ut res
sit necessaria fuerit dicunt qd praeparatio canam
ncursdarem in re ea fuerit innexebatis et ro fuerit
in qd batis ut notabi ann 369

§ Idio loquen 379

ter de fuerit innexe tali terminantur illa ele
unt futuriorg qui bene in decreto Deo fuerit
per hora ad decretu Dei tant fuerit innexe
ab orto mij fuerit ita ille Godoi tomo 2
disp 33 Ionet tomo 1 disp 4 de via axlot
Balanco in theca Unica et alij passim
quibus et se explent addunt qd ii atque cae
in immutabilitis oparent eis potentes di
fuerit innexe tale per hora ad illas tiacete
etingentis apant et in propria ad ep
ibe dist in qd fuerit per hora ad illas ii deq
sint indi fuerit ad utrum tb nullo mo pt
di esse fuerit per hora ad illas

§ Raeci ex mij 380

etiunt in Tarij in eoqd fuerit fuerit ita talisqdde
praesenti exijtens defuerunt in quia indicant
transfig de ea decretu et vig Deq ig biorij ii fuerit
ita ablu iq vig mia ii fuerit et dionaby nobij 1058

eius ita [illegible] bruxa [illegible] atq. [illegible] Ramir
[illegible] [illegible] [illegible] futurum existere [illegible]
[illegible] existentes [illegible] existentia [illegible]
prout concurrentibus [illegible] posterioribus [illegible]
[illegible] [illegible] aliis [illegible] utantur [illegible]
[illegible] dist. 6 cap. 6 Ramirez disp.
43 [illegible] disp. 6 [illegible] [illegible] [illegible] de
futuritione [illegible] fati in de futuri
tione [illegible] [illegible]

Caput [illegible]

Forma futuri non est aliquid de praesen
ti existens

384 § Hec est tamen [illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] auctoritate [illegible] (cuius aliis [illegible]
[illegible] Ramirez citato) lib. 11 [illegible] cap. 20
ubi adhuc proponit [illegible] que [illegible] cap.
18 [illegible] futura [illegible] praeterita [illegible]
[illegible] alia [illegible] [illegible] nec
futura nec praeterita nec [illegible] tempo
ra [illegible] praeteritum praesens [illegible] fortasse
[illegible] tempora [illegible] praesens de prae
teritis praesens de praesentibus praesens de futuris [illegible]
[illegible] in anima [illegible] [illegible] [illegible]

presens de preteritis memoria presens de pre
sentibus contuitus: Presens de futuris expectatio. Si hec
permittimur dicere tria video fateorque tria
esse. Dicatur etiam tempora esse tria preteritum presens et
futurum. Sicut abutitur consuetudo: dicatur ecce non curo
nec resisto nec reprehendo dum tamen intelligatur
quod dicitur neque id quod futurum est esse iam neque id quod pre
teritum est. Pauca sunt enim que proprie loquimur, plu
ra non proprie sed cognoscitur quid velimus.

§ Hec ver 382

bum preterire volui quia nec verbum est quod autem
... preterit aut ... evitat. Cum dicimus
... dum dicimus et futura et preterita vel verbum dicimus
et autem hoc verbum necesse est quod futura et preterita
alicubi sint: ego licet clero ... ubi nam et quid
ego potius nunc rebus mortalibus videmus futurum
preterque hoc nec futura et nec preterita
quia ex una parte et ex altera futura et preterita
... ... presentia ... futura ... et ...
... proprie dicitur tempora et tria preterita pre
sens et futurum quia et proprie loquamur non presens
sunt est; preteritum autem nec futurum sed et preterita
fuerit futurum erit

§ Si autem proprietas 383

atiqa querat in illo verbo :: ego ad peccatores ubi[illegible]
:: missi in arma, et alibi :: missi in arma (e) prae
sens memoria de praeteritis, praesens intuitio de
praesentibus, praesens expectatio de futuris. Si si autem :: aut
vere ame [illegible] nec :: praeteritum nec :: futurum :: [illegible]
vocibus loqui dum alias appellas in [illegible] ab [illegible] tem
pora :: tria praeteritum praesens et futurum quia [illegible]
etudo induxit abusionem loquendi sicut [illegible]
aliis ad [illegible] mentem explanare [illegible] verborum
de vocibus quibus in improprie [illegible] et per abusionem ex
[illegible] dum modo intelligat id quod per illas vo
cabulum explanare quod futurum non est adhuc et erit quod prae
teritum (e) non est iam et fuit raro autem [illegible]
huic improprie loqui (e) quia pauca sunt quae [illegible]
mus cum proprietate plurima autem cum improprie
te quia verba dem [illegible]

384 § In hac [illegible] monte
4or observo [illegible] eodem modo loqui de praeterito ac
de futuro [illegible] non praeterita esse nec futura esse
si proprie loquatur [illegible] nullum esse vere de praesenti nisi
:: in actibus vere ame 4 absolutissime [illegible] quod [illegible]
[illegible] futurum (e) praeteritum (e) (e) improprie [illegible]
be dia Reflecto sic [illegible] dicunt praeteritum non esse
de praesenti ac futurum de praesenti esse [illegible] autem de

utroque equaliter natam esse; propterea dicunt habere esse abstr in proprietate sua: res & figura et ideo querunt aliquid de presenti existens quod illud representet hoc autem dicit esse improprium et absurdum accipiendo quia propterea dicunt se videre figuras de recto aut vera Sed hoc autem dicit quod non videbatur in vera anima et alibi ea non videt

Sic quod ergo species in fantasia figu- 385
uret aliquid de presenti existens et illa de presenti uret figuram et quidem mediante quam in actu nata anime Sed hoc figuram de presenti visis in actu nata anima quod fantasia figura non de presenti existens mox videt mentaliter ex tunc videtur quia illa fantasia uret potentia figura et non nata figura quod autem quod prius actus desinit nata anima quod figuram meditari uret in illa fantasia quam in actu nata anima. Sed ex parte hoc mirandum exemplum in tali orit quod Sancti Ioannes viderit figuram ubi Augustinus narra exemplum in postulando

Sed Ioannes contra 33 hoc 386
loquitur de figuris ut nata existit ut quam non visis in anima et in nata quod visibile sit futurum Sed argumentum Item hoc loquitur de figuris ut nata existit seu ut abstracta ergo ut nata existit non in anima nata sed hoc Item non dicitur

tis essent de nostra entitate in ista rea sua praesenti
ergo melius diceret Aug. esse in illa sua praesentia; et
tum dicit alibi eam videbo in ea vidit evidens. Vi[illegible]
dit evidens quia in nostra anima non reperit verum [illegible]
tia in illa ante sua erant visibile et manifeste antequam
creatione eadem nostra entitate. 2° Quod de futuris praecertim
eadem ratione nulla esse difficultas et Aug. loquitur de
futuris prout continentur difficultate cerca Augustiniane
menti imparem ergo loquitur de aliis in quibus ratione et nostra
difficultatem sua

387 — Debet Aug. loqui de suo praesen
ti et praeterito quae vulgo dicuntur temporum differentia
quasi ad existerent de nostra entitate et huic vulgo
hic opposito opponit Aug. At venia illius ratione ut
aut quia non in imperfecta vulgi dat illas tempo
rum differentias in existentia de praesenti de nostra entitate quod
evidens est et circa difficultatem ibi Aug. immediata
de mobet videlicet non praeterita et futura [illegible]
re ubi non cum doni certo certius diceret de tanto
in anima non agnosceret sua visibilia futuri de prae
senti existente et [illegible] mea eo ibi [illegible] futuro

388 — Ex 2 ex lib. Loqui
itur dat plura loci evidentius aff. 8 [illegible]
14 arto 3 dat. ergo interim ego [illegible] expendere

Dine . . de berite inqua per tobus aelis to exopo
nit dispar inte pressira illa de funio et pressira ereata
quia videlicet pressira illa vivo et pressira quia videt
hore caerus aduffus ereatos et quia videt eris iboseo
entbus furos pressira to ereata. ro videt hore cae
rus sed aute se exbendit adibres ebenbus cursus rao. ..
. (ait ... Fray) quia illis conferibus et berrite juner ...
mrat quia ora tempora immo nunc in diebus ...
pprehendit unde uno impsis inter videtur ab ..
ques rae u hordinate et quantitas hordinellé imp latt ..
hoc aute creare ... mbus conferibus timi bat ..
ad aliquid rempra debiatus

Flama hoctus . . . 389

berbis renuunt ad yus . Aliquid . . . sua so
exo ro qui ta erit et quia ibale hondinatus imm
cairs ut sit sit funus Expiat hoc augtus . . . X
. . dupplit . . . quia . debiatus
in rae et quia inve . . erit . . . coq
nosceit funus bmo modicus . . aute . .
. funus utroq . . . . quila
redocat . . . cognosere . . .
. . . . contra
illo si coq X . . funus foxer bate dirigit . .
ro raatibe tatis atq . . . ro agnoscit deipueinti

exijteny fuxy contradictorie tale: ergo non ideo ibry nec habet de
presenti exijtens fuxy fore tale. Sequitur ratio, quia ad
illud fuxy fore tale prout dicitur a determinatione causae, ro exist
& ro exist non habet de presenti exijtens ergo &

390 § Debis illud ro dicere de
presenti non exijtit fuxy fore tale; quod bene stat cum
eo quod de presenti exijtat fore fuxo quamvis de presenti
non exijtat fuxy in sua entitate. Ratio est quia hoc de causa ad eventum
ut fuxy dicitur adeque ab ipso eventu ut fuxo, et fore
fuxo non dicitur adeque ab ipso eventu ut fuxo: ergo hoc
de causa ad eventum ut fuxy non est fore eventus ut fuxi.
Illius evidens est. Quo ergo hoc de causa est ipsa causa
existens et eventum ut fuxy, est esse illius & causa ipsi
existens adeque dicitur a non esse ergo. Ideo illud ubique
dicitur hoc de causa ab esse fuxo et ad quod ratio alter
prout reperit hoc de causa ad eventum fuxy non est pro
ratio per se, quia hoc de ad eventum est a presenti
illo non dicitur per se, prout habet ad ipsum eventum quod
adhuc non est & exist. Ita rebus ad hunc.

Caput 3

Probatur a priori Conclusio

391 § Si ea ratione non habet existere fore aut aliquis esse fore
be praestandum quia praestat tali esse, seu quia existit

talis essentie et scientia essentie futuri non praestat ei ergo scientia
essentie scientie futuri non debet existere ei. Maior est demonstra-
bilis quia ex praecise consistit scientia ut denominanti non requirit
existentia ut necessaria ad denominandum. Minor autem patet quia si scien-
tia essentie futuri praestaret actu esset ei futurum et hoc
in terminis implicat; quia iam esset ei praesens et non autem praesens
quia non praesens: ergo scientia essentie futuri non praestatur
actu. Maior videtur mihi gravis nota quia in deno-
ao futuri praestaret ei daretur ei scientia et obiectum unio
ut patet in aliis denominationibus quae ei praestiterint [illegible]
ergo ei existeret futurum.

392 Dices actu quidem existere
futurum [illegible] scientiam non autem [illegible] obiectum quia hoc est
in impugnatione aperto [illegible] quod sic applico. Non
requiritur quod scientia quatenus scientia existat ei
quod non tribuerit ei ex nunc denominationem et scientia
futuri non tribuit ei ex nunc denominationem aliter ei
existeret totum praeteritum futurum: ergo non requiritur quod
futurum ei ex existat [illegible]. Deinde est adaequate
[illegible] existit et ad terminum existit non requiritur
scientia quae de praesenti sit: ergo ad futurum adaequate
[illegible] non requiritur scientia de praesenti existens [illegible]
[illegible] existit [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] non requirit scientia quae [illegible] ergo

393 § Ric ex his praestari an aliquas denoaoes nexi nd pone quabis an existat in ea fica, & nd nubly ut pabet in hac denogoe ineare poly n cognite (B) 2a prys taxi an aliquas denoaoes quabis an existat nub by & nd fica le hee peator ho z le an perator qua bis fica videlicet by peranz ia fice tranmexit ide e benit in hip inaxitus obligatus exp ite xelo ozz ux gatendenda (o ma denoaoi): sic go axgbor denoae fuxi nde debiao inteonalis nec moralis ut lay ditis gole de noae ficas d in denoaoe fica an xx praestita; an xx debet existere nubly fica & opla o: go an xx existexet fuxis adeque suntus is de noae fuxi an xx praestaret.

394

§ Sed neque Deus deberet existere de praesenti futurio fuxtus quia xez ce fuxez le aliqd xealeu nde pendens afectione nexi intus (A) hee xao nullate: go fica fuxi nd debet existexe de praesenti (B) Maxle totus fuxtus pane ne qd tale pertraebat Gobor praesumaz xez ce fuxez in nixy dit fica denoaxe nubly quaz nubly denoaxi a fica at quabis dicat enats nubly denoaxi a fica ndit enats nubly an existens go quabis dicat enats fica denoaxe nubly nd dit enats fica an existentem legitimys is le prys le fuxy adeque enats dit fica

denotatum ac nullum denotatum; ergo stat [illegible]

oppositi illorum quorum nullum ante existat [illegible]

stabit quorum prius ante existat?

§ Dices quaeres 395

tum ex iis quae existunt in toto futuro vel prae-

terito et non futuro? R. quia ex illa solum parte quatenus

[illegible] futuritionis nec debet existere prius nec postquam

etiam probo; ideo tempore futuritionis non debet existere

re ac aliquid, vel nullum denotatum, quia denotatio futuri

non debet ante existere tempore futuritionis; alias diceret

futurum et praeteritum atque pro tempore pro quo debet

existere ante denotatio nec debet ante existere prius ut bene

debet videri; ergo. Si igitur denotatio futuri est denotatio rea-

lis et prius, et denotatio realis et prius [illegible] requirit

nullum realem quam prius realem; ergo. [illegible] vero [illegible]

debet existere ante de praesenti.

§ Probo denique relationem 396

ex parte rationis traditam, atque [illegible] numero 388 deno-

tatio ista necessitate futura est denotatio impropria et extrinse-

ca, et ad denotationem impropriam et extrinsecam

non requiritur prius realis ante se existens; ergo. Major [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] est futura

[illegible] quae [illegible] dicitur atque [illegible] quae [illegible] dicitur

in impropria et extrinseca [illegible]; ergo [illegible]

futura improprie et abusive dicitur. Hac [illegible] ratione
Aug. dixit, quia non reprehendere illum impropriissimum lo-
quendi modum, hoc modo intelligatur quod per illud signi-
ficatur: videlicet futurum nullo modo, aut nullo modo esse futurum.

Caput 4um

Ex possibilis paritate probatur eadem conclusio

397 Sicut dicimus ex possibili, ita ex praesenti et ex praeterito, [illegible]
ta sic ubi [illegible] pro re contradictione possibilis non requiritur de
praesenti existens, sed altera realis quae [illegible] po-
sitione [illegible] ut [illegible] res est futura non requiritur
existens, sed de praesenti sed realis quae sit [illegible] futu-
rum [illegible] ad [illegible] non requiritur futura
existens, quia [illegible] improprie [illegible]
ad praesens possibilis atque in [illegible] [illegible]
improprie [illegible] ad praesens futura, quod sit ad pri-
mum non requiritur [illegible] sed [illegible] ita nec ad [illegible]
sit ista res est possibilis aequivalet huic res non repugnat
ut existat, non infert [illegible] ideo non requiritur de prae-
senti [illegible] realis, ita res est futura (quae eadem est ac ista
res erit) aequivalet huic res videlicet erit, ideo [illegible]
[illegible] illum futura [illegible] ad tempus [illegible]

398 Sicut [illegible] quae [illegible] res sit de
[illegible] ut sit, licet sit praesens [illegible]

fratis futura rei non existit in aliqua re [illegible] ex parte
rei in ordine ad praesentem, ergo quando res [illegible] in
[illegible] ut sit, tunc sit futura tum futurio fratis non
existit in aliquo ex parte rei in ordine ad futura. Praeterea
non magis connectitur cum re ut futura decretum existens
pro futuritione decernens rem esse futuram quam connectitur
cum re ut praesente decretum existens tempore praesente
decernens rem esse praesentem et tamen decretum ita connexum cum
re ut praesente non est fratis praesentia rei; ergo decretum
connexum cum re ut futura non est fratis futurio rei.

[illegible] 39

[illegible] ex qua durao [illegible] [illegible] pra ut [illegible]
rem praesentem ut in [illegible] [illegible] rem futuram
non [illegible] pra [illegible] denoare rem futuram quam non
rei de praesenti et [illegible] [illegible] ut res sit, tunc sit
postea ~~[illegible] decretum ut res [illegible] et [illegible]~~
~~[illegible]~~ a pra denoans rem futuram non est nota
negao rei pro tempore praesenti et [illegible] durao
[illegible] pro sequenti [illegible] negao durationis praesentis
[illegible] negao sequens copulative non est [illegible] [illegible] ut
res sit, tunc sit postea [illegible] [illegible] decretum ut [illegible]
[illegible] postea sit ergo [illegible] [illegible] pra [illegible]
denoare rem futuram et decretum non exit [illegible]
[illegible] [illegible] praesentem [illegible]

400. § 3 [illegible] praeterito seu fca praeteriti [illegible] aliquo

de praesenti: ergo futurio seu fca futuri [illegible] aliquo

de praesenti. [illegible] futurio esset aliquid [illegible]

quia de praesenti [illegible] de praesenti

[illegible] praeterita: ergo [illegible] praeteri

ta [illegible] requirit fca [illegible]

[illegible] requirit fca [illegible] reale [illegible]

[illegible] reale [illegible] futurum [illegible]

[illegible] praeterita: ergo [illegible] requirit aliquod

[illegible]

401. § Varie solutiones tentant [illegible]

[illegible] quia [illegible] quod

[illegible] praeteritio [illegible]

[illegible] praeterito [illegible] in decreto [illegible]

[illegible]

[illegible] requirit de praeterito ac

de futuro [illegible] quia [illegible]

[illegible] praeteritum [illegible] memoria

[illegible] in decreto [illegible]

[illegible] in decreto [illegible] in memoria [illegible] ergo

[illegible] 26 [illegible]

[illegible] quae [illegible] aliquid [illegible]

quia [illegible] praeteritum [illegible]

[illegible] adhuc manet

ut in ista veritate temporum essent fuisse aliquod
quod erat de veritate ista huius

§ Quare etiam sic propo[sitio] 402

[illegible] eo [illegible] quod intelligatur Adamum fuisset
iam non esse in posterius per decretum verum aut aliquid
[illegible] existens: ergo Adamus fuisse praeteritus in posterius
P. Mar[illegible] videtur expresse huic allegari et ex re sibi
quia sic fuisse etiam non esse necesse ex praesenti idea
futurum nec prius posse: ergo praeteritus. Illi autem
ostenditur quia quamvis decretum fundet praeteri-
tum ut ait Zabarella in [illegible] (III) sic ista praeteritio. Non
non decretum est eius praeteritionis et nullus [illegible]
decretum est eius praesentiae: sic non est ista praeteri-
tum et per [illegible] decretum est ista praesens

§ Praeterea 403

[illegible] aliis pro antiquando etiam ita ut [illegible]
[illegible] num. 434 [illegible] quia carentia ex
[illegible] rei praeteritae [illegible] existentia
rei pro tempore ante: ergo ista poterit fundare
veritatem [illegible] de praeterito [illegible] Adamus (.) praeteri-
tus. At carentia rei futurae [illegible] fuerint [illegible] ad
existentia rei pro tempore sequenti; quia [illegible]
tus modo [illegible] nec [illegible] nec [illegible] existen-
ti pro tempore sequenti quamvis etiam [illegible]

istiterit Antibus eadem modo erit nunc ba hec proprie

bus modo dicte

404 § 3a et quia hec doctrina est contra Antibus

eadem ibi modo dicitur utrisque de preterito ac de futuro quan

tum ad veritatem propositionum de ipsis et quantum ad earum neces

sitatem ergo contra Antibus est quaerendum eius in hoc quod preteritum

bus et futuris ibi ambae relegant Antibus istius non

est ubi imbecillitas eius de illis eque ab ... proprio

probat per illa verba ... futura et preterita

solo sibi rei ... et eque eorum necessitatibus tribuit

et Antibus dicunt praesertim in illis verbis nec

futura sunt nec preterita ... nec id quod futurum

est esse nec id quod preteritum est ... sanctorum

per erit quod Antibus ... haud dicunt de illis

illi propositiones

405 § 4a et quaerens causa rei preteritae ea

de intellectu ... quando extiterit queris

causam ... quando earum ... ergo quam

... extiterit ... quaerens causam ... nec tibi

... loqui extiterit. ... nota ... quia preteri

... causa rei ... ad hoc ut

... postea extiterit ... ad

ad hoc ut antea ... extiterit ... eadem in

hac erit causa ... Adam ... quam ... Adamus

manserint in statu pure [illegible] quam tamen
prius esset illud praeteritum. Ratio a priori est
quia denominatio carentiae prioris [illegible] excludere prius
a rerum natura et ad hunc dicitur omnino ipse quod habet
quod prius fuerit, alias prius [illegible] ergo ad [illegible] prius
[illegible] carentiae prioris [illegible] se habet quod prius extiterit
[illegible]

§ Debes hoc [illegible] in memoria ut de carentia prae- 406
sentis [illegible] de illa
reduplicative prout est carentia rei praeteritae [illegible] re-
duplicatio ipsa se habet [illegible] ad [illegible] carentiae prae-
sentis [illegible] fundatur in sola carentia praesentis
[illegible] ergo carentia praesens [illegible] fundare ve-
ritatem [illegible] prius et praeteritum. [illegible] neque
fundare de praesenti veritatem determinatam [illegible]
ferentia se habet ad talem veritatem de carentia rei prae-
sentis [illegible] indifferentia se habet
cum indifferentia se habeat ad istam reduplicationem [illegible]
veritas determinata [illegible] ergo [illegible] carentia praesens
[illegible] cum [illegible] antecedentis fun-
dat veritatem de praeterito [illegible] carentia praesens [illegible]
[illegible] cum [illegible] posterioris non fundabit veritatem
de futuro.

§ Si contra hoc dicat [illegible] 407

bi ꝑtꝫ ꝯᵃti ꝯty caxee presentiꝭ liꝫ suꝫ ĩnbiñ nube so

expliuo xeĩ ab exiꝭ ba ut presenti dē ꝯty ĩ ꝑte mihil

dicit neqꝫ ꝯbibe nee nexibe ĩ ꝯ hoxne adexiꝭ

taꝫ anbexioꝫ it nee adꝫoꝫtexloꝫ ut boꝫ dibiꝭ ꝫ ꝯᵒ

chet lodoĩ ĩntꝫ caxeaꝫ xeĩ pretexite et caxeaꝫ xeĩ fu

xe bane eediꝫꝑatꝫ qdbuꝫ xeꝫ qdmuꝫ quaꝫ exiꝫ bit ꝑit

nalibꝫ exiꝫ bexe ideo caxea xeĩ presenꝫ xeĩ fuxe xe

ꝑetit nee excludit exiꝫ taꝫ xeĩ fuxe. Atuꝫ xeꝫ queꝫ

xel exiꝫ tit iaꝫ nõ ꝑoit nalibꝫ xeꝑroduiꝭ ideo caxea

xeĩ pxetexibe xeiaꝫ liꝫ xe ꝑꝑcibe numbaꝫ neetilᵒ

cuꝫ so qdbxeꝫ exbibexit. Et inde caxea xeĩ pxetexibe

ipee difexit a caxea xeĩ ꝑotiꝫ el fuxe

408

ꝫ dt. ꝯᵃ quisa

ceꝫ iudio qdin ꝑicatiꝭ anuꝫ 608 bidelit xeꝑro

duoꝫ ee nalibꝫ ꝑotꝫ adeo ut nullo fuxe ꝑitnaxtee

xeibra xeꝑroduoꝫ nalibꝫ de facbaꝫ lumoꝫ eꝑꝫ dt

hoc oꝫo nĩ axebox qdbxeꝫ queꝫ nel exiꝫ tit iaꝫ nõ ꝑit

nalibꝫ exiꝫ bexe nee ꝯꝑꝭ bit ĩ n ꝑbu ĩ nee caxee

presentiꝭ nee aliqodinuꝫ xefundit ĩ nꝫ tꝫ ĩ uuꝫ

caxee presentiꝭ eꝫo queꝫ biꝭ xeꝫ queꝫ nel exiꝫ tit iam

nõ ꝑit exiꝫ bexe tm caxea presenꝫ eadꝫ ĩ nee est

flꝫ eadiꝫ taꝫ ꝑtꝫ oibꝫ ꝑitat eaad iaꝫ pxe qdbxeꝫ

nõ ꝑit iaꝫ nalibꝫ exiꝫ bexe ꝯtingentiꝫ xe het deliꝫ

xeꝫ presentꝫ ĩ nee numꝑtoꝫ : ꝑꝫ nõ ĩ n mubat ĩ neꝫ illiꝫ

§ Illam rationem a priori his paucis profero: ea quae ab [illegible] 409
rei antequam producatur sit natura sua producibilis et postquam
producta est destructa est iam non sit natura sua producibilis
hoc non fiat ab aliqua [illegible] ipsa libertas [illegible] ante
et post destructionem: ergo quae ab carentia rei praeteritae
ante eam productionem sit natura sua destructibilis et post
productionem rei iam sit natura sua indestructibilis [illegible]
est libere [illegible] = Ita quae ab carentia rei quae nunc
quam extiterat est [illegible] libera ut destruatur carentia
antequam rei quae fuerat sit libera ut destruatur [illegible]
[illegible] utraque illa carentia differt specie: ergo [illegible]
de carentia rei praeteritae ac rei non praeteritae. Hoc
a priori est [illegible] data quia [illegible] carentiae [illegible]
[illegible] et excludere [illegible]: [illegible]
[illegible] et accidentalia

§ 7a [illegible] data haec libertas 410
[illegible] carentiarum adhuc carentia [illegible] rei praeteri-
tae non est [illegible] praeteritiones et [illegible]
fiat de praesenti [illegible] de praeterito ergo quae ab [illegible]
[illegible] carentia rei futurae non sit [illegible] futuri
[illegible] potest [illegible] de praesenti [illegible] de futuro
[illegible] praeteriti [illegible]
debet [illegible] praeterita [illegible] carentia
rei praeteritae [illegible] praeterita: ergo

n(e) praeterito mar ex eo notat quod si praeteriret es-
[illegible] in re praeteritis et [illegible] esset sinex prae-
teritis, et propter eandem rationem [illegible] futuri sinex [illegible]
connectitur cum re futura. Dixi autem quod connec-
titur cum re praeterita [illegible] quia [illegible] est indeter-
minabilis, indeterminabilibus quod [illegible] fundatur in [illegible]
[illegible] atque [illegible] non est [illegible] indetermina-
bilis [illegible] quod est productus [illegible] nunc [illegible]
[illegible]: quod non [illegible] connectitur.

411 quod [illegible] connec-
titur magis cum re praeterita, quam cum [illegible]
[illegible] connectitur; [illegible] quod est [illegible]
[illegible]. = Dices quod [illegible] praeterito [illegible]
non quod [illegible] connectitur [illegible] cum [illegible]
[illegible] praeterito [illegible]
[illegible]. Hoc nihil dicere videtur quia
non [illegible] quod [illegible] futura, non
[illegible] connectitur [illegible] cum [illegible] praeterito
[illegible] futuris.

Caput 5

futuris contingentibus nobis non liberatorum non consistit formaliter in decreto

412 § Haec est 2a nostra conclusio contra [illegible] sententiam

qua ipse defenditur a Thom. At quoniam futura contingentia alia a nobis libera ut peccata, gratuita. Alia a nobis libera ut actus futuri contingentes [illegible] dum speciales, singuli dissimiles. Praeter [illegible] tria auctoritate [illegible] [illegible] experientia [illegible] [illegible] quod [illegible] in rigore loquendo [illegible] [illegible] voluntas [illegible] futura quia voluntas [illegible] quid [illegible] quod se [illegible] futura [illegible] decre[illegible] [illegible] quae futura [illegible] voluntate in [illegible] futurio [illegible] [illegible] futuri[illegible]

[illegible] sic [illegible] A13

[illegible] futura ut futura [illegible] decre[illegible] et futura ut futura [illegible] futuritio [illegible] decretum [illegible] futura. [illegible] ~~decretum ut decretum~~ futura ut futura [illegible] [illegible] decretum [illegible] decre[illegible] [illegible] [illegible] decretum [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] futura ut futura [illegible] decre[illegible] [illegible] [illegible] decretum [illegible] in hoc tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nec proprium nec pure politicum nec proprie commutativum ab[illegible]
per indifferentiam. Ergo detractio pura ut talis

44A

§ Promoveo

Quaestionem ratione sic: illud debitum esset stricta justitia quia
[illegible] aliquod jus strictum famae et in fama sive per detractionem
ea adhuc famam; atque haec [illegible] in stricta justitia
ergo restitutio [illegible] est stricta justitia. Maior [illegible] detractio
quia in damno famae strictum de praesenti debet probari
strictum ab aliquo detrahente [illegible] fa-
ciente illam transire de statu politico ad statum stric-
tae justitiae quae strictum praestat debitum. Minor videtur evidens
quia [illegible] stricta justitia [illegible]
ad famam et [illegible] infamati in fama. Ergo [illegible] est
stricta justitia.

45

§ [illegible] strictam justitiam [illegible]
famae quia [illegible] debito [illegible] adaequate famae [illegible] quia
[illegible] [illegible]
[illegible] bene ac [illegible] [illegible] restituit [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] debitum [illegible] bene
et [illegible] famam ut tale [illegible] restituerit famam
ut tale. [illegible] adaequa-
[illegible] adaequate [illegible] duplex adaequa [illegible] famae [illegible]
male [illegible]
[illegible] debito [illegible] stricta in stricta [illegible]

§ Respondeo 3° tunc Deum nunc esse futurum ut talem, Deum nunc 416
non existere et existere postea; at Deum nunc non exi-
stere, et existere postea non dicit per existere nunc prae-
paratos esse, seu determinatum: ergo Deum nunc esse futurum. Probatur
Deum non existere nunc et existere postea est realiter
effectum quia non est ad producendum nunc et postea, effectum
quod non est ad producendum nunc non dicit per determinatos esse
nunc existentem effectum quod est ad producendum quem bis determinatos
esse in praecedenti tempore ad effectum: ergo Deum non existere
nunc et existere postea non dicit per existere nunc
determinatos esse.

§ Quaeres an ab aeterno fuerit materia praecausationi 417
bis et ab aeterno non extitit determinatio esse ad producendum
materiam praecausationis: ergo extitit futuritio effectus quod tempore fu-
turitionis existat determinatio esse. Major certa nunc ex-
consistat quod ab aeterno solum Deum existit ideoque
Deus non est causa determinata ad materiam praecausationis et non est causa
futurus; et exercendi futurum. Determinatio quae ad materiam
praecausationis est cum voluntatis creatae quae ab aeterno non exstitit
ergo. Respondeo opinioni huic effectus non petit determinatos
esse eo modo quo requirit ubi effectus est, et ut effectus istius re-
quirit determinatos esse tempore cum effectus ut patet ergo

§ Objicies effectus est futurum contingens 418
potest esse futurum non praecedentem determinatos esse, ergo hoc praecise

q(uo)d sit futura determinatio cae(lestis) [illegible] existentia futuri ipsius quia eo ipso
q(uo)d sit futuri [illegible] in [illegible] existentia futuri [illegible] ut patet
ideo ab aeterno (c) futura materia [illegible] [illegible] ab aeterno est fu-
ra determinatio cae [illegible] ab aeterno [illegible] sit existens determinatio cae
[illegible] materia [illegible] (c) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
re decretum q(uo)d ab aeterno non habuerit et hoc [illegible] [illegible]
futurum hoc de se [illegible] quia quantum (c) [illegible] futuri [illegible]
[illegible] in tempore [illegible] decretum determinatum ad [illegible] [illegible]
duo [illegible] produceret

Caput 6

Futuri(s) contingentibus nostris liberorum non
consistit formaliter in decreto

419 § Ex [illegible] manifestis [illegible] testimoniis [illegible] futurio
[illegible] contingens consistere in decreto futura contingentia possu-
nt certo cognosci a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia decretum [illegible] [illegible]
[illegible] futura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] hanc [illegible] tractans ait q(uo)d [illegible]
[illegible] duplicit(er) intelligi uno modo prout [illegible]
[illegible] cognoscuntur certo alio modo prout [illegible]
[illegible] cognoscuntur certe quia [illegible] contingentia [illegible]
ad opposita [illegible] doctrina [illegible] quae colligit Unde
quicumque cognoscit ipsum contingens [illegible] [illegible]

mbet de eo nimis stricturalem cognitionem. Cuius autem cogno

cit vias stringendi [illegible] in primis casis [illegible]

[illegible] unusquodque eorum [illegible]

[illegible] 420

[illegible] tradit in [illegible] 38. [illegible] quodammodo

quaerere [illegible] [illegible] cum his casis [illegible] de facto nullam

habet [illegible] [illegible] stringendi [illegible]

in casis nullo modo [illegible] [illegible]

[illegible] absolutissime [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ultimam [illegible]

[illegible] habet necessitatem [illegible]

[illegible] stringentem [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 6 [illegible]

[illegible]

[illegible]

Albarez Albañez [illegible] 12 [illegible]

loquitur [illegible] stringendi [illegible]

[illegible] ad illud [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ab hoc [illegible] Non [illegible]

ea impugnaoe quz bexba tonpeei 1M° xeqa
texe n'be toquab Deaaa n'be Deeas; ꝫbinqez
ubxoq z bxo ub'i bD 7 ꝫibary te aqibz; bee
ffyo ypy ꝫbinqery nd bet eaz debxaba; neeeaz
debxatay nee D debxaby in nua taa nequa
inmeis taij neq ini tamea inibly; ꝑta
beo iexbo ioqrii

422 § bic qo axqbox: D 7 indbij
beij querit ubi naz bny ioqnoz eat paxa
ꝫbinqea? Exyfondet quod iminej taij quia
enet ioqnio imqexfeaz D ffa, d ioqnit illa
inxeibij. D qux unz qoiaq D auia iebio
D xao D 7 quia inmeij taij ndbet ee debxabe
ba bio hent hane debxata; bexit; fxout iin
ieibrij, quia fxout ineaz ehent ad unz tbet
bio fxout inxeibij inauu ia debxata ad
unz. tij txij toqui tamby 7. Mo rie d hee
oia fla ement ii ioxz fubuxioꝫij; texet inde
iebo qo bxa mix iz indeexeto ꝑonit. Auj il
la iexbo ioqnoz eexe bia ad ioqnioez ieaba
de illij. nd ent noxiz xemxaexe ut binupix ie
anxit. 7 ad ioxz ee inauextaa taaz ;

423 qouxD
7 ad ꝑramindz illaz de ffu bz deoqnioe tbei ad

ct[?] una fuxa stringera rozeuuxxit adistud[?] [illegible]
gdreilit sria ct[?] naubi rextendit adoria befoxalt
idio fuxa nobis nunt ibi pxysia ubicibus locis afe
xtejrbat nunquam a xeuuxxit adolerxeby de
bxary immo exfmeme nat cay libxata adfu
xar[?] fingeray atqi extime ad hanc xeuuxxipet
ri illa agnozeexet: ep nulla agnozeit eas de
bxata ad fuxa nobis libera. Bxx mia quia
rie facilime zy[?]ol bixet difficulte et ex aliasple
n[?]yfua lab minue precessiset, et pxe rie fa
besuly (c a xaij; quia x[?] ibiox ndasij timuibeag
[illegible] (que be l unica nomg cae mexet ab
[illegible] quaxxia l[?] pxxe inuxe dr[?] biba vend
ca bazibo b[?] ndaigna

c Bxx 2 axaoe del 424

runba ex P.Y loeij ubij l[?] pxeeifue inby difti
oe 38 hue 5 axbo l ubi nel predixt lonetila
[illegible] xuxnat rie: rozta baluste l quibl[?] ears
adany baluesbij xeuxdant nyt cexbi buda natis
rozni axxibxa xxodueb la xxoduet au quia
nullo mo (c maxij) libxata ad xxodueendum
que adm xxoduendy, libxa[?] lonet ly exqito
ruxtears lco imbxim xaoy P.Y, equoarie que
rugt[?] caa xuxxxeny ac ai oxxy libxxy nullo

mo ex debitata adillij ex ... deerebus ... esset ... futuro nisi aug ... libero ... aliqua ... praecipua ... esset debitata adillij ... ex futuro nisi aug libero

425 § Alter ... in ... tres ... quam ... ad futura ... contingentia ... in ... quae ... Et ... ex eo quod ... esset libero ... debitato ... atqui ... debitato ... esset ... debitate ... indeerebo ... libertate ... libero nisi ... de libertate ... ideo ... insinuare sufficiat.

Caput 7

Neque consistit in restitutione ...

426 § ... futuro ... antea ... ad ... futuro ... futura ... futuro ... futuro ... futura ... futuro ... futura ... libera ...

in actu. Et operatio, qua loquens eque depre-
cari ac de operationibus bonis tractat loquendo. 2 depre-
paratae convenientia cathegoricae. Deus cum unusquisque
qui voluntate quae videat haec propositiones; sicut nec
ex actibus in ignoratis; vel quo prior cognitio
futurorum causa; de 3a

Respondet Seg. loqui de futuris, ique 427

et sic in reduplicative sensu; alibi: loquentur
de futuris fundamentis in se talibus. Haec est propositio
simile causa illius quod futurum est, et tamen causa illius ipso
ut futurum est, et cognitio praeteritis in illis praesenti;
est tamen causa praeteritis ut cognitio. — Haec invicem
vera nec in ipsis societas verba videbuntur haec
solum. — illa sit: futurum specificativae seu futurum tale
est si debeatur ut sit tempore sequenti, ut 2°
futurum in dictis fieri de subsequentibus casibus; alioqui
quaelibet dicatur infinitum et ad dubium ...
loquuntur in suo sensu.

Videtur esse debitum 428

de ... tendu in duratione sequenti ; inferior ergo est
... futurum reduplicative ut tale. Probo: etiam quia si
futurum reduplicative ut tale. Verbo enim quo ...
est ut pugnemus de hoc futuro ut futuro nihil aliud
est nisi id quod ... tat est debitum ad
... tendi in duratione sequenti: ergo ... praevit

dictionis a praescientia, quod partem praescientiae obiectum scientiae de-
beatur ita, erit futurum in temporibus et reducitur ut
tale: ergo praescientia non attribuit et reddit attributum futurum
ut tale praescientia ergo non se futuritionis fecerit et illa-
429 bilis reddunt [illegible] sic arguitur
ergo praescientia facit quod existat futurum de se indifferens
ad utrumque existendum. Liquet scientia quia praescientia reducit
futuritionis tollens illam indifferentiam vel obiici ex hoc
autem nec causa nec libertas [illegible] 1a assertio
et 2a libertas. 1a probatur quia si praescientia causaret [illegible]
futuri [illegible] in Deo praescientem quia [illegible] et praescientia
in Deo non quia praescientiam [illegible] esset [illegible]
[illegible] aliquando [illegible] futuri [illegible]
futuro [illegible] probatur ut [illegible]
[illegible]. Deinde 2a libertas [illegible] quia [illegible]
[illegible] libere [illegible] libere nobis [illegible]
[illegible] praescientia [illegible] nobis [illegible] nec [illegible]
[illegible]
430 Dixi futura ut non obiectum praescientiae non praeteri-
ta ut patet nec praesentia [illegible] ut
[illegible] nec [illegible] quia hoc [illegible] ex-
istunt: Ideo dixi: ergo [illegible] futura ut futura [illegible]
[illegible] ab
[illegible] aliud [illegible] atque

[illegible]

431 [illegible]

432 [illegible]

fore oia que 3a berxeby obrcer eque m[illegible]tibant [illegible]

praeteritą = Deinde ura pervitraxit zey ut mo

D exijbery et ut exij tery pro duxaoe requant

[illegible] [illegible]tibut pex praeterita, it zey ut [illegible] duxabatesse

furra, ergo ut fr furra n [illegible]titut pex praeterita Tra

min zey ut ita [illegible] duxota obt [illegible] be tam

qua [illegible] ze ibra et tazqua fra [illegible] dura

oij praeteritis et duxaoe [illegible] berioną; at [illegible]

zey [illegible]tibut pex praeterita ergo [illegible]

433 [illegible] ura ella n [illegible]

[illegible] abierior duxaoe nisi quando trat ad ob

bey [illegible] barrior, statuy obt: ergo obty [illegible] etiquez ri

statuy rdte ad qd trat oia Da ergo obty [illegible]

mo stata trans[illegible] Daz n [illegible]titut pex illa. Mox

statuy obt exeati " tox. pobitij praeteritoij pale

et futurioij atqz praeterita n trat · ad obty praent

in [illegible] praeni stata ut patet: ergo trat ad

illud praent in stata futurioij: ergo zey praent [illegible]

tu futurioij et obty praeterite ac subindeu [illegible]

butet pex praeterita.

434 [illegible] deq [illegible] ebeatendo illa

aeterna [illegible] tinuo revertunt parite duxaoij esse

que n requirant nebty exijtery et hn requirit

it exijtenty fra tie [illegible] pex bey quiade

nominae voci depresenti requirit sua depre
senti denoae fuxi de presenti requirit sua
depresenti imfinio ego: ego quia denoae albi
depresenti requirit subtus depresenti enim de
noae fuxi depresenti requirit subtus depraesen
ti praesia si est bestia arguas ab una denoae
requirente depresenti sua [illegible] subtus de bono
arguas ad afirmandum hoc de denoae fuxi non
exit bona me arguas ab una denoae requir
ente subtus praesens ad idem afirmandum de denoae
fuxi? Aliter si valet patet afirmationi albi
fuxi cum valebit a subto albi albi subtus
fuxi? Praesentiam in denoae fuxi de gere fio
[illegible] magis [illegible] in denoae albi quam in deno
ae informati cognitio

435 fuxi si ad denoae

et fuxi requirit fuxi praesens et probit quia idem
et fuxi requirit sua praesens et probit quia eadem
oae de praesens et quia de speciali denoae praesens
si hoc dum ita patet bestia nulla est ut videbitur
dens et tamen videtur in speciale huius deno
nondum fuxi requirere sua [illegible] subtus depres
senti ad dispite probabunt quia quam vix sit
denoae depresenti et tamen praesentiae et albi
sive depresenti ut ex hinc videmus. Si autem

tuxeceant 2a p. stat denoao de praesenti [illegible] sa sine subbo de praesenti ut patet in denoaoe cognitis [illegible] [illegible] sine subbo sine fa [illegible] senti ut in denoaoe mariti obligati [illegible] sine subbo de [illegible] praesenti: ergo [illegible] denoaoz de praesenti [illegible] [illegible] subbz praesens requiri aut [illegible] nec fa praesens.

436

§ Ultima [illegible] [illegible] de praesenti, independens a fictioe [illegible] praesens, [illegible] quaz ee [illegible] de praesenti [illegible] existat, nec subbz, nec fa [illegible] denoao [illegible] debuit praesens: ergo quaz [illegible] de praesenti, sine fictioe esset [illegible], ee futurz, adue [illegible] de praesenti existens, nec fa, nec subbz. [illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible] praesens [illegible] futuri, et futurz praesens. [illegible] [illegible] mihi evidens, quia futurz [illegible] [illegible] de praesenti [illegible] praesens [illegible], nec praesens, nec aliud de praesenti existens, [illegible] fa, aut subbz [illegible] denoaoz.

437.

§ [illegible] [illegible] de praesenti, sine fictioe [illegible] praesens

eius meriti in futuro, ea ratione, qua futura erant, meritum in Deo praescientia: ergo de praesentibus etiam fu... ut futurae praescientiae et tum absolutae, mensuratae de praesentibus ... praesentibus et tendentia tum absolutae mensuratae de praescientia: atqui de praesentibus necessaria... nec praesentia tendentiae: ergo subjecta ... certa, quia tum absolutae mensuratae de praescientia, ... futurum, quibus [illegible] existentiae et futurum ... nihil dicit de praesenti existentia: ergo ... quia praescientia non adaequata ... mensuratae; atqui si aliqua de praesenti ... includeretur in illa tendentia: tum absolutae mensuratae erit praescientia, quae tunc diceretur adaequata tendentiae ergo.

Caput 8.

Consistit formaliter in negatione existentiae pro nunc et existentia pro duratione sequenti

§ Haec est mea directa sententia ... pro 438 ... [illegible]: ... indirecte, quia nec in futuro, nec in praesentia, neque in aliquo alio tempore de praesenti consistit, ... ut consistat in existentia pro...

nunc, et existentia pro postea, tum etiam consequenter; quia in istis impugnandus est iste, cum apparioni pro hac determinatione, quae nunc immediate appla bo. Pro nunc intelliga aliqua adducendo; tum demonstra hanc, res est futura et primo tamen per alium distinguunt quia tunc futura distribuit significationes verbi, et tunc consequenter, unde constituitur ipse res est futura, melius explatur sic, res in se est erit.

439 § Dices: futura fuerit et quoddam, ut tunc, quod etiam consequenter explicabo, et futura tradi; quia futura fuerit in hoc tria; existentia rei futurae; causa existere pro nunc, et durationes existere pro postea. Existentia re habet, ut rubrum, quia existentia de re indifferens, ut quae, tamen sit nunc, quae, ut tamen, postea. Quae duplex indifferentia futura tollitur: tum per naturam existere nunc, per actualitatem existere postea. Unde futura fuerit, nec sola existentia, ut aut existentia nunc, nec sola existentia, ut aut existentia postea; sed ex istis utrumque constituit; videlicet existentia ut aut existentia nunc, et ut aut existentia postea.

440 § Huic adducendo futurum ex simplici causa necessaria, quod causa requirit ut existere fuit coadiuvans, ut ipse, tum tempore existens necessaria, quod requirit aut existere fuit

coadoes mas forbes, quia bemfaes in cludit, quebem
bus, quaeres, et fuxus: et sit ipse ibus, hora temporis
uis, ita ut sit ibus ipse, fuxus, dicit ma et rug
nome mi ee, quia cum dicit id ee mune, exeep
bea, quis duo ibus, nequerunt nel exis tere firl, ut
pabet: fuxus ergo adeque rusobus, nequit procedere
nel exis tere, Quis aes mas forbes

§ Sed in relatiuo pro 441

bo: res id (e)d exist, (e) fi res fuxa; at quis res id
(e) d exist, ipsi dicit fi inexijta res; aut id conne
nite huius duxaoi, et ut conuenit pro texi oxi:
go in hoc sensu ipsi dicit fi fibuxio. Ultra
certa boletus; quia ibus ipse res id (e) d exist,
id (e) ibus politi, praesentiali ab stabu res,
ut patet, nec (e) ibus ...e prolis, huic id
exist, nec (e) praesens, huic id (e); nec (e) praetexi
bus; huic fuxit; ergo (e) fi debitale fuxus. Ultra
ut ti eque michi certak; quia ibus ille du
ob huius forbes ipsi tinet, tam id (e), que id dicit id exp
ijtere nunc; quis exit, que id dicit res exij
bere pro duxaoe pro texi oxi

§ Debis tamen, in hoc 442

ibu res id (e); d exit, includit fi de praesenti ab
qd qd ipsa obti duxaoi, quia nisi debet de praesenti

fra adeqa requirit dari de praesenti denoao adeqa d

qd ex dictis in romno requirit ad denoaoe exijtba frae quo

tdenoao exijbit, et exijbit de praesenti improprie, et abusive

denoao fusi: ergo ro requirit exijta frae improprie, et abus

ive, virtuat, et equivalent, tali ... frae bona fir

mata hy a nu 394 ... reppe dorm it ... ra

que ad nomen poterit di, qd denoao fusi exijbit de prae

senti, virtu, aut equivalent, quatenus ... ad ...

arida ... hanc repe fura rehet acri ... exij

bexit.

443 § ... nao forma ... reppe relata, quia de

praesenti dat hic denoao agle proli ... hec rep ... prae

fexita, ... hec termpugle, atie que ... ilus,

et inde praesenti ... exijbit fra adequa carn: cum

nao ... quia ... exijtere fra ea nao, qua importa

t ... denoaoe; et prae praedictus denoao ...

frontat fra aurexijtent: ergo. ... tantum aberta qd

denoao fusi requirat frae adequa ... exijtente,

ut pony in dy ... denoao fusi

444 § Rebus ...

hac denoaoe, rep ... exit, includit in obliquo

dexetu, ut frai illus ... denoabus quale ... fuxy,

a fexit frae in obliquo, t ... dexetu altera ... ille

... notat dexetu, ut ... ergo ...

in 2o lib. quo decretum, ut causa finalis. 3° ratione:
per hoc praecise quod connotet decretum, ut causa efficiens,
ante habet quidquid requiritur, ut nec sit possibile, ut sic
nec quidem possibile, nec praevium, nec praevisum: ergo habet
quidquid requiritur, ut sit futurum. Illo initiatque connotat
decretum eo modo, quo requiritur, ut sit futurum: ergo
non connotat decretum, ut causam efficientem.

§ 3a Dicendo 145

connotaret decretum, ut causa finalis, vel quia eo quod
causa efficiens habet esse finalis. Et hoc non quia de-
cretum est causa efficiens [illegible] praevenitur, et non est causa finalis,
vel quia de conditionale [illegible] futuri, est esse causa finalis,
et hoc [illegible] praevium [illegible], vel quia non possit intelli-
gi ille [illegible] intelligeret decretum Dei. Et
hoc non probat quod sic probo creaturam ut [illegible] producta
connotat [illegible] Deum ut causam efficientem ita ut de-
nominatio ita creare ut [illegible] producta non possit intelligi
quod [illegible] intelligatur Deus sit [illegible]; atqui hoc non probat
Deum esse [illegible] futurum denominationi creatura ut [illegible] producta
ergo [illegible]: ab aliqua ratione [illegible] connotale quia ut [illegible]
non possit intelligi quod [illegible] indirecte et de connotato
intelligatur aliud nisi [illegible] relatio aut dependentia ab illo

§ Probo de quo [illegible] 146

[illegible] futura [illegible] quod [illegible] posterior hoc [illegible]

se sit posterior hoc instanti prius non esse nunc, et esse postea quod
sit futura prius non esse nunc, et esse postea. Maior videtur evidens;
sed posterior hoc instanti praecise prius quod esse sit posterius hoc
instanti. Prob. maior; tum quia praecise prius quod esse posterior
hoc instanti, esse sit in aliquo statu; et non prius esse possibili, nec prae-
sens nec praeteriti: ergo futuri; tum 2o quia ut instans A
esse posterius instanti B prius hoc praecise, quod non existat vel
eius instanti B, et existit postquam existit instans B, ita
in nostris

447 § Validi vero tum, quod videlicet res futura sit nunc, poste-
rior hoc instanti; ratio est, quia, ut nunc sit posterior, requiritur,
quod nunc sit. Ita Vodai =7a; quia sic exularet debent omnia
mere locutiones; ideo nec dies hodiernus non esset posterior
hic crastinus, et prior eadem ratione; ideo res futura non est nunc
posterior hoc instanti, quia nunc non existit res futura, quae ibi
nunc existat hoc instans; atque nec existit nunc dies
crastinus, quamvis nunc existat dies hodiernus: ergo
Ubi argumenti omnia: quia relative sumitur per abstractionem, ut
aiunt simultate, et talis ratio nec in re est res durationes,
ut non signi fient datio ante praesenti omnia utilia

Caput 9

Argumenta pro futuritione in aliquo reato de praesenti

448 § Argues primo ex D. Aug. de correctione et gratia cap.

texba praetexsti tezpori pojiust de xeby fuxsy tam
quaz iaz feexsit Ohuy quez iaz ut fiexent ex eztnite dij
pojiust ep eztna dijpoo Ota fasst qd qdo ibea@iaz
s fuxy id qd fuxy (e. Non multa robae indiget, qpa
ro dst dijpong Otnaz ee raaz fassintez qdsit fuxares:
et it ab eztno @ dijpoo eaz ab eztno @ eara fuxi & fuxy
incaa seu fuxy raabibe ejillabe tabe. At inbij
Atuy bexbij ubinaz ztinet qd dijpoo Otna ii raafusst.

§ 2 ex D. Anselmo dia 449

to go de bexibe rate tt n@ba orao quez dst fuxem
ee alsquid nisi xexbra ist alsquid fuxy, ii nditin
bexibe nesna. Non bibo qdid qdde in bexibe nesnmee
fra fuxi, eez nfiat qdist raafuxi dist ubist ba hee
orao xey@fuxa xequit qdxeibraist fuxa at hy xexbsa
pa ponsit fitioi. hy ist nesnmit dijbraabexut dnoit this
En Anselmi Dorsy mentez ut ist ba hee ppo xexte
fuxa xequit qdist hy [nune] xey xexbra exist; ndz xey @ fuxa
et xey exit idez ex ii iaubez xexbra exit iaz nune tim
bexite nesnma per dexebuz el per xeoz illiuy. Hoc autez
qdoluz eo qd avenit fra fuxi.

§ 3 ex D7 Cane 2 acta 450

xite axto 12 ad 7 uz dst hoi le fuxy, l fuist fuxy dez
iignat bondo qi e incasi illiuy xei adproduaz illiuy
Dsinde 1 pte Cane 14 axto 13 in texpore iii atio

mo fit considerari singulum ut est in sua causa et sic considera

[illegible] futurum deinde Dominus eo actu quo ad actum quo illud

quod nunc est ex eo futurum fuit antequam esset quia

in causa sua erat ut fieret unde sublata causa non esse

ret futurum illud fieri. Tenet ait hec ita expressa ut

nullum relinquat dubitationis locum. Et nos fatemur ostendimus

Dei mentem longissime esse a rerum huiusmodi [illegible]

451 § Adhuc dic

Dei loqui non unquam dicitur designantem futurum in causa a futu

ro in se ipso ut vidimus anno 354. [illegible] quod dicit fu

turum duo designant non Dei designat ita esset et

designat hoc de causarum, cuius futurum fatale, cuius futu

rum illabe aut casuale tale quod Dei [illegible] ostendimus.

Ad idque nunc [illegible] obedient [illegible] ex ipso actu [illegible]

obiecto [illegible] per totum actum [illegible] quod Deus [illegible]

noverit ut futurum ibi quia quod alius futurum est [illegible]

se [illegible] omnia tempora et [illegible]

non debet dici quod Deus [illegible] hoc esse quam quod [illegible] futurum

quia ibi numquam non futura [illegible] semper [illegible]. Et [illegible]

nobis [illegible] quod vidimus [illegible] horum causarum

[illegible] futura in se ipsis.

452 § Ad [illegible] dic ibi mentem Dei

[illegible] sine dubio esse [illegible] cognitionis [illegible] futurum et

omnia [illegible] futurum consideret ut in sua [illegible]

caa. cesit fieri in cae; quia in cae nō ē praesens dicat
t[illegible] fuerunt subductus. Resp. n. consequentia quia
subducitur. Pro [illegible] nego praesentialitatem
tm n. fieri [illegible] contingentia [illegible] separata [illegible]
[illegible] qd caa ē [illegible] ē efy fieri ē [illegible]
[illegible] ab [illegible] fieri [illegible]
fieri duplicit. uno mo [illegible] alio mo [illegible] actu :::
alio mo ubi [illegible] caa

§ Ad [illegible] qd [illegible] 453
[illegible] qd ad hoc ut ab extrinseco sit [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] requirit qd ab extrinseco [illegible] fieri et qd sit
[illegible] ab extrinseco sit [illegible] aliqd [illegible] denominat [illegible]
qd [illegible] qd sublata caa nō esset fieri et qd ex
[illegible] fieri fuit quia in [illegible] caa erat ut fieret nihil
aliud ē nisi qd ablata caa nō dat efy ē qd [illegible]
[illegible] caa sufficit ut aliqd dicat fieri. At hoc dicere
ē ne [illegible] qd [illegible] caa ē [illegible] fieri. [illegible]
[illegible] caa nō dat efy [illegible] ē tm [illegible] caa [illegible]
[illegible] praesenti;

§ At [illegible] requirit [illegible] ee fieri ē de 454
[illegible] realis [illegible] realis [illegible] hec negit
ee alia nisi [illegible] caa [illegible] realis realis + [illegible]
te excludente fictionem [illegible] realiter actij [illegible] no
[illegible] hoc [illegible] ē [illegible] de actij diximus

hoc lex ex futura te denotao nō ficta et quē constituti in
subiecto et fa in dependenter ab intra. Aud (e) denotao
actuo an praesens quia ly (e) sumitur distinctione ergo eius
fa nō debet ac nunc existere quae tū fa realis
et nō ficta

455 § Instat praeterea id constituitur in ratione fusi praeter
quod distinguitur a nexa potentiali et existenti et distinguitur a nexa
potentiali et existenti fa debitaque ratione ergo. Distinguo maiorem praeter quod
distinguitur fa intra id praeter quod distinguitur pure illabe nō. Dā
causa i comparata ad producendum eius (e) causa inferiorem fu-
sioque eius nō autem (e) libra futuro fa ratione ut ex posteriori quod
causa sit potens producere eius (e) non causa in inferiorem libra in eo
potentia eius nō autem (e) libra in ea potestas eius. Unde sic
retorqueo argumentum: praeter id constituitur in ratione potentia praeter
quod distinguitur ab intra; et distinguitur ab intra praeter potentia ad pro-
ducendum illud ab intra nulla (e) potentia ergo.

456 § Arguens 2 sic
Antecedens nō (e) modo praesens quia nō datur modo fa realis tri-
buens denotaonem praesenti et si fa fusi nō esset aliquod reale
de praesenti existens nō daretur modo fa realis tribuens de-
notaonem fusi: ergo nō esset modo fusi. Consequens praesentia nō pria dis-
putatio constat ex repraesentatis quia tū debit denotao praesentibus nisi
constat dari de praesenti denotaone; et quidem nō significat
fa et vis ... de praesenti unde si potestas haberet debe-

rei cuiq datur de praesenti subiectum futur. sit hoc denoao
futur. quoniam significat nec dari nec posse dari de praesenti
fraq, nec subiectum, et eo significat dando cuiq subiecta ergo
de non sub et necessitate. Hacq ergo ratione dicti anq 434
ex libertate na denoaoq

§ Instas ea ratio aliquid est futurum quae 447
est cuiq futuro vel futuro Antiq non dat et dabit: ergo
Antiq non est futurum et erit futurum. Erat instar quaestioq
de praesenti debet dari subiectum; quia ea ratio aliquid
est nunc futurum quae est nunc subiectum denominatum; ad
denoaoq q in genere eque creatq requirit subiectum ac fraq
Itq ea ratio est aliquid posse quae est cuiq intra possibiliq
et intra possibiliq non datur nunc: ergo nunc non est in
ea posse. Itaqu ergo mori loquo minore et futuro non dat
an xx ideo non dat improprie et equivalentq; inter
ne ad libertatem opposi de futuro nomine et rei q quia
ut nunc sit futurum sufficit quod nunc sit improprie et eqi
valentq futuro quabus habitq obberetur ut nunc be
rificet nunc Antiq erit

§ Igitur ut sic nunc res posita ut 458
ipso praeterita et nunc sit relig. quia res non requirit quod
aurum existebant fuerit haruq denoaoq ergo requireret
quod aurum existebat fuerit futuri et nunc sit futurum. Hac
est quia denoao futuri et sit necessitatis et non de praesenti

nō p̄rebit qd eius ꝯtiba an existant et sic fla e isto casu

nunc e futurum et erit futurum quia ad eius veritatem requirebatur

qd futurio nō esset nunc et erit postea illo quali qua

li non essendi qui requirit ad futurum. Antus e nunc

e futurum sit nunc nil probatur ex ꝯtibus futuri autem exis

bat quia nunc e futurum idem e ac nunc e verum quod erit

459 Et ex quo sequitur ista propositio Antus e

futurum ut nunc ꝯtua requirit qd an ꝯtiat Ante hoc pa

tur habebit postea existentiam et nequit illi antecedere

hoc probatum nisi ante dentur pra illius denotationis ergo an

ꝯtit illi hec pra atque hec pra e futurio ergo an

datur futurio an ꝯtiens illi. 2a et nequit ante

an ꝯtiare pra quin an sit antus quia 2a et tamen

nondum an ꝯtit nō magis requirit actualitatem

pre dentis quam rebus representantibus pro tempore futuro

eius an datur Antus. Instatur etiam in aliis denotationibus

de praeteritis praeter

460 Sed ex quo modo requirit qd

an ꝯtiat actualiter praeesse fore non actualitate futurionis

seu actualiter praeesse improprie actualitati solo modo

dispositionis quia ut illis ꝯtiat an dica ac

tualiter hoc probatum habebit postea existentia nō requirit qd

praeerit an actualiter praeesse fore sufficit quod actualitas pre ta

libus quantitatis fuerit actualitas denotationis

A 61

§ Instabilis ut sortes. de praesenti futurum requirit quod
illi conveniat de praesenti aliquid quod convenit futuro
ti et nisi debet de praesenti fieri futuri convenit illi non ibi
de praesenti convenit illi quod convenit etiam pure posi-
ergo instantiae redeunt. Quinto modo requirit quod illi conveniat
de praesenti fieri et aliquid non de praesenti in proprio
genere et equivalenter ad veritatem illa quidem evenit
quia sortes de praesenti in proprio genere et equivalenter convenit
hanc futurum existere quod nullo modo convenit pure posi-

§ Instantia [illegible] A 62

Illa propositio si [illegible] requirit quod debet esse cum veritas
et cum veritas de futuro: ergo et ut ista antichristus est nunc
in re positiva [illegible] requirit quod [illegible] debet esse veritas
et cum veritas in re positiva: ergo. Quinto modo
requirit quod [illegible] debet esse veritas futuri hoc est [illegible]
propositio requirit quod [illegible] debet esse veritas [illegible]
ergo quod debet [illegible] actualiter praesentem fieri non actualiter
quod debet [illegible] in proprio genere et equivalenter [illegible]
[illegible] futurorum (sit et positive) [illegible] veritas [illegible]
illorum [illegible]

§ Instantia praedicta propositio [illegible] A 63
quod hanc futurum praesentem existere [illegible]
nisi debet [illegible] aliquid quod ponat [illegible] ergo [illegible]
[illegible] nisi [illegible] aliquid. in [illegible]

dicit autem tale [aliquid] inducens me illam in ideo tale aliquid

inest fra forma refferet quod ... extra autem ...

ferens formam. Deinde ... maxi no ... quia illa

... quam ... dat autem ... dat ... autem impro

... equi ... valentis quod respit ad ... ibi sit fu

sit ad ... haram (e polis) (e relig...). ... abi

aptè ... aut ... liberos ... quo ...

dat ... inducens ... ... ; ... ... erant

liberi

464 § Atqui ... forma ... quid ... doctrina

... debet reduci ad aliquid ... quod quidam erit ali

quid ... ideo ... cognitio reducit ad

... cognitio et ... ad ... quia

... et ... quid ... reducere

ad aliquid ... quod ... fra. ... quia ... fund

... in ... ideo quam ... fecerit autem

... quid ... debet ... aliquo quod autem

it ... ... reducit ad ali

quod ... quod fit fra ... in ... cognitio

... ... presentis in fra.

465 § Infra

ideo forma in debet ... quod in dat ... presenti fra

... illud ... atque ... dat ... presenti

fra ... illud ... quod ... debet ...

tum quid comparari nomini quia despiciebi-
tat simpliciter moralibus et equivalenter tran-
situr illud in re tali quale het tra vi...
tum quid. Vel aliis tra mane ... quia loqui
de existita an existita non esse quia ut nunc
heat ee tum quid sufficit quod tum quid existat tra; tra
quatus tra non requiritur ... existas quam existita
in ... demonstrasti existita demonstrasti ... nunc
existita tum quid ... &

Caput 10

Argumenta pro futuritione in decreto

Arguitur primo ex D. Aug. lib. 26 ... cap. 4 ... 468
ait: Utrum futurum sit nescio quia quid heat dehaurere
illa voluntas me latet illud tamen me non latet
sine dubio futurum in hac illa voluntas het. Ergo ... Aug. tota
ratio ... in decreto ponit. Ab augmente nobis ... dubitare
... ... nec ... ... prodest quia in illo
continetur quod nos non possumus cognoscere futura nisi in
aliquo ... illis hoc autem nisi existit ... decretum
in futura sunt contingentia nobis non tam tum autem hoc de-
cretum non nobis manifestum ideo non in ... cognoscimus
quod in sint decreta futura ... Hic autem quidam de
futura futuri tum respicit quod decretum sit ... sunt ... futuri

ut loquitur ibi re lib. 4. confessionum cap. 18 cum videri

dentur futura in ibi ra que in deus si et eorum cae l signa fu-

istar vident, que iam sunt in idea in futura et praesentia sunt iam

videntur ex quibus futura praedicat

467 § Arguet 2 ex Godoi:

sole sine futura id quod infallibiliter exist et in infallibiliter

exist id de cuius existentia pro tempore sequenti datur de-

cretum Dominum ergo solo sine futura et Non video fu-

turi l'e probo also ubi illo sole sine antecedens

vera illa que infallibiliter antecedit et in infalli-

biliter antecedit illa de cuius aliqua exista datur decretum

Dominum ergo decretum Dominum exist fra intra ubi transfere

ara sine antecedentis. Dico ergo maior, et era minor

visto cuius sequens ex quo ad cursum infertur

quod decretum et ear conferens qua causatis moribus futuris.

Omnino minimum quia futura non bis libera in mouent de-

cretum Episcopo et premibus

468 § Arguet 3 nequit intel-

ligi futurum nisi intelligatur decretum ad existentiam pro

postea et nequit intelligi ita decretum nisi intelli-

gatur decretum liberum: ergo nequit intelligi fu-

turum quod intelligatur decretum. Patent omnis cadit argumentum

decretum ex fra declarante actibus quia nequit in-

telligi actibus nisi intelligatur fra deliberans etiam

nequit intelligi nisi intelligatur decretum deter-
minata et applicare albedinis. pro maiori disquisitione
notandum quod nequit intelligi illa determinatio nisi in
telligatur decretum determinans ingerere causae secundae, non
in genere causae efficientis, esto praecipue, sed in ratione
etiam quae ut determinant decretum eius efficaciam. Sed de
cretum determinat albedinem in genere causae efficientis non in genere
causae finalis, ergo est deficit [illegible]

[illegible] 469

ex parte [illegible] [illegible] ratione [illegible]
[illegible] illi ex se et quia est ab alio et quia aliud
alius ex parte [illegible] [illegible] [illegible]
illi a decreto et quia decretum [illegible] [illegible] quod
decretum [illegible] [illegible] quia ex [illegible]
[illegible] pro maiori et [illegible]
[illegible] illi a decreto, et quia decretum [illegible]
re causae efficientis, [illegible] in genere causae finalis, non
decretum [illegible] causae efficientis determinans ad hoc ut [illegible]
[illegible] iungatur [illegible] subiecto [illegible] hoc autem
[illegible] existere nunc et existere postea quae [illegible]
[illegible] et ut patet a [illegible] it decretum causae
efficiens determinans albedinem ad subiectum. [illegible] autem de
albedine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] subiectum [illegible] et quia albedinem et quia aliud

et ab alio qd ideo fut dealbary heat ee decretum

470 § Instas 2. Si futurum non erit fu-
turum a decreto futurum propensioni ad decretum haberet
esse futurum; at hoc est falsum; ergo. Prior maior propensioni ad
decretum habet quidquid habet pro propensione ad decretum
atqui propensioni iam habet esse futurum ergo. Ho requeta[?]
[illegible] existens [illegible]
non habet fut esse existentem a decreto; et tamen non habet
esse existentem propensioni ad decretum. Ad probationem no
ma. ma. propensioni ad decretum non habet hoc praeterea
existet postea et illud habet propensioni ad decre-
tum decretum et dat illi in genere causae efficientis illud
[illegible]. [illegible] dico habet illud [illegible] intelligo habet
improprie et equivalenter quantum ad veritatem [illegible]
de futuro requiritur ut iam dixi

471 § Instas 3. futurum dicit
aliquid bonum a decreto, quod non dicit res possibilis, et hic
ordo est a decreto; non abstrahit esse futurum ergo. Praeterea
[illegible] dicit [illegible] a decreto [illegible]
[illegible] est [illegible] a decreto [illegible] est ab [illegible]
[illegible] esse pro nunc et esse pro postea decretum
autem [illegible] habet ut causa dans esse illi [illegible]
[illegible] efficiens [illegible] ut albedo dicit [illegible]
ad [illegible] et dicat [illegible] albi;

decretum autem non se habet ut causa efficiens albedinis et illam acrem universi cum rubro.

472 § Arguis: id quod facit transire rem de statu possibili ad statum futuri est causa; sed decretum facit hoc: ergo est causa futuri. Respondeo quia ille transitus nequit intelligi independenter a decreto nisi dicamus independere absolute. Sicut nequit intelligi res possibilis independenter ab omnipotentia nec res existens independenter ab actu causalitatis. Ergo de ipsis solvit nisi paritas argumentum. Non nego illam: non distinguo: id quod facit efficienter transire Concedo; non id quod facit in genere causae finalis. Nego. Decretum facit illum transitum efficienter in ea quae nunc vel ea quae postea facit in genere causae finalis illud transitum. Et convenit vel in ipsis argumentis paritas, quia transitus subito a frigido in calidum. Res igitur transit a possibili a futura independenter a decreto ut causa quamvis non independenter a decreto ut causa efficiente.

Caput 11

Argumenta pro futuritione in passiva

473 § Arguis: futuro constitit ... spectatae, et spectatae antecedenter quia aliquod nequit esse aut actu aut

mia, sibi relativetur 2a nec futuri: ergo Mag. @ Aug.
dicentis: praesens de futuri respectu. Ita P. Aranda
in primis [illegible] [illegible] ergo usque nec ut [illegible]
tao. Utrum ne ante Dei [illegible] si non: ergo ante creationem mu-
ndi nil erat futurum tunc & nulla erat praesens rela-
tio respectu. Si Omn. Ent. 2a Aug. dicentes quod illa relatio
fit in aeterna Babenea (@ 3a Dly. ait quod illa aeterna
nil spectat quia ibi nil @ futurum, et omnia praesentia
quia ante eius oculos praeterita nulla, praesentia
non transeunt, futura non veniunt; quia omnia nobis
futura praeterita, ibi sunt praesentia ut ait Ad. Gre-
gorius 20 moralium 23. Deinde non nec quia quae
[illegible] respectu nil praesentia non erit futurorum [illegible]
ut repetitur.

472 & Atque instando praecedentes solutiones
denotat futuri @ de praesenti: ergo est [illegible] alia ea
requirit nisi praesentia [illegible] futurum aut de praes-
enti differt a suo [illegible] et a [illegible] @ praeterit-
to: ergo (@ denotat arbis de praesenti. Sed [illegible]
nt [illegible] quod de praesenti @ [illegible] futuri? Equidem
[illegible] @ [illegible] de praesenti Antiq. futurorum @ [illegible]
Antiq. (@ futurum denotat autem [illegible] in abstracto [illegible]
in [illegible] [illegible] dit [illegible] et [illegible]. Deinde [illegible]
illa [illegible] erit praesentia [illegible] quae [illegible]? Sane

[illegible] omnibus praedicat [illegible] secundo. Obiicies
decretum de praesenti sive [illegible] hoc repugnat
ut sit necessitas contra libertatem [illegible]
decretum de praesenti non praeponit [illegible] aliter
disponat aut a meo consensu et ab aliis rebus quae habeat
an impossibile et aequivalent [illegible] nunc esse
postea

Respondeo [illegible] [illegible] [illegible] quia 175
[illegible] dat unum dat aliud [illegible] futurorum [illegible]
de praesenti ergo futuro dat de praesenti [illegible]
[illegible] [illegible] dat de praesenti de praesenti [illegible]
[illegible] ergo [illegible] dat de praesenti [illegible] erit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] amoris [illegible]
dat de praesenti ut [illegible] [illegible] ergo amor [illegible]
dat de praesenti ut [illegible] [illegible]. Dices [illegible] ea
ratione quae [illegible] unum dat [illegible] quo requirit
ad alios ex cludendos [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Nam futurorum [illegible]
existet postea ad excludendum [illegible]
[illegible] existet postea [illegible] existet [illegible]
aliter existat ut postea vel existat ut nunc [illegible]
[illegible] [illegible] existit impossibile nunc [illegible]
in [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ac [illegible] [illegible] [illegible] erat existet postea [illegible]

excludendum hunc actum in relatione ad relationem sufficit ipsa

relationem qua ... sua hunc non existat actualiter

et moralem equivalentem

476 ... et ... quod dat sice de pre

senti futurio quod dat sice de presenti in futurio

atque hoc implat dare et ... futurio: quod

dat sice de presenti futurio, nullo modo dat

... quod dat sice de presenti in fu

turio prout ... futurio non prout in ...

... Hoc est futurio ... sice ...

... ut moralem equivalentem ... mo

... futurio ... contra

et ... dare ... futurio ...

... de presenti ...

futurio futurio ... sine ...

bene ... quod dat presens ... futurio

ut sice nunc existenti et tamen quod dat ... futurio

non ut sice nunc existens ... moralem et ...

... existens ... de presenti dat ...

cludens ab ... sice de presenti ... relatio

... de presenti ... et mo

ralem ... Et hec impropria moralis ...

... sufficit ut dat de presenti relationem ...

... in relationem.

§ Sextus iterum quando dicimus nunc est futurum, hoc nunc esse significat fore praesentem, ut quando dicimus nunc est cognitum, quod ut fore cogniti importabatur fore de praesenti per hoc nunc, ita hic fore futuri. Ergo ut in hac nunc est album per hoc nunc importabatur subiectum fore existens, ita per hoc nunc est futurum. Hoc autem distinguatur est quia futurum est in rerum. 477

§ At neque deinde utpote nunc futurum debet existere nunc id quod non existeret nunc si prius nunc non esset futurum. At si prius nunc non esset futurum non existeret nunc futurum: ergo si nunc est futurum existit nunc futurum. Nego maiorem cuius obscuram falsitatem sic declaro. Si prius non existeret nunc, nunc non intelligeretur; ergo si existit nunc nunc intelligit. Similiter si prius nunc non esset futurum non existeret nunc futurum atque ubi sit futurum nunc non ideo existit nunc futurum. Ratio desumitur ex nostra denominatione externa. Vel si placet relicta in sua obscuritate maiori, contra minorem distinguo consequentiam: ergo si prius est nunc futurum existit nunc futuro existentia proportionata denominationi futuri, concedo; aliter nego. 478

Caput Ultimum

Argumenta directa contra nostram sententiam

479 § Argues primo: futurio consistit in ordine ad futuritionem,
et denominationem futuritionis, et non existentia pro nunc et existentia
pro posterius ergo. Probatur minor: non futurio est existentia pro
nunc et non existentia pro posterius atqui ordine ad existentiam pro
nunc, et non existentia pro posterius, et non existentia pro nunc
et existentia pro posterius ergo. Probatur minor: copulativa, qualis est
existentia pro nunc et non existentia pro posterius, non destruitur per
per copulativam, qualis est non existentia pro nunc, et existentia pro
posterius; atqui destruitur per disiunctivam propositionem ergo futurio ne
quit consistere in non existentia pro nunc et existentia pro posterius

480 Respondeo quod hic loquimur aut
loquimur de futuro pure tali quod est futurum ab aeterno tale, non
futurio est ordine ad futuritionem, non est iste in ergo ab aeterno
natura et iste est existentia pro nunc, et non existentia pro posterius
et quia per hanc disiunctivam sufficienter excluditur iste
illa copulativa non existentia pro nunc et existentia pro posterius
... quia est datur non est in esse; non tamen est propositio
futurum quia deest non existere pro nunc, et quia est pure
posse debeat existere pro nunc non tamen est futurum quia deest
sit illi existere pro posterius

481 § Argues 2° ex ... futuritionis

dependet futurum a contingenti, et non existebat pro nunc in se, et futurum a contingenti; constituit ut futura potentia: ergo [illegible] ex hoc de futura adaequata, non de inadaequata [illegible]; et non existebat pro nunc [illegible] ideo pro signo potentiae non [illegible] ex parte et futurum, quia pro illo signo non constituit potentia futura inadaequata futuri; si debet non existere pro nunc ab aeterno [illegible] tempore futuritionis non constituit futuro futura inadaequata futuri; si debet non existere pro nunc ergo tempore futuritionis nequit [illegible] futuri.

§ Ideo nec sola causa existens pro 482

nunc, nec sola existentia pro postea et tota futuri [illegible] ab futuro, quia [illegible] constituit [illegible] potentia per hoc autem [illegible] existente et existit futuro pro postea futura autem adaequata dispositionis [illegible] ut futura [illegible] non [illegible] totalis et tota totalis [illegible] [illegible] quia tempore futuritionis constituit futuro adaequata futura futuri; constituit autem [illegible] ut [illegible] non existenta pro nunc [illegible] [illegible] [illegible] existit [illegible] pro postea [illegible] nunc [illegible] existit.

§ Itaque [illegible] futuritio [illegible] 483

quid constituit [illegible] [illegible] futurum [illegible]

existe excludit praes et futur qo licet mix praes et futurum
dibilitatis existe prius q carere existe excludit existere : ergo
excludit praes et futur. Sed li non prius qd exist. tamen ratio sit
futuritionis excludit carere existe ratione requisita ad futuro
esse propositionis. Rationem assignat: quia carere absolute ex
cludit praes et futur, ergo carere repugnat ad hoc tem
pus praesens non. Et inde constat ad propositionem quia carere ex
iste excludens futuritionis ratione carere absolute. Et illa inita tale
et carere existe ut currenti huius temporis haec non ex
cludit existe ut currente tempore requisito ubet
certus.

A84 Arguitur 4: Christus praecise habet hanc propositionem futurum esse
amplius propositione quam ut habet ipsa ratione non esse propositionis
futurum esse sed potest habere ratione futurum esse. Sed li est
in utroque numero invenitur uterque esset aut habet
aut fluit. Quia non habet aliquo modo habere ipsa
ratione non esse propositionis ratione fit nunquam habet propositionem praesens
quam futurum et adaequate ratione non quia potest amplius propositione praes
ens esse et necessario habet ratione in distinctione ad tem
pus currens non ergo. Resp. quia ut sit amplius propositione
futurum requirit quam non sit non exit quia tunc exit non distinguit
quia talis essentia propositionis facta praes et futurum

A85 Arguitur 5 quando
quae est existere de praesenti in se potest et futuro

n(on) p(otes)t existere de p(rae)senti ergo futuro n(on) (e)st poss(ibi)li. P(rob)o
s(ubsump)t(ione)m sic. Q(uo)d tempus nu(n)qua(m) p(otes)t existere de p(rae)sen
ti: ergo tempus n(on) (e)st poss(ibi)le. Vel sic q(uo)d p(ro)prius referebat ac
tus nu(n)qua(m) p(otes)t existere de p(rae)senti quia q(uan)do i(ll)e exis
tit de p(rae)senti n(on) (e)st p(ro)prius s(ed) p(rae)sens: ergo p(ro)prius in(t)e(r)r(up)
to n(on) (e)st p(o)s(sibi)le. = D(ic)i(tu)r quo ergo ma(ior) q(uo)d nu(n)qua(m) p(otes)t de p(rae)se
nti existere nec successive nec p(er)manenter n(on) (e)st
p(o)s(sibi)le, s(e)d q(uo)d nu(n)qua(m) p(otes)t de p(rae)senti existere p(er)ma
nenter p(otes)t t(ame)n existere successive n(on) (e)st p(o)s(sibi)le no(n) (enim), et sic
dist(incta) mi(n)ori nego (conseq)u(entia)m.

§ Instabis tu: commu(n)e (est) p(ro)prius quo (est) fu 486
turio q(uo)d p(ro)x(imum) nos nu(n)qua(m) (est) futurio adeque: ergo nu(m)
qua(m) (est) p(ro)prius adeque = D(ic)i(tu)r q(uo)d sic (et) remanet ubi remi(t)t(er)e
debet n(on) ex(em)p(l)o cu(m) stabu(nt) p(rae)sens, s(ed) (n)o(n) sic cu(m) totus quia
cu(m) p(ro)prius sit in successibus nec eius sublus nec eius p(ar)s
q(uae) n(on) (est) adeque sub p(rae)sentes, l(icet) si (com)plaueri(n)t p(r)o mai
(ori) disque mi(nor)em q(uo)d p(ro)x(imum) nos nu(m)qua(m) (est) p(er)manenter
futurio adeque sumba(tur), s(e)d nu(m)qua(m) (est) successive no(n)
mi(nor)em, et p(ro)p(r)iu(m) sub eadem (dist)i(n)c(ti)o(n)e.

§ Instabis 2 iste q(uan)do res fu 487
ra adhuc n(on) existit existit una p(ro) futurione, et n(on) alia
ista q(uan)do res iam existit, existit una p(ro) futurione, et n(on)
alia; s(e)d quia tempore futurione existit una p(ro) futu
rione res (est) p(ro)prie: p(r)o quia q(uan)do res iam existit existit una p(ro)

futuritioni rei iam existentis (et iam futura — Resp. ideo pro bo
rei iam non existentis e futura quia existit adaequa futuritio
et quando res iam existit adhuc existit adaequa futuritio [illegible]
debet dicere quod quidem [illegible] permanet: ergo quando
res iam existit adhuc (e futura. Fundum omnibus est quod quando
res iam existit de nobis incipit denotari futuri

488 § Instabis

adaequa futuritio non est de exit: ergo [illegible] illius futurum non (e futurum
de exit. Resp. [illegible] quia futuritio dicit essentiam existentem pro
postea quae non (e de exit: ergo [illegible] aequivocamus [illegible] (e de
exit. Distinguo ans. non (e de exit ~~postea~~ praeca entis [illegible]
[illegible] non praeca entis permanentis non [illegible] quod futuritio
sit permanens. Probatio nihil aliud [illegible] nisi quod
futuritio non potest existere nisi [illegible] [illegible] quotiescumque
illa [illegible] (e [illegible] ampliatibus et impropriae

489 § Fraques(?) futuritio adaequa

[illegible] non (e pure possibilis, nec praeterita nec (e futura [illegible]
[illegible] non verificaret (e futurum de exit futurum: ergo adaequa [illegible]
ta (e de praesenti. — Resp. nobis futuri non (e pure possibile
nec praeteritum nec futurum quia [illegible] ratione nobis [illegible]
[illegible] [illegible] denotare futuri [illegible] futurum [illegible] verificaret
(e futurum de exit futurum: ergo (e praesens. Probatio quod [illegible]
nobis sit futurum in existendo quia non existit de existet
(e [illegible] praesens in ratione [illegible] denotare futuri. [illegible]

ergo reo qd quandoq; sua dicit respectiualiter, sua precisio

et tn precisio quantum ad denotare quia cum sit denotatio

sui nullius non petit praesentia sicut omnium partium.

§ Atque 3: Pa 49a

nec est eadem ratio habet futurio, ac praeterito. ergo non

quantus pro aliq utrumque tribuitur pro esse et non esse. 2a quia

cum 2a ratio sit denotat pro tempore futurio, denotabat res fuisse tempore praeterito, denotat res praesentes: ergo habent eadem ratio. Ho. aut utrumque probatur

nulla est quia quando utrumque tribuitur pro esse et non

esse: at futurio dicit non esse pro nunc et esse pro postea

praeterito non esse nunc et esse pro tempore antecedenti.

§ Instas 2o sicut ob ista 49b

ea ratione et de praesenti denotat quae et de praesenti sua

denotatio, et sua denotatio sunt ro. et de praesenti bene

et impropriae: ergo res bene et impropriae est sicut

2a et rubrum ric. atqui sua denotatio hoc sensu

et impropria: ergo denotat hoc sensu impropriae: ergo

non est propriae et impropriae hoc sensu. Re. ergo istud

ri in minori, et ratio ut impropriae et bene est sunt.

praesentia. Ho utrumque ratio quia esse et non esse rubro illa

impropria praesentia et propria futurio unius pro

pria una tribuit in illa impropria praesentia et pro

pria una hoc pacto tribuit in illa impropria humanitate

492 q. 1 instas: ante quam det existentia rei dat, ex futuritio realitate pro prima futuri ostendit id quod dat ex realitate pro prima eius, ante illud non constituit per illud: ergo futuritio non constituit per existentiam rei postea habendam: Prob. quoniam ante quam res existebat existentia sive praesenti erat illud: ergo ante quam existat existentia temporaria, seu equivalenter praesentis non magis ob ra. [illegible] ergo futuritio non constituit per existentiam sive pro prima praesente vel moralis equivalentis praesentiae, nego.

493 q. Respondebis: non constituit per id quo postea destruitur constitutum, et postea existentia rei destruit futuritionem, nego. q. Probatur: ergo futuritio non constituit per existentiam rei. Probatur: quia postea sub tardinacionem fuit destruitur, puta, verbi acceptum, ergo futura verbi non constituit per verbum. Constat non qui a posteriori verbo, nego, praesens, ... praesens, destruitur futurum. Prob. quod postea verbo in ratione existentis sive praesentis destruitur futurum, et incipit praesens: at postea verbo in ratione constitutivi non destruitur, et post completur futurum. Idem dico ob ra. [illegible] non est postea existentiam sive praesente destruit futuritionem et incipit praesentia, pro postea existentia rei moralis praesentiae, nego.

494 q. Fragantes q. tempore futuritionis dat necessitas ut res postea

existat, atque tempore futuro, sed tamen nunc per
se non est necessitas ut res postea existat: ergo istarum
rerum existit aliud. Videbitur decretum aut praescientia. Decre-
tum quod sit necessitas actuum nostrorum liberorum excludit praesc-
ientia, nostri quidem res futuras ut videmus. Solo tamen quomodo
datur dari sive praescire, non: datur dari praescire no-
tatis, solum; nam eo quod tempore futuro
non datur dari sive praescire, non ea nunc, sed dari praescire
ipse moraliter, non, quia nec eius datur exit postea nisi
eo quod res futura sit.

495 Utrumque denique futuro conditionata
non existit in se nunc et ea postea nulla
bis, vel tali conditione: ergo futuro absoluta non existit in
se ea nunc et ea postea absoluta. Praeterea si nullum
per decretum Dominus existeret, videretur hoc nulla
conditio continet futuro conditionata: sed in tali per
se continet non existere nunc et existere postea
sub tali, vel tali conditione: ergo. Praeterea non si existitura
forent tali, vel tali conditione, nunquam fore haberet veri-
tatem de Domino decreto, non existit nunc decretum
Domini aliquod existens, quod existit aeternum. Sic
in tali per se continet futurum veritatem conditionata
propter eorum contra continere veritatem conditionatae, ita ut quod sit veritas conditionalis, quod sit

futuro conditionali, sub qua eo veritas conditionalis de prae-
senti.

496 Resp. distinguendo: hoc futurum proprie conditionale ut dicit Auctor hoc auxilio in hoc casu contingeret, ubi quod hoc conditio non existit, et si ea nunc, et ea postea sub ta-li conditione ergo. Ratio est quia praesens importatur sub conditione praesenti postea, et nunc = illa, quia ... illa veritas conditionalis quaedam, sub qua tamen futurum conditionatum et praesens conditionatum praesens quia conditio et conditionatum sunt tempore praesenti. Ut autem esset proprie futurum conditionale requirebatur ad quod aliquo tempore non existeret sub illa conditione et postea existeret sub illa. De-bis latius in ultimo tractatu.

Disputatio 2

Ubinam Deus cognoscat futura contingentia?

Caput 1um

Sensus Quaestionis et Doctorum sententiae

497 Quomodo tamen Deus certo et infallibiliter cognoscere possit omnia futura contingentia, certum et indubitatum fide tenendum est. Probat D. Thomas 21, ubi aperte ... protestatur. Quid vero de hoc antiqui Doctores senserint tractatu 4 annotatio. Ratio est ex scriptura, nam psalmo 138 dicit: intellexisti cogitationes meas

19 Tu autem semitas meas investigasti et omnes vias meas praevidisti. Isaiae 48 Ventura indicavi ante me. Et cap. 41 annuntiate quae ventura sunt in futurum et sciemus quia Dii estis. Danielis 13. Deus aeterne qui absconditorum es cognitor qui nosti omnia antequam fiant. Et alia passim

§ Aug 498

dicunt SS. PP. Origenes 5 contra Celsum futura praedixit [illegible] nota sit et [illegible] Aug. 5 de civitate Dei c. 9: confiteri Deum esse et negare praescium futurorum apertissima insania est. [illegible] et quidem Deum adorent praescire futura dicunt, ut sciant futura, [illegible] omnia. Sic D. Gregorius mahbit ... praescia et cum Gregorio D. Thomas; quia praescia est futurorum et [illegible] futurorum omnia praesentia [illegible] dicit. [illegible] aut scripturae et patres [illegible] scientiam qua Deus futura cognoscit, cum nos [illegible] quod dicimus illa esse futura apprehendere praescia illa sit scientiae cognitionis appellamus [illegible]. vide D. Gregorium locum [illegible] ... Hac ostendit [illegible]: Deus cognovit futura [illegible] ... ego omnia antequam acciperent. [illegible] in temporum [illegible] ... addat

499 Quaeres 2. num licet loqui de futuris conditionate liberis et de absolutis. Resp. in his esse discrimen, nam ea futura absoluta contingentia solum Deo libera, illa videlicet quae Deus se solo aut certe nullis causis nisi necessariis pro suo libito applicandis producturus est [illegible] futura tamen nobis libera. De his nostrum est pronuntiare Deum ea nosci [illegible] decreto de illorum productione [illegible] [illegible] cum illis futuris [illegible] difficultas ad futura nobis libera, ea videlicet nostra aut bona aut mala aut certe indifferentia.

500 Quaeres 3. [illegible] Gonet disp. 4 art. 3 num. 34 [illegible] debitum [illegible] [illegible] quod Deus futura libera certo cognoscat ante decretum [illegible] [illegible] extra ordinem [illegible] dicere in quaerendo medio in quo Deus illa cognoscat. Si Gonetus loquitur de decreto antecedente praedeterminativo, cum dicit nullum [illegible] illud admittit; si loquitur de quocumque decreto [illegible] [illegible] qui docent decretum [illegible] defendunt tamen esse [illegible] futuri aut quid sine [illegible] [illegible] [illegible] Deum cognoscere futura in [illegible] [illegible] futura esse independenter ab [illegible] decreto [illegible] [illegible] independenter a decreto.

501

§. Pro quorum intelligentia nota quod alii praeter decreta
absoluta aut praeparationis dispositae concurrendum
cum voluntate creata, dant etiam in Deo decreta tracta-
tiva cum praevisione alterius actus voluntatis creata-
que cum ipsa malitia. In hoc conveniunt per Theologi
differunt tamen quoniam hi ponunt decreta cum
cum inducentia praedeterminationis, ac cum ea infallibilitatem
[illegible] illi vero ponunt concomitantia cum praevisione
voluntatis, sed quidem inducentia praevisionis tamen infalli-
bilitatem [illegible]. Similiter autem nullus admittunt
decreta ab intra efficacia quae [illegible] praeter [illegible] in libero
[illegible] ut conditionale futuro [illegible] per scientiam mediam.
[illegible] hoc admittimus

§ Cum admittimus decreta 502
cum indifferentis praeparationis dispositae. Deinde quantum
ad decreta tractata [illegible] cum illa [illegible]
cum [illegible] admittunt [illegible] [illegible] alii
quorum cum [illegible] indifferentia [illegible] [illegible]
[illegible] autem cum [illegible] admittunt [illegible]
de [illegible] indifferentia ne libertas [illegible]
ad [illegible] autem [illegible] admittunt decreta [illegible] indi-
fferentis praeparationis dispositae [illegible] per [illegible]
[illegible] tamen [illegible] [illegible] Cum [illegible]
bo futura libera in dependentia a decreto ut [illegible]

[illegible] ex [illegible] quo aucerunt [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] Ducem [illegible] cognoscat jura
ante decretum. [illegible]
[illegible]

503 [illegible] ita la ra arcerit Ducem cognoscere ea
jura ante se decretum in sua causa, vel post decretum
in [illegible] decreto se [illegible] ut [illegible]. Ita [illegible]
[illegible] in [illegible] 28 et [illegible]
ex eadem familia ac [illegible]
[illegible] 14 ario 13 [illegible]
[illegible] jura [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible] que [illegible] in [illegible]
[illegible] in qua [illegible] se debatura est. [illegible]
ut [illegible] exclusit et [illegible] decretum
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] 7

504 § 4 [illegible]
[illegible] jura et decretum [illegible]
[illegible] que [illegible] ad
[illegible] in [illegible]
[illegible] ita [illegible] Honet [illegible] 4 num.
33 [illegible] que [illegible]

eis 3 mensis octob 8 Status laboris Pnezor
64 Et quia novatae diginis M. Gonet tocursto
aferat pro hac missa ex nostris P. Enriquez
Granado et Mombria Curat donet praeex
cuny et pax defz. Pix excessu tua quia dithos
nros DD. admissere hoc decretu Quaris cumq
cogdi fuxa us ton notifidant ny seiqarj nosi
eiq ibra obbq bezite fubirorum eenaos nesi ante
cogdi illa: 2 quia illis imperent decretu efficax
in regulaby praerog noiq: Pix defz quia de
buinet adeze fuxe ey nros DD quis admisiunt
praedefiroq efficaq ad aliq bonos regulaboq issa
missa

§ 4 Dixing ia teniet ibra obbq bezite fuba 505
xozu eemoiq obbq cogdi cexbe fuxa ItaDi thn
eq eximioim opuq culij tibt de ivia cate 8
intq quoq hoc Quoriq diq exinoq yd qi cytxa
admisiunt praedefioq isia mia regulabqdo
cent pijibroq ee nefieryd noiq cogdi fuxa lib q
cognoscant inre ibrij. Alij bo nulij opniq atdni
uq ouq uq ae dant iniota bezite obbaribro
uq cogni. Difficultaq ibra ixcatij ingenij impar
DD. dibissit. fllip uq C camino Gabriele Cordoba
Gregorio Gratij dixerunt hoc fide tenedy

Caput 4um

Contra primam veritatem

506 Item movetur re tri Calariño in lib. disp. q. 8. 2a

2 dubio generalium disentis: quia cognoscere futura contingentia impossibile est viris. Illud primum sic tamen quia viri a viris; nã e cata rerum ubi erat bona cum las. 3do quia ob. Sol. hoc n. habent, gebrui in meia viri et caa Detraba adhuc sint altio cogni per quandam quami nesthog; 3 quia et u quo t. dum e cp. cari be n ut operante et ut poente operari l fonibus cap illa de videbuntur ad operare esse caanda: etc armiexuancly Dators bis l de re in uisfuenti ad caa ndg; l n operare esse: e sic nequit esse mire cog di operaog detrabe ut patet.

507 Solitur ergo 1. resolutio 3a sq

era ela n Dnae cogdi futura libera. Pro era e de re ontis fiery ad futura, bn futura et rao e obarita in desfuery abitug: nequit ea rao cogdi unu debere be per atio go & Debs in era ut speculo videri futura modo qd futura sint. 2a ego ut videri sunt in era gg debent mod futura. Illo sic atq n poss ee futura ante decretug ego n poss videri in era ante decretum: rur ut videant in era ta qug in speculo

eius debent esse determinate futura et si non determinate futura [illegible] videri in re[illegible]: nec vero determinate [illegible] videantur in eis videri [illegible]

§ 2 [illegible] ideae Dei [illegible] necessarie 508

ad explicandum quatenus Deus cognoscat futura [illegible] [illegible] intelligo [illegible] ideam Dei esse [illegible] cognitionem quae [illegible] intellectualis [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] quae futura [illegible] [illegible] quae Deus [illegible] [illegible] [illegible] aliqui ideas. Alii dicunt esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] repraesentative futura quae [illegible] futura [illegible] [illegible] ad [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videri futura in [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

§ [illegible] 509

ideae Dei [illegible] dependenter a decreto non [illegible] in [illegible]: [illegible] independenter a decreto [illegible] futura [illegible]. Patet [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] repraesentabile [illegible] [illegible] ad decretum

ex ss. futura: ergo reali in se. Et propterea eandem rationem [illegible]
runt pro illo signo existentiae improportionabilis minimum
quia adducendis: Secundo per rationem impossibilis in creando non
[illegible] quod non debet nisi quod creabile [illegible]; et per rationem [illegible]
quando producat quod producibile [illegible]

540 § Atque ex inde pen-
denter a decreto non rationes possibiles sunt futura; ergo independen-
ter a decreto crearet Deus ea ut possibilia futura
[illegible] non potuerunt creari ut ab aeterno futura. Independen-
ter a decreto auxiliante non rationes possibiles futura.
[illegible] independenter a decreto possibile existente
non [illegible]. Haec est communis doctrina quam omnes fide-
les tenent [illegible] ut sit [illegible] nobis exponere
quod admittimus [illegible] futura independenter a
divina voluntate. [illegible] quia
[illegible] quia independenter a decreto auxiliante [illegible] futura
possibilia non ab aeterno.

541 § Si [illegible] ideae crearent post decretum
aliquid quod ante non crearent [illegible] decreto [illegible]
[illegible] quod [illegible] mutatur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

mutatio quia hoc quod erat modo unus propterea aliud
ad hoc quod posset mutatio in obiecti obiecti ita ut altiori
modo evenit in ideis divinis

Caput 3

Secunda sententia partim admittens partim excludens

Quidam celebriores scholastici negare non audentes in altero 512
scholas in altero stare scientiam Deum comprehendere voluntatem
nostram cum omnibus ad operandum requisitis ex quo certo cognoscat
in quibus praedeterminata sit; nam illius cognitio in nostra voluntate
est propria et ratione imperfectae cognitionis non extendit
ad attingendum certo ibi voluntatis operationem. Sed hoc non
valet scientia Deum cognoscere illum nisi ad ...
remanet incertam et quasi dubiam quidem quae est
voluntatis. Hoc est magna imperfectio quae extenditur
ad eandem operationem ibi non quidem cognitionis
de nostra voluntate et non imperfectae cognitionis; Deo
vero cognoscit ac liberum in causa sua modo et in re
ibi sit hoc scientiam quo sine dubio conveniunt Molina
et Suarez secundum scientiam

Deum nec quae ante ... 513
innuunt Deum ex vi cause propriae libere cognoscere
quidem ibi futura sint. Item in causa propria
cognoscat eventus liberum fuisse. Ita explicata absolvendo
cognoscat eventus liberos futuros. Ita explicata absolvendo

le ex 8. 7 ta pte Ane 14 arto 13 Caa ptingens re

hebad opota et sic ptingens in fuiu n subdi· bditur

per extinc alsius cognicoi: Vnde quæiu qd cognos est

ifiu ptingente immu caa fartu n hebt de eo nisi

ii psiebuxate cognicoe Pluxa alia dedi arru 420 efiy

nequit cogni in caa nisi bu eaqdhet in illa defiy

liber n debet cedebrabu in caa: go nequit cogni

in illa bu quid ce debrabu. Alis sic tobu au lupro

tmu cae libere prout dicitu ab oppraase ibra Eis

dibers ad oppraase b n oppraase a in mte inaisfe

nti ad utau libet nequit cogni exto uru debrabes

514 § Reint n ce rexmone deaa

proma ut poente praee produere efiu pa qua pbint

anqbu fartu a decaa ut aplata e detbrata redeffis

E pta eadiu efiraa: hec aplao l fit trearbe abioro

caa l ab altio ibra gabe re hunte a bi bu pae illa

aplao fire produa abolunte libre au bu ptingens

libeuts a xa rduo cognit ebunbu fuiu in illa apa

pe ora: go ro Cognit in ina bonte n in caa, Vnde

illo libera debrao l ei bae ~~linaao~~ ao, l alsiud gex mu

batu produ libere abolunte in re ibra a qd

iu qb dra b nil produit ad re preuente: go nec reo

515 § Probo la pte minor: sic

ibra ao eaus lu liber bis, ut patet, eoquidu erratex

9mem eius terminum; ab ergo ... solus, non ... debet terminus ...
applicatione ergo non ... debet ... eius ... illorum; tum
hoc autem nulla est difficultas; quia iam in cognoscit
ut contingens et ut necessarium; ... est ...
et ... ... cognoscit, ... aliunde apparebit
ratio. Ubi tota difficultas debebit adaequari ...
ad quam independenter se habet causa. Si autem ...
... sit aliquid prius ... quae est ... ...
... ... contingens ... cognoscit ...
... quia ... ... ergo ...
... independenter ... ut ...

§ Si autem dicat quod 816

... ... libera absolute, et ab alio ...
se habet ... ; ... faceor quod voluntas ...
libera ab alio ad ... eius, ut ...
... sit, ... ad ...
... ... voluntas ... ...
... in ... ... contingens, et necessarium: ergo ...
... ad ... libera ... quia ... quae
... ... libera ... ...
... ... contingens ... libera; ...
... ... voluntas ergo

§ Obiicies ... 817

... ...

facte fuerint futurae praedixit propheticas illorum ex vi talium motionum non ex praevisione talium propheticae haec nunquam fuisset, et non esset: ergo non causat praevisionem et videre ipsum et sequentem futurum. — Probatur praevisio illa fuit in scientia media de illa prophetica conditionata futura praeconde praevisa per scientiam conditionatam. Ita quod tum unquam adiungant ad minimum voluntati adhuc omnia remanent intra materia ad rebus liberis intrinsece [illegible] tum non potest detrahere eorum praevisionem.

518

§ Obiicies 2 Deus comprehendit omnia ut in se habentia ex parte voluntatis: ergo cognoscunt eventus ad quae dicunt relationem. Habet scientia implicat et comprehendi eorum relationem, et cognoscit aliud — non ante non scientia. Ad probationem dico ad fut. pro [illegible] liberi intrinsece relationem et necessario ad [illegible] [illegible] et ad ad [illegible], eorum [illegible], quia aliud; hoc est ad ad [illegible] quia ad necessario [illegible]; et non dicit relationem intrinsece ad quodlibet, quia tum omnia una [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] l. [illegible] necessario [illegible]: ergo quia [illegible] [illegible] comprehendit requirit [illegible] cognoscit [illegible] praesentem [illegible] ad [illegible] [illegible], ut [illegible] requirit [illegible] voluntate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] flaut [illegible] [illegible] [illegible] num. 420

519

§ Obiicies 3 [illegible] [illegible] [illegible]

absq[ue] limitat[ion]e probabilissima scientia cognoscib[ile]
entis futuri ex comprehens[ion]e voluntatis ut obiecti ad omnia
entia: ergo Deus tamen certo illud cognoscit. Pro maiori declarat[ione]
nota certitudinem maiorem per hanc cognitionem. Deus itaque in eo quod
mens sua est aliqua spec[ies] sibi medium quo comprehendit
omnes circumstantias varias quae in ente in actu nata sunt; Et
de ...ione ... Non autem itaque in eo quod cognoscebat
res aliis, ac ... ita ut ... illas cognosceret, ...
cognosceret obiectum futurum habere determinatum esse in ... sua proxima
ut dicebat S. T.

Caput 4um

Decretum efficax concomitans non est medium ad futura contingentia

§ Suppono hic nihil me astruere quod decretum efficax per se
determinatum ... in 4 ... respectu cognoscere
... latere quod illud Deo dante agemus. Suppono quod ... de
... praedefinito aut regulato ... nostro per certo
cognoscit ... per ... praedefiniti ... contingentibus
... illis. Quo ... illud D. Hillarii ... de ...
... Deus facere decrevit in sua voluntate
cognoscit ... praedefinito haec ... ad praesentem
difficultatem enodandam. Primo quia ante actum ... ... per
... ut ... fieri per ... Secundo ...
... fieri ... quia non est ...

unite aut ele[c]tionem suae praedestinationis gratiam;
imo neque esse aliquam in malis:

528 § Si quaeras autem quomo-
do cum Deus illis qui decreverit ex vera voluntate a seipso
[illegible] independentem [illegible] ut non cogeret [illegible]
[illegible] Deus 3° [illegible]
[illegible] in aute [illegible] qui cum
[illegible] hoc facere [illegible] quos [illegible]
[illegible] loco [illegible] Deus [illegible] creare
in tempore ita tamen ut Deus non esset [illegible] creare
[illegible] ab aeterno decreverit illum eundem
cum [illegible] creare quod decrevit [illegible] tempore [illegible]
[illegible] in antecedenti debiamus creare que
[illegible] nullo habet [illegible] debiamus creare
[illegible] debiamus [illegible]
[illegible] Deus [illegible] creare [illegible] eandem debiamus
[illegible] decreverit aut [illegible] Deus [illegible]
[illegible] creare nec [illegible] creare [illegible]
Dei [illegible] voluntate
quam [illegible] de [illegible] Dei 3° [illegible]
quam [illegible] Deus ut eas
[illegible] Hec [illegible]
doctrina

522 § 2ª quae ex [illegible] est quod [illegible]

decretum erat extra legem frustrate. 2° quia liber
ly deberet. 3 quia in illo videtur ponere
negatio sic ergo ex vino ante exeptori decretum decer
nere qd non cognoscit esse execrabile, et sic non de
cretum decerneret qd non cognoscit ergo. Per mere
decerneret decretum ad quem execrabi voluntas in
tempore re ex nunc libere detrahebit et praeceptum
negro non cognoscit alio sunt ad quem voluntas
se libere detrahebit: ergo decernit quod non cognos
cit a Deo. Mar et explico Magister in no n 191
Ultra videtur evidens in hac doctrina quia scia
regulans decretum non est ... ut prius decretum sit
... sed ... sua non quam ...

§ Dicunt respice simpliciter 523

intelligentiae ut voluntas Divina consideret, et debet
in voluntate creata. 3° simplex intelligentia non cog
noscit nisi possibilia: ergo simplex intelligentia non propo
nit nisi possibiles voluntatis et possibiles determinationes
ad actum vel negationem actus. Dicit Magister in no n 193 no
sic et hec scientia non sufficit ad regulandum illud de
cretum, erat ergo extra. Per ... illud de
cretum valet determinare illam quem ad quam voluntas se
determinabit: et scientia proponens possibiles utrumque
etiam non proponit determinate unum prae altero: ergo illa

ria non convertitur quod voluntas vult

524 § Explebitur sic:
vo luntas vera nominari debet creata in eadem debitae
similitudine aut inde videtur requirit nomini aliquorum bonorum
veribus, tamen voluntas vera debebit creatam
absurdum aut esse non admittunt ne veritati
veritas generati; sed voluntas vera probari potest
quae electura est voluntas veritati nomini creat, et de
terminet, ex hoc sicut non requiritur ante decretum pro
bavit in voluntatem debitam, quod admittunt, ne
ratio magis alio nomine admittant. 3 si eam, et forte
visto concurrant in eandem debitam: quod sit probabi
in abstractione est. Et ait inde dicendum ex hac ratione
duos rationes in praesentia est, inde fluit eiusmodi
decretum sive ratio in opere, si vi debet voluntas
nata nolit, ut esse debitare ad probationem, quam debeat
decretum

Cap. 3

Libertatem lederet

525 § Ex 2 cate, sic disponitur hoc decretum est constans;
et non constans vera nominare aut non debita praecise
necessario comminans tamen aut voluntatem, aliter autem, ceu
teneret usque ad aut, ex tota voluntas sine decreto

crrct caa betatj illiy aug: go e ꝯcomsary bolunt
tis, e caalite ciy: Ideo nt atqui nequit ꝯco
mrary caalitq bolunti nisi dejtruat liberte
illiy: go quatj tiat ꝯcomrary ⊕ ze ba pzede
tiary pzobo minr Decretu illu iba ⊕ efi caro
ut in mutliy ꝯpobo n pit n ponr ayꝯ d ubpo
rat ay vnatj nequitur caalitas bolunti nre: go
vubo illo Decreto n pt n poni caa tobaj bolun
tij nre

§ Respondetur: illud decretu het cuate ꝯnoz 526
vz caalite bolunti nre; et hec cualij ꝯneo fun
dari nequit, nisi, l tuno, qd vz pzebia illo bo
luntas coopera tura, l tuno, qd l uy pz illud
decretu tariot, qd bolunta nra coopezetur
go illud decretu l mot pzeyciz coopezacony,
nre bolunti, l facit qd bolunta nra coope
ret. ly di nequit nisi admiat vera omia: go
dicinay e lz, ꝯ decretu illu ⊕ caa coope
racij nre bolunti: go ⊕ decretu pzedefracy
nra tofnaro

§ Sed ptobe decretu illo fat abstrro 527
efficai utin ꝯpoto illiy vole rit, qd n ponatur
go ꝯnectib cuatj vz aeeo et vz oib cuatj nequiti
ad ay; atq coopezao nra ⊕ cuatj nequiba attilly

aux: et nec bil' ego erat cum oppraeomnia. Ex hoc autem

requirit ima falsitas unum ex his tribus, vel quod causabit

in casu opratione voluntatis Dei, vel humanae quando dicunt,

vel quod illius rectitudinis operatione creare quaerendo

rectia mia fieri requiritur, vel quod illius faciat quando

liberalis cooperet vel sic decretum erit praedeterminans

528 praeterea addo quaecumque tibi de

cretis hoc debet praecursiae mere liberae cedanet.

Loquor de regulatione, quorum plurium ratione contra illius tertius

adhibiunt videt quod ipsos bene uti recta mia: sic

ergo argetor recta relatione illud decretum est hoc modo

tali ratione concursu praeviae volunti creare

illa debebit ad talem aut. illo sic in obboticis recte

includit concursum [illegible] cum concursum praedeterminans: ergo

in obbo illius recte includit concursum praedeterminans

atque aut prodire cum concursu incluso in obbo omni

modo: ergo prodire cum concursu praedeterminante

ergo tu ebadet lib. Haec recta ceteba, et ex decreto illius

constat tum extrinseca reprobatione illius recte modo; tum recta

quia implicat aut voluntis creatae sine concursu

Dei

529 Dux ego mia aqua cetera pendent concursus

ille dat volunti per illud decretum actum et efficacem

et per decretum actum et efficacem requiritur dari concursus

nisi praedeterminans: ergo concursus ille est praedeterminans
illam e certa in hac re inquam non arcebit ergo
per decretum innatum, et per determinationem
illius constat ex aperto facto, quia efficacia illius
decreti non consistit in praevisione concursus, sed inde
pendenter ab illo decreto: ergo consistet in causa
coincidentia utriusque voluntatis determinatae: tum
quod voluntas illa faciat, quod voluntas creata
cooperetur: ergo hoc ipsum est quod per illam prius cognoscere
videtur: ergo per illam praevidetur concursus ad quem coo
peratur creata voluntas libera a illa: ergo prae
videtur sub concursu praedeterminante.

§ Rursus [illegible] 530

praedefinitio efficax aut relata per scientiam mediam non laedit
libertatem, ita nec decretum efficax concomitans non laedit
[illegible] ex exemplo [illegible]; ideo vera praedefinitio
libertatem non laedit quia quamvis sit efficax,
at inde pendenter ab illo praevidentur omnia contingentia
indifferentia [illegible] modus est [illegible] independenter
a tali decreto efficaci non praevidentur; ipsum enim est
[illegible] ex [illegible] non necessario ad [illegible]: ergo nulla libertas
[illegible] praedefinitio vera non includit in obiecto scie
ntiae in quo includuntur voluntas vera et
concursus [illegible] ad [illegible] sub illo modo.

Deinde praedictio mea non immutat actum primum pro-
prium liberi arbitrii praebitum per, cum nunquam praedictio non
ponere obicem operationi, et ad summum concomitanter se habeat
comparatione actus secundi et adeoque sufficientis actum sub
quo tum praebitum fuit actum. Ideo hoc, tu de tuo decreto
etiam libertatem non tollet, at non erit compositum, et tale
quid ad actum praebitum.

531 Sed Ulteriorius mihi 175 vim tol-
lunt, ex quo omnibus liberum esse consistit in ratione arbitrii
tollibili, ut vincere etiam libertatem creatam, et si dicitur
tantum bonum potest detrahere actum voluntati, eodem pro-
rsus modo et detraheret creatam voluntatem non ab eterno
concurreret Deus. Ut solus mi sedat primum debe-
ri suae voluntati, aut causalem concursum actum
illa in qua sit voluntatem vim detrahere creatam. Ergo ...
ergo illa voluntas detrahat actum omnino, quod voluntas
mea non detraheret ab eterno: ergo detrahat actum quem non
detrahat voluntas creata. Patet sequela quia quod volu-
ntas illud debet si esset ab eterno non esse quod illud de-
bet: Illa sic et quem dixi sit compositum cum libertate
tedit libertatem meam, si detrahat actum, quem non detrahat
voluntas mea, ut sanctus Thomas dicit sibi, hoc est omnino fide
teneri: ergo etc.

532 Ergo ... liberum, et tamen libertatem ...

nō nesit ut detraō t'liberi sit detraō nra: ergo nra
voluntas nō reuiret detraendo a detraeta alicuius
ero vtr aūt tu opraris tenere nra virtute operabo ac meorū
raos nō nesit ut opraō t'opraris sit opraō nra illa
ut nos quia illa opraemur: ita tu intelligens tenere
nra intellectus nō nesit ut intellectio t'intelligentis sit
intellectio nra: ergo tu libertas tenere libertate nra nō nesit
ut nos detraeamus nos per detractionē t'liberi. Ratio a
priori quia quando tu tenuit tenerat nra libertas in
illa semper requirit. qd aūt libere egrediat detra
ab aliquibus liberū est, et ex ante exercitiis liberū, nra liberū;

§ Et quidē hec e eadē Rōa 533

aūt ratio quā ibi Mastrius late et bene prosequit
a nū 152 et precipue nū 156 cuius impugnationi
summa hec: quamvis causa sit libera inspiciendo
illā detractionē: voluntatē opositā recipere: ut per
illā suā detractionē prebeant voluntatē creatā aliud
inde habet aliquibus finalē libertatē, et sic libertas
nra exit depūro nō. Illa sic, et quamvis tūc que
libertas Dei tenerat nra libertate, in ipsa detraat
aūt, quia nō detraat voluntas nra, prebent nra
libertatē et tum excludit libertatē finalē aliquibus: ergo talis
extas exit depūro nō: ergo t'ratio Mastrii prodest
vi Dei l' ferri nō prodest

534 § Nec pro libertate: si impugno aliter solvo datam solutionem, eo quod talis voluntas sit tam libera, nequit determinare eam voluntatis nisi eo modo quo determinet a voluntate, nam sub illa conditione nisi praevideat voluntatem se determinaturam quo se determinaret; et hoc Deus non praevidet ante decretum, aliter admirenda esset scientia ... implet ... illa determinatio voluntatis divinae. Illam certe ... libertatem rationabilissimam; quod intelligo nequit sine illa praevisione; aliter determinaret eam eo modo quo voluntas se determinatura esset, etiam non videt voluntatem se determinaturam nec non illius determinationis. Ultra ... proponit scientiam mediam quam ... contradicit ... de praesentione nat

Caput 6

Non esset medium cognoscendi omnia futura

535 § Dices: in decreto illo in possibilitatis peccata futura: ubi nam Deus illa videt? ... decretum illud determinare debet peccatum ante quam Deus videat voluntatem esse possibilem peccaturam: et in illo decreto ... ambitiosius nequit peccatum. ... propositionem ... illud decretum Deus ... esse quod voluntas sub illa conditione se debet ad peccatum; et hoc ... voluntatem possibilem esse peccaturam: et ... nec ...

illum praevidérit tanquam futurum liberaeque voluntati
jam volita efficacis gratiae

§ Probat Alphonsus num. 536

496; quod in Deo [illegible] non [illegible] aut gratiae
esse ab aliquo decreto Dei quod illum velit gratiam quia
videlicet concursum et multa, ita quod vi illum
gratiae sit a decreto praemoventi: ideo gratiam
velit volitum a Deo = R. 2a aperte quia non indi-
cans gratiam esse a decreto et decretum esse necessarium utpote
causam sit in voluntate. Hoc quantum ad primum.
Quantum ad secundum, nullum ex his [illegible] ponit
necessitatem ad aut gratiae decretum Dei liberatum ad
aut gratiae ac necessarium ad illum et indifferentiam [illegible]
tractabile [illegible]. Est nostra indifferentia [illegible] de
rebus praeordinandis. Nulla ergo comparatio.

§ Recurrunt 537

praeveniens [illegible] ad [illegible] praemotionibus gratiae Dei
illo dicunt videri = 2a praemotio gratiae eludit,
decretis [illegible] impediendi mala, cum dandi
auxilium [illegible] ad opus. [illegible] decretum comparem
[illegible] ad [illegible] gratiae. Illo sic [illegible] in nullo
ex his [illegible] videri gratiam futuram. Ergo. [illegible]
quod [illegible]; quia [illegible] habet [illegible]
[illegible] gratiae futurae. De decreto praedeterminativo

ad male oprar' nisi mo dispo determina certitb;
quia deserebz concurrendi ad male operar' debebat
dere indifferenz; imo, ne Deo impuetz, z ne tolle
tas volatbz; nāaut (e indifferenz: ergo in illo ad opere
videbt operaz

538 §7a tri vuebitz arg sex; deseruz nō
impediendi malia no permittit ex re ey malia: ergo
in illo requirit praeordeni malia. Praeterea bons
ebit ey malia concere creatibz ut (e terbz neez ne
ce purae illaoz: ergo nō permittit. Praeterea hoc e quia eorabz
concupae illaoz ey aucarg determinatz volundz
adaz ledit liberte ad illud deu vitalz erat illaz
ce: ergo. praeterea mox voluntas ubi illa nisi ambi conce
ce purae illaoz nō (e prome poerz ad nō malia determin
eo re in quo nō (e prome poerz ad nō malia nō (e
prome poerz ad malia ergo illam extendit nō (e
prome poerz ad viale inea tale; d nō malia
bene (e inderendz; quia nō malia bene impos
bat erat illimere malias bena illaz cooz; talz
aut vitioria (e inderendz; conceoz bene (e creatz
et cz inea imbuia alz ergo.

539 §1 Non immoror
in referendis, ac refellendis solutioni 7a ideo unum
videbit de necessitate coez et consequentiz: ex mae, et

abbe immutabilitatis et inevitabilitatis; nempe ipso
fit, Deum esse distinctum; de ipse, et de solutione dictorum inde
[illegible], et dictabilitatem, per quam in Magistro exercendum
ad quodlibet de [illegible], aut quamlibet locum, aut [illegible]
meam libertatem reducit nostra libertas. Ego quidem cum
S. Thoma de gratia cata 3 cum [illegible] fateor quod non quod ipse
[illegible] [illegible] libertas nostra [illegible]
[illegible] fidei mysterium. — Imbecillitatem duo moneo
cum [illegible] [illegible] ignorare et ad respondendum
[illegible] [illegible] ne libertas tolleretur, non
quam admittere [illegible] aliquid [illegible] nec [illegible]
[illegible] cum [illegible] actus ut [illegible] 132

§ [illegible] 540

Calvinistas [illegible] libertatem nostram et [illegible]
[illegible], nil aliud [illegible] videbantur nisi quod ~~[illegible]~~
decreta, et gratia [illegible] antecedentia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] frustrare nequit
voluntas nostra, nec [illegible] — [illegible] in hoc
[illegible] [illegible]; et in eo, quod inde colligerent esse
libertatis nomine. [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hec ipso [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libertatem quam defendebant
heretici, Catholici [illegible] [illegible]. [illegible]

erit vera invenienda pro solutione quaesiti erit propter

re nota

Caput 7ᵐ

Argumenta Scotistarum solvuntur

541 Omisso autem infra solvendis quae in illa quaestione pro suo decreto afferunt. Arguunt 1° sic argumentum illas. Deus decrevit ab aeterno omnes quos in tempore liberos positurus est: ergo in decreto antecedenti liberas [illegible] ab aeterno: ergo in illo vidit omnes futuras [illegible] quo modo decreto indifferenti de decreto efficaci; ubi si quo decrevit omnes [illegible], aliquos vero modo praedestinationis regulatas scientia media ita media de decreto [illegible] antecedenti, scientia quia decretum [illegible] efficax est praedeterminans ut videbimus. Quid verba erit [illegible] scientia media de [illegible] eligenda a voluntate nostra; ut [illegible] [illegible].

542 [illegible] instas; [illegible] quod ad decretum praecedat scientia media erit scientia de futuro antequam ad decretum quod implicat — Non [illegible] [illegible] nullo [illegible] [illegible] nobis hoc absurdum obijciunt. Ubi [illegible] [illegible] in illo [illegible] [illegible] in scientia media addiscenda [illegible]. Non dubio [illegible]

alioquin docebo biʒ equi bocaribus demprendo:
Hec nia mia nec alia ba nia pt bidere au
fenu arch ad decrebus, uz decrebu bidibit in
di fheny uit unab, requisibis ex pte cae edinelus
uz in obbanile nee; ubi no lacoeepponemus

§ Arguit 543

2 ex Opio Dus sit bus eu continuus ola entia
creata quarribus agere pt quidquid pt agere eus
cai; Dsi go ex quo Dus libere ptinens ola libera
Ida pt que ribus bele oy efus quos pt agere in
bibenta uniy uz qz libere 2°. qua inter hoy exti
anat pas fio qd flung coinsidant in condus
dispnacy nulla precedente nia decrecoij in singulo
. go noblatis impasfio sit hoc credendu Dno
in decreoij libertatj creatae. Osro antis uy nd
nulli efuy incitedentus racy fre au in fuantis
us restire; quos Duy quarribus nd pt farere
no juxiz de bile efreai.

§ Rao dispesrini nij nunid 544

anu 532 quia efus prodiy in tibenta nre bo
luntij libere operantij debet ee nobij libery ac
subinde debet conredi dispnabe anobij; porro
debet conredrael ij cuit Dinu decrebu efficax
quaz bij boet Premisay ut pitat anu 526—

ti determinationes non autem illas existimata perfectio .....
administrum imperfectionis cadentibus. Quinde dateanti
non ideo quia sublatis imperfectionibus remaneret
perfectio determinationis, sed ne consideratio esset causa
bus. Quinde maneret determinatio divina absolute impe
ditiva, ne decreta destrueret libertatem ibi, quam
vult.

543 Atque ex. S. Adeo ex decreto in impediendo
materia peccati ut ponit in ea creata ex decreto
libertas, quia alio posito sequeret infallibiliter ma
teria peccati et ideo ex uno decreto prout ibi requi
ret infallibiliter materia peccaminosa. Et utrumque quod .....
libertatem tollit. Sed nisi illud decretum prout
concomitans auxilium cum prædefinitione in ipsa .....
..... ex decreto sub illa prædefinitione infallibiliter requi
ritur peccatum esse. Nec libertas illa infallibilis determinationi
requirit ex decreto nec ex auxilio, utrumque est determi
natum ad peccatum ..... peccatum; et requirit ex in
fallibilitate divina amplius; praeposita autem ..... et re
quirit arbitria determinationem voluntatis, et quidem impe
ditis absolute ibi; est voluntas se determinare
tenet ad oppositum, ut se ibi ponit oppositum praeposita
erat in ..... : quam omnia in ..... declara

60

Caput 8

Cognoscuntur in ipsa obiectiva beatitate ipsorum

§ Ante probaos [illegible] hic monendos 546
tota doctrina tradita [illegible] 306 [illegible]
[illegible] obiectiva creata [illegible] in
dependenter ab ipso Deo ut [illegible]
de [illegible] cognitio [illegible]
[illegible] ipso obiectiva creatura. [illegible]
hoc [illegible] in [illegible]
[illegible] an [illegible]
ab [illegible] beatitas [illegible]
[illegible] a Deo. [illegible]
cogni - Quod oportune docuit [illegible]
[illegible] 2

§ Probo [illegible] 547
[illegible] quod si [illegible]
ab [illegible]
[illegible] actu [illegible] in ipsa be
atitate [illegible]
[illegible] antequam [illegible]
[illegible] in ipsa beatitate [illegible]
[illegible] beatitate [illegible]
[illegible] in ipsa [illegible] evidenter

arg. ex Mommia de scia Dei 23

548 § Et bene addit P. quod

[illegible] apertissime dat hanc ra[illegible] ita parte [illegible]

[illegible] ubi inquirit Utrum scia Dei sit futurorum contin

gentium [illegible] ad [illegible] quod contingens

[illegible] considerari: uno modo in se [illegible]

[illegible] et sic [illegible] ut futurum, et ut [illegible]

[illegible] ad [illegible] contingens, et ut [illegible]

[illegible] certe cognosci

ut [illegible] reducere. Hac

[illegible] contingenti. Addit S. P. [illegible]

alio modo [illegible] considerari contingens, ut [illegible]

sic considerat, ut futurum, et ut contingens [illegible]

[illegible] ad unum, quia [illegible] contingens [illegible] ad opposita

[illegible] contingens [illegible] certe [illegible] cogni

oni.

549 § Ex hac doctrina [illegible] infert S. P. unde quod

[illegible] cognoscit [illegible] contingente [illegible]

[illegible] cognitionis. Ratio [illegible]

[illegible] quia [illegible] contingenti [illegible] ad opposita [illegible]

[illegible] certo cognoscit unum [illegible]

[illegible] cognitio [illegible]

[illegible] contingentis [illegible] ad cognitionem contin

gentis [illegible] acceptione [illegible]

autem cognoscit omnia contingentia in se prout sunt in rerum
natura (nisi quod non haberet rectitudinem cognitionis de il-
lis ut praeviderat) quod si omnia praesentia [illegible]
[illegible] Videlicet [illegible]
[illegible]

§ Ex quibus sic arguitur [illegible] Deus habet [illegible] 550
certa cognitio de futuris contingentibus nisi cognosceret
in se ipsis quatenus sunt [illegible] prout distinctum
ab esse quod habent in suis causis [illegible] habet cer-
tam cognitionem contingentium quod illa cognitio sit in se
ipsis quatenus [illegible] quod habent [illegible] praesentialiter
ab esse quod habent in suis causis at quod visum nunc est [illegible]
[illegible] ut [illegible] constat ergo [illegible]
[illegible] utraque [illegible] in D. T.

§ At quoniam 551
Auctor [illegible] videlicet difficultatem quae sibi obiici poterat
videlicet quomodo futura sunt ab aeterno, et tamen non sunt
ab aeterno futura in se ipsis. Ideo [illegible] praeoccupans
ait sic: Cognitio Dei mensuratur aeternitate unde
omnia quae sunt in tempore sunt Deo ab aeterno praesentia
non solum ea ratione qua habet rationes rerum quas habet in se
praesentes, ut quidam dicunt, sed quia eius intuitus
fertur ab aeterno supra omnia prout sunt in sua praesentia-
litate: et subdunt [illegible] per [illegible] praesentialiter

ultimo in fieri contingentia, eorum comparata

552 § Quibus addi potest

non cognoscere necessario futura in tempore, in quo fiunt,
sed praeterea etiam in suis obiectis; quia est ipsa illa contingentia
mutat. Et ideo solus Deus est certus illorum cognitor eo quod
quae existat in suo et proprio in tempore. Sicut ille
qui vadit per viam non videt illos qui post eum veniunt,
videt vero illos qui ab aliqua altitudine totam viam intuetur
sed videt omnes transeuntes per viam. Ex quo videtur quod
non invenit aliud medium ad quod in Deo certam
futurorum cognitionem nisi quod ab aeterno existentibus omni-
bus futuris, se extendit ad hoc usque medium temporis
in quo ponuntur futura in se ipsis; et hoc medium idem
est, quo cognosceret illa in se ipsis, cum eorum possibi-
litas a se in decreto, tunc sufficeret quod Deus cognosceret
attingeret ipsum decretum, ut videt evidens ergo.

553 § Ista

solutio maxime videtur tepida [illegible] [illegible]. Et verum
ab aliquibus quae ratione tenet, exhibet dicit in numero 151. [illegible]
Deus [illegible] hic recurrere ad existentiam praesentiae, non
ad decretum, quia non debet recurrere ad [illegible] dependentem
praescientia [illegible] tamen quidem, videtur deesse solutio quaerendi
tamen; quia si non invenimus nisi quod Deus aliquod non
[illegible] in suis immagine causalem remitte de decreto, ut [illegible]

cogdi fuere, Imo nec sensibile insinuare potuit quia quibus dicitur [illegible] de decreto agat, nec liberum hm het de decreto ubi nisi cogdi fuere. 2a [illegible] eique, nisi, nec meminisse decreti [illegible] illud [illegible] excelu dit arae [illegible] cogdi extingere: ergo Xa [illegible] to illa cognit in re ibus. [illegible] qd i[illegible] het in au

§ [illegible] Xa [illegible] statuz heri nequit [illegible] cog nisi [illegible] nisi cognoscantur in re ibus [illegible] e qd [illegible] het in au in sua [illegible] [illegible] quibus cog noscunt in decreto. nec cognoscunt in decreto [illegible] e qd [illegible] het in au in sua [illegible]: ergo qua [illegible] cognoscunt in decreto nequit heri de illis [illegible] ta cog nisi Xa [illegible] Xa [illegible] heri nequit [illegible] illorum cog nisi nisi cognoscant. [illegible] illorum [illegible] ad unum; ubi Xa [illegible] nullum [illegible] illorum [illegible] ad unum nisi illorum in re ibus [illegible] e qd [illegible] het in au in sua [illegible]: ergo nisi cog noscant [illegible] hoc e. heri nequit [illegible] illorum cog nisio. [illegible] videntur expresse in [illegible]

§ 7a (0 3: Xa [illegible]

[illegible] arto 6 [illegible] ubi [illegible] de decreto [illegible] in numeris [illegible] locis [illegible] 419 ae [illegible] in [illegible] 38 [illegible] arto 4: cogta volunt

vel quibus cum eis causis ad actum voluntatis concurrentibus non posset certitudinaliter

bus cognoscere, an illa producta sint, cum atque decre-

tum (vel una ex causis) ad actum voluntatis concurrentibus

et quidem tantum esse praecipuam quia fuit decretum causarum

nemo ac D. T. loqui de proximis. 2a (vel tunc Augustinum

mihi, et proxime accipit cum voluntate creata actum: ergo

Augustinus (vel causa proxima actus: ergo proximius adhuc vel decretum

esse applicatio Dei ad actum.

556

[illegible] 2a. Dicit decretum causa

remota: Respondeo, vel causa remota necessaria, vel contingens.

Si contingens, illa non potest certo videri eventum futurum.

Certa enim esse contra quae in causa contingenti in operando non habet effectum determinatum. Si vero vel causa remota

necessaria 2a: ergo effectus nequit esse contingens. Et ratio quia

relinquit etiam illam, vel ergo D. T. dicto acto 3a.

eventum praescientia Dei non tollere contingentiam ...

quia vel causa remota quae sit necessaria sit angustiat D. T.

ad non D. hac nisi vel videbit necessitatem causae

remotae non tollere contingentiam eventum) existentia contingens

sit falsa cum actum effectus causa remota necessaria, et sequeretur

effectum contingentem: ergo vera D. T. si decretum, vel causa necessaria

quae sit remota tollit contingentiam actus. Si autem vel causa

remota contingens non subsit adaequatam cognitionem effe-

ctus

[illegible] ne [illegible] alias Generalis [illegible] 557
[illegible] ex Superiore [illegible] durante [illegible]
[illegible] menstruaxi Constitutione; at [illegible] in [illegible]
[illegible] hab absolute [illegible]
[illegible] ad Constitutione [illegible] ad decretum [illegible]
[illegible] ad [illegible] 19. Congregatio solum pro loco [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad Constitutione [illegible] decretum quia de
[illegible] Constitutionibus [illegible] aut quia
decretum [illegible] Constitutionibus [illegible] 2 quia
[illegible] 12 anno [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] Constitutione [illegible]
[illegible] ordinis [illegible]
[illegible] [illegible] quis a [illegible]
[illegible] Constitutione [illegible]. Ad quod [illegible]
[illegible] hoc decretum

Caput 07

[illegible] Tomas [illegible] a Magistro Genet

[illegible] non benit

[illegible] Genet anno [illegible] 146 [illegible] 558
[illegible] adventum [illegible]
[illegible] Constitutionibus [illegible] dubitat; [illegible] decretum;

hoc apparet quia in lib. ... 38 ... Deus

ab æterno ... vidit ... et ... proprie

... erat futura, et ... intuebatur, atque ... Deus

futurum ex decreto ... vidit decretum = ... debe

bat ... quod Deus videns ab æterno decretum in decreto

vidit certo futurum ... hoc

de ... contingentia ... indifferentia ... libertatis

... in ... actionum.

559 ... summo ... ibidem ...

... contingentia ... et ...

... in ... cognitionem ... et ...

... in ... habent ... et ...

... quod ... in ... certitudine ... cognoscuntur

Hæc ... in ... loco ... allegato ... repe

tit eadem ... verba supra allegata: ... Deus in

tuetur ab æterno unumquodque contingens ...

... (... cognoscuntur ut

... ibi ...) et ... in ... et ...

... quia cum Deus ... æternus ... quod

cognitio ... æternum ... et ...

in ... certo cognitum contingentia: ergo nec in de

creto ... quod ... cognoscuntur certo ...

... et ... ergo in ... obla

tionem. ... hoc probatur ... ante ...

licite cum tempora ergo remisit dicetur admi-
nistrationem, et sic perpetuo illud remisit; nec impedimentum
eius [illegible]

§ Pax [illegible] quia in dictis quatuor [illegible] debe- 560
ri [illegible] Deus scit [illegible] in quantum [illegible]
[illegible] ergo scit contingentia [illegible]
[illegible] Deus scit [illegible] contingentium [illegible]
[illegible] quia [illegible] ergo scit contingentia [illegible]
[illegible] ad [illegible] in [illegible] 38 [illegible]
[illegible] Satis [illegible] haec [illegible]
[illegible] quia in [illegible] in praedicto [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] nec [illegible] profecto

§ [illegible] ergo [illegible] 561
[illegible] quod Deus scit contingentia in quantum [illegible]
[illegible] in quantum [illegible] in [illegible]
[illegible] ut in [illegible]
[illegible] ut in [illegible] in [illegible]
[illegible] Deus [illegible] contingen-
tia ut semper [illegible]
[illegible] contingentia quia [illegible]
[illegible] seu [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] illud in tempore [illegible]

stringens - reddit eadem difficultates quas resolvit S. T.

Dicens quod de sacra scriptura videt illam lumen ex parte

gloriae quod in beatis habetur.

562 — — — — — — — — — — — — quod Tertia erat altera in lib.

3 contra Gentiles cap. 59 S. T. dicit Deus esse in eis volunta

tem ut ipsum cognoscant intelligere et velle cognos

cere eas cogitationes et voluntates nostras - dicit eodem modo

S. T. loquitur de Christo intelligere et velle cognoscat in ea

mente: ut scirent precise gentes causae quae in libro

loco S. T. lib. 3 contra gentes cap. 59 nempe Visio Dei

Deum cognoscit sub eius ratione ad quam omnia talis exten

dit; extendit autem se ad omnia sive, et voluntatis cognoscit

S. T. ipse Deus cogitationes et affectiones mentis: Ergo ex

S. T. visio contingens et realitas ibi fiunt

et virtutes.

563 quod Ergo S. T. videtur quia finis de quaestione

S. T. cap. 10 dicit Deus destinavit eam praescivit quae

fuerunt ibi facturi: ergo in decreto praescivit. Item 26

3 contra Faustum c. ideo nequaquam quod haec de hac re vo

luntas Dei, me latet; illud tamen me non latet, sine

dubio fuisse in hoc voluntatem Dei habet. Et plura ibi

exempla S. T. affirmat - ad quae omnia dicit loqui de

ibi etenim quae Deus revelat mihi cognoscere

operaturus est; de his quoque decreto ante debuisset ad

usus; quia X.º Dist. 2 de veritate actu ... dicunt praedestinati ea, quae fiunt a Deo ut videtur verit. veritatis quae a nra libera voluntate fiunt nisi si ad nnam voluntatem pertinet praebitorem illorum aut perfla centem in bonis, vel concurrente in malis, aut eorum voluntate ut in actu creante X.º super dic.

Caput 10

Ratio a priori pro nostra sententia

Istud est: futura contingentia habent in se determinatam veritatem §64 pro nunc temporis distincta: ergo ab aeterno cognoscuntur a Deo in illa veritate nunc esse quam habebunt in tempore suo. Prob. cons. certum quia pro nunc temporis distincta habent jam nunc esse praecognitum determinatum [illegible] actus existentiae: ergo jam habent determinatam veritatem. Ergo autem futura quae jam habent illam determinatam veritatem cognoscuntur a Deo in illa obiectiva veritate atque illa illa cognitio [illegible] in illis et ab aeterno: ergo ab aeterno cognoscuntur a Deo in illa veritate quam in tempore habent ...

Ex [illegible] ab aeterno videt in se ipso [illegible] §65 amoris [illegible] ab aeterno [illegible] caritatis actus amoris in tempore existente: ergo ab aeterno videt amores futuros in obiectiva ipsorum veritate [illegible] vitatur

[illegible] quia [illegible] amare fuit [illegible] ab aeterno

[illegible] ergo potest ex nunc amare [illegible] per amorem

[illegible] ab aeterno et in tempore [illegible] amorem [illegible]

[illegible] ab aeterno [illegible] amorem [illegible] ab aeterno [illegible]

in tempore: ergo ab aeterno [illegible] amorem [illegible]

[illegible] in [illegible] futurae

566

[illegible]: [illegible] in tempore [illegible] ad [illegible] requisita [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible]

[illegible] ab aeterno in [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 306 [illegible]

[illegible]

567

[illegible]

[illegible] ad decretum [illegible]

[illegible] in [illegible] decreta [illegible]

[illegible] decreto efficaci [illegible]

[illegible] ut [illegible]

quia decretum hoc [illegible]

esse. Si [illegible] 2a le non intellectioni decreto efficaci ante-
nec praemianti, dabile intelligitur amor debi-
te finis, quod non dependent ab illo decreto
amor in re ipso. Prior [illegible] intellectioni illo
decreto dabile intelligitur voluntas requisita
ad amorem, quod in toto illo signo [illegible] aut
praemittit amorem, aut non amorem, quod [illegible]
[illegible] videt Deus, quod [illegible] videt [illegible]
[illegible] finis amorem, aut debitae in finis amorem
absque [illegible] quod [illegible] independentem ab
[illegible] illo videt finis [illegible].

[illegible] quaestio 568

Deus decretum [illegible], finis [illegible]
[illegible] decretum [illegible] independentem [illegible]
[illegible] cognitionem [illegible]
[illegible] decretum [illegible]
[illegible] finis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Disputatio 3

An species de iure independenter ab actu decreti conveniat materiae detractae veritatis aut falsitatis

Caput 1

569 Tempore Antiquorum Doctorum resolvebatur quaestio et difficultas in eo an materia detracta falsitatis aut veritatis conveniat hoc est species in [illegible] illa materia quae detracta nobis [illegible] et hic [illegible] de praesenti [illegible] [illegible] detractae aut detractae [illegible] quae nobis [illegible] quod [illegible] illi [illegible]. Quaestio 2 [illegible] difficultas de disjuncto ex utraque contradictoria [illegible] [illegible] species [illegible] in [illegible] detracta [illegible] veritatis aut falsitatis de disjuncto [illegible] [illegible] aut [illegible] detractae [illegible] aut detractae [illegible] [illegible] hoc disjunctum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex illis [illegible] [illegible] [illegible] detractae [illegible] aut detractae [illegible] hoc [illegible] materia illi [illegible] veritatis, sive [illegible] [illegible], sive [illegible]

570 Quaestio

3 [illegible] detractae [illegible] de futuro hic materia detracta veritatis aut detractae falsitatis [illegible] quae

hoc probabatur [illegible] textu, ita ut ipso [illegible]
[illegible] tribuit in suo actu [illegible] libertate [illegible]
quod [illegible] quia ex libertate [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] quia [illegible] ex [illegible]
[illegible] quia [illegible]
ut [illegible] tempore sequenti; hoc [illegible]
[illegible]
conformatur [illegible] in suo actu. Negatur quia [illegible]
[illegible] libertate [illegible]

[illegible] quae [illegible] 571
[illegible] reputatur [illegible]
[illegible] Nec [illegible]
[illegible] Catholici [illegible] nulla de
[illegible] de puro [illegible] libertate [illegible]
[illegible] indifferentia [illegible] Non [illegible] ex
[illegible] quia [illegible] 27
de [illegible]
[illegible]
[illegible] nulla [illegible] libertate [illegible] quia [illegible]
[illegible]
[illegible] libertate [illegible] una [illegible]
[illegible] libertate [illegible] libertate [illegible]
[illegible] videt

572 Etiam ex ea data distinctione an dicta hac errabe
rint. Haec dubitandi ratio sumitur ex eius loci singularis
expositione. Igitur de interpretatione textus 8 art. In
iis igitur quae sunt, et fuerunt necesse est affirmationem, et
negationem veram, vel falsam esse. In singularibus autem et
futuris non similiter se res habet. Expositionem videtur tra
dere ratione Pererius generationis dicens: Si res alba nunc
bis erat dicere verum quoniam erit albus: quare
semper verum fuit dicere quodlibet eorum quae fac
ta sunt, quoniam est, vel erit. Plura alia pro utraque
parte ex pendit D. Thomas lib. 23 de scientia [illegible]
multa clare patent. [illegible] textus continue, etiam benigne
acceptus sententiam aliquorum neque explicationem expositionem
in ipsa D. Bonaventura, Gregorius D. Tho.
Bar. Conimbricensium et aliorum apud istos Thomistas
573 Textus excusat D. Thomas lo
cis citatis. Igitur Boetius explicat sic. Verum sta
bis dicit in his quidem tota parte dicta unam partem ha
bere, alteram falsam, et non ut aliquibus dicebat, atque verum
habere quidem ex necessitate veram, aliam vero ex necessitate
falsam. Idem dat D. Thomas lect. 13 ad praedictum cap. 8 ordi
nario 2. Thomistae ergo textus haec fatentur: quaelibet earum sit
quod una ex illis sit determinate vera, et alia determinate
falsa, nulla tamen in parte est vera ex necessitate

actui, et alia, et sic necessario contingenter futura sunt
sic ee aut non ee rei. Atqui q. exponere debeo sic: quoq.
bis una sit libertate bas. et altera flia: at si dilibi
davimus illas, et loquamur de una proxima vel de
assumendo proximos non dicere hanc cabis et
nabis flas

Quaeres q. illi tenet ex gl. hoc in bene 574
moneri hanc difficultatem ee. An futuris o libertate
contingens sit dependens aut independens ab Ano
decreto? Rogo quid est dis flexet tenet difficul
te sic proposita? Ost mo maior qd. ex dixit
et fabit ut anno 500 ostendi: sicuti nullus fu
sus libertate tale accommodent pro signo necessario
rea independenter ab Ano decreto ut eam loqui
to ex tabe ea. Ex hanc d. q.a temeritas impossibilia
ait Ill.a titus dis l. n. 21. Ridicanh pro sit bo
O oppynito d. cate tomus 5 ultg. 8 D at qu. tibi
dicis rigitate p. casus q. futura dis 65 ny te suos
mus decretum hoc voluntatis Dei hanc quod. ea
faciis ee, quae ny sit fuvo. Nisi indicet tenet qd
nare mus decretum praedeterminabus proud scivisti indi
ant Deo inte et le nare ex decreto

q. Jgi b. ny Deme 575
anus omnis ui dispensabilis et an opp. de fuso hearit.

decreta scilicet libera aut decreta factiva independen-
denter ab aliquo de praesenti existenti, vel de eventu
futuro. Ille ipse ista Antiquus probabit [illegible] ut
ostendatur [illegible] loquatur sic: [illegible]
[illegible] decreta [illegible] vel [illegible]
[illegible] an [illegible]
[illegible] Si [illegible] aut [illegible]
dicatur quod decreta libera Dei de futuro requirunt aliquid
de praesenti vel de futuro et quidem 1a vice ante
2a quodam [illegible] 3o [illegible] vel de futuro

576 § [illegible]

[illegible] ad signum rationis quia in illo signo, ut
nec ponitur nec excluditur decretum liberum Dei [illegible]
[illegible] ad utrumque [illegible] ab illo ita nec poni-
tur futurum nec non futurum [illegible] quia indifferens
ad utrumque [illegible] contingens in quo
non decreta [illegible] non eo quod [illegible]
[illegible] aut [illegible] operatur [illegible] et hoc de-
creta non antecedunt, [illegible] vel de eventu futuro. Alia
non decreta [illegible] liberos [illegible]
[illegible] et haec non ab [illegible] indif-
ferentia ad utrumque ne [illegible] libertas. In hoc signo
[illegible] intelliguntur praedicta decreta indifferentia,
et antequam intelligatur decretum aliquod efficax

rogatur an [propter] defunctione tenant debitores beneficiis aut habitis?

§ Dicendum est decretum episcoporum praedictorum [illegible] 577
[illegible] suum et beneficiis [illegible] [praeposit]i de suo [illegible]
dependentis, ac illi [illegible] nec ea debitate [illegible] necnon
[illegible]: hinc significabat doctrina illa quod [illegible]
[illegible] decretum e [illegible]. Ita [illegible]
sequitur Gonet [illegible] 4 [illegible] 104. His accedunt, [illegible]
illos [illegible] pro [illegible] suis ac beneficiis [praeposit]i de
suo decreta episcoporum [illegible] a [illegible] inde
[illegible] ac [illegible] praedictorum ut probavimus
522. — Et [illegible] paucorum [illegible] ex [illegible]
[illegible] suis ac [illegible] beneficiis [praeposit]i de suo ponunt in [illegible]
[illegible] quorum [illegible] et [illegible] anno 426. [illegible]
[illegible] debitate [illegible] et debitate [illegible] independentis
a [illegible] de [illegible] pro [illegible] suo [illegible] in
[illegible] [illegible] Conc. [illegible] 3 lib 4 cap 2

§ [illegible] [illegible] [illegible] 2 578

[illegible] debitate [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] decreta hoc
[illegible] [illegible] [illegible] fateor: at
[illegible] [illegible] omnia decreta antecedentia
[illegible] omnia quae [illegible] [illegible] fuere
[illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible] fuere

[illegible] fundata in [illegible] fuxaque [illegible]
[illegible] quae illis [illegible] eabe [illegible]
[illegible] de [illegible]

579

§ 7a [illegible]

nil mo [illegible] obita anno 522 [illegible]
[illegible] 7a [illegible] obiit [illegible]
anno 426 [illegible] independens [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Caput 2um

Habent [illegible] naturam [illegible] aut [illegible]
in [illegible]

580 [illegible]
[illegible] anno 419 [illegible]
[illegible] anno 546 [illegible]
[illegible]
[illegible]

et terminus obba illarum et indifferenter fra uno

quaero uno convertibili ut apparet dict hic

in respectivis in quae in terminis determinat

in eius causa quaero uno in determinat et in terminis

determinatis quod in in terminis in in terminis determinatis

in una praedicabilia: ergo terminus determinata illarum

et indifferenter aquaero ant in uno in terminis

§ Ultimo sic arguitur 584

quaero uno in requisitis indifferenter ex parte aut

ad oppositum in toto in reali ex termino; quaerit

determinate quaerat determinate in quaerat: ergo opposita

quae non praedicabilia prolata hodie determinate

determinate ista: ergo opposita hodie prolata et ergo de

futuro ergo pro de futuro determinate determinate indif

ferenter a quaero ant de praesenti uno convertibili

tu futuro. Hoc arguitur in re; demonstratio da

dicat in uno subalterna et ultima vera parte et

tanquam bene determinate extra ab eo quod est de

bet esse: si ergo determinate quaerat hodie erit

determinate quia determinate quaerat uno obba ut

universaliter terminis in determinate in quaerat de de

terminate ista quaestio

§ Ad ergo arguitur: determinato 582

in reali debet esse in ex terminis determinatis

Ind peccare; atq existere peccans et Debeate peata, exo
sistere nd peatus et debeate nd peccare ergo, quia sic potius
indebeo insisti reati exaptivo, l debeate peati, l de
beate nd peati. Sit ergo in dubio qd bonu sit illud insistans
reale pt partiri in plura signa ne, aut raori, sin
uno signo ne solu intelligitur raa indifferens pre
esse ad utruq; hoc et adhuc nd explanu debeanus
adsumu: unde pro illo signo rae abuc n intelligit
debeate peccare aut debeate nd peccare, et sic intelligi
t indiffea necessitas ad utruq. Sit argoq n nu
nd potest intelligi de illo signo ne qd debebo insisti rea
li in quo inpfatiis debet ee aut peccare aut nd pe
ccare: et necessiu et illud nisi quodlibet est, l non
ee intelligitur nec ee nec nd ee

583 Quo eode argo quti
t DS t adlocu Phi istabit: necesse est de uno quo
q qd sit, l nd sit et qd futuru, aut nd: et hoc sub
disjunctione hec necessitas fundat sub hoc qsio
qd inde et qtaria ee nd ba, l fla; unde inte est
nec ee nec ee nec non ee: ergo necesse, l ee, l nd ee. Non
tn si distinis ab aliu accipiat, necesse est illud ee
abte. Ubi bidem idem argu nu in nra pone Ob
serba qd nos in DS t nosimus aliqd ex illis de
bere dari; at si accipiat unu debeate pre alio

n(on) te necesse esse dari, q(uo)d s(ecundu)m ex eo, q(uo)d alterum

n(on) deb(e)t, ut patet ex ultimis textibus D. T.

§. Deinde 584

ne tu capiaris illo textu debeat, quo capi videntur

p(rim)a; nota q(uo)d dum dicimus, debeat fieri, debeat

non fieri, ly debeat n(on) significat debitum a parte rei, ad

aut ex te cum debitum ponat unum debitum, hoc

q(uo)d solveret debitum, et contingens illius d(e)b(e)t ly debea

t, sed significat debitum addere, fundatum in verbo

et, ac proinde debitum sequentis. Hic dicimus, q(uo)d

illud debitum postquam debet necessario poni necessitate an

te, potuit non poni oppositum, sed non videbit necessitate

videbit ex eo q(uo)d alterum n(on) ponat. Ratio apparentiae

quia ly debeat n(on) significat q(uo)d res illa debet unum

sibi deb(e)t necessario, sibi deb(e)t contingenter, sibi n(on) deb(e)t

tum nobis, sibi manifestum. Et ubi ultima addet textus

Tertio D. dicto est, l. num. 6.

§. Ultima Ponet nec num. 120 585

solita moderatione, dicit hec narratio esse tali

de frigida, ieiuna, infirma, ac imbecilla, et

calida, cum sequentes audiremus. Patet tamen q(uo)d propter

omnia alia decreta ipsius illud non esse quidem

n(on) ipsum per illa q(ua)e prior Deus n(on) respicit, alio quid, debet

futuritionem, aut n(on) futuritionem; et ipse vocem, h(ab)eat probata

a ritaro n̄ el oppo quia profitentur illas nisi 2 eis publ. dere

Sed 2° te quia argta nra n̄ produnt de rigno nesso rum

debito insti ecati ut supe monuimus; n̄ 2 tendi mus qd

pro rigno nesso rum iam intelligat debiate futurum prae n̄

futur atque pro boto insti ecati st oppo, et ideo 2 a

q deinde publ. illum aliquid de futuro : ego pro boto insti ecati

aliqua ex illis cl debiate ba, et alia debiate fla

586 § Post larvdata, et apreata

tam ea solutione exhibet alia tenet dicens, qd ex illis

una cl debiate ba, et alia fla in boto insti ecati

n̄ aut pro rigno nec seu pro rigno cae et instat

in oppo de praesenti ite q n 2 dise voluntas amat; vo

luntas n̄ amat, et tum qua bis una debiate ba, et al

ia debiate fla pro boto insti ecati, n̄ sic pro

rigno ne, i ergo adeu voluntas e vndi fuens ad

utrum q. Si sic intelligerent argta nra apreatio tl

libere cl desiunes, l argta desina

587 § Preoccupata cl ro

tuo argum 584 quia nobis sufficit qd pro boto insti ecati

sit una debiate ba, et alia debiate fla, quae bis sit

sit pro rigno ne, seu pro rigno cae. Id sic opte

ndo independenter abeo, qd 1 cae debiato ad unum

cl debiate ba aliqua ex illis indiens; : pro boto insti ecati

bi: ego quia pro boto insti ecati dat l debiate praecam

l debitate in peccatum: Illo nunc: ergo pro pro tempore an
bi conventiarum quod peccatum erit et debitate [illegible]
tate fla. Per primo, illa pro aut debitate [illegible]
aut debitate deformat a suo obiecto, quod conveniat
fuisse pro toto instanti reali sequenti; non conveniat
illud fuisse pro signo tali, et pro toto instanti; ut ibi
dicitur videtur: ergo

[illegible] pro toto instanti reali in infalibili 588

[illegible] ex [illegible] etiam [illegible] : dicimus ergo
quod ponitur peccatum. Illo nunc: ergo pro tempore [illegible]
[illegible] dabit peccatum et debitate [illegible]: Per primo debita
te [illegible] a suo obiecto: ergo. Per [illegible] suum obiectum et pec
catum existens pro toto instanti sequenti; [illegible] pro instanti
[illegible] peccatum existit pro instanti [illegible]: ergo debitate [illegible]
a suo obiecto. [illegible] pro [illegible] signo
[illegible] a suo obiecto; [illegible] autem [illegible]
in [illegible] omnia tempora, [illegible] videtur peccatum
existens pro instanti [illegible] ergo et videtur [illegible] illa [illegible]
[illegible] a suo obiecto: ergo videtur illa [illegible] debitate [illegible]

[illegible] adhuc non [illegible] 589

peccatum [illegible] existens pro instanti sequenti: ergo adhuc non [illegible]
ta. Deinde neque datur in peccatum: ergo nec adhuc
le fla. [illegible] ut pro [illegible] sit [illegible] quod [illegible]
obiectum sit [illegible] existens, [illegible] adhuc non coexistens

ergo quamvis non coexistat propositio, de cuius obiecto proferatur vera
[illegible] propositio de futuro non enuntiat quod cuius obiectum iam exi-
stit, immo enuntiat quod non existit iam, et existet
postea, et ut sit vera propositio enuntians, non quod cuius ob-
iectum iam existit, et eo, quod existet non requiritur quod cuius ob-
iectum iam existat, ut videtur evidens, immo si existeret
iam, cessaret veritas de futuro et inciperet veritas
de praesenti, ergo etc.

590 Dices 2° hanc propositionem primam probabit
non esse determinate veram, quia veritas datur pro instanti [illegible]
obiectum, ut ponit non dari instantis instanti [illegible], et dete-
rminate quibus vocantur, absolute esse determinate veram, et absolute
esse necessario veram, contra non esse necessario veram, quia ita
contrariatur cum obiecto ut ponit contrarium. Ut non [illegible] quod
non determinate vera. Ideo sic ostendo propositionem esse determinate
veram: propositio revera contraria cum obiecto, quamvis absolute
non contrarium, atque illa propositio revera contrariatur cum obiecto quam-
vis possit absolute non contrarium: ergo determinate vera quamvis ab-
solute possit esse falsa. Maior revera probat et ostenditur
in hac propositione [illegible]. Relege num. 584

591 Quaeres
in propositione de praesenti positum num. 586 sic arguebar: quam-
vis non pro signo, et pro toto instanti reali una
existimetur determinate vera, et alia determinate falsa, neutra

detrahenda sunt ... ex his defuncto
voluntas amabit voluntas non amabit [illegible]
... ta ... alia debiate ... in toto ...
quia ... in ... ne ... ut ... nec
... detrahenda sunt ... necessario
et quibus continguntur. ... ipsa ... tunc ...
de ... defuncto in toto ... rectis ...
... debitam ... ne ... nul
tale ut ... ostendit.

592

... videtur ... ex ... ad
requirit ... debeat ... detrahe ... malis
... ex his ... requirit hoc ... bona
... in individuo
... qua ... causa ...
... ex
in ... ut
... non ... ex ...
... de ... ale
... fuit
... non fuit in ... defuncto ...
... detrahenti ...

593

... Multa ...
... ut ... aptat
... detrahe ... debeat
illud ... facilite ... nec

tiōis ̄ditiōis, nec non ex illa confessimus quod circa de
tractate cuncta quae alia: i detractate, et quod alioquae
ex illis debiratae, ubi contradictionis aucta facta
proquoniam intelligenda et ablatae equivocationes bo
emus unum ex opposito [illegible] [illegible] summa ipsa
[illegible] nota

594 § Sic igitur arguitur, ut absurda sit
detractate, et detractate falsa, quod debitae contractae
aut distructis oblato; atque ex hoc contradictionis contradictoriis
requiritur quod debitae contractae, aut detractate distructae
ab oblato; ex ex hoc contradictio requiritur quod detractate
aut debitae falsa. Illa notabis verum ex
hoc contradictionis contradictoriis requiritur quod unum oblatum aut
aut [illegible] et repraesentat per [illegible] et unum
oblatum esse et reat per [illegible] detractate contrarium
uno oblato, et non oblatum esse et reat per [illegible]
detractate distruari; ex ex hoc contradictionis [illegible] illa [illegible]
[illegible] in illo [illegible] [illegible] nec esse
[illegible] illa [illegible] [illegible]

595 § Exempla illa ro-
probant quod [illegible] nota nimis quaenam
detractate, at [illegible] nota oculta aliqua
in individuo duo matris [illegible] [illegible] quaer
q. 1. Ex exemplum per te [illegible] praeterionis una de

brate ba e debrate flambra ex his Addamus
fuit in loco A paradisi. Adamus in fuit in
loco A paradisi quibus in fors assignare que
mae illa cui reibia bezitas peteb: posilib rasa
fuburrios le debrate ba una et debrate flambr
raa ex his praebit in praebit quibus bus pro
ris demissrara

§ Res de eo nro num 137 qd ut ppro 596

e debrate ba susfit quite cum nro obto pstrao, pstrab
aute cum obto qdo obtu ita se het, ut pex illa ex
ueabiat. At ut pstrab cum obto requirit, qd obtu ita
se heat ex bi negri ex quo ueuxebiat, si aute ob
bu ita se het ex bi alsius rebrequentis regni, bu
ppro prae i longiro assbi adue in pstrab nee est
ba pa: ego quibus istappro pxus praebit relata ad
signu eae nee ist debrate ba, nee debrate fla
relata tm ad totu instaus reale, ig le debrate
ba aut debrate fla. pstat pria quia ex bis pd
iosis relate ad totu instaus reale, necesse est,
qd deb, aut ppecau, aut in pecau, si deb pecau
le debrate ba, si in pecau le debrate fla

§ pa ndo 597

re luo bidet oino bolentaria qd sic pnobo apri
oxi: tunc ppro pstrab cum obto qdo obtu rebet

in errando, ita ipse ~~enunciat~~ in recando absque
obtinere hic in errando, ita ipse in recando, quoniam
obtinuit eorum re item enunciat ipse, unde eum quod probi:
at, quod obtinuit nec re habeat: ergo ipse confirmat cum obto
quotiescumque obtinuit eorum quotiescumque enunciat ipse conceptus
unde eum quod hoc probabat. Urgeo ipse non enunciat
id ex bis uniusque provenit nisi obtinuit, et non enunciat nisi
obtinuit; atque quin quotiescumque dat id quod enunciat, idem modo
quo enunciat eorum: ergo quotiescumque dat nisi obtinuit eo
modo quo illud enunciat eorum; atque quod non enunciat
nisi obtinuit ex bis unius; aut, ex bis alterius nisi
nisi; et non enunciat nisi obtinuit ea: ergo quotiescumque nisi
obtinuit sit, sive sit ex bis unius, sive ex bis alterius,
eorum ea

598 Ultimo ratione approbandi ~~praedictas~~ ostendendo utrumque
hoc ipso eorum confirmans nobis proximus et alius nisi et alba
atque proximus alio ex bis dextera experimenti alba ex
bis dextera inde: ergo ut ipse sit conformis obto nisi
quod obtinuit re habeat inde; ita ipse in recare, unde eum quod
probare recare, quod obtinuit ibi are habeat: Item, nisi cum unius
ipsis proximus et alii et de re nobis proximus ad hoc ut proximus
alii, licet; et tamen proximus in toto ipsi recali habeat
albedinem ipsa ipse confirmat cum obto quam bis proximus habeat
albedinem ex bis nigri illius ipsius; et ex bis alterius nigri

independentibus a signo [illegible]: ergo [illegible]

Caput 3

Aliud nostrae sententiae argumentum

599

§ Decimum [illegible] ex [illegible] decretum sic: [illegible] pendentibus a decreto [illegible] hodie determinatae [illegible] sumebat, [illegible] creabit, [illegible] creabit [illegible] ita [illegible] nequit, nisi aliqua determinata [illegible] huius [illegible] stare nequit, nisi aliqua [illegible] decretis [illegible] determinatae [illegible] ergo hodie determinata a decretis, [illegible] quibus independenter a decreto [illegible]: ergo et ab [illegible] non [illegible] determinata [illegible] [illegible] pro [illegible]. [illegible] fundat [illegible] 583 in [illegible] illo evidenti [illegible] inde ee [illegible] [illegible] ergo [illegible] pendet a decreto [illegible]; illud [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] decretis [illegible] necesse [illegible] aliqua [illegible] decretis [illegible] [illegible] hoc et [illegible] determinata: ergo

600

§ [illegible] [illegible] quia [illegible] ut [illegible] quis [illegible] [illegible] nullus [illegible] quia [illegible] ut [illegible] quia [illegible] indi[illegible] determinatus, [illegible] aliquis [illegible] [illegible]: ergo [illegible]

dijiuncba requirit, quotis aliqua ex dijiuncbij [illegible]

prmy ralbabit? l fzauly ralbabit ? fxaby xeib

rajbrat nebbo; atqz ppo unij fxaby xexbrajbit

nebbo, et debxate ba: eo aliqua ex dijiuncbij [illegible] debxa

te ba.

601 § Obsexbo duo, duz qd. qdo dimuy qd. unavex

sitij baxexxenta et debxate ba by baxe et eoad

noz qui rignaxe nd ppoj iumuy an afxaba, an

nexba ni tilla, uni xexbra jbit bexiby. ~~[illegible]~~

ftbl[illegible] unij ppectui fxexa nilla, quz no

bij ni fxexa bidit illa in inatibiduo ppz uni

xexbra bexiby jbit. Unde si fzuy in boto inyti

xeati eray bimo xexbra fxabuxuy fa. [illegible] hodie

clat eiyno lidet hanc ppz ee debxate bam

fzuy exay fxeabit ed nilij lidet, qd illa dijba

l exay fxeabit, l exay nd fxeabit et xexbra baxa

ve bexibij ppij afxabe jbente in dijiuncba

602 § Duz qd. qua bij dijiuncbant

nexio ba tnulla tm ex dijiuncbij debxate acceq

ta et [illegible] jtingeuz ba. Rao et quia dijiu

nebe ita ee ba xaoe afxabe dijiuncbe, ut probaverit

ee ba xaoe nebe dijiuncbe: go afxaba ita et ba

ut probaverit ee [illegible]: [illegible] any bexiby dijiuncba

reficinbj stat, uz bexite nebe dijiuncbe: go quam

bus ex tis dissimilibus potuit ea ratione dis
iungi: Ergo si fratres primi bini fiant affines dis
iunctus, et sic bini fiant dissimiles. At bo fratres
primi[?] ... bini fiunt neris requisitus ad binitatem dis
iunctam quantum est binitatem istorum

§ P.e Ramírez 603

... caput 3 quanto ratione unus teneat, ut fere
... Mr Ponet, ...
ea. — Quo ... dissolvunt in P.e Ramírez
... tam ... ac laboris ...
... argumento unus ... dicimus, ut de
binis ... quibus ...
quas ... in
... rationem dicimus ... in
... hoc argumentum ab ... neque ab aliis ex ...
antiquioribus. Legat ... in ...
2 lib. 4 cap. 2 ... requirunt ...
...

... quod ... cogat ... 604
... alia argumenta que bonum ... intentum ...
et ... quas ...
... et ... vel ...
... tria, ...
... ante ... 2 ...

Deus illa cognoscat, ut illa necessario decernat, ergo ne[cessari]o. Si in hypothesibus independenter a decreto ne[cessari]o in quibus Deus illa videre. At Dominus Ramirez [illegible] arg[umen]tis non probat quod independenter a decreto neo ut talis verificatio habent suam obiectivam veritatem. Ad [illegible] Ponet num 139, [illegible] quidem quia in hoc [illegible] quod decernere [illegible] [illegible] contra quoad veritatem obiectivam contingentem. Quidquid [illegible] audiamus solutiones.

Caput 4

Ponet ex Thomisticis argumentationem non solvit

605 § Deo quodvis futura [illegible] determinate futura, [illegible] ex vi decreti et ex vi verificationis [illegible] contingentia [illegible] sequeretur quod futura essent necessario futura [illegible] quia [illegible] quidquid ex illa infertur est omnino necessarium: ex necessario non nisi necessarium: [illegible] [illegible] ex [illegible] quod futura [illegible] ex vi decreti [illegible] ad [illegible] quod [illegible] futura non essent [illegible] quae [illegible] Deo [illegible] ea essent. [illegible] determinata [illegible] ad quod [illegible]. quod autem [illegible] hoc [illegible]

bitate probat.

Dices ergo: requiritur quidem ad [illegible] conditiones 606 ad liberum, non tamen inferunt aliquam determinationem, sed non inferunt determinationem, quae absolute est, per quam videre indifferentiam ad quodlibet, atque ex ante indifferentia ad quodlibet ex [illegible] non inferunt determinationem: ergo ex [illegible] [illegible] non inferunt unam determinationem praecise. Ergo quamvis necessario antea ex necessariis conditionibus antecedat unum liberum, adhuc est in ea libertate determinatum praecise. Nam certe ex necessitate conditionum, quae praecedunt, quod nec utrumque deficiat, nec utrumque det, et si quodcumque det, est ab eo voluntas ad illud quod sit.

[illegible] Confirmatur quod per ista voluntas 607 autem praevia, in libera indifferentia ad quodlibet, [illegible] libertatem ad aliquid, ita ut tamen libera est [illegible] [illegible] in [illegible] ab utroque, nullo debeat [illegible] praevio vel speciali, vel speciali, et tamen quodcumque ponat libere ponit, quia causa ex [illegible] non necessariis fundata, in necessariis conditionibus sitque per unum ac per aliud: ergo nihil habet [illegible] [illegible] unum praecise: ergo potius [illegible] quam ex praevia probat determinationem voluntatis.

608 Haec ratio apparens contra agere, et libertas dis-
iunctiva ac praerogativa necessariorum, ita certe
libertas Dei et tamen libertas ea imperfectior aliquod
[illegible] dictaturus imperfectius et tamen liberum Deo: ergo ex
libertate disiunctiva potuisset imperfectius aliquod dicta-
minis dictaturus, et tamen liberum volenti. Maior patet
quia ea libertas [illegible] praeditus Deo contingens, de-
[illegible] ac [illegible] pro rigore
necessariorum. Minor vero patet quia Deus nequit se con-
fundere ad [illegible] exercitio libertatis; necessitatur
ergo ad libertatem exercendam, sive per hunc, sive
per illum actum, sive, ut quidam volunt, per [illegible]
[illegible] liberam, et tamen quomodo ex his ponatur libere po-
nit; quia potuit [illegible] illum alium
ponere. Contra ergo imperfectionem agere [illegible] videtur
hic ponet.

609 § Dices: [illegible] disiunctive
[illegible] de praesenti, conjunctive [illegible] prae-
beat, [illegible] quae disiunctive [illegible]
[illegible] atque [illegible] pro
rigore necessariorum [illegible]
[illegible] disiunctiva de praesenti
[illegible] pro rigore necessariorum, quia ut ali-
ter [illegible] disiunctive de praesenti [illegible] debet de praesenti

tarū nunc obiectum, hec enim est obiectum enuntiationis de pre-
senti: et alioquin nullum obiectum contingens haberetur in
signo rationis; atque ut pro [illegible] de futuro habeatur non
requiritur quod tale obiectum sit de presenti; immo requiri-
tur quod de presenti non sit: ergo quamvis disiuncta de pre-
senti non erit vera pro signo rationis, poterit tamen
esse vera disiuncta de futuro

§ 7a est 2 veritas disiunc- 610
ta de presenti, est tamen necessaria quamvis illud propositum videlicet
videre nec esse nec non esse; atque veritas huius propositionis est
pro signo rationis: ergo et veritas disiunctae de pre-
senti. Illa autem sunt evidentia. Veritas numero 583,
nec obstat quod pro illo signo adhuc non intelligatur obiectum
contingens; hoc enim est quia pro veritate enuntiationis non obiectum
de presenti non enuntiatur illud pro hoc esse, aut pro
illo signo, sed pro toto tempore reali; at quod pro toto
tempore reali, aut existit, aut non existit: ergo quamvis
pro illo consideretur in signo rationis, est tamen ve-
ra, aut saltem obiecto existente, vel non existente pro
toto tempore reali.

§ Ex quo [illegible] vitatur quod nunc videtur [illegible] 611
quod intelligit cognoscens pro signo rationis, tunc
non intelligit cognoscens, quod alioquin ex obiectis de-
beret esse vera [illegible], at pro illo signo adhuc non

intelligit disjunctas quemquam illarum, ut possibile detrahere bilem affirmabat contra, aut negabat contra, quia signo autem contingentiam voluntatis, detrahere posset, aut detrahere non posset, quia in isto statu requiritur ab utroque suspendere, et tunc bene videtur ut praesente isto detrahere pura voluntas absolute afferat potestatem sibi affirmabilem contra

Caput 5

Ramirez, et Gonet argumentum et solvunt

642 § 1. Ramirez arguebat, quod dicit, posito illud dicitur in contradictoriis, et etiam in oppositis contradictoriis, at inde colligit, quod veritas disjunctivae in nominativo at aliqua ex disjunctis detrahere accepta, ratio[illegible] ut talis disjunctiva illa et prius probabit, quod ponit [illegible] contradictoria, ergo etiam in oppositis contradictoriis. Nam veritas detrahere cuiuslibet ex disjunctis, contingens, ergo veritas detrahere cuiuslibet ex disjunctis in contradictoriis disjunctivis [illegible]: ex necessario non infert contingens, et veritas disjunctivae necessaria, ergo ex illa non infert veritas detrahentis cuiuslibet ex disjunctis, quae contingens.

643 § [illegible] ... Ut disjunctiva verificetur sufficit quod una ex disjunctis, vera sit

ir partem non eminent valet hec disjunctiva, l. partem emi-
nent, l. non eminent, et veritas illi probatur per ip-
sam partem non eminentis ve[illegible]: ergo stat quod veritatibus
propositionis necessaria, quod contingens: Hec autem dubitatio
dant querendum est, quomodo hec repugnant pro-
necessaria et veritatibus contingens. Resp. disjunctivam
[illegible] veritatibus necessarium, et veritatibus requiritur.
Veritatibus requiritur non potest esse contingens, quia necessarium
requirit defendere a contingenti; at quoad veritatibus neces-
sarium requirit esse necessarium, et potest esse quod contingens; quia
veritas necessaria illius disjunctivae non dependet a veri-
tatibus necessariis quamvis sit ille contingenti.

E. Verba ego 614

difficultas debet videri ad reddendo [illegible] prop-
tas; prima quia sic arguatur, quamvis ex veritate disjunctiva
inferatur debatur veritas alicujus ex disjunctis
non requiritur quod ex necessario inferatur contingens nulla
ergo est predicta solvo. Verum autem ut ex disjunctiva in-
feratur veritas unius ex disjunctis, sufficit, quod infe-
ratur hoc unum ex extremis non per determinare et unum
ex extremis non ponere determinando quod contingens et ne-
cesse est illud indeterminatum [illegible]
quamvis ex veritate disjunctiva. Verum autem ex hoc non
ti unum ex extremis non per determinare inferatur necessario

hoc enim ex istis peccare existat in peccare, in hoc at

quia ex ijs bene peccare, si non existat non peccare licet stat

hanc partem peccabit, et sic propositio de altera: ergo ut

ex disjuncta est.

615 Quia licitas disjunctae infert quod

partem nescio peccaturum, aut non; facit quod partem in

ijs licitas non posset ab utroque suspendere: ergo infert

quod partem se ipsa positurum, aut obtinere affirmare, aut

obtinere negare: ergo infert licitas aut affirmativas aut negativas

ergo infert aliquam ex disjunctis esse necessariam; at quia

in hoc stat, quod illa, quae necessaria est, non sit aequa-

lis ad licitas disjunctae, haec aeque esset licita quia non

sit licitas unius deficeret: ergo infert unam esse de-

terminate licitam, et non determinate acquisitam.

616 Hinc ad argumentum

Remittere dicendum, quod ex disjuncta non infertur ab

licitas unius determinate, et non infertur subsequens; hoc

ex disjuncta non infertur: ergo peccabit; hoc infert

ergo non peccabit; hoc infert sic: ergo peccabit vel de

fiat non peccare; aut sic: ergo non peccabit vel defiat peccatum

Quodlibet autem ex his est licitas necessaria: ergo ex disjunc-

tione infertur, tamquam necessaria; et tamen haec licitas

non sufficit ut una ex partibus sit determinate licita, quia hic non

sufficit, ut sit determinate acquisita, ad licitas disjunctae

ut patet

647 Dices tandem quodlibet nexum esse inde-
pendens ab omni contingentia, ergo certas disjunctive est
independens a peccato, et a non peccato utrumque contin-
gens. 1a quia omnis nexus est independens a contingen-
tia, ut contingens est, non tamen habet esse independens a contin-
gentia, ut nexus est, atque omnis peccatum dicitur acceptum
ab alio contingens, acceptum tamen disjunctive seu collective [illegible]
[illegible], et quod nexus: ergo quamvis certas disjunctive in-
dependens a peccato et vice versa a non peccato dicitur ac-
ceptus habet esse independens a peccato et a non peccato colle-
ctive sub disjunctione accepto. Certa est maxime [illegible]
[illegible] num. 583 et patet ex [illegible]
[illegible] num. 608

Caput 6

Solvuntur argumenta

648 Arguit tertio: ante decretum divinum nulla contin-
gens existit, ergo ante decretum nequit videri futurum
[illegible], quia futurum est illud quod est determinatum [illegible]
[illegible] contingens determinatum in esse ante decretum: ergo
ante decretum nequit videri futurum. Suaserunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] futurum ante decretum, quod [illegible]
[illegible] Sic nihil esse futurum ante decretum

hoc tamen ex ipsis peccans, ex ipsis fecit impeccans, ubi tamen at
qui ex ipsis tenere peccans, si non exigitat non peccans berar fiat
tamen peccans peccabit, evidens propositio sequitur: ergo ut
ex disiuncta &c.

615

Dum tamen disiuncta importat quod
partium alterutra peccatum aut non, facit quod partium in
ipsa veritate non potest ab utroque suspendere: ergo importat
quod partium alterutra positum aut obiectum affirmatum aut
obiectum negatum: ergo importat eam esse aut affirmativam aut negativam
ergo importat aliquam ex disiunctis esse veritatem; atqui
[illegible] hoc [illegible], quod illa, quae vera est, non [illegible]
ta ad veritatem disiunctae hac eque [illegible] quacum
[illegible] veritas [illegible] deficeret: ergo importat unam esse de-
terminate, et non determinate requisitam.

616

Hinc ad argumentum [illegible]
dicendum, quod ex disiuncta non importatur ab-
solute veritas unius determinate, et sic importat [illegible]
et ex disiuncta non importat: ergo peccabit. Hec importa-
[illegible] ergo non peccabit [illegible] importat [illegible]: ergo peccabit non de-
ficit non peccans: aut sic: ergo non peccabit, si deficit peccatum
Quodlibet autem ex his est veritas [illegible]: ergo ex disiunc-
tione importatur [illegible] veritas [illegible] tamen hec veri-
tas sufficit ut una ex partibus sit determinate vera, quamvis non
sufficiat ut determinate requisita ad veritatem disiunctae

ut patet

647 Dices tandem quodlibet meritum est inde-pendens ab omni contingenti: ergo tribuitur disjunctive est independens a peccato, et a non peccato utroque contin-gente. Ad quodlibet meritum est independens a contingen-tibus ut contingens est, non tamen habet esse independens a contin-gentibus ut meritum est, atque quodlibet peccatum debuit acceptari ut contingens, acceptum tamen sub ratione seu collective [illegible] junctive, et quid meritum: ergo quodlibet tribuitur disjunctive in-dependens a peccato et a non peccato debuissem ac-ceptari [illegible] esse independens a peccato et a non peccato collec-tive sub disjunctione accepto. [illegible] [illegible] nu 583 et patet [illegible] num 608.

Caput 6
Solvuntur argumenta

648 Arguit [illegible] 1: ante decretum [illegible] contin-gens existit: ergo ante decretum nequit [illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible] quod [illegible] decretum [illegible] [illegible] contingens [illegible] in [illegible] ante decretum: ergo ante decretum nequit [illegible]. [illegible] [illegible] non ad [illegible] [illegible] ante decretum, quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] ante decretum

Liceretur in hora ante pro posterioribus ipsius futuro; si futurum contractus liberum, requirit decretum et determinatum; Si non est futurum ad utrumlibet, et sic futurum requirit hora ante determinatum in causa, nec in causis, neque in aliquo concurrente ex voluntate ad agendum ut [illegible] vidimus

619 § Requirit 2. veritas obiectiva determinata fundatur in aliquo esse a parte rei, contingentia ante decretum determinatum ad verum non habent esse in re; ergo non habent veritatem obiectivam in re. [illegible] quia independenter a decreto determinato nulla est causa, quae certo cognoscat futurum ut subito [illegible] de futuro. [illegible] quomodo fundatur in aliquo esse, vel de praesenti, vel de praeterito, vel de futuro, [illegible] in aliquo esse determinato de praesenti; non; [illegible] non in [illegible] quod non habent de praesenti esse, atsi [illegible] veritas de praesenti: at habuerunt, et habere veritas de futuro. [illegible] quod non est causa contingentis et tamen causa [illegible] futurum ut subito. [illegible] veritas de futuro. Haec causa [illegible] voluntas ut [illegible] requisitis [illegible], quae [illegible] aut coniunget aut disiunget futurum a subiecto, ut non possit ab utroque [illegible] fundare

620 § Requirit 3. nos [illegible] veritatem obiectivam ante decretum ut [illegible] veritatem finalem et [illegible] futurorum; deinde ex [illegible] futurorum [illegible] veritatem

obta, qui te exemplis libertatis. Ita expresse S. Thom.
Scotus art. Sonet. Expresse utrumque fatetur necessariam
fidem ex fide, et ratione. Deus habere praescientiam. Deinde
necessarium praescientiam futurorum, notitiam liberorum, id per
se habere ex eo absurdum esse futuros ergo eam debent
esse de ea indifferentes ut nemo S. T. ne tollat
libertatem. Deinde asserimus hanc praescientiam hisce
exemplis liberae obba. Post haec inferimus approbationem
praescientiae ex libertate obba in suo se inde quandam sua
praescientia, imo quodammodo praescientiae eam. Deinde a
priori sequitur quod si Deus habet praescientiam futurorum, futurum
erit. Ubi neque exemplis. Itaque bene esse ex de causa in
futuris approbationem praescientiae, et eo praescientia a priori deducens

§ Atque ut idea ipso defuerit 621

-habet liberae debitatem quia advenientes eo tempore ipsum
adest libertas de in eis hoc te depraesenti atque ex be
ante deinde. id quia debitata libertas ipsis de futuro
atiis praebant libertas in illis post omnino ante ergo
q. ep. h. ita maxime in min, et eius primo quaeque
signo necessariam adhuc id intelligit eae futuri ipsum
gentibus et ita adhuc praescientiae ad eae ... ergo
illo signo necessaria dijunctiva, id ipsum intelligit tunc ea
ba praecedentia, ex disjunctivis ut dixi. Ad autem unaquaeque
disjunctiva praecedentia debitatae ea respicit quod in totaliter

bantis realis ponat, detrahe itaq obtq, quæ bs, et bs in
gentis ponat.

622

§ Tanquam s: bs; et dicitur in pebit, quæ una: ba
et alia fla pro eo signo: ego nec pro signo antis ad
decrev: ego ex bs et dicitur in pax detrahata berstas, aut
detrahata falsitas, undo ex et dicitur terris; ante decrev
efficax: et tat ary abs, pro signo eis poe esset detrahe
ba ita, aut fla ista prius probabit et pro signo in
ratione duant pecca et tamq eius esset ba. pro ante no
ubrag relig. Hac est quæ pro signo necessario sed esset
necessitas ut alia illarum sit ba, et alia fla pro bo
bo inpsi realis. ribo bo inpsi realis ira n bolentas, et de
uere indifferenz, et resq ex bs relationis tale aut peccam
aut in peccam: ego in toto ipsi realis ira una est detrahe
te ba, et alia fla. Et hoc item videt in toto ipsi realis

623

§ Initas: ergo in detrahe
ba nisi i detrahata ad veras; et pax non nisi detrahe
rentis raro uerius detrahat ad veritatem, circa in indifferentia
ad peccam, et in peccam: ego. Pri quo mq nisi i detrahe
te detrahat ante, et; ti; et de; nisi i detrahato detraheat
primo. Hac quocumq cuiq opa restra et frat eq modo
bo detrahe ba, sibe hoc probiat ex hoc, sibe ex illo
sibe rerso, sibe et tamq ent et fuet ubi dicitur 596
Opo aute mentiam detrahe sua obty et frat eq illo

in rectitudine vit gratia, determinato libertati, voluntatis
ratione exprimit, ut fuit, quamvis in se determina-

§ Atque hic [illegible] ex [illegible] 624

[illegible] liberae naturae, et [illegible] singula in [illegible]
ex [illegible] quod [illegible] naturae [illegible] libera.
Hoc probat quia [illegible] ex [illegible] naturae [illegible]
[illegible] ante naturae. Et sic [illegible] Gonet, quod
de libertate [illegible] pro [illegible] in [illegible]
[illegible] = [illegible], quia Gonet in [illegible]
intelligere ut bene [illegible] agat; et [illegible] singula
[illegible] accepta in [illegible] subdivisione
de accepta; [illegible] 583
subdivisione accepta in [illegible] naturae, ut [illegible]
in [illegible] libera, et [illegible] voluntati. [illegible]
naturae, necessitate [illegible]. Vide num 607. et num 614.

§ Atque [illegible] ante [illegible] ex 625

[illegible] libertate naturae, et [illegible] ante
[illegible] libertati: [illegible]
[illegible]. Et sic [illegible] Gonet,
in [illegible] libertati [illegible] =
[illegible] ac [illegible]
[illegible] ante [illegible]
[illegible] requisitum ex parte [illegible] = [illegible]
[illegible] ante [illegible] = [illegible]

ea tale ante decretum aut existens, vel ante decretum vel non habe existens. Quibus etiam rationibus, et Scotus ex caa rationata, de quo latius in 4 tractatu. Sicut etiam alia metrica ... quae praedicunt actus adaequatum ad decretum ac proinde nec ... non; alia vero quae repraesentant futura sicut existentia in decreto efficaci.

6 26

§ Colliges tertium doctrinam nostram sic. Deus certo praescit futura; et certo ratione et fide. Non praescit futura nobis libera in causis, nec in suis ideis ante decretum, nec in causis praemissis illorum, nec in decreto praedeterminante, nec in praemissis efficacibus, neque in aliquo antecedenti ab ibi, restat ergo quod illa cognoscat in obiecta bene libere ... sic: pone ... omnibus ad operandum requisitis, et quibus indifferentiae ... libet in toto instanti reali ... pendere ab utroque ... ergo debeat ponit ... aut aliud. Si ponit peccatum ergo Deus ... ab aeterno ... dat peccatum, quod Deus pro temporalis, dicit futura ponit ... ergo ipso ... temporaneum peccatum ... Deus hoc intelligi nisi futura coexistant Deo ab aeterno — In gravissima difficultate pro qua

Disputatio 4.

An futura contingentia coexistant Deo ab eterno

Caput 1um

Sensus Quaestionis et Doctorum sententiae

Ratio dubitandi haec est. S. Th. et ex eo D. Th. aiunt 627 est Deo nihil esse praeteritum, aut futurum, sed omnia praesentia, atque ita futura coexistunt ab aeterno praesentia, ipsi coexistunt Deo futura ut invisibiliter, ergo a Deo ab eterno praesentia. Et ratio est, quia aeternitas est indivisibilis, quaecumque coexistit toti coexistit, et in toto quicumque illi coexistunt, illi toti coexistit. Et hinc habet ... , quia ipsa a Deo esse futura ... ab aeterno ... abstracta ... mutatio ... praesentia ... quod futura ... existere. Hic pro ... praesentia ... coexistentiam ... coexistunt ... futura coexistunt ... ab eterno: ergo nec ... coexistunt Deo ab eterno.

628 Praemittenda duplex ... praesentia, alia ... intentionalis, alia Physica, quae ... existit, ... existentia ... praesens ... haec ... hoc ... tempore. Intentionalis ... cognitione cognoscentis ... cognoscens ... obiecti, in qua obiectum ... praesens cognoscenti ... obiecti ... praesens ...

ibus ubi praesens dicitur, adeoque sine omni quo dicitur praesens loci
vel termino loco in quo est corpus immagis. Non dubitatur satis esse
Deo praesentia interna, et obiter difficultas quae debebatur ad praesentiam
illam

629. Quaeritur 2° utrum tempore de praesentia sive durationis, an
sive coexistere toti aeternitati, quae in se sunt successive
existunt. Ratio est, quia aeternitas Dei est indivisibilis, ergo quod
sive existunt coexistunt aeternitati indivisibili, ergo toti. Unde
difficultas non requirit quomodo quae existunt in se successive coexistant
toti aeternitati? et an alia non coexistant toti aeternitati. Itaque
notabis distinctionem harum duarum propositionum: res creatae coexistunt
toti aeternitati, et res creatae coexistunt aeternitati non toti aeternitati
tale [illegible] de 2 disputabitur tunc. [illegible] haec distinctio
notaverint, forte ad tam longa ac obscura [illegible]

630. [illegible] aeternitas, nostra aeternitas propria
se ut immensitas. Utraque est indivisibilis, et tamen utraque
se habet [illegible] aeternitas sicut habet ad plura tempora, immensitas
sicut habet ad plura loca. Et sicut aeternitas est tamen
tota coexistens durationi, ita immensitas est [illegible]
unique ubi [illegible] locus [illegible] praesens ubi [illegible] immensa
[illegible] toti immensitati [illegible]
[illegible] praesens toti immensitati [illegible]
toti, [illegible] loca [illegible] immensitas coexistit
[illegible] locus [illegible] tempus [illegible] ubi praesens loco

ē Romano. Alii tamen longe a te querent toti immensitati
non tantum tali, sed respectu nostra attingerent aliquod extrin
secum totum corporis, et non totaliter, ut convenit hac ratione
unde spatia corporis.

§ Secundo 3. triplex potest considerari 631
realis praesentia spiritus in aeternitate: una qua aliquis spiritus
producat, et extra causam existat aeternitatem: altera qua existat
realiter spiritus extendat ad totam aeternitatem ad eum quo
extenderet se semper, existeret; et in his duobus
omnibus de fide est, Caritate bene docent spiritum non esse
tota aeternitate praesentia. Tertius modus an tota aeternitas tota
non extendat ad illud tempus de futuro quo spiritus
extitit. Sed aequivalenter totam necessitatem totam aeternitatem
tam extra extendi, ut eadem tota immutabilitate manens
duraturi, quo mensuraret spiritum, quo tam spiritus in suo
proprio durare existeret. Hoc est fatemur. Aliter
si dubitat an ita se extendat ut ab aeterno coexistere
tamen ac mensuraret spiritum; et ad hoc probet totam perennem
existentiam.

§ Explicatur exemplo: consideratur arbor in medio fluminis 632
mediis sita, haec arbor mensurat et tangit aquas labentes,
et non ac semper mensurat, et perstat eadem labilitem
fluxum, ita ut nunc coexistat et mensuraret has postea
aliam, postea et aliam. Consideratur item per totum ripam extensum

imperfectus loci quo aque decurrunt. Hec dispositio extensa est ab corpore et singulis partibus aque ita ut sub eis aqua ... mensuratur, quod ad eius mensurandi sufficit transitus et fluxus aquarum, ut patet. ... necessario est non tamen ... fluxa temporis ... habet ... aquarum decurrentium, prius non coexistant Deo ab eterno; si autem ... habet ... coexistent.

633 ... Tertio deque dupliciter dicitur mensura existentie rei create. Alia est mensura ... et alia super ... adequata, seu coaptata ad ... existentie rei create, ... mensura ... que dicitur super ... quia mensurat, ... illi existentie ... Prima est duratio propria ... durantis et dicitur mensura propria, ... adequata ... in proposito difficultas an futura sive Deo ... seu ab eterno coexistant in mensura ..., super ... seu in mensura eternitatis. Nullus ... dubitat ... coexistunt sive Deo ab eterno in ... propria mensura.

634 ... Prima ... futura ... ab eterno presentia, in mensura eternitatis ... mensura intentionali ... et ... sive ... et reali. Ita ... Caietanus ... ut ... 41 et ... tenet ... ...

ex meis l. b. q. 2 et gratia ae bona [illegible] reliquorum

Theologorum etiam [illegible] antiquorum quos cum D.e [illegible]

2 [illegible] cate [illegible] requirunt meis [illegible] et in [illegible]

Magistris [illegible] de attributis [illegible]

[illegible] capite dissi- 635

tione fatentur eius [illegible], ex quibus Vasquez [illegible] Mag-

istris ait: Vix possumus intelligere, quomodo ratione sua contingentia

[illegible] in [illegible] extra [illegible]. [illegible] ut [illegible]

[illegible] procedamus [illegible] nobis [illegible] [illegible]

ex [illegible], aut [illegible] aut extra [illegible]. In [illegible] ratione

[illegible] habere [illegible] in [illegible] [illegible] nec ratione [illegible]

[illegible], nec ex ratione [illegible], neque ex ratione imbarriabilitatis

illa [illegible]

Cap. 2m

Resolvitur ex Patribus

[illegible] [illegible] fuerunt ab æterno in [illegible] 636

[illegible] in [illegible] [illegible] ab æterno coexisterent

[illegible] ab æterno [illegible] in [illegible] etiam in [illegible]

[illegible] [illegible] constituunt [illegible] evidens videtur

quia ut [illegible] existant in [illegible] tamquam in [illegible]

[illegible] ab æterno necesse [illegible] sint, [illegible]

quia [illegible] sint [illegible] fuerit [illegible] in [illegible]

debebant [illegible] in [illegible] [illegible] sint in [illegible]

propria debent esse sive in sua propria natura, de quo adhuc infra

637 § Prob. 2a pars tum ex D. Aug.

de Genesi ad literam lib. 4 ibi: antequam fierent erant, et non erant: erant in Dei scientia, non erant in sua natura. Item sermone 11 de verbis Apostoli: Deus habet electos suos apud semetipsum non in sua natura, sed in praescientia sua. Deinde lib. 12 de civitate Dei 25: Qui antequam fierent non fuerunt: ante dico, et sic nihil non tempore. Item ex D. Isidoro 1 de summo bono 8: si semper aliqua erant cum Deo tempora, non essent tempora, sed aeternitas, non mutarentur tempora, sed starent. 3 ex D. Gregorio 20 moralium 24: Apud quem nihil est ante cujus oculos praeterita nulla sunt, praesentia non transeunt, futura non veniunt. Resp. verte ad illud ante cujus oculos, et invenies totam proprie reduci ad perspicacitatem Dei in his.

638 § Resp. tum 3o pars probatur quia non in aeternitate tamquam in mensura propria et adaequata, non autem excludunt esse in aeternitate tamquam in mensura divina superexcedente. Deinde cum dicunt esse ab aeterno in scientia Dei non in natura sua, idem est ac si dicerent non in sua mensura et duratione, et idem quod Aug. dixit quod Deus habet apud se electos suos non in sua natura sed in sua scientia, idem est ac si diceret non habet illos sibi sive praesentes physice unitos. Ita ex Gotoi et aliis Tom. tam exist

Tenet. Salvo ista lite potest resistenci praetuendo
. . illusae aliorum Theologorum certa. Itaque si vim ostendit alibi
olim 3ª mente et verba P. C.

. . . . § Et adhuc sic arguitur: futura 639
tr producta ab aeterno, tradit. lib. 6. 3ª fide, ut monuimus
638. Si ergo neque existunt fixe ab aeterno in propria
mensura neque in aeterna; quia creaturae constituuntur
quia res creata, eo quod nullo modo est fixe producta nullo
modo fixe existit, et quod nullo modo fixe existit, neque
existit fixe in mensura aeterna, neque in sua pro
pria. ergo. Scot. P. P. monent quod est de fide ab aeterno non
esse fixe productas in suo proprio esse: ergo ab aeterno
non existunt in sua propria esse, et tamen valet ponit
quod P. P. dicant quod quaedam fixe non existunt nunc
nec adhuc tamen existunt in mensura aeterna fixe;
valet ergo tenet de ~~nunc~~ Nolunt PP. ergo non

. . . . § P. dicentes 640
futura esse ab aeterno praesentia Deo nostri explicant de
praesentia obiectiva in esse cognito, et volunt extra tempus
ad praesentiam fixam. Quo ante Scot. expendentes
pro allegata verba quod exclusio tunc explicantes illud quod
cap. 49. Veluti videbo aperi mea est; ad quem S. Thomas
... non cognitio quaedam in futuris singularibus Dei
. . . . . . quare ad omnia, quia ante quam essent omnia

aut crearent, et nota erant omnia. Et quidem ex Patribus mul

tum aliorum praescientiam futurorum in Deo ab aeterno agnovit Illustrissima Sca

rum nimis praescientiam cognitionis. Videatur in suo tomo disputationi

bus 35, et 36 et in illa quaestione mortis ait haec ratione Deus obtinuit

omnia praescia; quia ut ait Ambrosius determinate praecognovit

nit ea quae non sunt, et ea quae sunt. Et inde alegatis praedictis

Augustini verbis ait, Ecce hic aperuit Augustinus, ex qua intelligere

incipienda sunt omnia verba, omnia sunt Deo praescia quia in

effabilis omnium cognitio in Deo est.

641 § Ex his concludo germanum

sensum aliarum autoritatum quas pro se alegant Recentiores. Hoc

in duplicibus generibus alia quae in verbis afferunt verba significant

loquendo de praescia ratione cognitionis, de qua se ipsas explicant

Alia sunt quae ubi dicunt omnia creata esse praescia in aeterno

te nulla ex parte facta mentione sive conditionatorum illarum

Absolutorum futurorum nec praetendunt quidquam in aeternitate praeter

tum de praesentia. Verbis omnibus universalis est intelligendum, ut

in ipsis locis non agunt praescia futurorum ab aeterno determinatis

sed non explicant quaenam aut qualis sit ista praescia. Determinate

te hoc explicat modo Ambrosius, Augustinus, et alios citatos

Ill. exscribit Ill. Scarum quaestionibus.

642 § Tertio tandem Recentiores

Deo propria praescia tantum futura erant praescia in innot

ratione, non ponunt rationem pro praesentia physica, Alternam conditionali

quod Profunum et tm hoc Phy[?] nam t: qm non praesentia ... in cognitione et usq. fieri [illegible] ... ad simpliciam Dei quod [illegible] praesentia [illegible] futurorum. Quid autem fuerunt [illegible] quid omnia [illegible] temporal. Et plura [illegible] in toto hoc modo [illegible] ... autem [illegible] quia [illegible] ... futurorum, ut [illegible] praefectus [illegible] ... ut [illegible] praefectum [illegible] ... praesentia.

[illegible] hec utraque [illegible] Phy 643

Deus habet praesentiam futurorum: Deus non habet praesentiam futurorum quod [illegible] ... in quo utraque [illegible] ... ex [illegible] tradit [illegible] et [illegible] Phy [illegible] ... tradit [illegible] de [illegible] Cicerone, qui praesentiam [illegible] futurorum: [illegible] ... Deum, et [illegible] praesentiam futurorum [illegible] ... tradit [illegible] ... in [illegible] praesentia Dei [illegible] in aliqua [illegible] hec Deus habet praesentiam, in alio autem [illegible] hec Deus non habet praesentiam.

Pro [illegible] intelligenda [illegible] praesentia 644 [illegible] autem [illegible] ... praesentia [illegible]

ante ad illud unity relatio, ir Medium hereticis
de cuius poenitentia narrare mortis, dicit here prajeria ibi in
mortis quia hi debet esse vera et hernate invocata
et sic hoc dicit? fuisse mortis prajesae; ait D. Thomas 42
de omnibus acto te in corpore 2 dicit prajeria qua
hypothesi dictae prudens in obitu et ut ait ibi D. T.
ibidem ad hos prajeria illa in hoc prajeria prajium
nomine habet, quod Ecclesia recipit, quod prajuste. Immo
hunc ab initio prajesae neque prajerie, quia nequaquam
reprobum hoc prasentibus eadem rationi dicit haeresia
at respicere obitu fuisse dicit prajeria. Sic D. T. ubi
et nunc fidem prajeria fuisse ab eorum ait Christo ibi
ut esset in ullo prajeria Christi ibi, et vera praesentia
tamen, illo nummi ibi illo prajeria fuisse nobis lob
erorum, in 2 aut illa corpore dicunt

Caput 3

Dissolvitur ex D. Toma

645 Si D. T. ... prius proba duplici imo auctoritate et ...
quorum Theologorum, ... expedi D. T. testimonia, et ...
... Romanus ... in hoc ... exceptionis maxime, ... qua
... D. T. ... esse propugnatorem ...
... doctor D. T. ... quia ...
... in ... D. ... doctore

RP relata ratio haec fuit quod dubie de mente RP invenerunt Capreolus, illa ut impossibilia reijcit, et tamen ratio 13 concludit: cognitis patet quod RP non intendebat, ut ipsi illi flo imponebant, quod omnia quae sibi imbiceruntur coexistunt in tempore in na pro pria cooexistentia in aeternitate, sed tamen praesentia Dei ex naturalis intueatur, et sic omnia illi dicantur praesentia. Et sic multis repetit RP solam praesentiam intentionalem in aeterna admittit.

Successit Lurbus qui anno 50 [1646] a morte RP scribens productionis [illegible] doctrinae in 1 dist. 38 q. 1 refert hunc modum sine praesentia, et illo rejecto addit: alio modo possunt res praesentes Deo ut intuenti, sub praescriptione, et sic omnia futura Deo ab aeterno praesentia, et exponens RP locum, qui fuit petra scandali Scoti, et sic subdit non solo admittit ex quidditatibus, et tamen quantum ad suas existentias in [illegible] quia videbit ab aeterno non per [illegible] in se [illegible] vidit meas res, quae dicuntur reales res, et tamen per visionem vidit earum existentias ut existentias. Idem dicit [illegible] q. 1 ad 1 r. 14 art. 10 de S. T. planissime ille apertissime [illegible] quae dixi, ita expressit praeclarum discipulus S. T. Thomas et eandem doctrinam ipsi fere [illegible] [illegible] dicit quos sequuntur [illegible] in 1 dist. 38 q. 2

articulo 2 et plures alii.

647 § Hi tamen nec nos partem illam tenet art. nonum 214 quod dubitare de mente D. Th. et rationis sit confundere ac in meridie caecutire; sed constanter cum illustrioribus Thomistis non dubitamus, et certi sumus de ejus mente tum ex eo quod D. Th. in 1. dist. 38 tenet art. 5 ubi ait res antequam sint non habent esse nisi in suis causis. Et de contingentibus loquens addit: quod nec in causis habent esse et ideo quando essent in rerum natura et non antequam producerent in tempore existerent sicut in aeternitate erit evidentur; sicut haec ergo non habent esse nisi in suis causis, haberent esse reale in aeternitate ergo.

648 § 2 quia ibidem ait: Ubi D. Th. sic argueret una intuitu procul videt quasi ab excelso speculo atque quae non sicut praesentia non videntur procul, nec in aliqua altitudine (quae constitutans erat) ergo non [illegible] sicut praesentia in aeternitate. 3 quia ibidem ait: omnia ut praesentia procul videt .... quia videt ibidem tempus in quo est praesentes res [illegible] et praesentes in hoc tempore. Illo sic [illegible] D. Th. unica ratio cur res futurae sunt praesentes ab aeterno aeterna visio est ut existentis in hoc nunc tempore et rerum existens hoc nunc tempore; et res ut existens in sua propria duratione; ergo unica ratio praesentiae ab aeterno, et aeterna visio est ut existentis in propria mensura; ergo ab aeterno

nota et praesta intentionalis, nisi licet ab eterno erat praesentes in hoc tempore seu in hac mensura sed hic 2 ad secundum art. 12

§ 4o quia tertio 2 [illegible] 649

Ante q[uam] art. 1 ibi obiicit ut aequo intendens nullus ex ab eterno tempore quia ab eterno non erat cui imponat, et actus sicut ea que in re ibi non ag[illegible] existunt (absente) inquantum tunc non ab [illegible] [illegible] et proportionata; at q[ui] imperitus [illegible] existere fuit ag[illegible] in mensura [illegible] hoc [illegible] [illegible] quia nec in [illegible] hoc illi [illegible], q[ua]m neque [illegible] (Caietanus) [illegible] nullo videt [illegible] [illegible], sit M[illegible] [illegible] [illegible].

§ 5 deinde quia in hac t[er]tia parte Ante 14 art. 13 650 [illegible] sub existens ambit totum tempus, unde [illegible] que in in tempore, [illegible] ab eterno praesentia, non [illegible] que hic [illegible] [illegible] praesentes, [illegible] [illegible] et quia [illegible] fuit ab eterno [illegible] [illegible] in sua praesentialite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meditarer, ut [illegible] [illegible] plane [illegible] [illegible], ex hac [illegible] [illegible] hanc no [illegible] quam [illegible] [illegible] nota in [illegible] [illegible]

istarum, videlicet de his locutionibus, planum ac facile habes ex Cardinali [illegible], et aliis apud [illegible]

651

[illegible] pro

motis? primo in omni [illegible] difficultas [illegible] loquitur [illegible] de praesentia futurorum ratione [illegible], [illegible] de praesentia illorum ratione [illegible]. [illegible] hoc [illegible] quod non dicit futuralem [illegible] in [illegible] ab [illegible] praesentia intentionalis [illegible] quod ratione [illegible] futura [illegible] praesentia [illegible] ab [illegible] in [illegible] propria mensura, et duratione. Patet [illegible], quia [illegible] praesentia [illegible] praesentialiter [illegible] in praesentialiter [illegible] [illegible] futura [illegible] praesentia quia [illegible] videt [illegible] [illegible] dicit; ideo Deus ab [illegible] non videt [illegible] quia [illegible] praesentia: quod [illegible] non [illegible] praesentia.

652

[illegible]

protegit [illegible]: [illegible] evidentissime [illegible] duas praesentias, [illegible] quas Deus habet [illegible] praesentes ratione [illegible] [illegible] qua intelligit [illegible] in eorum praesentialitate [illegible] praesentia [illegible] evidenter intentionalis: quod [illegible] in eorum propria mensura, quia [illegible] loquitur [illegible] in eorum praesentialitate, quia [illegible] et quae [illegible] in hoc tempore: [illegible] sine dubio [illegible] eorum duratio [illegible] mari [illegible], quia [illegible] praesentia [illegible] intentionalis, [illegible] hoc [illegible]

ro facit intionabiliter precentes rerum eras, et simplex intelligens, aut illa ~~intelligens~~ eius per mentem, quin ubi sibi dicunt, et ideo facit res intentionabiliter precentes, ubi ostendentes in sua duratione, et bonorum intuitu bonos.

et Requiro 653

tempt. in D. T. plurib. locis ait, quod Deus nasc. eternis bonis habet omnia sibi presentia, et eternitas ei erat presentia intentionalem, et realem; immo ad astruendam presentiam intentionalem possibilem erat, ad eternitatem necessariam, quamobrem presentibus erat ab eterno e fruiretur hodie, nihil dubio fuisset ab eterno presentia intentionalis; ergo loquitur de presentia realem mari, de qua mihi ~~dicit~~ eternitas erat presentia intentionalem qua praecise intentionalem, ab aeterno, et immo; nimio. Quo dat D. T. presentia fuisse ab eterno et intentionalem; hoc ipso de angelica per hanc presentiam eternam rei, et imbarnalem, et hoc probat ab eternitate, et aliam observe, ergo non possibile et representatione ex maxi ~~tade~~ eternitatem

et Hic per se clara ex Ital. 654

Et tradunt multis locis praecipue in lib. distinct. 38 Quaest. ... lib. et ... Deus, eternas exhibet quod cognitio eternis habeat quod sibi totum sine successione quod explicat: ibi ... quia qui hinc, qui per sensum horas cognosce ... per sensum cognitiones successionis sub ... successive, ... se ponerent quod isti sensus cognoscentibus erit ...

poret dici quod una cognitio erit praesentialis duorum cognitorum
successive. Ergo Deus uno aeterno intuitu, quo nunc et tunc omnia
tempora videat, et ubi ut vidit, ex aeternitate colligit
unitatem, ac invariabilitatem illius visionis futuri dicatur, illa
eadem visio qua nunc in nostro tempore, dicitur videt
futurum, est visio eadem qua ab aeterno vidit illud, quia videt
bit visio illa est aeterna

654. Instabat [illegible] ex hoc ambi-
rum praesentium Deo [illegible]; colligit: quod nihil est
Deo futurum; et hoc illa nulla erat in ambo loque
rebus de praeterea obba ut [illegible] in prophetijs quod de [illegible]
[illegible] non [illegible] quia nihil est Deo futurum quod hoc duplici-
ter: primo quia nihil est quod ab aeterno non fuerit a Deo vi-
cognitum, prout est in sua praesentialitate, et sic nihil est
Deo futurum. Secundo quia nihil est, quod quando [illegible], non coexistat
[illegible] cognitioni aeterno immutabili aeternitatis Deo, et
aeternitati [illegible] obtinet imperfectio ex illo ambi [illegible]
[illegible] propheticam futurorum, tum quia eorum cognitio non semper
est visio futuri in rebus ipsis; tum etiam quia eorum cognitio non coex-
istit futuris quando [illegible] in rebus ipsis, [illegible] transit

655. Instabat
2 [illegible] ideo Deus videt futura, quia [illegible] praeterea
aeternitati; atque [illegible] loqueretur de praeterea obba ideo erit [illegible]
[illegible] ideo videt futura quia hoc videntur, [illegible] quia [illegible]

presca in bro: ergo etc. Dicat mox ergo 2 de beati
arlo th cum bro Dne esse etrnitis menruat:::
requirit ut quidquid in tempore gerit non ut fuxum dicat
praesens videat. Ho ma imo oppta ppo viderit Deo
ii ab etrno praesca; quia ivy vribusty peut adibta
tradit al. in isto nu 650: Nec alegatur torquati
qid praat, ruy e plamus, Diste: Ra brio Detrna: gpea
de te ab etrno, ac in tempore; dt in tempore vidit
fura, ut praesca fire pro illa temporis dipra: ergo ab
etrno eiu vidit illa ut praesca fire pro illa tempo
ris dipra; Non autem dit qd ab etrno vidit illa, ut fire
ab etrno praesca.

Caput 4

Eternitas non petit hanc fiuram coexistentiam

q Dico: Eternitas, nec ex ratione indivisibilis, nec ex ratione 657
infinite petit fiua coexistentia futurarum ab etrno; dicimus
bus alium (e) rceptus ex qo illa petitat: ergo non petitl
lg. Mia certa e coiu adversariis. Prima pars
indivisibitas ro facit, qd si coexistat alicui toto coexistat,
atqui ratus ipse mensionatus, non petit absolute coexistentia alicui
ut vidit ubidur ex ibris bris: ergo ratione indivisibilitatis
bis non petit hanc fiua coexistentia. Prima mox indivisi
bilitas etrnitis non petit absolute extremus vicatus, cui coexistat,

ubi(e) certum: ergo non petit quod si fonte debet extremum creatum

ius coexistat, tota eternitas illi coexistat

658

§ Resp: nego,

quod licet extrema creata, quibus coexistat, petit coex-

istere illis lingue tota, ratione indivisibilitatis, tamen ab illis

ea nequit, nisi ab eterno illis coexistant; et ita

quod tota eternitas illis coexistat ab eterno; et ratione in-

divisibilitatis non petit, quod tota illis coexistat: ergo non

petit, quod tota illis ab eterno coexistant. Per mox

totam coexistere futuris, et totam esse vel quo futura iam

coexistunt sive; et totam esse vel quo futura iam coexistunt

sive, non coexistere futuris ab eterno; aliunde ergo totam

coexistere, et utique semper coexistere; itaque quod tota

ea coexistat, licet non semper, et aliquando coexistat: ergo

totam illis coexistere stat quamvis illis non coexistat ab eterno.

no. Igitur ad hoc requirebat, quod ista futura essent

sive ab eterno; hoc autem non petit ista ratione indivisibilitas eternitatis

ut totum sit a[r]bitrarium factum: ergo aliunde proven-

dum erit futura sive, ea ab eterno

659

§ Explicatur particular im-

mensitas exempla animae, ergo immensitas tota

coexistit ubicumque loco, et Granatensi; et ubi tota

coexistit ubicumque toto loco, et romano. Patet ergo

ex indivisibilitate eternitatis. Illo vero, et tamen non petit quod

ubi; ut est, ibi ea ubicatio, etiam locus A ubicatio; Atsi propterea quod locus A ubicatio erat, ubi et ubicatio locus B ut ibi, ubi et ubi locus b: ergo quamvis aeternitas [illegible] coexistebat prius durationi temporis A non potest quod tempus A, prius duratio inaequalis est duratio inqua, duratio ibi aeternitas; [illegible] quia magis, et [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] tempora, etiam imaginaria, ut monui [illegible] n. 630

§ [illegible] [illegible] disparitas, ex qua 660

[illegible] in immensitate, et non in aeternitate. [illegible] [illegible] omnia defenderunt [illegible] [illegible] S. Bonaventura [illegible] [illegible] in [illegible]: loca omnia tenet. Deinde non [illegible] in [illegible] [illegible], nec [illegible] in aeternitate [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] aeternitatis [illegible] immensitatis. Deque sic; ideo [illegible] [illegible] aeternitate, quia aeternitas continet [illegible] durationes temporis; at immensitas continet [illegible] ubicationes loci: ergo etiam [illegible] exit in immensitate [illegible], quod in aeternitate

§ [illegible] [illegible] immensitate 661

[illegible] [illegible] ut [illegible] ~~[illegible]~~ productas, [illegible] [illegible] duratione. At aeternitas [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] ut [illegible] productas, nec [illegible] [illegible] duratione = Aeternitas divina [illegible], aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Deinde sic

ā Deo immensitas reqrit creaturā in mensura propria
quia continet oīa loca, et reqrit creaturā in mensura
propria; et etiā eternitas continet oīa loca in quorum
aliquo ē creatura ~~[illegible]~~ durabile: ergo Alleg. ad maiorem
erit oppositio volentibus; in intus.

662

§ Probo iā; qd nec ratione
infinitudinis perfectivae abest nº requirit reperiri
ā Deo ratione infinitudinis perfectivae abest nº
neq futurum; quia ratione infinitionis in ratione men
surae debet ad mensurare oīa mensurata; et hoc
ē Alleg. ergo. Maior ē [illegible] quam tradit [illegible]
[illegible] Ostendit mīa infinito in ratione mensurae, nº
dit qd [illegible] esse sit capax mensurandi; quidqd
mensurabile ē; et certa capax nº ē ad mensurare
oīa mensurabilia: ergo ex ratione infinitae mensurae
nº debet ad mensurare oīa mensurabilia: ergo
Ad minorem; quia ex infinitate in ratione mensurae
eo requirit, qd habeat id sine quo esset imperfecta
atqui ex eo qd ad nº mensuraret nº requirit esse
imperfectio: ergo

663

§ Hic addo rationi prioris partibus ostendo
ex infinitione in ratione causae nº requirit, qd ad causabilia
causabilia ex infinite immensitas in ratione mensurae
locorum nº requirit qd ad mensuraret oīa loca, nec quod

comprehendat omnia corpora plurima & loca in spe-
cie, et plurima corpora possibilia, et alia futura, et
alia praeterita, quae actu non mensurantur ab intrinse-
co: ergo visibilis de essentia. Resp. quia de ratione mensu-
rae non est actu mensurare ea, quae non sunt de facto ea, quae
nec ipsa mensura petit quod iam sint mensura-
ta, aut mensurabilia

§ Illud vero urget Conet, quae ex his 664
sequuntur, quia propterea parum valent, quod de ratione in-
trinseca mensurae non est actu mensurare omnia mensurabi-
lia, et hoc illa quae aliquando mensurantur. 1a futura utique
corpora in propria mensura sunt mensurabilia, quae
aliquando mensurantur a sua mensura; atque haec mensu-
ra non mensurat ab aeterno futura, ut iam existentia in pro-
pria mensura; nisi dicant quod ab aeterno iam existant
in sua mensura: ergo de ratione causae non est actu causare
omnia, quae aliquando causant, aliquid causaret actu ab aeterno
ergo nec de ratione sit mensurae non est actu mensurare omnia
quae aliquando mensurantur.

§ Urgent 3: si ponatur ulna, ratione 665
ejus dicere ad mensurandas plures ulnas panni non est per-
fecta mensura, quia actu non mensurat, quamvis ibi sit
immobilis: ergo de ratione perfectae mensurae est actu mensura-
re. 1a ideo ulna illa non est perfecta mensura quia deve

vel directam mensurare vel eius utrasque partes, adeo ut quaelibet eius utraque pars [illegible] praesentibus [illegible] vel mensurare [illegible] temporibus; atque omnia [illegible] coexistunt in aeternitate ut supra habet: ergo [illegible] ne utraque adeo extensa, ut possit eius vel mensurare plures et plures partes, licet non impertita in ratione mensurae ex eo quod [illegible] dare [illegible] partes mensurandas.

666 § Respondetur: [illegible] P. N. aeternitas retinet ad distinctas temporis; in puncto centri ad lineas circuli: atqui punctum centri vel sive tangit omnes lineas circuli quaelibet sint [illegible] distantes: ergo aeternitas vel sive tangit omnes temporis distinctas, quaelibet sint [illegible] distantes. [illegible] puncto centri non tangit sive lineas nondum ductas, et ductas: ergo neque aeternitas tangit sive distinctas temporis nondum productas, et productas. Ex quibus P. N. omnis [illegible] et male accipit argumentum. Cum P. N. mentem; in puncto ita retinet ut [illegible] lineas [illegible] tangit sine sui mutatione [illegible] lineam [illegible] duabus [illegible] illas non tangit, [illegible] aeternitas

Caput 5

Resolvitur ab absurdis

Dices 1: si futura coexisterent ab aeterno in aliqua mensu- 667
ra existeret etiam ab aeterno in mensura pro-
pria, et hoc esse absurdum. Resp. negando sequelam. Ratio ideo futura ex-
istunt ab aeterno in mensura aeternitatis, quia futura cor-
respondent toti aeternitati indivisibili; atqui creatura existens
in mensura propria correspondet etiam toti aeternitati in-
divisibili: ergo ab aeterno existeret in mensura propria.
Prob. min. tota [illegible] ratio est; quia cum aeternitas sit tota
simul indivisibilis, si futura semel coexistunt aeternitati: ergo toti:
ergo ab aeterno. Applica hoc totum discurrendo futura existen-
tia in sua propria mensura, et coexistere aut ~~[illegible]~~ men-
suris esse dicuntur, aut futura prout in sua propria
mensura existere etiam sunt ab aeterno.

Dices 2: Videtur ideo fu- 668
turos futura coexistunt ab aeterno, quia aeternitas in-
[illegible] in se [illegible] mensurae correspondet futuris ad illud men-
surandum; atqui si [illegible] ut in propria mensura men-
surata, et existens [illegible] existeret ab aeterno, aeternitas
[illegible] [illegible] ut in propria mensura [illegible] ex
[illegible] mensuratum, et existentem ad illud mensurandum:
ergo ut sic existit ab aeterno in aeternitate [illegible]. [illegible]

ssi: mensura propria dunti existit, qua licz ab eterno
in eternitate. Rogo utrum existit ne ab eterno in eterni
te ut ac exercite mensurans, an non. Si licz: ergo ab
eterno existit tantum non in eternitate, et virginiua
mensura, ut ac exercite mensurante illez. Si licz ergo
mensura dunti, ut ac exercite mensurans tantum et
aliquid fuerit non existens ab eterno in mensura eterni
tatis

669 § Dices: si fuxa existerent sive ab eterno in eternitate
existerent etiam ab eterno in recipi ipsa producis, et hoc
ca verbis sibi, alias creare essent ac ab eterno produce
ergo. Esse mag. pag. mono lumine nec ex notis quod sive
coexista duos est unde sive existat cuiuslibet, quos
... indicat adue duneos propriis cuiuslibet. Praeterea
nonae requirit sive existere ab initio quod non existit sive
in re id quibus fuxa existunt ab eterno in eternitate
ergo existunt sive ab eterno in re illorum quod licz eandem sit
quod sive producant requirit ut dicunt ac ab eterno pro
duca in recipi, seu in sua propria ma

670 § Resit haec
quidez ab eterno aos sive producos dunti illez ante extra
here ab ipsa tunc politici, illos bo dunti nec ab eterno ge
be producez, nec habe extrae bez quia non habuit ...
quod ab eterno extrahat se habe unde ab eterno produit

et existit actu, in quatenus qd. subsit ut existat free in esse mihi. Ex hac doctrina redeunt inconvenientia 2a prioris = 3a oritur huic nunc, qd. ... semper ... [illegible] ab aeterno ... [illegible] producendi, ... ab aeterno ... [illegible], et quidem ... quia ... [illegible] ... qd. ... [illegible] ... aut qd. ... [illegible] ... [illegible] ... dico

§ 2.º ... qd. free existat ... 671

actu producens ... qd. free in se existat ... producendum ... ab aeterno existit free ... actu producens ... actu ... existit free in se ... producendum ... non existit free in ... [illegible] ... qd. ... free in se existat ... in se free ... producat ... ab aeterno ... producit free ... in se ... free existit ... [illegible] ... producens ... existit in se free ab aeterno ... in se ... free ... producens, ... existit free ... existens free ... ab ... in ... [illegible] ... producens ... existit free ... non ... [illegible] ... actu ...

§ ... 672

... [illegible] ... free existit ab aeterno ... [illegible]

in [illegible] cessat ex ma[gna] pronunc[iatione] [illegible] temporis

dispa[rat]i[one] ut [illegible] Sanctus [illegible] esse in hoc in[stanti] tem

pora, [illegible] sic [illegible] cessat ex ma[gna] pronunc[iatione]

in[divi]sibili[s] [illegible] ut [illegible] Sanctus sive [illegible] esse [illegible]

[illegible] adhuc [illegible]. At nunc [illegible]

pt [illegible] adaeque, seu pro tota [illegible] tota, ac

totali[ter] [illegible] in hoc [illegible] quia [illegible] erat

ac dicere Sanctus sive [illegible] esse in tota [illegible]

[illegible] nunc [illegible] cessat adae

que [illegible] pro [illegible] illa tempo

[illegible] Sanctus erit in [illegible]

[illegible] Sanctus nunc sive [illegible] esse [illegible]

673

§ [illegible] dat [illegible]

[illegible] adaeque [illegible]

[illegible] temporis [illegible]

[illegible] Sanctus [illegible] ab [illegible]

hac [illegible] ab [illegible]

[illegible] hoc [illegible] ab [illegible]

[illegible] hoc [illegible] Sanctus [illegible] sive ab [illegible]

ut [illegible] intendere [illegible]

[illegible] ab [illegible]

[illegible] Sancto pro illo tunc temporis in [illegible]

[illegible] erit, hoc a nemine [illegible] ut hoc [illegible]

[illegible] nec [illegible] a Caleto [illegible]

Dicendum est, ut aliquid dicat

§ 2. ad 2um argum. respondet 674

quia nequit Deus existere sine ab aeterno in illabiliter
aliter nisi ab aeterno existat sine omne. Sed quod autem
Deus existat sine ab aeterno in nulla virtualitate, nisi quod il-
la virtualitas se extendat usque ad illud tempus. Unde
et quia temporis imperfectionibus ... manet de se
ad aeternitatem ... imperfecte durationis ... mutabili
... corresponderet ... durationi temporali. Unde
quod usque ita existat. Et quod ad hanc consequentiam ...
... necesse quod aeternitatis sibi aliquid addat vel au-
ferat. Si in hoc consistit doctrina ... Si aliquid inde
deducuntur argumenta ... facta perstitunt. Ultimo ...
... aliquid ... quod ab aeterno existeret ... in quo
... et ... in ... verbo
...

Caput 6

Solbuntur argumenta

§ 1. ... in aliquo ... 675.
... eminenter ... aeternitas ...
... in ... durationi ... durationis ...
imperfectionis ... et ... aliqui
... non ... illas ...

vel sub eminenti gradu in materia. Si ponatur in istis gradibus in [illegible] si non ponatur [illegible] requiruntur: ergo complectitur formas distinctas durationis non [illegible] complectitur eminenter gradus. Si dicet quamvis immixta in carne durationis, non ideo debet [illegible] [illegible] durationes [illegible], et [illegible] adest [illegible] eminenter [illegible] quibus [illegible] eminenter non [illegible] aequivalet quibuscumque durationibus.

2.76 [illegible] Dicendum est carnem quia [illegible] in [illegible] in materia [illegible] [illegible] [illegible] admixta [illegible]. 2. apparet quia [illegible] immixtus in carne [illegible] non [illegible] [illegible] creata. Ad [illegible] ex ipsis dic quod illas [illegible] vel eminenter vel [illegible] vel [illegible] quibus eminenter [illegible] [illegible] [illegible] durandas, et in eodem [illegible] continentes omnes durationes creatas [illegible] ponatur [illegible] [illegible] eminenter et non in [illegible] [illegible].

625 [illegible] Instat 1. corpus immediate existens [illegible] aliis intra distantibus vel adhaereret: ergo eminentias immediate durans [illegible] aliis intra distantibus durantibus vel adhaereret, quia illud corpus non adhaeret aliis corporibus non existentibus, [illegible] esset immediate existens quamvis nulla alia existerent corpora quibus adhaereret: ergo eminentias non adest durationibus non existentibus, [illegible] esset immediate durans, quamvis nulla alia essent durationes quibus adesset. Et quidem non ante, non post, existerent alias corpora quibus

illud infinitum corpus adderet, nec autem non vel ex temporis differentia, quibus infinita duratio vel addita.

§ Insuper haec 678

imperfecta mensurantur ab aeternitate, quatenus continentur in illa; et quidquid continetur in alio, concretum adaequatur illi; ergo cum aeternitas sit vel indivisibilis continens vel indivisibilibus. Verum nostrum manus quod videbitur ad mensurare [illegible] ab aeternitate aut ad continendum in illa. Praeterea ad mensurandum praeterita mensurata fuerunt, futura mensurabunt; deinde nec fallitur valet nisi [illegible] intelligat, alia loca contenta in immensitate ut in suam mensuram, ubicumque erant [illegible] vel indivisibili [illegible] omnia et singula loca immensitas [illegible] vel in divisibili omnia et singula loca.

§ Insuper animadvertit 679

[illegible] videtur quod temporis quae [illegible] coexistentiam [illegible] cum aeternitate [illegible] temporis. Valet enim quia [illegible] tota quaelibet temporis extendit [illegible] lineam, ita [illegible] durationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] centrum [illegible] pro nobis [illegible] 648 et 666 [illegible] antiqua [illegible] [illegible] 677 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia videbit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

680 § Praeterea si christus ut persona infinita in ratione mensurae summae immutabilis in mensurando; ergo nec ipse mutaretur quo ab eterno mensuraret aut quidquid mensuraret. Probatur: si ipse mutaretur in mensurando, quatenus rursum de novo mensuraret non mensurata, sic multiplicaret mensurationes, et sic non mensuraret una mensuratione indivisibili. Item quia si nunc mensuraret unum et postea aliud, nunc esset in potentia ad mensurandum, quod esset imperfectio. Contra solutionem rursum [illegible] et [illegible] dictis.

681 § Respondeo ambiguo-

sitatem. Ad primum dico non multiplicaret mensurationes ipse ibi mensurae, dico inhaerentes, ex quo non sequitur quod in mensurae unica mensuratione ipsa ibi mensurae. Item aut mensurare, ut dicit aliquid intra, et aliquid extra mensurae (quod dicitur hoc est) sicut aut creare dicit aliquid intra, et aliquid extra creaturae. Ad hoc intra mensurae [illegible] tale: itaque illa intra creatoris, atque illa extra, mutari, et successionem habere potest, et quidem absque aliqua imperfectione mensurae aut creatoris. Sicut creatura mutatur, et de novo esse in sua proportione mensurata intrinseca. Ad 2um dico esse in potentia ad mensurandum, ut et in potentia ad producendum, tantum habere, nec in potentia aliquam intra sibi debitam, aut perfectionem.

682 § Praeterea

admiratur quatenus in hoc nostro christus dicitur tota

nil, et adeoque [illegible] penes, ex sit [illegible] quae mensurat ait Lonet: ergo ad [illegible] aliarum mensurarum nil possidet omnia mensurata [illegible]; quia [illegible] expectant mensurata [illegible] ad illa possidenda, et possidentur ea nil, ut patet. Deinde [illegible] et [illegible] exemplum ex fontis in medio fluminis posito, [illegible] [illegible] [illegible] aeternitas in [illegible] mensurae [illegible] exemplum ad hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] decurrunt, sic extendit aeternitas ad omnia tempora indivisibiliter [illegible] [illegible]; quia [illegible] nullum erit possibile [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] temporis [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] S. Bernardi [illegible] [illegible] in cantica, aeternitas pura [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

§. [illegible] [illegible] [illegible] 683

[illegible] Vita tota nil, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] tempora mensurat; ut [illegible] [illegible], ait Lonet, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Deinde [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]: nil possidet omnia [illegible] propria mensurata, videlicet omnia [illegible] [illegible], [illegible] omnia aliena mensurata, videlicet [illegible] [illegible] tempora; nam [illegible] [illegible] [illegible] omnia tempora [illegible]; [illegible] [illegible] hoc [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nec possidet

nec mensurat an potius; quia in dicitur m. statim perindet au fiua, quia in dicitur n; ut ex art. ... ta pte dme ab arbo ~~tum~~ to Deus est prior mundo duratione. Probatur hoc auctoritate dicitur aperimus et explicanda immutabilitate ... nobis, quae bene muentur temporia, et illa quietet ad mensurandum; ad quod non illo utimur.

684 § Ad num. supra ergo probatur apparimus et explanda ... ut spa ... abra aeterna mensurat ... ul esse aquas audeamus non ... mensurat illas quae ... in mari nec illas, quae ... fluvij ... sunt; ita aeternitas mensurat ... existentes in ... illas quae ... per fac ... in mari ... nec illas, quae adhuc ... aut durationi. — Ad confirmationem dicitur possibilitatem ... excelentem aeternitatis ... tempus est, quia est tota simul, et indefectibilis tempus autem est successiva, et defectibile, itaque ... quia est indefectibilitas ... ante ... post in tempore, et quia est defectibile.

685 § Ultimo hinc argumentum quod ... est durao indivisibilis ... nec aeternitas quae ... indivisibilis. Ad ... quod est ... Denique § nec ... ista duorum ... per ... Ad auctoritatem

Ad 4. P. Bernardi dic, ibi sola presentia intentionalis obiective

in, quia ad videnda pura impeccabilia, et ut praeceptum

ita videat ut recognoscat, cum quibus illa cognovit. Ad

autem qui loquatur de imbecillitate cum intuitivo

visum illi visibili videri, sicut dic: in aeternitatem

maneat quod habet, et: illud idem, semper, et uno modo

(e:::: neque alteratur de veritate tentat

§ Arguit 4to 686

cum praesens coexistat pure aeternitati: ergo toti cum indivisibili

comparabilis aeternitati; 2do loco, coexistit pure in

momenti: ergo toti cum indivisibili coexistit in loco ubi

ibi est, cum non esse dicendo sequens: ergo toti virtute toti

virtute toti modo, ut toti et illo. Ita ex indivisibili, et tota

virtute, et vindendo ultimam partem, quia ut coexistat

sit pure aeternitati, etiam nec erat, quod coexisti

tant aeternitati, ut virtute toti, seu cum eius virtualitates

illius, vel quando peragit ad hoc, ut ad illud ten

fine; habet in immensitate. Vel aliter dicere sic:

cum praesens coexistit semper toti aeternitati; nam coexi

stit aliquo toti aeternitati; de

Caput 7

Conceptus intuitionis non petit hanc sui correspondentiam

§ Ante procedendum cum Theologis, 2a P. Molina dist. 14 | 687

et praecorrelatio huius praesentia futuri, ac rationes, seu in tuitione. Stabilitur sic esse illa certa rerum quaedam existentia nunc in aliis, tamen fuerunt, vel erunt ex ratione istarum rerum coexistentia rerum. Ratio est, quia in tempore inciperet esse futurum, quod quidem mutationem non redolet. Et quamvis hoc relatio sit collativa, denominatio praesentia, non tamen in mutatione solum est, ex qua resultat denominatio: sed quamvis hoc in facile, debet fieri in eo, sive tam, loqui volumus, ut in hac quaestione pari

688 § Praeterea relativa: sicut attingens in classe, eadem status existit, ut abstractiva, et intuitiva; quia sicut abstractiva tenetur ad futura in tempore, eo quod duratione antecedat ad futurum: ergo, ut abstractiva, et intuitiva, quamvis duratione antecedat. Maior certa videtur, dum abstractio, abeo supponit abexistentia, cuius propter existente statu existente praesentia, quia, ut etiam intuitiva status, ut istis intuitivis rationis fuit abstractio in re, prout existentes in suo tempore in sua duratione in sua praesentia.

689 § At ponet, quod in vim cognitio durationis antecedentis, esset abstractio quia quamvis non abstrahat ab existentia abstracta, tamen, ab existentia ut actu extra causas posita; ergo est non intuitiva.

requirit qd qdo intra cognitio existit, circa obiectum non autem
tra causas exercite ~~productum~~ potum, ac existentem. Atq;
requirit etiam extra causas exercite productum: ergo ut cog
nitio abstractiva producatur, requirit quod circa obiectum, abstractivo
extra causas existentem, et producatur, quod tamen est contra fidem
bene monuerat ibi conet meo num. 209

690 Confirmatur: tantum
intellectus abstractivo fuit extra causas prout in sua propria dura
tione existentem; sed abstractivo habuit Deus intuitionem de Christo
ut fuit extra causas productum et in sua propria duratione
existente ergo quia abstractivo nescit cognitio durare pre
sentem, dum modo attingat obiectum prout existentem sed ab
eo non existente. Et utriusque ratio apriori est illa, quod
videlicet praesentia physica obiecti per accidens se ad intu
itionem habeat et materialiter constituat attingere non obiectum ut
actu exercite existentem: ergo non est tantum adeo physica praesentia
ut per anticipatam cognitionem fertur in illud, tales
cognitio erit intuitiva; et licet non, intuitiva. Christus intu
itus fuit abstractivo in futura, prout in suo tem
pore existentem, ut docetis ex 88 de petit 187

691 Explanatur a pari; sed ad in
tuitionem requirit praesentia obiecti, sicut ad abstractionem ab
ea; sed tamen sine absentia physica stat abstractio: ergo sine praesentia
physica stabit intuitio. Altera probatur in casu in quo tandem

quia intus non adverterunt praesentia, sicut obiectum non cognitas
decisum esse. Sed sonet tunc illud obiectum esse magis
praesens, et se habere ut tardius intus, ac si non esset absens.
Obiectum quisque obiectum fore praesens se habet ut tardius intus,
ac si non esset absens, quia cognitio non attingit eius sicut
existit, ut praesentes: ergo obiectum fore absens potest se
habere ut infinitissimis intus, ac si esset praesens,
quia cognitio eius fertur ad eius sicut existit, ut suo
tempore existit.

Caput 8

Solvuntur argumenta ab Auctoritate.

692 § Argumentum 1 ex D. Th. 2 [illegible] de veritate articulo 3 ad
8 visio addit supra simplicem cognitionem aliquid extra
genus notitiae quae est existentiae. Et hoc requirit intelligi
quae de existentia ut praesentia intentionalis; haec autem cognitio
requirit extrinsecum notitiae: ergo de facto debet
intelligi, iuxta ex D. Th. 2 de veritate articulo 9 ad [illegible]
per visionem, [illegible] Deus scire non potest visionis quae sunt extra
ipsum, et quae non sunt obiective praesentia, sed non extra Deum: ergo
visionis sint fore praesentia videri requirunt

693 § [illegible]
simpliciter cognitio non fertur ad eas res; visio autem ad
existentes res: Ad minorem dico, ibi, [illegible] duo [illegible]

da videbit fira existy, et fira praesenty: sic debet
ferri ad fira existā; et cum necesse qd feratr ad fira
praesenta cu ipsa cognitioe; sufficit, qd feratr ad firā
existā, ut fire praesentes postea in sua fira dura
oe; stat alitr limitu praecontinua propria duraoe
bitur ab eterno, l n videretr ab eterno. = Ad 3 praoq
dic, qd si objy ut videatr debet esse ia extra Deum
requirit qd ab eterno sit extra eas, se producum
Deus pot: ad visioe requirit qd objy sit extra Deum, et n
pro os duraoe ibriy Dei et pro aliqa, ita ut visio
feratr ad illud, ut extra eas positum pro sua tem
porali dura. Et ita se het praescia Dei, quae se ipsa
ab eterno fertr supra res, ut existentes in sua tem
porali praesentialite, ut patimus ibi

g. Arequef. L. cog 694

-nio prophetica e abstractiva; et tn fertur obba
praesentia in cogne prophete: ergo requiritr fira praesentia
ad intuitionem: Dia maior, et sua minor; disquo re
quens: ergo requiritr fira praesentia cu ipsa cogne, nec fira
praesentia in duraoe aliqa ibriy obti; sed Hoc, re
quiritur qd ibry objy aliqdo i fire existens, et praesens
Cognitio Prophetica abstractiva (e), quia, ut ait Ponet
num 282 n participat de praesentia Dea evidea
ac intuitiones, et certe, quia n cognit fura in

re, ibi; et in revelatione, vel in aliqua visione, Deus cognoscit futura per alienas species, et prophetando eas abstracte [illegible] theologi de futura eclipsi; tum quia videtur cognoscit illa non in se ipsis, ut existentia, et [illegible] in causis eorum.

695

Atque [illegible]: sicut delectatio gaudii trahit ad bonum praesens, ita delectatio intuitionis trahit ad obiectum praesens; et ad [illegible] gaudium non requirit obiectum praesentia [illegible] neque ad intuitionem: Probatur quia praesens bonum dicit actum praesentem possidentis, vel possessi; intuitio autem non dicit [illegible] obiecti existentiam cum [illegible] plena, talis [illegible] aliqua duratione posterior cognitio qua [illegible] [illegible] [illegible] existentia [illegible], ut in duratione posterior cognitione: Respondeo quia bonum ut praesens, quod est obiectum gaudii, est bonum ut sic praesens; haec autem [illegible] denotatione, ac [illegible] requirit [illegible] ~~existentia~~ coexistentiam possidentis, vel possessi. Hoc [illegible] intellectus [illegible] in obiectum [illegible], ut patet si diceretur ad gaudium sufficere possessionem intentionalem per cognitionem [illegible]; namque

696

Atque [illegible] notitia abstractiva [illegible] [illegible] abintuitiva, et [illegible], unde nominatur [illegible]; nisi quia abstracta fertur in obiectum praescindendo ab eius praesentia, et existentia; intuitiva vero fertur ad obiectum ut praesens et existens. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] praesentia

pro hac durat. in sua exista pro duratione comple-
tioni. Ita maxime deque ea pro ... mixis, in tus casu
sit ad obtum ut praesens, et exis tens pro tota duratione
rebus cognitioni; non ut praesens, et ut existens sed
pro aliqua duratione; ideo. et per hoc differt cognitio
abstracta. Cognitio ... in pactis sua e... ... ...
operat. legibus temporis transcendit usque ad
illud instans, in quo obtum erit sive praesens, et ex-
istens

Cap. 9

Unde rerum invariabilitas hanc suam coexistentiam non petit

§ Gravissima difficultas ... sumitur ex 6 97
invariabilitate rerum sic proponitur: Iudicium ab
aeterno praesens fuit ab aeterno hoc iudicium Chri-
stus nascetur. Ideo nunc in ipso praesenti nativitatis Christi
eodem modo in aeternum, vel Deus habet idem iudicium, vel
si ...: ergo ... incipit esse tale iudicium ab ipso prae-
senti nativitatis Christi, ut videtur evidens; quia tum ex
tunc non nascetur. Si ...: ergo illud iudicium duravit usque
ad nativitatem Christi, et deinceps desinit esse, et in-
cipit aliud ~~ex nativitate~~ ... pro ipso nativitatis
incipit hoc Christus nascitur, et pro ipso sequentia ad
nativitatem ... fuit ... iudicium, et incipit hoc

atrivel, Christi ex natura sua est quod l Deus ut praecepit futura, vel circa Dei caritatis (e

698

§ Desinitione nunc praestat ferri culus ipse triplex ex triplici contingens statu futuri, praesens, et futuri tertio contextu. Ad hoc ruditer facile nunc praeterita, futura praesens infinite quod quo in una ultima relatio. Praedicta vero doctrina iuvat ad immutabilitatem Dei declarandam, et tota difficultas per sibi vite praeter do tum futura sic ab aeterno existere, in infinite ut in tempore seu in duratione propria. Deo ipse futura est sic ab aeterno ac productae, quae bene ei productae in tempore. Deo circa quod placere videbatur unius, vel alterius expressi, videlicet futura esse sic ab aeterno praesenti Deo, in qua praesens ibi erat ad Deum, et per praesens Dei ad ibi

699

§ Sic ita relatio ostendo: Adamus uno existit in mensura aeternitatis Deo, circa in una propria mensura ipso ut, in Deus habere ea Adami ut existentis in sua propria duratione habuit ab aeterno hoc iudicium. Adamus existeb in sua propria duratione: Illo sic in ipsi praesentibus in quo ita Adamus e in sua duratione, deinceps ipse in aeternitate l Deus habet idem iudicium, vel ad sibi ex illa ipsi in existit ee tale iudicium ab ipsi existe Adami in sua

duratione, ubi videlicet evidens ita est deinceps non ex-
istebit in sua duratione. Si vero ipsum illud iudicium durabit
usque ad instans proximum existente Adamo in sua
propria duratione, et illo sic incipit tunc aliud
dicens ita Adamus existebit in sua propria dura-
tione quod videlicet durabit tempore quo Adamus exti-
tit in sua duratione et deinceps post mortem Ada-
mi illo iudicio sic incipit aliud dicens Adama-
mus ita non existebit in sua propria duratione
§ Idem arguebatur contrarium [illegible] 700
ra parte producta, in tempore non ab aeterno; Nam Deus
ab aeterno habebit hoc iudicium Adamus erit parte pro-
ductus Deinde tempore Adami praeterito habebit
hoc, ita Adamus fuit parte productus, et tempore
existenti Adami habebit hoc Adamus est parte
productus. Item eodem modo de scientia futurorum contingentium tam
ab aeterno non praescia obiectorum ad Deum, sed praescia Dei
ab aeterno, nam Deus ab aeterno habebit hoc iudicium Ad-
amus erit mihi parens praescia ibimus Ada-
mi. Deinde habebit hoc ita est mihi praesens
praescia ibimus Adami. Et deinde hoc ita fuit
mihi sic parens praescia ibimus Adami. Et
deinde videlicet ipsa praescia quemadmodum salva fide ex-
ponatur in ubi ... ad immutabilitatem de re ...

701 § Et sic per unctionem istam mistice evidenter loquitur

Toe ad nobissimum altius querendum tibi qua hoc imba
riabilitatis misterium exponatur: quod sic ostenditur. Na
quit [illegible] ponet nam in consigna dicit opera [illegible]
carnis cum illo a seculo usque in seculum respicit eternit
te mirabile in respectu eius. Ecclesiastici 39) [illegible]
ex [illegible] ante [illegible] aut [illegible] ad nos [illegible]
ret, quod illius prius nescivisset, et postea sciret variatio
nis variabilitatis esset, ergo ut variabilitas invariabilitatis
debent fuisse sive ab eterno praescita. Solus non
contradixit quia sibi non accedit eternitas, et invaria
riabilitas [illegible]. Unde [illegible] illa, que ad instar scie
ponitur, [illegible] pura [illegible] probata, deinde [illegible]
ta in mente facta

702 [illegible] 2. Scilicet praescita rerum
in [illegible] illius incipiunt videre in tempore res si
ce [illegible] cum variatione [illegible] indicata [illegible]
ergo illa scientia variabilis esset. Et variaret illa volu
ntas in tempore inciperet velle aliquid, quod non vo
luisset ab eterno = 2.ª quia [illegible] illa sive praescita
illius non inciperet in tempore videre res, utpote
sibi sive praesentes, sicut existentes in earum propria
duratione. Unde sic illius sine mutatione scientie non videt
ab eterno addamus ut existentes, et [illegible] existere

in sua propria duratione; ita ut incipiente, & des-
inente habet produci; ita ut incipiente, & desi-
nente esse sive praesente Deo, praeter propria [illegible]
us ad Deum: ergo eodem modo poterit ille videre, quam
vis Deus [illegible] sive abesset non in duratione aeterni;

§ Arguitur 3: Si dura talis 103
esset non praesentia transiret seria Dei, de abstracta, in
intrinseca, quod est mutari: [illegible] Deus [illegible]
[illegible] ad [illegible] dicente: [illegible] homine [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] quae [illegible]
et ea [illegible] [illegible]. [illegible] ergo ea [illegible], [illegible]
[illegible] praesentia [illegible], [illegible] praesentia [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], quod absurdissimum est. Ad
argumentum respondimus [illegible]; [illegible] esset non, [illegible]
[illegible] [illegible] sive abesset non

§ Ad [illegible] hoc 104
[illegible] [illegible] semper [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quomodo
praesentia Deo [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible]: Praesentia est [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] temporalis [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] praesentes [illegible]
[illegible] praesentia [illegible] in [illegible]. [illegible]

prosequitur dubitandi rationem. Si autem sit in homine S[cientia]
et ponit verba a Toneto allegata, quasi diceret
in rebus, quod in mente Dei in non sibi res, et ante quam
sint illas cognoscit more suo abstracte, et quando
sibi sunt non illas cognoscit, ut praesentes. 3a. Quia scientia
Dei semper uno tenebit fixa, certa, et per suam praes-
entiam, et scientiam; quod aliquid in tempore accedit scientiae
Dei. Verba quae nobis obstant argumenta, quae dubitando solven-
dum obiiciuntur, breviter. Deinde solvit, et explicat im-
variabilitatem scientiae, ut nos infra cum ipso explicabi-
mus. Videbimus hoc cum Scoto intento.

Disputatio ultima

Defenditur dogma fidei, et praescientia futurorum

Caput 1um

Solvitur argumentum desumptum ex immutabilitate divinae praescientiae

705 § 1a. Totius huius tractatus cardo, doctrinaque de praescientia [illegible]
quam obiiciunt duo antiqui contra bina argumenta illud
quod num. 697 posui quo fraude intendit, aut Deum non
cognoscere contingentia aut scientiam Dei variabilem esse. Diffi-
cultas haec quorundam Theologorum impedit ad concedendam in
scientia contingentium quandam variabilitatem ~~cognitione~~ mutationemque de non
ea ad eam, et de ea ad non eam, quae quidem determinet aut

tanbe[m] ad [illegible] se exdi[n]ma, et de se adiecte, seu
mod. [illegible] [illegible] se [illegible] ita, ut fuerit
[illegible] abstra[c]ta [illegible] to fina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] transeat in abstra[c]ta, [illegible] illi, quae
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cinge[n]tes se ab se
seu independent[er] a qua [illegible] cinge[n]te de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

§ Nil[illegible] [illegible] tenendum [illegible] [illegible] [illegible] — 206
[illegible] [illegible], hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] defe
[illegible], quia [illegible] [illegible] de hoc mundo, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] loco illius [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mundo, aut de nullo, [illegible] [illegible] [illegible] Deo aliq[ua]
[illegible] ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] abstracta in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] Dei [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — 207
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ... 2 ... [illegible]

[illegible] ... de [illegible] ...

[illegible] ... ante ... [illegible]

704 ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

708

[illegible] ... hoc [illegible]

[illegible]

[illegible] ... 698 ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ce mus [illegible] tenebris [illegible] intelligimus [illegible] cogit-
ionibus [illegible]

§ Igitur mus iste ineffabilis [illegible] 709
ipsius, qd [illegible] obiecta haerent de futuro ad
praesens, [illegible] translate
[illegible] praeberet [illegible] eodem [illegible]
obiecta, [illegible] eodem [illegible], et [illegible]
[illegible]; [illegible] ineffabile aliquatenus [illegible]
[illegible]: [illegible] humana
[illegible] mutabilitate, et transitus [illegible]
ae in cogitatione [illegible], ut [illegible] mus
animo, [illegible] paulo ante [illegible]
ab [illegible] transitionis
transitionis; [illegible] hec unica detraxero, et
relinquero [illegible], [illegible]
[illegible] una, ubi quae cuncta [illegible] contemplaveris
[illegible] Dei

§ Igitur ineffabilitas [illegible] 710
[illegible] transitu
[illegible] in cognitione [illegible]
[illegible] in intuitione, [illegible]
[illegible]: [illegible] in
[illegible] intellectu; [illegible]
[illegible] Videat omnia independenter a tempore:

qi mus cogdi dit ab [illegible] simplex intuitivus quia ut profunderatis [illegible] haec dne [illegible] ad 3 circb variatis ; cia [illegible] enuntiatio [illegible] nop erzet, per mus enuntiabitis comprehendendo et distendendo [illegible] in [illegible]

711

P. Ramirez dicit hunc cognitionem [illegible] importare verbum de praesenti, nec de futuro, nec de praeterito et [illegible] ad importare [illegible] nec tempore qua videmus [illegible] pluris redentes cum successione locati, et praeterita [illegible] de anterioritate [illegible] [illegible] loco redet [illegible] loco [illegible] [illegible] videt, sine [illegible] importante tempus. P. Marin dicit [illegible] plat, [illegible] cognitionem [illegible] importan tem verbum de futuro, nec de praeterito, et [illegible] de praesenti [illegible] in quo [illegible] [illegible]

712

[illegible] dit [illegible] nec [illegible] dit aeterno [illegible] nec [illegible] verbum te quia illa [illegible] cognitio, ut pote aeterna, et [illegible] temporis [illegible] subdita [illegible] enuntiat [illegible] de subito pro [illegible] duratione [illegible] cognitionis, et [illegible] duratione [illegible] [illegible] subito, quia [illegible]

Vatas inter Dnis tempora supergrediens, v. videt quodlibet obiectum visibile in illa sua duratione. Ab eo q. visio nra alligatur tempori; videlicet status sic quando vera durat in eodem praesens obiectum, et illud de praesenti enuntiat.

Ad 1.am ad difficultatem potest num. 697 nostras mentes angeli quia Angeli in statu modo libero ante cognoscit ab aeterno futura, ac si essent praesentia, videlicet nil enuntiat modo nostro et [illegible] intuitiva. Videt ad modum visionis nrae corporeae, aut numquam enunciat de futuro, aut de praeterito et semper de praesenti aetate ad illud instans sibi praesens in quo res [illegible] in genere existit; sic Angelus ab aeterno non dicit Christus nascetur et semper videt nativitatem eius in sua duratione temporali, quod idem est ac dicere Christus nascitur; [illegible] in suo tempore loquitur de illo ut in [illegible] tempore nascente. Sic in aeternum non dicit Christus natus fuit et Christus nascetur [illegible] aetate. Sed semper ad [illegible] instans Quo praesens est visio [713]

Ad 2.am [illegible] obiectum [714]

contingens videlicet semper [illegible] quae non potest [illegible] cognosci. Ad [illegible] quia licet obiectum contingens contingenter sit; potuitque non esse, at [illegible] dato quod [illegible] esse [illegible] ea duratione qua est. Necesse est quamquam [illegible]

ea, nō in aeae entibꝫ existentibꝫ, et in aeae Vi, hae ē, Secundo qd Addamus in duratione [illegible] ab aeterno, et in aeternum ē, Tertio Addamus existere in duratione [illegible], alias possent ea esse, qd existit et nō existit in duratione [illegible] ex quo nō sequitur Addamus ab aeterno in rationibus entibꝫ existentibꝫ, ut patet et in rationibus entibꝫ existentibꝫ in duratione [illegible]

745

§ Obiicies 2º: in aeternitate imperfectio Dei potuit addi in aeternitate Dei addamus; potuit Addamus manere in statu possibili quo et potuerit minui, ergo Deus Addamo in aeternitate ergo ... prob. (Quia ...) perfectio Dei, nō videre obiectum qd visibile; nō autem Addamus erat puro possibili ut possit nō esse obiectum visibile. At vel dato qd Addamus existat in aliqua duratione, ipse visibilis; vel ab aeterno ad talem durationem, quo desiderium ... possibili ... Deus ... imperfectibilis

746

§ Obiicies 3º: Deus mutatur a nō creatore ad creatorem, et a nō Dno ad Dnum: quo etiam mutari potest a nō videntem ad videntem. Nō ... quia ... fundatur ... intellectualis ... immanenti intelligere ... Deus ...

adeoque Deo inest; et si ab hac beli[?] abstrahere Dij
pravas [illegible] quia denuo creatori prohibet ab aeque
intemperare incipit [illegible] bene [illegible]; ab [illegible] Dei de
bet ee [illegible] eius obbu [illegible] in ratione
[illegible] liberu quidem [illegible] obbu creatu [illegible]
at sit proto [illegible] liberu [illegible] illu cognoscere

§ Dicy [illegible] 717

te imperfecto [illegible] [illegible] belio [illegible]; ergo nec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tradit [illegible] Illamirca dis 14. 14
cum aliis [illegible] [illegible] Dei [illegible] inceptiones
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amat
[illegible] [illegible]. Hanc doctrina [illegible] cum
eis [illegible] de qua in [illegible] de volunte. Videat [illegible]
Ramirez dis 2 [illegible] num 59; interim [illegible]
[illegible]
creatu [illegible] amare [illegible]
+ [illegible] [illegible] imparsiabili[?] obst[?] imbarietas de
bet ee cognio, [illegible] imperfecta ut vidisimus

Cap 2

Solbuntur argumenta ex certitudine Divine prescientie

§ D. 7 hac [illegible] 14 [illegible] 13 argum proponit quo [illegible] 718
Ethnici moti fuerunt ad negandu Deo prescientia ne
libertas nra [illegible] eo quo [illegible] Calvinus

Wiclefus et alii heretici contra Dei praescientiam libertatem nostram negarunt, et tertio quod subscribimus. Arguitur hoc est: ex causa necessaria oritur effectus necessarius, sed libera [illegible] Dei est causa necessaria cuiuscumque effectus creati: ergo nullus effectus creatus potest esse liber. Facile solvitur ex dictis; nam certa praescientia Dei est causa rerum et prima illarum contemplatio; licet bonus qui est causa rerum est simpliciter indefectibilis, quae est causa necessaria in essendo, contingens autem in operando. Et causa necessaria quatenus sine illa nequit poni effectus, ut cognitio praedicamentalis causa necessaria ad volitionem, hoc est necessario requisita, sed non est causa necessitans, hoc est, determinata ex se ad operationem ut constat ex dictis

719

Sed instant: ex hoc antecedenti. Deus praescivit Antichristum esse peccaturum: necessario infertur: ergo Antichristus peccabit: ubi illud antecedens est necessarium, et praedeterminans ad peccatum: ergo peccatum nequit esse liberum. Illatio fundatur in Aristotele [illegible] ubi unde quod illud antecedens est prius de futuro, quod praedeterminat necessario. Contra maiorem in qua multi multum laborant atque [illegible] in exemplis [illegible] nomine, quia illud antecedens nec est necessarium, nec praedeterminans ad peccatum, sed est necessarium quia necessarium ibat praecise necessario neque est praedeterminans, prius quod est requisitum ad peccatum, sed quod peccabit Antichristus, quia Deus praescivit, et prius ideo praescivit quia peccabit, ut [illegible] et suo dicunt loco citato

q Scotus dixit esse nexum vocatum: Deus praescit bonum 720

peccaturum; potuit praescire oppositum quia bonus po-

tuit non peccare, ideo autem potuit non peccare, quia compleme-

tum [illegible] oppositi [illegible] ad peccatum, vel

in peccatum, ut expeditur. Ideo Deus potuit facere

quin [illegible] diceret illa praescientia, et opposita [illegible]

nexum illud [illegible] necessitate [illegible]

[illegible] absolute, [illegible] intellectus Dei, et sic

esse nexum non necessitate in [illegible] praescire, nec [illegible]

ad aliquod [illegible] praescire ante ad peccatum. [illegible]

quin [illegible] ad peccatum, [illegible] peccati

Nec obstat quod praescientia 721

antecedat [illegible] aliquam; hoc quod de malis habet [illegible]

[illegible] inde [illegible] a praescientia, [illegible]

si fingatur Deus non habere praescientiam adhuc peccatum fieret

eodem modo, ac [illegible] non praescientia, quia praescientia non

mutat eas nec [illegible] illas

[illegible] obveniunt, [illegible] quam [illegible] ni-

hil ponit in [illegible], nec [illegible], ita [illegible] Dei, et

[illegible] Deus [illegible] illud [illegible]

esse nexum; hoc intelligi debet quatenus [illegible]

[illegible] liberi [illegible] praescientia

[illegible] exprimere [illegible] autem [illegible] nexum

[illegible] necessitatem habet, [illegible] ex [illegible]

ubi erga Deum ex D. T.

722 § Ex his infert Deus non [illegible] creaturas quas absolute videntur; hac enim si Deus praescientia creaturas, Deus tamen potest non creare, imo videtur efficere pro positione ad falsificandam praescientiam Divinam. Item hic quia si Deus praesciat hanc creaturam, Deus tamen potest facere quod Deus hoc non praesciat, potest Deus opponi; immo ita absolute videtur ineptum pro accommodanda scientia Dei; et tamen haec a nobis non habent si accipiant in necessitate [illegible] [illegible] in [illegible]

723 § Ad hoc 1° Deus non potest coniungere praescientiam creaturae cum non creare; hoc est Deus repugnat ex praescientia creaturae, et non creare; at vero habet pro accommodanda, et si admittamus praescientiam illam praescientiam, ne esset absolutum in illo; quia si creaturam non esset, ut ac de potest non fuisset in illo, de illa praescientia, scilicet quod non [illegible], ac hic compositio est pro verbo dispare sensu, quia de praesenti, ut hic dicit Deus potuit facere, ut non [illegible] non fuisset praescientia creaturae, quia videbit ante absolutam potuit non creare et non fuisset in illo praescientia de creaturae.

Tractatus 4us

De contingentium conditionatorum scientia

§ Futura conditionata per 1° possibiles ad actu deveniunt

la, sic quibus adhuc ~~determinatum~~ a Deo nil absolute
creditum est. Ex iis aliquorum Tyriorum [illegible] Deus praedixerat, ut
[illegible] cineris poenitentiam egissent, ideo scientia
ista vocatur conditionata, quia de futuris sub conditione propo-
sitis versatur, quorum [illegible] data, quam Dei volun-
tas aliquid absolute decrevit [illegible] decernat [illegible] hominibus
[illegible] illorum independenter a decreto Dei [illegible] absolute
existenti. Ex quibus patet hanc non extendi [illegible]
[illegible] [illegible] toto [illegible] non momenti [illegible]
[illegible], et non sine eadem [illegible] simultas ac [illegible]
absoluta [illegible] [illegible] [illegible] quae
[illegible] erat [illegible] [illegible]. Scientia nobis Deo
[illegible] in hoc tractatu [illegible] [illegible]
[illegible] futurorum conditionatorum; [illegible]
[illegible] a Deo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliquorum [illegible] [illegible]. [illegible] nullum [illegible]
[illegible] in quo Deus illa cognoscat. [illegible]
[illegible] Deum, utque [illegible]
[illegible] conditionatorum [illegible] [illegible]
ita, et [illegible] [illegible] voluntate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~~~

Sectio 4

De scientia contingentium conditionatorum

Disputatio I.

An Deus certo cognoscat futura conditionata

Cap. I.

Proponitur difficultas

724 Quaeritur 1. futuris conditionatis, quae scilicet [illegible] carent existentia pro nunc, et existent pro posterioribus [illegible] ... n.° 362 ... quae existentiam dicunt pro futuro absolute num. 363. ... differt a futuro absoluto [illegible] ... [illegible]

725 [illegible]

[illegible]

hoc Volaterran. [illegible] Tristanorum [illegible] [illegible]
dicaverit [illegible]. Quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
decreta, [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] circumstantiarum, et [illegible] [illegible] [illegible], ac
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible].

§ [illegible] 726

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et addit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ea quae decreverit [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] decreverit
[illegible] [illegible] quae a [illegible] voluntate [illegible] [illegible] essent
[illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible]
postea [illegible] [illegible] 2. [illegible] [illegible] [illegible]
declarata et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]

§ [illegible] 727

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]

momenti a nobis 500 et repete alibi. Pro huius intelligentia adverte dicere duplici ex cause posse dici dominatum primo quia quamvis ipsum non exsistat, tamen in objecto eius imbuitur aliqua dominatio: hoc est vult objectum dependentem ab aliqua dominatione; tale est dicere Deum in explicatum tale essentia in deus illud volens hoc modo totum fieri videlicet per ipsum consistet. Ideo dicitur dominatum hoc est dominante existentem, seu existens per suam dominationem; quia nihil aliud est quam esse tale, quod si ipsum existeret, existeret etiam illud aliud seu eius dicitur dominatio.

728

§ Hac huius modo

tibi: quia omnis eius creatum pendet erat, ad alia tamen tibere operante principium suae voluntatis. Ideo implicat futurum absolute existiturum, sine decreto absolute existente ergo implicat futurum dominatae existiturum sine decreto dominante existente. Id sic explicatur: quotiescumque ponitur aliquid futurum sub dominatione semper etiam subintelligitur alia dominatio, videlicet decreti; sic futurum proximum cum illis praedicamentis etiam subintelligitur et in illis habet decretum, in dicitur praeparatum pro ad praeparandum in illis definitum tale esse in intrinsece praemotum.

729

§ Itaque dominatis ista futuri proximi tenent in illis praedicantur duo distincta

(per mutuum conditionum; unum le quod aliud videlicet decretum
concurrendi ad operationem illorum; alterum le quod creatum
videlicet gratia Dei pro indifferens adiutorium liberi
et praeparans voluntatem liberi Dei. Cur autem in praesenti
rat decretum absolutum, seu absolute conditionatum, dicti auctores in hoc
toto tractatu decidenda, quia videlicet plura sunt
conditionata futura quibus nullum est in Deo absolutum
decretum, ubi obiter notabis nos nullam admittere
decretum concurrendi etc. Similiter dicunt futura conditionata
esse independentia a decreto absoluto; quod dicunt
debeant futura absoluta, esse independentia a decreto absoluto
quaestione 3 quod est similiter 50
tu absoluto dicimus praesens, praeteritum et futurum, ita
etiam distinguendum est in statu conditionato, in quo pariter
tempora ad distinctionem temporum dicitur etiam praesens praeteritum
aliud futurum; sicut ergo res quae absolute fuit verbi gratia Adam, mundus dicitur
absolute praeteritus et res quae absolute est verbi gratia Christus, mundus dicitur
absolute praesens, et quae erit, verbi gratia Antichristus dicitur absolute futurus,
ita res quae fuisset, si conditio posita fuisset, dicitur
conditionate praeterita, quae vero existeret si existeret
conditio est conditionate praesens, et quae extitura esset
si extitura esset conditio, est conditionate futura, quae
distinctio temporum proponitur si Christus prae-
dicasset Tyriis et Sidoniis poenitentiam egissent, si Christus

iis praedicari aut proprium 3 non erit praedicari eo tunc
erit aliter proprium et ...orum

731

Quaeritur 4. Utrum connotationes
explicari possint per divisionem in necessarias, intrinsecas, contingentes,
et dispositivas. Necessaria dicitur illud sine quo actio imperfecta
esset connotatio, licet non esset vel esset tunc [illegible]
[illegible] alicubi exhiberet. Connotationes intrinsecas dicit
exemplificative tum quia actio in [illegible] [illegible] [illegible] quae
erat in esse [illegible]. 2 quia connotationes respiciunt
actioni: licet non [illegible] non esse [illegible]. De his duobus [illegible]
[illegible] quia hic debent tractari in actione ne
[illegible] imperfecte connotationes. [illegible] [illegible] [illegible] non
pertinet ad praesentem [illegible] [illegible] praedicabilis
[illegible]

732 Sed 3a connotatio contingens, cuius actio non imperfecta
[illegible] connotationes, et tamen proportionem habet aliquam
aut causalitatem cum connotato, licet non prius [illegible]
auxilio [illegible] contingeret. De hac est potissima huius [illegible]
[illegible] controversia. 4a est connotatio dispositiva, cuius actio nul-
lam dicit proportionem cum connotato, nec connotationes alias
quam dependentiam habet ab actione, licet non prius [illegible]
[illegible] [illegible], et de hoc dispositivo non parum dice-
mus. Et duplicem considerari licet non [illegible] [illegible]
[illegible] et connotationis [illegible] est praeparans dispositivis

[?] si attendatur ad ipsam ordinationem unius ad alterum, ut iam explicavi.

§ Si vero non accipiatur pro [illegible] propositionibus conditionatis, sed pro complexo, seu complexione duarum [illegible] ... quia partem [?] non requirit, aut conditionalis [?], aut saltem dependentiam conditionati a conditione, quod utrumque deficit conditionato disparato, ut patet: ideo, ut bene notavit Ep[iscopus?] [illegible] lib. 2 cap. 7, in illius propositionis si Paulus dormiret Paulus legeret non denotat causalitatem aut dependentiam unius ab alio, alias esset falsa; et non denotat connexionem [?], quae melius explicatur per adverbium [illegible] sic: quando Paulus dormiret Paulus legeret.

§ At si 2do modo accipiatur, potest vocari proprie conditionata, quia iam ratione illius coordinationis [?] intervenit conditio, aut dependentia illius ab alio. Vel Dominus Paulus apte [?] debuerat sic: si Paulus dormiat ego etiam legam; si Paulus cantet ego etiam cantabo; si navis ex Hispania venerit tibi centum dabo. Tunc enim non potest quod dormitio Pauli conducit [?] ad lectionem Petri [?]. Et sic in exemplo [illegible] alteram [?] conditionata ab illo disparata [?], quia non habet coordinationem aut dependentiam inter se, valet illud 4 Regum 13, v. 19: Si percussisses quinquies

aut recipit pro eius mercede ... ad supremam fieri
Clericus praedixit ... quod praedicti ... sibi pro
misisset famulo, verum pro mississet mercedem. Quae omnia
proportiones ordinatae inter sunt pretia proportionaliter rectio
nata numerentur.

735

§ Hinc facile discerni posita
... illa an pretia ordinata dispata ... ubi
... ut videmus notat ... Quod
... significaret ... pretio ... inter personas ... ordinatas, et ratio
... Si autem ... tale ...
receptus eius, tunc ... committat ... aut ...
... ad ... tempus ... partes ...
... ubi nota ...
... pauperibus ... ratio ... pro ...
... pauperibus ... in utraque ...
... aut ... vero ... autem ...
... et tunc ... ut ... mercedem
...

736

§ Tertio deinque ad ... proportionem ordinata ... non
requiri ... hoc ... requiri ...
de mercede ... ordinatam ... ordinatis pro
... [illegible] ... et tamen pre
... [illegible] ... mercede ... [illegible] ... [illegible]

quæ est effectus conditionatus. Ratio est, quia in hoc ponimus scientiam distinctam, inter conditionatum necessarium et contingens; ab illis contingens enim necessarium. Legitur ad conditionatam propositionem sufficit dependentia, aut præsuppositio conditionis, ad conditionatum. Itaque Doctores Thomistæ, et alii loco citato contra antiquos: nec contrarium habemus Scotum dist. 39 num. 7, in textu, contra [illegible] legatur

Caput 2

Doctorum sententiæ referuntur

Celebris est Doctorum in hoc puncto dissensio: quam exponimus [illegible] dabimus, ne [illegible] [illegible], quod dist. 39 num. 3 [illegible] hoc videbit nostros [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] magna nostrorum [illegible] [illegible] decantantes. Pro meliori intelligentia nota [illegible] et [illegible] [illegible] Deus cognoscat futura contingentia de [illegible] [illegible]. [illegible] in conjecturalis, et certo cognoscat ea. [illegible] in [illegible] conjecturale de [illegible] futuris, quia [illegible] [illegible] [illegible] num. 5 qui cognoscit eventum contingentem in suis causis [illegible] conjecturale de illo; atque Deus cognoscit eventum contingentem in suis causis, quatenus comprehendit inclinationem illarum ad eventum [illegible]. Ultra hæc rogamus an hæc [illegible] pure conjecturalis, hoc est excludens certitudinem [illegible]

an prop. pictura eq. illa

738

Stat. et aliquorum sententia dicentes Deum ... contra picturalitates de iis fuisse. Ita Ill. Ledesma Domi... dixit, a fine de ... fuisse ... In edi... tione Salmanticensi anno 1611 dicens: ... videlit qd in Deo ... et in futuris futuris ... Hanc sententiam tenent quidam moderni ... qui ... de schola D. T. ... citat ... Molina, Va... lentia, Vazquez, et Suarez. Deinde addit ... huic opera: ... dicit qd potest per picturam Deum aliquo modo cognoscere, quid ... libera faceret, ... in ... ... et ... tibi ... cognoscere. Citat pro illa ... Caietanum, Ferrariensem, Catharinum et Sanctium, addens hanc ... ... ex discipulis D. T. ... ... tertia ... ... sit ... probabilis

739

Stat. tenet Ill. Cabezudo 3 p. ... a 62 et ad decimum dixit ... illa ... de predicare ... ... Accedit Ill. ... ... p. ... ... ubi ... ... Cum antiquis ... eadem ... fuisse ... de ... ... Gabriel ... lib. 8 cap. 26, ... Carmelitani Salmanticenses de

ncia dirigens sub 2 § 1. Pro eadem re refert alios Praedicatores Italos, de Albelda circa Dominicanus tam parte dicti 44 n. 2, et inde m. 12 citat Illustrissimum Nabarrete pro ea ab utraque libera acriente, quod erat fuerat condonata sub lancia … prius Ano, et eo eminentis quae appellatur [illegible] mia. Omnia tradunt … Nabarrete Dominicano tam parte … 14 contra 56. Hanc eandem rem nobissime cupitarunt in multi Rectores Poe consulentes in manu scripti.

§ 2 in dubio tamen me cognoscere hec fuere, Dum ita unanimi consensu ejusdem societatis P. P. amquentes societate praxeia mia propugnarentur. Et bene tam hanc firmis fundamentis, ut suscripsimus alibi clare satis demonstravimus ut gravior episcopi, aut senior, et certa ex ore fuit RR … impugnat Arabi circa censura carpit. Hec tamen cum Prosperus ac certa rea, quae cum … priorum junioremque sequit Donet dicti 5 n. 1, eum … Mastrius dicti 8 3, ac 103 … nunc Donet, ac triumphus … tibi, ... ronibus

§ Ret tamen … eo … 241

Dum in cognoscere certo fuere condonata per horum ad … liberas contingentes, neque ex … abilis adeben … Honitudiate hanc solum refelere, quia sufficiente … Deinde … citus … ait, … ac … in … eorum opposita societatis.

Cur ab aeterno non est in Deo verbum vere personatum? Cur ab [illegible] habit illud natum per durum? Cur non ab Deo laurea vera pura personata, ut vidimus, verius [illegible] dat videlicet; quia praedestinatio [illegible] laurea pura personata quae numquam pura non fuit in libro Dei

742

[illegible] Haec inter alios tu[m] clarior conclusio, ex [illegible] fuit ab aeterno vera laurea [illegible] omnes praedestinandi, ut mihi [illegible] non tam [illegible] quidem in maius; quia [illegible] nimia res difficultas, et omnia inter res tardius. Ideo [illegible] antiquos laudo, qui [illegible] quaesiverint, qua [illegible] attingerint. Hinc [illegible] fecerit ille [illegible], dum [illegible] nubecula, quae [illegible] patriarcha [illegible] opposuit verba S. Dionysii de divinis nominibus cap. 4 [illegible] ad multa [illegible] verba, et ad unum [illegible] cognitio. Super quo D. T. lectione 4 [illegible] illis qui cognoverunt veritatem, [illegible] in [illegible]; [illegible] qui ignoraverunt [illegible] viderunt per varios errores. Hic [illegible] adeo difficile [illegible] in [illegible], et nobis in metu [illegible].

Caput 3

Secunda et vera sententia ostenditur ex [illegible] pura

743 [illegible] D. Th. [illegible] verbo cognoscit pura

fuera personata nobis libera. Hec pelue mansum
Tholoqia fuerto fuesta, ... ac ab ... de Theorec
... docenda ... cate... ab
aliis adeo extolitur, ut ... communis ... carpat
1 Reg. 23, 10 ubi David ... audivit Saulem ... Ceilam, et ... Dominum
interrogavit Dominum: si tradent me viri Ceilae in
manus Saul? Et ait Dominus, tradent. Et si descendet
Saul? Et Dominus respondit, descendet. ...
... intelligunt hunc locum interpretes

§um testimonium 744

ex Exodo 34, 16, et ex Deuteronomio 7, 3 filias
tuas ne dabis filio eius, nec filiam illius accipies filio
tuo, quia seducet filium tuum ne sequatur me, et ut mag[is]
... serviat diis alienis; irascetur quoque furor Dei, et dele-
bit te cito. Ubi observandum quod ... ab
ipso Spiritu Sancto in 3 Regum 11 ... et addit
... videlicet: super
quibus dixit Dominus filiis Israel non ingrediemini ad
eas, neque de illis ingredientur ad vestras, certissime
enim avertent corda vestra, ut sequamini deos earum
His itaque copulatus est ... amore, ut ... rex Salomo
... avertunt, ... corda eorum avertissent, ...
... Salomon celebrasset

745 § 3.^m ex 4 Regum 13, 18, ubi Elisaeus Regi Joas dixit:

Si tantulo terram percussisses quinquies aut sexies, sive septies, percussisses Syriam usque ad consumptionem: nunc autem tribus vicibus percuties eam; quia videlicet [illegible] tantum tribus vicibus percusserat terram, propterea [illegible] Ex hoc [illegible] Dominus [illegible] [illegible] [illegible] 733. Praedicatores autem huius [illegible] [illegible], et in [illegible] [illegible] verbi [illegible] [illegible]; [illegible], quia [illegible] verbo [illegible] [illegible], [illegible] tantum [illegible] Dei.

746 § 4.^m ex Ezechiele 3, 5. Non mitteris ad populum profundi sermonis, et ignotae linguae, quorum non possis audire sermones: et si ad illos mittereris, ipsi audirent te. Ubi refert S. Gregorius homilia 10 in Ezechielem aperte declarat obedientiam Gentium, quae quando praedicationes eos [illegible] [illegible] tardiore recepturae. Videlicet Ezechiel mitteretur ad praedicandum Judaeis et mittebatur ad quandam Judaeis, qui illum non audiebant. Cum ergo verbo cognovit [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] illa quorum [illegible] proderat, ut in [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] illa quorum [illegible] [illegible] [illegible], ut in aliis.

747 § [illegible] solemne est illud Matth.: Vae tibi Corozain, vae tibi Bethsaida, quia si in Tyro

no, et Sidone facte essent virtutes quae factae in
vobis olim in cilitio et cinere penitentiam egissent
Atque (?) Aug. de bono pers. cap. 9 ait: non
vivere, de eorum penitentia dubitare fas est quibus
Deus attestabatur crederent magna humilitate pe-
nitentia, si in illis facta essent divinarum illa sig-
na virtutum. Ibidem habet in enchiridio cap. 95 In
patria non latebit, quod nunc latet, quod aliquos de-
non in fecit virtutes, quae si facte fuissent illi homines peni-
tentiam egissent :::: Apertissime namque Deus habe-
bat scientiam conditionatam. Vide nunc, qua irreverentia dicant pr-
ij id non a Deo dictum, sub certa promissione penitentiae
fuisse quadam exagerato

3 Habent antiquitus Theol.; et 748

ex libris quibus nobis ... mult...: 1 Deus non revela-
ne eventum liberum futurorum, nisi prout in praesenti
dispositione causarum. Saul autem et Ceilitae habebant
tunc dispositionem, ut si David non aufugeret, traderet
Sauli = 2a quia ut traditio Davidis requireret necessa-
re erat, quod affectus ille Sauli, et Ceilitarum duraret
usque ad tempus, quo David tradendus erat, ut patet;
Illo nisi, Deus nesciebat certo duraturum illum affectum, vel non
sicut neque certo nesciebat futurum eventum. Si ...
non poterat. 3a 2 nihilo David interrogavit Deum Saul

ex licite dispensati exarserunt ut probaverunt, et exactis
ob hoc, ad alia quae aliquid de visabit de regno, essent
pro alia propterea hoc esset nisi dicendo ego respicio qua
nisi te representati quo colligere praevisus eventus

749.

§ 3a Siqua
in aliis revelationibus nulla erat praesens dispositio in qua
videri posset eventus. Resp. repetita proximo versiculo
alia via num. 745 nota intensius dispositio adscribi
debere tacere [illegible]. Sic populi Jerosolymitani ad
idolatriae deditis, quaedam habebant praesentem dispositionem
ad audiendam praedicationem Prophetae. Immo
populus praesens coram dispositionem oppositam indicabat. Sic de
Tyriis ac Sidoniis. Unde ex praesenti dispositione eorum
bis requirit certe cognosci eventus. Resp. ex illo [illegible]
[illegible], si aliquis venerit in noce, illum acciperetis
in quo colligunt Filios Judaeos fuisse receptaturos
Divina fides. Illi ne, qui Christum adierunt. Illi me
ego. Praedixit Christus quod fuisse fidei crediderunt. Antequam
autem erat vere praesens dispositio futurorum Judaeorum
ego isti praedicationi fundaverit [illegible] in praedicta dispositione
Christum

750 § Resp. 2: Plures revelationes fuisse, et eas
esse tales dispositas, ut visibus eorum eventus esse futurus, sed sic
ponatur [illegible] Elias de [illegible] Christi, et Donatus

[illegible], quia hec scientia detorquendi scripturas, [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] scriptura. Sic ergo arguitur: scriptura [illegible], [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] probabilitas fundata in [illegible] [illegible]; et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] traditum [illegible] [illegible] [illegible] et. Expositio ergo hec [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] voluntaria, [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] auctoritas scripture

§ Quod [illegible]

[illegible] [illegible]: quia [illegible] [illegible] esset quilibet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Quod [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]; quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] revelatum [illegible]; et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; quia [illegible] [illegible] esset [illegible] [illegible] quem revelatum [illegible] [illegible] [illegible]: et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et probabilitas [illegible]; quia [illegible] [illegible] revelat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], ac probabilitas [illegible] [illegible]. Hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; quia [illegible]

lentes in aliunde probare [illegible] quaeq. in [illegible] ve
[illegible] et X^a [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible]
[illegible] adoptam [illegible]

752

§ 3. quia ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] oracula [illegible] [illegible] quae daemonis [illegible]
[illegible] cognitione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible]
[illegible] fere [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible]
[illegible] cognosceret [illegible] [illegible] [illegible] daemon
[illegible] comprehendit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] daemon [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debit dubitare de [illegible] [illegible] et dubitare [illegible]
[illegible] daemon [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] probat [illegible] probare poterat
de praesenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nota [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Caput 4

Contraria argumenta ex scriptura exponuntur

753 § Obiicies 1 ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ma [illegible] 2 [illegible] [illegible] testimonia [illegible] [illegible]
[illegible] loquitur de [illegible] [illegible] quae de [illegible]

754

755 [illegible] S. Joann. [illegible] me reliqu[illegible] forsitan [illegible] meum reliquisti; [illegible] nati [illegible] quia [illegible] ut filio nati [illegible] [illegible] qd erat [illegible] [illegible] forsitan [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] solet poni; [illegible] parla. [illegible] [illegible] [illegible] forte filium meum, et [illegible] illud [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

756 [illegible] [illegible] [illegible] cap. 26 [illegible] [illegible] forsitan [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forsitan [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa dubitare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

757 [illegible] [illegible]

riae, quia ~~illa~~ in illa parte certe ipse exprimitur
certe non recipit dubium in illo, ut demonstravimus in
dicto, quo tunc ipse non exprimitur sub intelligibili certo-
ri ipse exprimitur, ut in apostolis [illegible] bene [illegible]
[illegible] accipiat coronam tuam [illegible]
[illegible] Item ne alius accipiat coro-
nam tuam, non ad [illegible] et ad
tendendum arbitrii liberi. Quia ergo licentia [illegible]
volunt subintelligendum certe dubium, ipse non exprimitur
in uno parte terminus subintelligendus, ipse non exprimitur.
~~in uno parte [illegible] terminus subintelligendus ipse non ex-~~
~~primitur~~, Ad hoc, et iure [illegible]
monium [illegible]

§ Deinde arguunt: quia in propositione [illegible] 758
[illegible] certe [illegible] subintelligitur [illegible]
in eas non [illegible] [illegible] [illegible] sub
intelligi dubitatio. — [illegible] subin-
telligitur propositio [illegible] aut [illegible], aut
[illegible] [illegible], quae [illegible] quia
[illegible] sub [illegible] aut [illegible]
[illegible] et ita terminus praedi-
catus [illegible]. Ad autem [illegible] subintelligitur [illegible]
[illegible] [illegible], quae [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

verb. Dei [illegible] ex Patribus ut patet [illegible]
[illegible] quae [illegible] exponuntur in [illegible]

Caput 5
Ostenditur ex Patribus

759 [illegible] hanc [illegible] Angelos, Adam [illegible] [illegible] quae [illegible] dederit [illegible] proponit [illegible] in [illegible] [illegible] quis [illegible] [illegible] [illegible] proponentibus [illegible] 3 [illegible] Pelagianos [illegible] proponit [illegible] [illegible] in paradiso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ad [illegible] [illegible]

760 § Verum nostri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible]

debuisset, neque creari in Paradiso, et cum gratia
de speciali Adami debita fuisse, dare noluit omni-
no: ergo gratia de qua Patres, non est gratia de spe-
ciali debita fuisse: ergo de [illegible] rationabilis fuisse [illegible] creatura
Adamus [illegible] in statu [illegible] [illegible] creat-
[illegible] [illegible] [illegible]. Hoc indubitabile
videtur, quia dubium ab haereticis [illegible] erat [illegible]
videlicet cum Patres gratiam Adamo creatam [illegible]
[illegible] creatura potuisset illum non creare: ergo illa
gratia indebita fuisse, ad gratiam [illegible] [illegible].

[illegible] 761

non gratia debita ab haereticis, neque qua Patres probant
[illegible] in statu [illegible] neque creari Adae, [illegible]
[illegible] respondissent haereticis, sic: Deus gratiam Ada-
damo gratuitam addit creavit illum, quia [illegible] non potuit
non creare illum, debita illa gratia; atque Patres hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible] potuisset illum
non creare voluit tamen illud [illegible] gratia [illegible] liber-
[illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible]: ergo haeretici
Patres loquebantur de gratia rationabilia indebita de-
re ad utrumque [illegible], quia [illegible] [illegible] in Deo.

[illegible] [illegible] [illegible] Patres [illegible] 762

quidem de gratia rationabila, at non certe [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Patres [illegible] [illegible]

de sic arguebat: quia ipsi [illegible] omnes praedictae terrae
notae, et viae certae ignorantibus erant: ut [illegible]
lexandrinus lib. 1 in Genesim: Quod tunc non cor-
rubuisset creator omnium, nimirum ignoratis, immo
bonis certo noscebat. Vide in numera ap. [illegible]
[illegible] lib., non ignoratis praecisis certo no-
scebat ~~Vide in [illegible]~~ [illegible]: quia sepa-
rent homines, non noscebat certo, et praeteribat [illegible]
quas creaturas, creaturis essent, immo dicerent
quod attentatis [illegible], et [illegible] totque
in terrae praedictorum [illegible] obe-
dientiam, quam rebellionis: etsi ideo non impugnat hominis opera
[illegible], ut homines ~~[illegible]~~ pendebant. Atque [illegible] haec non erant
de ad alia remur [illegible], ut ex dictis [illegible] bat, et Vide
[illegible] ap. [illegible] Borrull [illegible] 4 n. 480.

763

[illegible] quos exspe-
rime [illegible] ad [illegible] cum [illegible] creatis
[illegible] in [illegible] ab [illegible] mortem [illegible]
[illegible]: [illegible] lib. de [illegible] cap.
4: Utique [illegible], adque [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], neque [illegible]
[illegible] non poterat, necessitate [illegible] obatur: [illegible]
[illegible] et [illegible], neque
de [illegible], et [illegible] [illegible]

ab operationibus Dei, et motibus [illegible] [illegible]
rebellare, cum magna laude [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sufficienter quam per eum bonum [illegible]
[illegible] [illegible] se fere ex toto — 764
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] secundum [illegible] agere [illegible]
[illegible], de gratia [illegible] ad voluntatem [illegible]
hoc [illegible], antecedenter tamen ad [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible]
[illegible] intenderat, [illegible] [illegible] praedeterminat
[illegible] solvunt, quia agebant de gratia [illegible]
[illegible], [illegible] certa [illegible], quia [illegible] ex nata
[illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] ita de gratia [illegible]
Sed in audita [illegible] in scholis nostris [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex
nata gratia [illegible] [illegible] certa [illegible] [illegible]
nata gratia [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] in au
dita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], aut [illegible]
[illegible]

§ 7. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — 765
hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] efficatia [illegible] [illegible] [illegible] hec [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible], quia [illegible] est
efficatia [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] efficacia

...marinee ... . Praesent ... ante ...
intentus ... , ... post
... ante intentus ... ; quia
... de ... . Atque ... hoc
... , et ad alia ... quidem ... ,
... ad ... , ad ... , ad ... , ad
meta ... , ad ... hoc ... , ut ...
... , ... ut ... , ad ... ,
ut ... ... colu-
... est.

766. § ... ex ... , ... , ... ad ...
... habent ... , quos ... ... , ... -
... , ut ... ...
... . Et inde ... ...
... hoc, et ... illos ... ... , ...
... ... Ad hoc ... de
bono ... ... illos ... ...
... de ... ...
... testimonium; ait: ...
.... ante quam ... illos? ... quia
... ? ... quia ... mala ... ? Item
... , ... , ...
... ...

caput 6

Elenchtica ultima solutio

[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 767
[illegible] [illegible] ex [illegible] de predestinatione [illegible] ubi
expendens illud, [illegible] [illegible] fat. Hoc dicunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui hoc
[illegible] quod [illegible] erat, [illegible] quod [illegible] erat. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de predestinatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 48.° [illegible]
[illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible], que [illegible] [illegible]
[illegible] 88 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] admitti poterit [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] hic [illegible] [illegible] 768
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] terminos, per decretum [illegible], de efficaci, et talis praescientia debet esse infallibilis, et infallibiliter [illegible] decre[illegible] [illegible] de praescientia infallibili. [illegible] praedestinavit [illegible] efficaci gratia ad gloriam; [illegible] infallibilis [illegible] [illegible] decretum [illegible] determinatum, et [illegible] ut [illegible] fundat hic doctor in [illegible] gloriam, ante [illegible] [illegible].

769 § [illegible] autem

ostenditur [illegible] [illegible] ad Romanos [illegible] praescientia [illegible] [illegible] praescivit [illegible] [illegible] debet [illegible] idoneis. Ex praescientia [illegible] [illegible] idoneitatis [illegible] [illegible] [illegible] efficacia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Paulus [illegible] [illegible] quia praescivit [illegible] [illegible] praedestinatum, et postea [illegible]. [illegible] [illegible] in Mattheum [illegible] vocatio Pauli [illegible] vocatio Matthei. [illegible] praescientia [illegible] [illegible] ad [illegible] ut [illegible] ex [illegible] [illegible] quod efficax praedes[illegible] [illegible], et vocatio [illegible] [illegible] naturalis, nescio, an bene audiat apud Catholicos

770 [illegible]

771 [illegible]

de praescia, aut de futuris, loquunt de praescia absoluta, et de futuris absolutis.

772

§ Quod vero in hoc re loquantur contra Bibl. Aug. cit. ibid. cap. 14. de praedestinatione SS. ad Marsilium in disputat. Unde hoc talis dubitari in Scriptur. Vmit, praescio, ut futura, quae ... futura, praemiant, aut honorent merita parvulorum? Clarius autem lib. 4 de anima cap. 12 Ubi exprimuntur omnia praescia, id quod praescitur evenit, quomodo dicitur praescius futurum, quod non futurum? quomodo praemiuntur peccata, quae non erant? En Aug. ambo contra haereticos, qui dicunt, parvulos puniri, aut praemiari, propter opera futura loquimur, de conditionate futuris, et de absolute futuris? Si vero simpliciter accipiatur? Si quomodo dicuntur absolute futura

~~opera, quae ... eorum quae erant? quomodo dicuntur praescia, ut absolute futura, quae absolute futura non? Parvuli~~ ~~... quae facient illa opera praescita, ... puniuntur~~

773

~~§ Hic ... evidens ... testimonium ... 76. ... Aug. ... nullo ... praescia ... absolute futuris ... praemium ... poena ... conditionata ... in illa praescia ... ad puniendum, ... futura ... ut puniatur~~

inde illa verba Deus hoc praescivit, quod futurum erat et

quod futurum [illegible] hinc [illegible]: Deus hoc praescivit

praescientia [illegible] [illegible], aut praemium, quod futurum absolute

erat, et quod futurum absolute [illegible] erat.

§ Nec obstat illa [illegible] 774

[illegible] quod Deus praescientiam Dei et [illegible] hominis vitae [illegible]

[illegible] [illegible] Deus habuerit praescientiam

de [illegible] illius absolute futura, [illegible] certum, et quia Deus

certe praescivit, quod si [illegible], [illegible], ex sola sua

bonitate et misericordia praematuram mortem [illegible]

[illegible], ut [illegible] illi [illegible] haeretica [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] et eandem [illegible] [illegible]

habuerit, itaque [illegible], quod videlicet [illegible] absolute

[illegible], quod si praescita [illegible] [illegible]

aut [illegible], quae non absolute futura: aut quod si absolute fu-

[illegible], quae non praescita [illegible], aut praemi-

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] quia [illegible] praescientia [illegible]

[illegible] futurum [illegible] [illegible] stat pro futuro absoluto, [illegible]

si aliud [illegible], futurum [illegible] absolute, et [illegible]

[illegible].

Caput 7

D. Thomas sententiam nostram tradit

775 § Unicum testimonium, quod quis possit nobis opponere, D. T. [illegible] de Veritate art. 3 ait: Licet omnia individua quae sint corruptibilia in speciebus, tota autem species, quia alia individua aliud praecedentibus succedit. [illegible] ex corruptibilibus, [illegible] Deus praedestinat ad ministerium praeparat, quod [illegible] cadat vel [illegible] cadat, vel resurgat; si ergo consideremus salutem praedestinatorum causa [illegible] debet [illegible] contingens, [illegible] causam [illegible] cum [illegible] Deus [illegible] auxiliorum, ut praedestinatus salvetur, quia [illegible] ex [illegible] non erat [illegible] D. T. [illegible] auxiliorum [illegible] ratione praedestinationis.

776 § D. Thomas [illegible] incarnationis [illegible], ut [illegible] ex locis citatis num. 737. Deinde [illegible] 3 part. quaest. 1 art. 5, ubi [illegible] quaerens: Cur Deus antea non incarnatus est? [illegible] D. Aug. [illegible] praedicationem [illegible] locum Aug. allegatum a nobis num. 747. Deinde quaest. 24 de Veritate art. 14 ait Deus modum [illegible]

[illegible] eorum in gratiâ [illegible], atque ae expectandum
ad bonum [illegible], [illegible], solebat in praxim, quae tunc
de [illegible] dentur hc, aut [illegible] eorum - [illegible]
[illegible], certa [illegible] [illegible], ex ratione tanto nobis ob[illegible]
inquam cum [illegible] [illegible] de praxi [illegible],
et illa [illegible] illa boat certa, ac tam certa
esse praedestinationem . . . .

. . . . . . § [illegible] ad bonum nobis obtingat [illegible] 777
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praestat,
[illegible] in [illegible] : [illegible] non agnoscit de esse
praedestinatum ; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
praedestinatorum [illegible] ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de salute praedestinati [illegible]
[illegible] [illegible] praedestinationis [illegible] [illegible] [illegible]
patientiae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], atque praedestinato
[illegible] in patientiae [illegible] [illegible] ; [illegible] [illegible]
agnoscit . . . .

. . . . § [illegible] [illegible] agnoscit de [illegible] 778
praxi, et de [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] salute praedestinati ; ut probat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
. . . de [illegible] praedestinatorum [illegible] [illegible] [illegible]

neque cognitionis in dictis. Deinde dubitabit utraque
destinatio bene infallibilis hominem, ac meritis cum salute prae
destinati. Postea instruendi sunt [illegible] difficile conciliare
infallibilis praedestinationis cum libero arbitrio, quia (loquen
do [illegible] et [illegible] arbitrio) certa praede
stinatio [illegible] in sola certe [illegible]
hominis, seu meritis [illegible] cum ipsa, quod videtur
contingens, et liberum arbitrium. [illegible]
[illegible] certe huius [illegible]

779 Hac difficultate
[illegible] quod [illegible] liberum arbitrium posset [illegible]
fieri, quia contingenter operatur, [illegible] liberi
arbitrii [illegible] certa, atque Deus praeviderit [illegible]
quorum [illegible] et [illegible] Deus
illa, et per illa ut praevisa [illegible] infallibiliter [illegible]
[illegible] quia [illegible] praeparavit illa, et illa praeparata infalli
biliter [illegible] praedestinavit [illegible]
[illegible]
quae praevisa certa [illegible]
[illegible] salute [illegible] liberi arbi
trii [illegible] certe, [illegible] quae praedestinatio
certa

780 Neque obstat quod [illegible]
[illegible] Deus [illegible]

quarri carnalibus imbuunt animum efficax adiuta
te, nam ut alimo Epis. ad de praedestinatione tit. 4 cap. 6
7 nam et repugnat, illorum; et ad Prosperum ille, ac improbus
vixum prohibemus. At non impediat ad illum ex parte
quante decerni divini auxiliorum (quod dicit aliis)
praeparavit adimistrandum) praedestinationem. Deus, ordo
tot auxiliis, quibus a liquido inexpugnaruit
praedestinatus; aliis tum ipsa sunt erat. Ex inde per
hanc solabus detrahit bene plura in efficacia, in ineffi
caa, et quia praeterea efficax tantum multa, ut certe
ea praeviderat; et quia praesens ab initio me praedi
destinatus permittit certe in electis aliquando laporum ut
in illo bono; certus tum de alio modo, quo certo pervenit
ad praevenit ut ad terminum auxiliorum ad dispo
sunt et ad extendendum, quod quibus electus aliquando ca
dat, adhuc tum praedestinatio est certa, quia certus est Deus
de aliis modis, quibus pervenit

Caput 8

Probatur ratione conclusio

Quod approbari hec, scilicet: futurum praedestinatus est beatitudinem, et
in beatitudinem debere cognoscit a Deo certo, igitur
illa certa est; beatitudo debeta est ordini, Deus
auctor ecclesia sit vocatis. Tota difficultas est in

maxi, qua [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: summa [illegible] et quia [illegible] voluntas
[illegible] requiriti adoptandu [illegible] nequit [illegible]
[illegible] ab utroque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debet [illegible] unu, [illegible], et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] unu [illegible]. [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

782

§ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tile: [illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible] [illegible]
tile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuerit [illegible]. [illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] data fuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] auxilio [illegible] [illegible]

783

§ [illegible] 2 [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

facti ponet; et hoc in tertiis implicat quod. Quare mar-
tyre facie e quo genitus posse distrahi absolute, ubi
det scire diversos quod. Iure; quia certe Deus mentiretur, dum
affirmat, ut certum eventum, quod conditionalis tantum erat
et futurum; et Deus affirmat ut certum absolute condi-
tionem [illegible] ut [illegible] 744 [illegible]
conditionalis cognosceret mentiretur in illa conditio-
ne, affirmaret [illegible]

784

[illegible] forte [illegible] doctrina, quod [illegible]
cognitio, quae [illegible] eventus [illegible]
et ad praesentem dispositionem [illegible] fundamentum [illegible]
dum de eventu sub conditione. [illegible] ex
scriptura [illegible] inferre [illegible] ex illa
consequitur, Deus non posse [illegible]
[illegible] Adamus [illegible] Christus [illegible]
[illegible] affirmant quidam [illegible]; [illegible] probabilis. [illegible]
[illegible] Deus [illegible] discernendo, quemadmodum
[illegible] hoc
[illegible] apprehensio, [illegible]
[illegible]

785

[illegible] Deus [illegible] eventus in parte, et in communi.

sic ergo argr; stare nequit suprema probitio, quod pro
bior ante quia, completmsia, aut sinu, certo sciat, quare
ejus hastura stat; et hoc stare nequit sine certa
scia zdienatorum; ut patere potat ergo. Illam bideb ejus
derij; quia omniscerat, quam ejus hastura sint singula
mia singulari explanda, necesse erit quod, inter hory
uomo bentet Varia, et ad bidendum ejus spectet
eorum ordinem, quod valde concederij, et supre
mo probitioni.

786 Ergo, explando hanc rarum particu
laribus probitatis; et quia hoc clare explicare oblata
Gloria, ut omnem ante alba probioz mscon, sic
Tot attendunt, stare nequit, nisi Deus certo cognoscat
ingent hec, aut illam in unito suo; alio aut
buor' ex ponere, aut mentaret cognoscendo bonum
praedestinati, alij vero; quia praedestinatio cui
honesti oberi erit in illis, si Deus certo praescit, quod
cum his, aut illis ... potius ... oporteat
Iste ... in extra ...

Caput 9

Solbuntur argumenta

787 § 1. Hoc multo urgent, et hos in illis ideas certum conj
intus repugna ... relucz onerij ... 74

[illegible] praeponenda [illegible] verbis quod [illegible] 111 [illegible]
materia certo = Arguunt 1º: [illegible] praesentia
[illegible] conditionata debuissent [illegible] in [illegible]
[illegible] : [illegible] certo
[illegible] propter [illegible]
[illegible]
[illegible] ad conditionata [illegible]
[illegible] ea [illegible] propter eandem [illegible]

§ Arguunt 2: futura conditionata 788

ut futura habent esse ~~conditionatum~~ determinatum [illegible] certo cogni. Hinc arg. [illegible] determinata [illegible] in differentiis, nec [illegible] hac futura habent esse nec [illegible] nec [illegible] nullus habent [illegible] arg. quia certo cognitum [illegible] praedicta [illegible] conditio. [illegible] (quia [illegible] conditionatum) non [illegible] determinata [illegible] praedicta [illegible] in tempore, aut in [illegible] et in eo quod [illegible] esset in tempore [illegible] conditio [illegible] nunc, et [illegible] postea [illegible] conditio.

§ Arguunt 3: contingentia determinata pugnant 789

inter se: at hae conditionata [illegible] contingentia [illegible] determinata, ac infallibilia, nec certo cogni. = [illegible] sub eadem [illegible] et futura absoluta contingentia: ut [illegible]

[illegible] et detractum sub eadem [illegible] sub
[illegible] Haec fuisse [illegible]
detracta [illegible] detracta [illegible]
[illegible] et [illegible] fundata [illegible] sub
[illegible] omnibus dixit [illegible]

790

§. [illegible] 4. fuisse
[illegible] plene [illegible] una
[illegible]
[illegible] una [illegible]
[illegible]
[illegible] debet [illegible] detraxerit
[illegible]
[illegible] Itaque
[illegible] 2 [illegible] 3 [illegible]
[illegible] detracta [illegible]
[illegible]
[illegible] haec fuisse [illegible] plene [illegible]
[illegible] fuisse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

791

[illegible]
[illegible] debet [illegible] una [illegible]
[illegible] fuisse [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] cognos., [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cognit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] notionata [illegible] [illegible]
cognit simultaneè [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

§ [illegible] potentialis 792

[illegible] [illegible] notionata singula [illegible] [illegible],
[illegible] a singularibus [illegible]. [illegible] hoc esse
[illegible] [illegible] habet [illegible], quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] singula [illegible]
[illegible] singularibus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

§ [illegible] 793

[illegible] singula notionata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], ut multa fuerant scripta: nec [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]: Non [illegible] [illegible]; hoc [illegible] [illegible]

[illegible]; [illegible] [illegible], nec [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multo [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] an [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] an [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], et antiquissima, ut [illegible], [illegible] magna [illegible]

[illegible] nomen [illegible] [illegible] nomina, [illegible]

[illegible] explanatione, [illegible] [illegible] [illegible]

de hoc [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] simplex

[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]

[illegible]

794 [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],

[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ab [illegible] [illegible] [illegible] aut de [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible], et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], ut patet, quod nec [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]

795 [illegible] [illegible] nomine

707 § Itaque deque: fixa, ut dixi, adde, quae nequaquam exstiterint: ita sequentia possibilia [illegible] simpliciter in terminis. Praeterea, [illegible] independenter a nostris [illegible], vel esse, vel fuisse, vel exstitisse, aut nec esse, nec fuisse, nec exstitisse; atque fixa, ut dixi, habent [illegible]; aliis [illegible] abstractis, ab [illegible] possibilibus; quare habent [illegible] ergo [illegible] possibilia = [illegible] ad [illegible] [illegible], [illegible] vel esse [illegible], vel [illegible], et quidem independenter a nostris [illegible]. Fixa vero, ut dixi, quae nunquam exstiterunt, nec sunt, nec fuerunt, nec erunt; [illegible] [illegible] hoc est, [illegible] fuerint [illegible], et quae [illegible] abstracta ab [illegible] possibilibus [illegible] tamen [illegible] [illegible], quae nihil aliud [illegible], nisi quod erunt, [illegible] fuerint [illegible]

Disputatio 2

Pro sententia nostra stabilienda

Cap. I

Aliorum [illegible] sententia

798 § Primo [illegible] nullum admittere [illegible] [illegible] nec [illegible], ad quod [illegible] [illegible], [illegible] nullum [illegible] admittit [illegible] scholastica, aut [illegible] aut [illegible], quae [illegible] maxima, [illegible] quae ad [illegible] [illegible], noxiunt [illegible] [illegible] candidatis, ac [illegible]. Unde [illegible] est quod in [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]

independenter a corpore quam qui dicunt ... a ratione sine existente. In hoc evidentissimo modo ... deplorando lapsu ... 4 ... possibilitate ... ratione ... ultra ... imbecillitate. ... dixit ... 27

... 709

... in ... ratione ... ut ... 727 ... 7 ... 21 ... ut ... inde ... ut ... 727 ... quia dicere ... ad ... ut excludat ... atque haec ... esse ... dicit ... ad ... habet

800 § Dico 3: huius dicti ex directe graviter ~~[illegible]~~ se defendere virtute personali ex tali unde procedit a quo [illegible] [illegible] avversitate intra, extra, rubore [illegible], [illegible] ita quod, quae sunt ex alteri [illegible] administrandum, vel obeundum potestate decens, [illegible] [illegible] ad ipsa persona tamen quae sunt proprie [illegible] ut minus ad [illegible] tali ipsa, et quae [illegible] ad eandem [illegible] [illegible] ut minus [illegible] Deus, ut [illegible] propria [illegible] [illegible] [illegible] ut recognoscantur [illegible]. In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad tale ipsa dicitur requirunt.

801

§ Dico 4.

Ex praedictis [illegible] inferimus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] libera, alia Deo [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] libera voluntatis [illegible], ut dixi num. 95. Hec ista [illegible] in Christo, et nostri [illegible] libera [illegible], quae [illegible] ratio mea. Hec est illa turris armata, nunquam victa, toties oppugnata, nunquam expugnata, toties procellarum passa impetus, sine naufragio integra. Hec est nostra huius rationis [illegible] me disputans cum PP. Dominicanos, et Jesuitas

[illegible] ipse [illegible] mereatur pariter.

§ Secunda 802

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] independenter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] in hac explicare [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] antiquior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] independenter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognoscere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] effectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut cognosceret [illegible].

§ [illegible] tertia 803

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] explicant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in nullo [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] antiquior [illegible]

aut bonu &c. F, in quo locat[ur] hoc nomen proprie

aut dicitur, nobile obiectu a nobile [illegible]

804

§ Notiones dicta

dedisti [illegible] n. 783. Obiectu hec [illegible], [illegible]
[illegible] intelligere, [illegible]; hec [illegible] adequa[illegible]
[illegible], quare ego appono [illegible], [illegible] quare [illegible]
[illegible] [illegible]; [illegible] intui[illegible] [illegible] [illegible] obie
in se ipso; [illegible] = [illegible] [illegible] quod [illegible] in ob
[illegible] in existens obiecti [illegible] ad [illegible] [illegible], quod [illegible]
simpliciter in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] in
[illegible] . [illegible] loco [illegible]. [illegible] quia ap
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] in [illegible] in ob
[illegible] obiecte existens ut patet. [illegible] forte [illegible]
[illegible] in ~~[illegible]~~ [illegible] in dicere obiecte existens, in quo [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] in [illegible] quod [illegible] ad [illegible]
obiecte existens in quo [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible]
[illegible] ut in [illegible] [illegible] [illegible].

805

§ Quare ego dixi

[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] et libera, de [illegible]
participat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: de
libera participat [illegible]. [illegible] dixi [illegible], quia [illegible]
[illegible] ad [illegible], [illegible] [illegible] obiecte, [illegible]
intelligere: quia de [illegible] participat [illegible]: de [illegible]
[illegible] intelligere participat [illegible] in ob[illegible] obiecte existens —

Quod si adhuc in hac re deprecabere, ut quasi cautus sis, be... tria ... boct. ... rsa... ... nobis ...

...

§ Hec magis momenti est, quod ... 306 ... tenet ... debet ... ab ... nullis ex ... bo, ... ut ... ad ... adeo ... 23 articulo 5, ab ... bo ... in ... et ... ac ... ut ... ... Sed ... ... quantum ad ... declarationes, ... et ... ad ... ... quantum ad ... ... adeo ... ad ... aut ... aut momenti. &c.

§ ... 407 ... quo ... moto, ... se ... ad ... ... Deo ... aut ... aut de ... in hoc ... ... aut ... in Deo ... de ... quod de ... hoc ... tunc ... in ...

et deserere. Et in hoc ex voluntas creatoris, quae potuit eligere diversis, potuisset satisfacere (ut sup. no 6 insinuavimus) et impedire praecise desereremus ab
moris. nu. 722.

808

§ 1. Ista ratio non habet rationem. Ita per D. Tho. quod requirit ... et ea tota tantum dicit. ... quia in ... ex ... ... quod dicit ... Annibal disp. 4 ... M. Lorca tom. 3 ... 3 ... dist. 3 d. ... membro 2 ... haec D. Th. verba ... desiderio morali ... ... ex ... ... quae ... ... quae ... ... quae ex loco D. Th. manifeste ... ... in ... ... in nullis ... quod requirit Martinez disp. 3 d. 4 ... 231. ... disp. 1 dist. 7.

809

§ 2. ... ... Annibal, qui ... ... ad ... ... ad ... ... ~~...~~

permisit. Tandem etiam tenent Thomistae cum aliis quos
Bonicius de Salazar apud istum magistrum citant, se aper-
tissime etiam PP. supplicibus. Hoc requirit quam plurimis [illegible]
[illegible]. Hanc etiam ut veram amplectimur
et eius probationes [illegible]

Cap 2

Sententia media [illegible] probatur

§ Dico, aut nec [illegible] quidem praescindendo [illegible] probatione, 810
nec, ut impugnatae [illegible]. Intentum probo. Deus
cognoscere [illegible] [illegible] in suis [illegible] hora;
[illegible]: [illegible] in talia independenter a quocumque decreto
[illegible] proprio [illegible] cognoscunt a Deo [illegible]
[illegible] independenter a quacumque decreto [illegible]
[illegible] ideo requiruntur, ut [illegible] determinata
veritate et data dependentia a Deo: [illegible]
[illegible], in talia, [illegible] [illegible] voluntatis
[illegible] pro [illegible]; [illegible] requiruntur talia
dependenter ab aliquo decreto [illegible] pro
[illegible] certa [illegible]

§ [illegible] 811
[illegible] determinare, etiam [illegible]
[illegible] voluntati [illegible] 24, 15 [illegible]
[illegible] Deo [illegible] datur

eligere hodie, qd placet. Sic a tent in t(er)mino Baza-
bizon 24, 20 Hic dictum habq. tui occisionem
de, seruz, qd voluerit eligere. In tota occisio-
eleo, et debrao soli nre volunti. Ad voluntatem, et
quidq in loquit. exempra de inepiciar, et deep. arcelese
neq. ut probat ex Berna 22 Lepus Vos esti, quis, bii clo
geriti clauq. volui, ut reservati ei: ep obiso tab. illi
ut illi eligant, dibi eligunt unq. precatio; et eleo
usiq. pre aliis et libera debrao: ep hec e antiq.

812

§ 2uq.

ex Ecclesiastico et Deus ab initio creavit hominem
et reliquit illum in manu consilii sui. Adiecit mandata et praecepta; si volueris mandata
servare, servabunt te ... apposuit tibi ignem et aquam
ad quod volueris porrige manum tuam. Coram homine vita
et mors, bonum et malum, quod placuerit ei dabitur illi. Si hic si exprimit
debrao proprie nre volunti, pro suo libito, neq. enim
quibus verbis, aut expressius potest depingi. Sic ergo
ibi: Deus reliquit hominem in manu consilii sui, ad
operandum ut in manu liberi arbitrii, et volun-
tas eius est eligere, vel debrao hoc qd malverit et
non stare nequit nisi debrao operari, et ante ...
ita, ut tantum habet hanc, ut si sibi placuerit relin-
quat hanc et debeat aliq.

Deus est ex Isaia 5. Quid est quod ultra debui facere 813
vineae meae, et non feci? An quod expectavi, ut faceret
uvas, et fecit labruscas. Ubi habetur cap. 13 Praescientia
expectat Deus, ut mereretur vestras: Equidem contra
negationem probare videret Deus, non debere ad
uvas aut labruscas, hoc est ad bona, vel mala
opera venit gentes voluntas nostra. Verum sane expe
ctaret Deus bona opera ab illo, ut levaret dextera
praedeterminatur sub [illegible] intus et extra:
Et insuper, ut [illegible] fieret, probe praedetermina
ret ad malum [illegible] esset impossibile
ad malum. Profecto hanc capiat qui potest
§ Insuper notetur omnia 814
illa [illegible] praedeterminationis fuisse loquens [illegible] volu
nti [illegible] pro [illegible] Talia
[illegible] expendimus [illegible] adde ex innumeris
aliis illud Lucae cap. 22: Si vero [illegible] dixero non credetis mihi.
Romanos epistolas Nihil est quod audientes fide ad
credendum deficit [illegible] ad credendum vel non creden
dum [illegible] et libertas [illegible]. Et tandem
de libero arbitrio [illegible] ita [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] sine [illegible] creditur. [illegible]
[illegible] libero arbitrio [illegible]

[illegible] voluntas [illegible] decrevi, ac deterrere bonos

845

[illegible] plurima [illegible]

[illegible] nostri [illegible] fuerint [illegible] [illegible] nostri [illegible] et hoc fuerint ex [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] non antecedat [illegible] hoc [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Caput 3

Celebris Christi praedictio de generali [illegible] exponitur

846 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facta erunt [illegible] quae facta [illegible] olim [illegible]

nb cotuma, intsque xxs butt spaxax.

§ Elquidsfia 817

nsbiq nota bidet; quia ri alsqod talde, duenad sfpaaoq, i inumo, qdnd e inatio faciti; @ xeo ad ~~inspuqnaoq~~ breve paoq lq ri ~~lqx~~ repre bendere du cq, qdnd expugnatt; tq to mr lsbiy deis, quoq ibiy uq deuq mrtibuy expugnatt, aut expugnattq; ret. Sic fidei tere posent, da nobis decreq efiicar preedibiary ad puriteq, neb, dice bione sipnorum et illis dedi; ti titnsi, dt tune eini penitearny ex probrare potuxi. Illi; dedi; ti deuq mrlia, Videlit deureq efiicar uq qrare predetrarbe, nobis; autq de dsfti deuq; Videlitbqraoq rufi cntq: ino addi; fideere q efiicar, noq ~~pre~~ dibiarf amate dsieiny inuepo xate erats afxali; peuao. Exiy nos equats prebent, et postea rypro ~~bare~~ pobuxi de in equati expfare

§ Huqd pro solure tiar 818

tinbant foe. Bent t spaxaoq ex probabq; eeinq facitbitq biaioxq, derisq teq fideoxq. Hee ri drat Che biri facibitq exunt ad puritteq, nobbi; sipnsi; ie tloq duxi; Ul zebel deq efti; = 7^a nd tidet tolean daatienao ipta t exboxq Che, sipnate lorremdis; nd defaciobte, aut dsfiuebte, ad puritteq. Et deribra ce ti puriticea. Stauteq texba elara, & ri a Bly intelsa

ipsumque liceat quibus in illis rebus celebrare quoniam rexibus ex religioni hebraicum 2 celebrare 750

819

§ 2ª 2. Cum igitur probat acta in recentioribus Judaeorum ergo exponebat, illis actis primitiis Christianorum condonatis fuisse: ergo nam apparebat, et de illa loquebatur, alibi probat quod excludendo facta esse naturae primitiae fuerat, videlicet divinarum et ea illius ut ibidem probatio. 2ª 2 ideo Judaei dicuntur ducere contra ipsi et bant voluntati, et contra inefficacis Dei: atque Christiani ~~repetitionem~~ repetebant ~~contra et~~ voluntati Dei, et contra inefficaci: ergo eque dici merent Christiani et Judaei ipsi fuisse faciendi tamen. Quod dicit Christiani docet decere, et contra efficaciter manet ad infra ipsius facti in salutis. Hic satis clare 12.

820

§ 1 dico alibi explicant hanc solutionem, dicunt 2do alibi: Cum ideo separare Judaeos, ipsi ponebant necessario impedimenta adeo illa efficacia, quae ponerent a Christianis. Unde nihil. Ve loco Judaei, quia verba mala voluntate illa indubitabiliter poni ad recipiendam gratiam efficacem, et Christiani rebellis in suis meis nihil talium indubitabiliter ponerent. Ita ex illis libere 2 tradidit Sanctus a S. T. ha pte dissertatio tertio 5, et ex ibidem sonet eius 6 illi 1, quod sperant ex hac de bono genere gratiae ratio illa honorat ne individualiter Christianorum, quam

incredulitati fuerint, et qualia viderunt in visione narraverunt

runt. Deinde ex Cap. 3 [illegible] gentes cale 159. Ut aliquibus recto

impedire negat gratia recipiat, (et gratiam recipit). Cum

hoc in proposito liberi arbitrii non immerito imputabitur

ei qui impedimentum praestat gratiae receptioni.

§ Non videntur adeo pronae 821

sibi nemo dubitat, Judaeos durioris fuisse, quam fuissent Tyrii; at contendo, quod haec maior durities non

erat, quod Judaei resistebant gratiae internae, et externae omnino vel illi, cui Tyrii consensissent. Quod si gratiae erant ita, ut credere possent Judaei praedicationi Christi

videntes dispares tamen in uno aequo. Deinde nemo dubitat, posse hoc esse in dispositione ad gratiam et gratiam, itemque nemo dubitat, Deum in sua aeterna providentia ipse gratia conferre gratiam, et gratiam hominum majori indispositioni, quam minori dispositioni. At contendo Christum non loqui de maiori vel minori dispositione ad gratiam, sed de gratia interna sub eadem gratia gratis collata etc.

§ Ergo loquitur Christus 822

loquitur de interna [illegible] Tyriorum sub eadem gratia: et 2a, et dicta Christi tradit dispositum ad majorem vel minorem dispositionem ad gratiam. Quas paenitentia [illegible] sequuntur quod nemo sub eadem gratia et Tyrii. Hic dissolvo, ne [illegible] Christus, eo quod loquatur

de impunitate el per Christo. Hec videtur evidentius in

ibus textibus ... Chr., et ... inter

bus Matthaei praedicunt ad ... Chr. tunc, ...

... in quibus non facta plurima virtutes eius,

quia non egissent poenitentiam: et ex probat, non quia

non vere fuerint ... gratiae, sed quia gratia

... non egerint poenitentiam. Hec

evidentia videntur ...

828 §7. 2. quia hec ex ...

... ut ... : ...

... : ... ita ...

... ad praedicationem Chr. ... quia

... non ... Chr., quia non ...

... quia ... ad ...

... in ... , ... Judaei ...

non ...

antecedentia, ad praedicationem Chr., ...

hos praedicationi, ac ... Judaei ...

Judaeis: ac ... Chr. ...

... poenitentiam egissent, et ...

...

...

824 §3. Denique ... Judaei

Judaei possent eandem ... , quia ...

reddi̇tū acto, reddere per vera maxime inditiones
deberent quibus ipsi, qd nos maxime inditioni debi
ti autem omnes sunt, et nobis defunt, et deberet nobis
quod divino munere, ad hanc nostram inditionem qd
tum tu (sive) dedisti tibi sibi debent deceri et quae
debiti ad minimum inditionem, imo nos habui
mus decere, et quae debiam, et mala maxime indi
tioni inexpiaria ab ista. Ratio non facere videtur,
et deinde obtinere potuerit. Manet ergo inno
tuta ratio.

§ Ideo sunt aliqui praeclaros observatores §25
fieri ex eo quod leves exterras, maxime praepararem
de gratia autem infirmam sit agere in praedicto loco in
deinde: ut hi exteriori gratiae ... praeinstituerent
ut leves persistere in agendo, ... quia ... Ambrosius
ad praedicta verba Deus tanta mira praebuit lu
ceos, ut nulla umbra ipse excitaret adimpleret
istos ut dicere videtur posset quod ulterius deberet facere
Vince mee cum fieri ... ex ... illi ... a ...
ne exponere haberet lucem, in umbra, et ... tenue
exercere eos.

§ Non vero optimo ... Judicii propensum §26
rebus ... obtinere, ... ut hi ... exteriori ...
... haberet deceri efficacem ... gratia praedestinante

ad proristeq. Ini: 1; eq flq dri; bunoq prristeq ad
agerent ceame, reia ouo, qd pint: 1; lq ceradi; pabe;
noq q ad huny dierey epiear uq pre detrante grea
gaq bri heamy cadq rigno inbna, que ibri habuissent
L. ②. 7ª. da. Ili rolq lixbeq intq naq quaq dedi libi
anobi; Et tunc nec ibri prri bebuist rubbari;
rigni. Quod ii lbr xeret diuq ino ad toquoade
lbrnib intqmi quae, d de extqmi rigni. Replicare
nt sudesi: pazeq obireqeaoi prrisiea q cexare
ad pit, neque anobi, neque ab illi, sine sintq na
qraa efrcai

Caput 4

Frequentior Constitarum Solutio

827 Quaq requisite Conet dispbi amq 477, dieny obireqeaoq
ruppq ee, quia ubique pazy reantiuq qraa audirint,
et inobbre henbe ex parte pacebi proma, quaq bri essent
di; pazeq inqraa predebrante, iuxe henbe ex parte aufi
unde sufe. Lini uq qraa subirnti, et pacebe promaad
ubiq qudi in inper uq decrea efrcai, et qraa prede
brante prriteq exirnorit, et bej o sudio uq qraa re
frinteret pacebe prona ad ubiq qui, et sine de ceeo
efrcai, et sine qraa predebrante prritea, immo uq de
ceeo predebrante, ad male impenske, priteq, waqi bij

[illegible] notandum 2ª solutionem procedendo: alterum, quod sine decreto, 828
et gratia praedeterminante, non trahet potestatem proximam, ad
utrumque; alterum, quod si trahet adhuc deesse [illegible]
judicii. Verum hic brevitatis [illegible]: nam potestatem proximam in
[illegible] ad eum, quae deesset aliquid ex parte requisitum
actum, quod nec voluntas habet, nec potest [illegible] habere;
[illegible] tale requisitum debeat ex parte applicationis actum, [illegible]
[illegible] voluntas indeterminata in se ipsa: ut patet: ex hoc
[illegible] ex his [illegible]; quod [illegible], quod gratia praedeterminans
[illegible] ex parte applicationis, et non ex parte potentiae, sine [illegible]
[illegible] sine illa, et judicium illud non habebant: nec erat
in manu eorum illud habere, unde hoc tamen [illegible].

Contra interim retorqueri potest 829
sic: nemo habet potestatem ad [illegible] sine [illegible]; sed [illegible] sine
gratia congrua, aut praemotione simultanea operari: ergo homo sine
gratia congrua, aut praemotione simultanea, non habet potestatem ad operandum;
et sic [illegible] quod [illegible] creat [illegible]
[illegible] sine decreto de illo [illegible]: ergo [illegible] sine [illegible]
[illegible] non habet potestatem ad [illegible] [illegible]. [illegible] in [illegible]
[illegible] (non) [illegible]: ita, et [illegible], [illegible], inquit, [illegible]
in [illegible] [illegible], in [illegible] [illegible]

[illegible] 2ª quia [illegible] 830
[illegible] legitima erat, debebat in minori addere sic, [illegible]
[illegible] in potestate [illegible], quod gratia congrua, aut [illegible] vel

bonis in an. ... ponat itq in ... mortis debebat ade re, ... in forte ... here, illud decreverit, bona au... bus ... licet ... quod si ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... nulla ... pro libertate tuenda, ... in forte hoc facere ... [illegible] ... agens, ut agens, ... [illegible] ... voluntas ... facere ... ab ...

831 [illegible] ... : ... [illegible] ... bene ... in ... [illegible] ... heredi ... [illegible] ... in ... [illegible] ... in maru ... [illegible] ...

832 [illegible] ... [illegible]

certa[m] gratia[m] agere omnia, et non efficaciam praedefiniti; it ibi. [illegible] et efficaciam gratiae [illegible] in [illegible] et gratiae certae efficaciam [illegible] gratiae, et efficacem utrique praedefiniti, utrique gratiae agere omnia, et neutri, neutri. Quod non reprehendi [illegible] in [illegible] ad [illegible] nummo [illegible] gratiae, [illegible] efficaciam gratiae certae [illegible]

Objiciunt adhuc ex [illegible] 833

[illegible] 48 [illegible] Christo, [illegible] gratias [illegible] sufficientes [illegible] in superabundanti, ideo reprobi in die iudicii reprehendentur, [illegible] quia [illegible] nec illa gratia ferrent, [illegible] ferrent fructus. [illegible] obiiciuntur [illegible] a [illegible] modo [illegible]: Apostolo quinque talenta accepit [illegible] super lucratus est alia quinque, [illegible] accepit [illegible] superlucratus [illegible] ut habetur Matthaei 25, [illegible] reprobi, deficit [illegible] ad gratiae, ut volunt [illegible] possent [illegible] gratia [illegible] modo retundere

Respondet [illegible] 834

[illegible]

quid aliud quaeritur? Hic si dicat peccator, qui [illegible]
[illegible] Deus, ut me semper [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

835 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

aut nolle liberi arbitrii, et per increata [illegible]
[illegible], qui cuius vult miseretur largiendo gratiam
congruam, et quem vult indurat largiendo gratiam in-
congruam, cum [illegible] ad ipsa beneficia prae-
standum, de hac re loquitur [illegible], ubi
dicit [illegible] ex [illegible] tale, et [illegible] ex illis ver-
bis: cuius vult miseretur etc.

§ Nos autem de alia re 836
agimus, an videlicet Judaei [illegible] praevenerint [illegible]
[illegible] praevenirent, et hoc [illegible]
[illegible], aut nolle liberi arbitrii, cum gratia [illegible]
[illegible]. [illegible] ac [illegible] hanc illa re-
[illegible] liberi arbitrii [illegible] gratia. Equidem dici-
mus, quod cui vult Deus cooperari, cooperatur, et cui non
vult, non cooperatur, qui [illegible], ut [illegible]
[illegible] ac [illegible]
[illegible], cum ex [illegible] alii [illegible] aliis
[illegible] hanc [illegible] gratiam; quia alii volunt alii
nolunt

§ Unde sic arguo: Ita est proprium Dei misere- 837
ri [illegible] gratiam congruam, ut [illegible] dare, et tamen
[illegible] liberi arbitrii [illegible] illam [illegible], tamen [illegible]
itaque [illegible] comprehendi [illegible]
etiam [illegible], quod illa [illegible]; atque hoc [illegible]

nisi omnia prae se requisita ad operaoes praeb. ibus bele aut nole bib ar bibus sint equatria inutroque ut seppe prae bis atis sunt fidei dispate reperimus cabq ergo ut fidei n[on] sentientes reprehendi sint ex ipso tiriones necesse fe, qd omnia requisita ad operaoes praeb ibus bele, aut nole ibus sint equatria in utrisque

838 § Sequit[ur] me fidei e[ss]e status: n[on] n[on] diognus se praebere fidei prae praeparaoes ad tirios, qd ibus sunt orare quita ta ex parte aug liqua ex parte aug in fidei ve desit requisita ex parte aug ibi, sine quo inibi obire aug aug, esse in proxite ibus sit hane: Reg: n[on] reprehendunt; quia n[on] hunt aug lug, et quia n[on] hunt aum aug permitte ergo qua bis fidei heant quicquid requisit ut sit expple proe, sibi n[on] hunt, nec prae se sibi hane pro quicquid quomodo aug of necs, ad ibus permittean ponant se exeusare dicentes: quid refert, qd tutioa mo se hane ex parte aug Vi elm expple proe si aug aug Esse sibi sine praeoes, et sibi in ... hane

Caput 3

Sytaa Comit aug retund tur

839 Sic profitemur a Toneto: uiq in nra ea ponent se excusare fidei dicentes, n[on] nunc prae aug tirsis in eraa

ad principia; quia in illis diversimode ac hic procedunt,
contra praedictam doctrinam, et tenentes hanc in illorum principiis be
nefactorum; nobis autem dedit in contra praedictam doctrinam.
Et me nescio an decebit ut procedamus, et ut non bene faciat
[illegible] minus, [illegible] erunt? Tenemus non
[illegible] [illegible] proferri per [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ac [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quidem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

§ Dic tertio: contra praedictam doctrinam ab illa [illegible] 840
pendente anima volunte, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible]
[illegible], si equalia in utrisque [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in illis [illegible]
[illegible] et in [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quia nec [illegible] [illegible],
nec [illegible], ab [illegible] [illegible] independenter [illegible]
[illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] in illis, quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

§ Probatur 2a: [illegible] [illegible] [illegible]: quaeres 841

[illegible] operas, [illegible] operas, quas debuerit [illegible]. Illo
[illegible] : quia [illegible], quod illa operas
[illegible] operas, ut [illegible] fecerint, quod operas illi [illegible]
[illegible] quas malueris [illegible], et quas
[illegible] reddere operas, [illegible] operas
[illegible], quas [illegible] operas reddiderint. Omnino ad [illegible]
[illegible] requisita [illegible]
[illegible] aequalia,
[illegible] illa operas [illegible], hoc [illegible]
[illegible] fuit [illegible] facere [illegible], ut [illegible]
[illegible]

842 § [illegible] doctrina [illegible]: [illegible] dicerent
[illegible] nec [illegible], nec fuit in
[illegible] illa [illegible] habuerint. [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] illa non habuerint. Et quia [illegible]
[illegible] placeat [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ; at [illegible]
[illegible] quae independenter [illegible]
[illegible] aequalia [illegible]
[illegible] facimus [illegible] facerent [illegible]
[illegible]. Illud

843 § Illud de [illegible]

extra ac si videbitur; in exemplo autem Christus docebat ibi, ut
ego non possitis illos in illo statu, aut sub illo auxilio
sub quo praestiti illos pœnitentiam acturos? Sicut in ipsa
erat, ut prout Christus, quia studio caperet, ut a Patre
Deus, Divina speciali benevolentia. [illegible] exacti ista
[illegible] quod auxilium illud erat efficax, ut tales
quod sub illo rerum pœnitentiam egerunt. Igitur Judaei rere
non poterant, ut pœnitentiam non agerent, quia Deus non erat
illis specialis benefactor. Ostendit haec ratio: illos
redundaret Christus sic: quia vobis ego non sum [illegible] ita
benefactor (ad hoc autem nullus teneor, nisi tamen [illegible]
vobis ex requisitis, ita ex parte mea, quam ex parte Apostolorum;
unde non fecistis gratiam efficacem [illegible] vobis paratus
illa fuissent

§ Replicabis eis in [illegible] 844
[illegible] sub his gratiis [illegible], et [illegible]
[illegible], ita sub aliis [illegible]
[illegible]: ergo [illegible] in [illegible]
[illegible]: unde [illegible], et non illos [illegible]
[illegible] videtur in [illegible]; [illegible]
[illegible] sub quibus [illegible], [illegible] quia
ita [illegible], [illegible], quia Deus non dedit
illis gratias [illegible], et hae [illegible]
quia non [illegible] de hoc, ut [illegible]

animo Deo, quia ipsissime reget Deus, et sine iniuria, unius posse et specialis benefactoris aliorum, summo de omnia requisita singulis debet.

845 § [illegible] se exasperare [illegible] quia quatenus Iudaei non consentiant nobis [illegible]; at si [illegible] non consentirent nobiscum; et [illegible] quia [illegible] sint [illegible] consenserint [illegible] non tollit, quod Iudaei sicut nunc habeant [illegible] debent consentire [illegible]: quod nec tollit quod Iudaei sint reprehensibiles dignique [illegible] [illegible], quod si Deus declinet [illegible] [illegible] Iudaei tunc possit ipse Christus ex [illegible] Iudaeorum, et nunc ex [illegible] Iudaeis [illegible].

Caput 6

Probatur ex Patribus

846 Resp: 2ª Patrum Deus [illegible] vocavit [illegible] [illegible] voluntate [illegible] et hoc [illegible] [illegible] Nam [illegible] Christ. homil. 65 in [illegible]: Si non [illegible] eodem tempore [illegible] a voluntate bona

torum hec dicta resultabit: Ideirco alii mane, alii
tertia, alii et alii 11a hora vocant; quia tunc obtempera-
turi erant. Et de vocatione Pauli sic prosequitur. Adeo Deus
voluit quod certe obtemperaturus erat. Si enim Deus alios
etiam in cunabulis voluisset, et quia illum renuiturum scie-
bat: tunc voluit quando animum ibi sui penetraturum voca-
tionem non ignorabat. Idem habet homilia 54 de eisdem eo tempore
illos vocabat, quando obtemperaturos sciebat Deus

§ Et Genet reo num 20 c, 847

quando Christi Deus vocare illos, quos praesciebat obtem-
peraturos, sic intelligendus, quod praescivit ibi Deus facturum
mei, ut obtemperarent sibi; hoc est vocavit illos quando
sibi voluit, et nisi ita intelligatur Chrysostomus, eius
doctrina admittenda. Ait ex card. Toleto in Lucam
cap. 5 annotatione 54 = ... quia haec doctrina talis nec a Chri-
sostomo, aut aliquo Catholico ... et adhuc a ... ex Chry-
sostomo urget, quia utrumque ... videlicet Deo vo-
lenti salvum facere nullum hominem resistet arbitrium; sic
vere, vel nolle, in volentibus, aut nolentibus esse posse, ut
Deus voluntatem non impediat, nec ... per totum
Ait huic decreto, et ... cap 14

§ Septimo vocabit, 848

quando voluit, et voluit per illa ... In hoc est primus
videlicet D. Joannes Chrysostomus. Illarum quae jam electo

» erant praeteria erant inefficacia in aliis circumstantiis loci
» temporis, dispositionis etc. et ideo, quia Hebraeus erat parvulo
» [illegible], spectavit tempus locum etc. etc., in quibus praeter
» [illegible] erant efficacia; Non quidem quia in [illegible] Deus m[illegible]
» [illegible] per quae certe in aliis circumstantiis, poterit illos efficaces
» [illegible]; hac enim maniera, et quia [illegible] per
» illa [illegible]: et ideo illas circumstantias spectavit, quia
» voluit

849 § Ad [illegible] pro usu [illegible] illius [illegible] [illegible], Bidamus [illegible] Eminentius fundatus, [illegible] Philadelphius, et alii pronuntiarunt [illegible] familiares nunquam adduci potuerunt, ut praedictam [illegible] aliquid in mente venire [illegible], nec [illegible] in summo ex [illegible] de [illegible] cap. 18, ubi propterea addiderat, multa [illegible] pro [illegible] hanc [illegible]: Si [illegible] et [illegible] hoc [illegible]: quae [illegible] est voluntas [illegible], [illegible] ex [illegible]; [illegible] et non [illegible] cedat, et non [illegible]; atque [illegible] voluntas, nec illud [illegible] etc.

850 § [illegible] ex lib. de [illegible] cap. 14: ubi [illegible] Chr. de [illegible], [illegible]. Ergo apparet [illegible] quorundam [illegible] ingenio [illegible] naturas [illegible]

gentie, quo moverent ad fidē, et gratia nisi movebit, au-
dirent verba, et signa conspicerent. Quā clarissime se nunc
probare sic roborat hunc ad Simplicianū. Cum expo-
neret illud ad Romanos 9: non est volentis, neque cur-
rentis, sed miserentis est Dei: atque Aug: cum aliis sic ali-
is sic movebat, eadem quae res, seu alio modo dicta movebat,
alio modo dicta non movebat, alium quidem movebat, alium quae
non movebat quis audebat dicere. Nescio an clarius possit socie-
tatis doctrina explicari.

§ Nec ostendum, quod in hoc ipso 851
loco objicit Aug. argumentum, quod nobis opponunt hi, quod si-
debit ruinam doctrinae probet efficacia: igitur non miseri-
centis Dei, sed volentis, ac currentis est hominis, quia miseri-
cordia vocantis non sufficit, nisi obedientia vocati consequatur.
Quia sola facillima per gratiam, sic per nostram doctrinam
est. Aug. e contrario dicebat, non miserentis Dei, sed volen-
tis, atque currentis est hominis; quia nullius Deus frustra miseri-
retur, cuius autem miseretur (attende) sic eum vocat, quo
modo scit ei congruere, ut vocantem non respuat. Certe facile
veret dicendo; est Dei miserentis; quia solus Deus est dā-
re gratiam. Et hinc dicit est miserentis, quia quamvis volen-
tis, et currere, currens sub tali auxilio, at solius Dei est da-
re tale auxilium quae alio pretio non congruo est in hoc
2a Aug: tot specialis misericordia Dei

852 § Et in hac Quaest. saepe repetit eadem: Quamvis multi uno modo vocati sint, tamen quia non omnes uno modo affecti sunt, illi soli sequuntur vocationem, qui ei capiendae reperiuntur idonei :: ::
ideo non jam exemplo de illis, quos hoc modo vocavit, quod absurdum erat esse, qui sequuntur vocationem. Et infra, quod si vellet etiam eis misereri, posset ita vocare, quomodo illis aptum esset, ut moverentur: hinc ergo multi vocati; illi autem, qui non congruebant, nec contemperabantur vocationi, non electi: quia non secuti, quamvis vocati. Haec ibi recitata doctrina. Quae sit non invenit solutionem Tonet praeter recitatam anno 847 nec mirum, quia contra gratiae tuae? nullam largitur solutio. Eandem Aug. habet doctrinam de civitate Dei s cap. 10 et lib 12 capite 10. Item 3 de lib arbitrio cap. 18, et saepe alibi

853 § Sibi objicit Tonet locum ex lib de rebus Pelagianorum q. 2, ubi dicit Aug. Christum tunc voluisse, quando, et ubi sciebat, quia erant in eum credituri. Et ..., et Aug. se retractasse lib de bono perseverantiae cap. 9, ubi hoc de lib. et ratione non possumus dicere cum nescis cognoscimus, adeo eas praedicatio hic ... dia... praeter, sine quarum causarum latent praejudicio ... ita rem me dixi. Ergo Aug. locutus fuit de praejudicio latentibus decretis. Inde ubi non latet decretum praedestinationis, eum Aug. referret indisinuctim ..., sunt praedestinationis. Deinde

bre e alia rei, ab ista hug propota [illegible] sic: si
quaerat cur ergo dei tanta miracula fecerint, qui ea
[illegible] crederentur; et ergo ei facta sint, qui cre-
derent, si viderent: neque id dicimus nisi quod in alio
libro [illegible] non quaerimus cur hic, et in ille
fecit, et cur hic factus sentiat, et ille ergo factus
[illegible] quae [illegible] et concordatis hug [illegible]
praesentia [illegible].

Caput 7

[illegible] Tomas pro nobis contra Tomistas

854

§ [illegible] ergo perfectus [illegible] medie [illegible] quid [illegible]
[illegible] certo [illegible] ut cum Tomistis nostris
atque [illegible] debeo [illegible] et absolute [illegible]
[illegible] praedeterminante, et in [illegible] debeo
[illegible] exclarareno [illegible] loco in [illegible]
25 [illegible] articulo, quatenus ubi ergo liberi arbitrii [illegible]
[illegible] statuit quod ut agens agat debet [illegible]
ad alteram partem, hoc autem debeo [illegible] aliqua cognitio [illegible]
cognitio in [illegible] liberi [illegible]
[illegible] cognitionibus, in naturalibus cognitio [illegible]
[illegible] naturalia [illegible] etiam de [illegible]
quodlibet libera [illegible] natura autem non
[illegible] hoc in [illegible] intellectus habentibus liberi arbitrii

imbecillitatis aut et imbecillitatis, quorum actus non dictantur ab ipsis agentibus, et a quibus dictantur, illi carent proportione.

855 § Ubi duo notanda sunt, quod Christus Dominus dictavit actum suum, ut liberum arbitrium vel indifferens, ut indifferens est sola cognitio praescribens finem actus, cognoscere autem ad libertatem requirit non dictat actum, ut notatur et fecit, debet esse indifferens. Sed quia Christus Dominus habet distinctionem agentis liberi et naturae, quod liberum dictat sibi actum, et ab alio dictabatur, videlicet a Deo instituente, nam dictabat actum. Ad adeo certum est apud Christum, ut ibidem addit, dicat in hoc statu non liberi arbitrii, quod dictavit suum actum sibi ab alio, et ab ipso.

856 § Neque ad quinque intendebat, ne esset minus liberum arbitrium, quia de factu habuit dictare actum, et habere dominium illius, quod non potest esse quod Deus dicat quod non esse in nobis operatum, ut dicit Scriptura: habebis signa tibi operatum (Deus) et ministrantis agendi, et dictantem actum ad tale actum in libertate arbitrii hoc modo agit, ut virtute agendi sibi ministrabat, et ipso operante liberum arbitrium negat, et non dictat actum, et finis in parte liberi arbitrii stabilitatur, unde remanet sibi dominium sui actus; ergo Christus Dominus sic Deus agit ut operans, ne laedat liberum arbitrium, quia

illa locus ro negat, quod Deus dat nobis libertatem ac vindicavit nobis eum, et nos debemus eos

§ Deus ibidem reddit 857

sic unde remanet dominium eius aut libertas in uno agente; quia videlicet eum agens res debeat eum ab alio [illegible] quia quod eum agens [illegible] debeat res ibi eum, et debet ab alio eius uno agente, et debeat male clarissime tradidit a esto [illegible]. Hic hec verba luminant illum doctrinam, quia in responsione ad eum dicunt [illegible] libero, quod non [illegible] liberi arbitrii, et [illegible] acceptam impetrare a ferea, [illegible] quod [illegible] nihil requat [illegible], et hec relegant a uno libero. Ad quod debeo nisi [illegible] ab alio, et a reciproco, [illegible] arbitrii. In hoc [illegible] in [illegible] differunt, [illegible] in Deo, quia in aliis [illegible]

§ idem repetit 858

[illegible] arto [illegible] ad [illegible] illud [illegible] quod Deus hec in manu [illegible] adeo [illegible] ostendit quod non [illegible] ad [illegible], et [illegible] ponit [illegible] natura [illegible] illa agunt ab alio, ita se ibi agunt, et [illegible] infirma. Item in [illegible] voluntas [illegible] voluntas [illegible] aliquis [illegible] aliquo [illegible], uno modo [illegible] eius [illegible] debeamus

agentis ad rem, et hoc proprie sic posse agentis ad dict.,
ut est in volunte, ibra q. ipsa volunti quantum in se, in
differens est ad q. iura, et q. determinate operat in hunc aut
in aliud, nisi ab alio determinte, et ab ibra volunte.
Et ita accipit a Capreolo in 2 dist. 24 quest.
arte 3 voluntas nata sive libertas determinat se ad
id, quod vult: et ita non indiget ab alio determinte sicut
res ab alio determinte, et utroque modo idem est et sequit
patet

859 § Atque omi alij exponendo alium locum in opusculo 43
cap 7, ubi exponit quomo voluntas cum ipsa indifferens
ad utrumlibet potest se movere ad unum: voluntas potest movere
motu nati, et alii prope: : : : alio me potest movere ad alia
cum abundat ab aliis in libertate, sequendo rem moto rem
qui est intus: : : : nec tm ut libere volunte, et una libere mo
de mota, l movens se ipsa. Sit si voluntas ut dirigatur
ab intus, ut se determinat, et tm possit esse movere intus, ibra se
movet, quia agens intus solum movet prout indiget indi
ferens, quoties ex ob. requirat aliquid volunti ut per ad
dicta, ut ibrase moveat, si requirit dictu intus, ut dicitur
deinde habet in hoc cate ista

860 § Sequit ex his ne conclusio
2a suspra Deus est operar nra lib et ita clu
be, et determinate a nra volunte, ut ibra voluntas se ipsa

moveat, sed ubique agat, sed ubique debeat sed ubique reducat ad
eam, ita ut Deus ad conferendam gratiam efficacem eligat illud
auxilium, quod praevidet congruere voluntati, et in ubi quo praeviderit
it voluntatem movendam, credituram, consensuram; atqui
haec omnia pugnant cum quocumque dominio divino absoluto libera
voluntatis debitae, in quo praevideri possit ipsa debitae
go si certo praevideret actio, praevideret certo in re ipsa
independenter a quocumque decreto cum illa. Itaque decreta
... Mazarinobis videt in supra dictis definita

§ 8xx denique merendi eff... 861

carissime ex ..., eff... contingentium certo cognoscit, non
incognoscatur in re ipsa, cum esse quod habet prout dictum
ab eo, quod habet in causis atque futurae conditionatae contingentia
Deus certo illa cognoscit: ergo cognoscit in re ipsa cum esse quod
habent prout dictum ab eo, quod habent in causis, quod constituit in
hoc erit si fuerit conditio posita bona ... certo certa
promovit erant hic referenda testimonia ...
gata cum 548 usque ad 565. In ... ... mihi videri
... max.

Caput 8

Ratio a priori pro scientia media

§ Haec lex: Deus cognoscit quodlibet in re cognitae futurum 862
gerant in re cognitae independenter a quocumque decreto aut ...

coexistenti; ergo Deus ita cognoscit independenter a quocumque decreto an sit existenti; atqui haec consequentia: ergo praesertim mi-
a Deus illam cognoscit. Omnia constant praeter minorem quam probo: si in-
re Dea independenter a tali decreto: ergo et cognitio. Per cum
aliquam causa (aut si placet requisita) verum? nobisque verbis
absolute existentibus voluntas consentisset: ergo quamvis non existeret
Deus esset, quamvis existeret voluntas nobis Dei consentiret: ergo
quamvis non decretum, tamen ex requisitis, adhuc quamvis non
existeret decretum, Deus esset, quod si existeret voluntas
consentiret

863 § Negabis 2°: Si Paulus talis [illegible] in fatis con-
sit: ergo quamvis Deus nihil absolute decrevisset, nec de crean-
do, nec de illo creando, semper verum esset, quod si talis fore
rebus consentiret. Per responsionem aliquid praeter clarum est,
qui in fatis ponentibus aliquam conditionem, verum erat, quod in fatis
poneret, si poneret conditio, absolute et conditionata verum dice-
rent: [illegible] consensus Pauli in fatis ponentibus
sub conditione: ergo verum erat, quod in fatis poneret, si poneret
talis conditio

864 § Explicabis 2°: Post decretum creandi talem Paulum
verum fuit Paulum consensurum: ergo ante ad decretum verum erat
quod si poneret decretum Paulus consentiret. Responsio videtur
pertinere evidens; et tamen praeterea: est, quia nulla absolute et conditionata ve-
rum, [illegible] tam absolute et conditionate existentibus; atqui ante

ad decretum praemium, vel absolute, vel conditionate futurum; ergo quia Deus decrevit [illegible] quod decretum absolute vel conditionale [illegible]. Item Deus, quamvis [illegible] decrevit [illegible] creaturas, et circumstantias absolute [illegible] tamen [illegible] quae erunt futurae [illegible] crearentur, et ponerentur [illegible].

§ [illegible] ante decretum absolutum de [illegible] vocare Paulum [illegible] Deus, quod si poneretur tale decretum Paulus [illegible], absolute [illegible]; quia ante illud decretum dabatur aliud conditionatum ex [illegible] nempe: *Volo praemium Pauli si ponatur vocare illa, sub illo decreto* [illegible] duobus decretis [illegible] ponit praemium ergo [illegible], absolute duo decreta [illegible] poneret illa duo decreta Paulus [illegible]. [illegible] facto in [illegible] quo [illegible] sub aliquibus [illegible] ponit [illegible] infallibiliter [illegible] falsum [illegible] quae si poneret falsa [illegible] sub illis duobus decretis infallibiliter [illegible] praemium [illegible] illa duo decreta [illegible].

§ [illegible] 866

quod [illegible] 564 usque ad 626 [illegible] libertatem [illegible] cognoscentur a Deo. [illegible] decretis, vel conditionatis futuris [illegible] differunt [illegible] illa. [illegible] si [illegible] *tales* [illegible]; necesse Deum [illegible] praemium

865

aut incipiens: ergo supponit in instanti coexistentia [illegible]
bi coexistit quidem, prius fuerunt etc. Bar. nam alias
[illegible], et debriabe ba, et altera debriate fa: ergo. Supponit
quemq. et ba, et quemq. et fa, alius erit ba in re, et [illegible]
necesse est a [illegible]: quod probare [illegible] cognoscere debet [illegible]
infelicibus

867 Item tamen, quando [illegible] remanet dextera debriantis, ad
unum [illegible], nulla [illegible] et singulum, et nova existit
pro nova, videlicet [illegible]. Et in [illegible], [illegible] non nova
dextera praedebriantis, nova existit pro nova [illegible]
[illegible] in [illegible] in [illegible] [illegible],
et sine aliquo praedebriante ad [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] nova et nova
[illegible] sub nova [illegible] praedebriantibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] debriae ergo. [illegible]
[illegible] extendenda [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dextera, [illegible] [illegible] requisitum debriae
[illegible]

868 Et [illegible] probo: ut [illegible] indifferens ad utrumq.
praedebriet ad unum, [illegible] requirit [illegible] debriantur ad
unum, et [illegible] debet [illegible]
[illegible] indifferens ad utrumque: ergo ut praedebriet ad unum
[illegible] videlicet nova existens [illegible] debet [illegible], et non
debet ab alio praedebriari: aliter non ut [illegible]

[illegible], nec de earum apparet, et ut mota, ut ratio, ut distincta ab alio. Mirum stat ex eis, [illegible] pro-
me libera, quae ipse exposui n. 467

§ [illegible] 869

[illegible]: Ergo conditionate existentibus non repetit ratio-
nem absolute existentis; et [illegible] conditionatis veris, et
ergo conditionate futuris: ergo non repetit rationem absolute exi-
stentis: ergo quamvis decretum praedefinitum non [illegible]
rationem conditionate futuri, [illegible], quod [illegible] condi-
tionate futurum; ita decretum conditionate futurum. Illa probatio
[illegible] 416, quod [illegible] absolute futurum non repetit rationem
determinatam [illegible], non existentes [illegible] conditionate futurum [illegible]
[illegible] conditionate existentes, et sic quamvis [illegible]
nil determinat, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] decretum, [illegible], [illegible] apparentur

§ [illegible] 870

Inter absolute futura, et conditionate futura: hoc habent aliquid
ex determinatione, tum [illegible], tum tempore, et ideo inter illa
~~[illegible]~~ [illegible], quamvis nullum determinet decretum
praedeterminans. At futura conditionata nullam habent ex
determinatione, [illegible] accedat decretum determinans; nec
[illegible] nec [illegible] fateor hanc [illegible] difficultatem
in conditionatis, quae [illegible] in absolutis, ut bene [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficultatem [illegible]

sic quoad, utrasque veritates absolutas, quae conditionatae est contingens, utramque cognoscit in se ipsa, et nulla innixa objecto, neutra est de existentia in tempore durationis, in qua existit cognitio de illa: ergo aequalis est de utraque difficultas.

821\. Quod si dicas: quae sunt futura absoluta certiora sunt existentia, cum quando adhuc illa non sunt, cognoscuntur: ergo quae sunt conditionata in nullo tempore sunt existentia, adhuc cognoscuntur in se ipsis: sed existentia futura sufficit dicere, ut cognitio ab aeterno terminata ad illa, sic [illegible] ad hoc, ut conditionata cognoscantur in se, non requiritur quod absolute sint praesentia, ita nec quod absolute sint existentia, sed sufficit, quod in conditionate existentia, hoc est existeret si existeret conditio. Haec apparens est, quia cum res cognoscibiles objective [illegible], [illegible] ut [illegible], [illegible] debeat existens, cum nullus [illegible] in [illegible].

Caput 9

Scientia media ex parte obiecti [illegible]

872\. Objicitur 1º: Deus ante sui decretum cognoscit futura conditionata, eo modo quo conditionata [illegible] in illo; [illegible] conditionata infallibiliter [illegible] in [illegible]: ergo ante sui decretum cognoscit Deus infallibiliter [illegible]

[illegible] rationale futura; et aliter sic: Deus ante ad decretum
infallibiliter cognoscit futura conditionata, si habeat esse infallibile decre-
tum in ratione; atqui [illegible] libera infallibiliter [illegible]
habet infallibile decretum esse conditionale: Ergo Deus illa certo
infallibiliter cognoscit ante ad decretum. [illegible]
[illegible] quia; ideo recurrunt ad decretum, quia sine illo
ita sunt indifferentia, et sic Deus nequit eorum determinatum
cognoscere; ideo ante ad decretum cognoscit [illegible]
veritatem in hoc [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] quia [illegible] ad decretum [illegible] [illegible] 82

§ [illegible] Deus [illegible] 6 num. 22. 873

Deus cognoscere, [illegible] haec
[illegible] (de quo procedit argumentum) [illegible]
[illegible] Respondeo [illegible] quia quae [illegible] extrema
sint contingentia, illas tam [illegible] connexione
[illegible] pertinet ad [illegible]. [illegible]
ad [illegible] pertinet haec veritas. [illegible] Deus praevidet
[illegible] [illegible]. Hoc [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] quae in [illegible] ponuntur [illegible]
[illegible] quaesita [illegible] quaesita [illegible]
[illegible] nomen [illegible]

§ Sic arguitur: haec veritas 874
[illegible] [illegible] veritas [illegible]

stinctam nobis lib; et parte hec libertas cognitur

absolute antecedenter ad decretum, quia tribuitur [illegible] ex parte

obli; [illegible] ex [illegible]: ergo libertas [illegible] stinc

tam nobis libera cognitur absolute antecedenter ad decretum; et

qui hoc [illegible] absolute, quod nomine [illegible] intelligunt

omnes, ut notavimus num. 802 afferente [illegible]

[illegible] tamen: ergo tota nobis [illegible]

nomine [illegible]. Atqui nulla libertas [illegible]

nata nobis libere in qua [illegible] aut [illegible]

[illegible] infallibiliter [illegible]

[illegible], ut monuimus num. 782; et parte tali libertas

cognitur absolute antecedenter ad decretum, quia [illegible]

ergo nulla libertas [illegible] nobis lib., quam [illegible]

negatur absolute antecedenter ad decretum [illegible]

875 [illegible] talis [illegible] nulla

[illegible] illa libertate cognoscitur [illegible]

[illegible], et [illegible], ab [illegible] necessaria

hoc [illegible], quia [illegible]

ex [illegible] infallibiliter [illegible]. Igit

hoc [illegible] includitur

[illegible] ex [illegible]

[illegible] ex

hoc [illegible] libere [illegible] quod datur [illegible]

[illegible] requiritur quod datur [illegible] liber.

[illegible] 876

[illegible] ut [illegible]

[illegible] aut [illegible] ut [illegible]

[illegible] ad [illegible]

[illegible]

877 [illegible]

[illegible] ut [illegible]

[illegible] ut [illegible]

878 [illegible]

qto ratio ⊙ aliquid distinguitur a decreo, et prosequitur ... Chri-
stianos tunc pertinent requirit certo cognosci ... deo
ari ad se decreum; et hoc ideo, quia ratio contractiva
differt ad utrumque: ergo ratio esset essentialiter determinata ad
praescientiam, certo cognosceret praescientia, ante se
decreum aufer ... Atque decreum, vel prius ⊙ essentialiter
determinata ad unum: ergo ... decreum, aut prius non est ratio,
cognoscit certo praescientia conditionata ... de
creto ... utitur ergo, quod quamvis decreum
... determinare, ut quo in quo ad certa ratio
nata contingentia: at hoc non requirit ad certam ... cognitionem
cognoscenti ... sufficiat, ut ... habeat ... rationem.

879

§ ... Dicere
autem, quod illa ... ⊙ necessaria, ... videtur prius
... quam fiderit ... ideo sit ... contingentia
... non ⊙ ... necessaria, contin
gentia. Ostenditur ... ⊙ ... ⊙ contingentia, ⊙ contin
gentia, et ... nota prius ... ⊙ contingentia ...
... ergo ... ergo nota prius ... non
⊙ contingentia: ergo nec liber: Ostenditur haec ...
... liber ... contingentia, et ... sub prius non
... contingentia ... praemotione: ergo non ⊙ lib. ...
... sub prius ... non ⊙ lib, ... lib, ⊙
... contingentia: ergo ... sub ... prius non ⊙ necessaria,

et contingens.

§ Dices deinde, quod quamvis, nostra sit illa, ex dictis 880 praecedentibus ad peccandum, adhuc peccatum est liberum. Haec confirmatur; quia Deus non aufert bonitatem libertatis: tum quia indifferentia intellectualis est non aufert causam libertatis, nec tollendam. 2. quia cognitio simplex intelligentiae, ad suum decretum, est non aufert, nec tollendam, et causam libertatis. 3. quia cognitio scientiae mediae praevisionis peccati rationalis patris est non aufert, nec tollendam, et causam libertatis: ergo etiam potest, quod decretum, et praevisio sint non aufert, nec destruendum et aedificandum libertatem. Recurrit 2. ad illud principium, quod videlicet non aufert extra alterum liberum posse praestare libertatem. Hoc tamen infra resolvendum: Ad haec dico, impossibile esse, quod illa ratio obstaret.

§ Dico 1. esse evidentem disparitatem, nemo est adeo deceptus, ut diceret quaelibet non ante tollere libertatem; nisi non illud, ubi, ex parte ipsius praevisionis liberum, libertatem tollerent. Igitur non aufert libertatem destruendam est, sed etiam non aufert ad liberam nostram determinatam determinata ad unum: quamvis est praevio, et decretum praedeterminans; quamvis est durante tenere ex parte aptitudinis, et in ex parte eae, adhuc non aufert ad nostram determinatam, et determinata ad unum. Quia se partis non aufert plene indifferentiam ad utrumque. 3. autem quamvis non determinata ad unum est sequentem non aufert, praevisio est primum

prop[rie] subsequitur ad seruumq, illo impeditis a uera volunta[te].

Cap. 10

Precipuum contrariorum nostra Debilitate

882 § Alio in sequente dico scripturae loca, quae grauius [illegible] dixerunt [illegible]. Praecipuum [illegible] [illegible] [illegible] ex Apostolo 1 ad Corinthios 4, 7. Quis [illegible] te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? Si autem accepisti quid gloriaris quasi non acceperis? Ergo dona gratiae [illegible] [illegible]; alius [illegible] Deus, qui discernit, [illegible] [illegible] [illegible], ut videre est [illegible] Cornelius, hic [illegible]: [illegible] inflati (agit [illegible] quosdam [illegible] qui alios [illegible] [illegible] [illegible] exaltabant) qui iudicat, aut quaeris ab te esse excellentiorem aliis? Iudicat me, aut quaeris hoc Deus? Minime; tuis [illegible] laudas, ac extollis ac te discernis, quasi [illegible] aliis [illegible], tuae te industriae debentur aliis. [illegible] [illegible], quidquid habes [illegible] ab alio [illegible] Deo: Quid ergo inflaris, quasi a te haberes quod habes?

883 § [illegible] quoniam aliis [illegible] [illegible] doctrina [illegible] dona gratiae, [illegible] [illegible] [illegible] quantum ad [illegible] (de qua [illegible] [illegible]) [illegible] gloriandum nisi in Deo, quantum magis [illegible] [illegible] Xi? [illegible] [illegible] [illegible] ad Corinthios [illegible] 31 [illegible]

Corsarum, in quo Corsarum. Jacio nec tamen quia quis
bis in hoc pauli loco continet gratia praemonens
adhuc nihil, neque maiorem, quibus requiritur de
eius praedestinationis auctoribus ad bona opera tot
puradeque quod ibi Apostolus, adhuc anibus et de deinde
auctoribus cognosceret Deus fuerat, et bona tamen
ibro deinde per eius pure parisos, ut cabe anibus et
dicimus. Quod ipsi dicas ad hanc cognitionem requirit
deinde auctoribus: hoc quaemadmodum vestibus absunde, ipsius
Pauli testimonio, ut videtur eorundem
§ ibi pro dicto 884
simulteque detinere Vincentius, nono diximus
hanc triplicem ponere: ea Beati a in beato ad
fidem pertinentem, et in hoc ea solus Deus dixit
notum quia solius Dei misericordia causa gratiae
hanc, ut diximus anno 835. 2. de praedestinatione
probo, et in hoc ea solus Deus dixerit, alios ad
gloriam ex meritis in alia praebitis et ex curatio
misericordia, ut modo dicimus. Tertio 3. de beatis et
sententiam, aut beati, nec sententiante. Et in hac
continet duplex dispositio: altera in bonae gratiae, et
in ibro genere. De hac dicunt ergo Apostolus
Sit ita
§ 885 Peto: dispositio persistente in bonae caritatis

Christi, at persistente supremo eatus arbitrii, nihilominus de
aduentu per gratiam. Unde ad hanc, et reliquas propositiones Augustini
in hoc, discrimine præsentiente aut præsentiente: sic dicitur
quod Augustinus in hoc discrimine, discrimen persistente: nostra
vocatione; pote, discrimen persistente in suo præmio
dispone in hoc robur; pote, in hoc adiutus per gratiam na.
Et inde ad illa propositi integragatoris quod te discrimine.[2]
Re discrimine persistente in vocatione, robur Augustinus: Aliis
[illegible] persistente in præmio; ego me discrimino; nego
robur, et gratia Christi mecum. Illud ad Corinth
15 abundantius illis omnibus laboravi. Non ego autem
gratia Christi mecum, id quod dicit de gratia, et liberi
arbitrio [illegible] in robur et gratia Christi mecum: ac
per hoc, nec gratia Christi sola, nec ipse solus.

886

Sua doctrina per [illegible]
hu[illegible] propositi videlicet præsentiente, ita discrimini autem
consentiente per gratiam, et illa haec altero gratiæ dono,
ubi post glorificari vere, et cum illa, ut qui gloriatur
in Domino glorietur. Ideo, quia altero, in [illegible] het bo
[illegible] [illegible]: [illegible] altero het nec ex liberi arbitrio.
Altera het [illegible] [illegible], a altero [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible], quod autem [illegible] [illegible] het [illegible]
detraxo ad præmium. Tertio aliquid sibi tribuit dicente hac
tractu 4 in [illegible]: Quia ago [struck] ibi aliquid volunte

idus, et aliquid sibi tribuit [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Gloriat in Dno. Gloriet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

§ Restat [illegible] 887
mare [illegible] [illegible] qd [illegible] in [illegible]
e [illegible] qd [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
anu 885; [illegible] qd [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et qd [illegible] ita [illegible] quo [illegible]
[illegible] hoc [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] relinquere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] a [illegible] in hoc [illegible]
[illegible] anu 854 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

§ 2 [illegible] qd [illegible] [illegible] qd 888
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qd [illegible] anu 844 ostendi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

adire, par[illegible] quia [illegible] Ezech. 6 dicit filii Israel se sepa
raverunt, a coinquinatione [illegible] gentium. Item Heb. 2 cap. 1. et
2 ad Corin. 6. Item 2 ad Timoth. 2. si quis ergo emun
daverit se ab istis, erit vas in honorem [illegible], sanc
tificatum, et [illegible] Inde Aug. super Psalmum 147 dicit:
attendite, ut discernatis [illegible] ergo se discernit ab [illegible]
to, aut emundato aut [illegible] ergo recte debet esse
[illegible] haec [illegible] discernit [illegible]

889 [illegible] Audire

[illegible] unum [illegible] Aug. in lib. 83 Quaest. [illegible]
68 et quisquis [illegible]
[illegible]
[illegible]. Item lib. de ecclesiasticis dogmatibus cap. 21 [illegible]
salutis [illegible]
[illegible]
spiritu, et [illegible]
[illegible] Pauli [illegible]. Statuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] acceptis [illegible]
[illegible]
[illegible] innumera [illegible]
in [illegible] ex lib. 42 de [illegible]

quid absurdi appareret, nisi unum voluisse alium noluisse a caritate desistere. Quaerebat, cur e duobus aequalis caritatis, unus succubuit, alius non.

§ Ad 8um [illegible] 890

his: quid dicendum de his duabus propositionibus: Deus abste discernit poenitentem a non poenitente; et: solus Deus abste discernit poenitentem a non poenitente. Dico utramque esse veram, et sumendam [illegible]. Prima probat: Deus per suam gratiam discernit [illegible], si quidem non solum dat gratiam, sed etiam dat ipsi poenitenti [illegible] cooperationem, ita ut [illegible] depend[ea]t a [illegible] voluntate [illegible] quia [illegible] solus [illegible] [illegible], [illegible] non excludit [illegible] [illegible], et [illegible] excellentissimam [illegible] Dei, [illegible] [illegible] [illegible] non esset. Et in hoc [illegible] de Deo, tu solus [illegible], tu solus [illegible], tu solus [illegible], tu solus sanctus, tu solus [illegible], tu solus [illegible]

§ [illegible] dicendum [illegible] 804

[illegible] ille [illegible] loquuntur de discretione, non [illegible] [illegible] [illegible], sed etiam de discretione [illegible] [illegible]. [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] Deus ita [illegible] [illegible], ut [illegible], ac non [illegible]: [illegible], quia Deus non solum [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], sed etiam dat ~~etiam~~ nobis [illegible]

ex eius nomine procedit a Deo, ut [illegible]
tiae: ergo ad explanandam hanc normam independentem
a Deo, ac partialem aliorum, debe dici: solus Deus dis-
cernit, quo manifestando haec bona, si quod ocurrat
in aliquo Patre.

Caput II

Instantiae solutae

892 Instabis tamen scholasticos quibus dicit, solum Deum discer-
nere in bonae regnum: quoniam potuit Xtus nec
[illegible] impedire bonae regnum; potuit facere
quod regnum [illegible]: ergo [illegible] impediit, de [illegible]
[illegible]. Pro ambi nego [illegible], quia nec [illegible]
[illegible], nec [illegible]
[illegible], cui bonae regnum [illegible]; ad hoc [illegible]
[illegible], quod potuit impedire, et non impediat; [illegible]
a Deo [illegible]: [illegible] quia [illegible]
[illegible] ab aliis [illegible] illi, qui potuit illas
impedire [illegible]. Et sic [illegible]
[illegible] electo, potuit illa impedire per
matrimonium, aut alia.

893 Instabis 2.° [illegible] solus
Deus discernit in bonae regnum; quia solus Deus [illegible]
[illegible] illa; [illegible] sola [illegible]

-venus: ergo sola creatura dicitur concurrit in peccatum. Obijcies
[illegible]: Praecise, quia electe concurrit; non est autem, quia per-
-ficiens ac independenter ab alio, ac dante voluntati
necessitatem, quas habet, virtualis mali, ac supponit malum [illegible].
Est 2a. haec omnino dicta: nostra. Sonat enim sola creatu-
-ra ex causa peccati. Si autem sequimur dicunt quod sola
creatura electe discurrit in peccatum, potest dici

Obijcies 3: ideo Deus non est 894

causa discurrit; quia tibi ponit auxilium sufficienti-
-ax, ad quod infallibiliter sequitur peccatum; atque ergo tibi po-
-nit auxilium sufficiens inefficax, ad quod infallibiliter sequi-
-tur dissensus: ergo ergo Deus discurrit consentiente ad-
-ventiente. Eque parenti praemotores, quia ideo Deus
discurrit consentiente, quia tibi ponit praemotionem, ad quam
infallibiliter sequitur consensus, et ergo ponit praemotionem ad
malum dissensus, ad quam infallibiliter sequitur dissensus:
ergo discurrit dissentiente. Resp. quidem est nobis, [illegible]
tres [illegible]

Obijcies [illegible]: Praecise, quia ponit [illegible] 895
q: quia tale auxilium [illegible] causa peccatum; ideo.
Et inde probat ad minimum, et [illegible], quia nec auxilium
sufficiens inefficax, nec [illegible] de significatio, nec
liberum dandi illud [illegible] dissensus, et [illegible]
[illegible]. [illegible] discrimen [illegible], et ac [illegible]

tiente. Nec obstat, quod Deus creat propter voluntatem suam, quae est causa propter divinam. Nam res, quod voluntas non habeat propter ad divinam, et dependentis a sua electione, et ideo divinam non impugnatur creanti voluntatis, et voluntate sibi exigenti: inde propositio causa causae est causa causati, per causam intelligitur determinativum, quod causatum non pendeat a sibi electione, sic causatum

896

§ Sextus [illegible]

[illegible] potest gloriari: Apostolus [illegible] praeterit [illegible] nemini [illegible] creaturis, in dispensatione et [illegible] se dispensationem [illegible] ponet gloriari in [illegible] quia de fide est, voluntas sibi agere bonum opus [illegible] audit laudabilis, ita voluntas [illegible] exigit electione creata [illegible] Deus [illegible] elegat electione illa, ergo poterit gloriari in suo [illegible] bono, et in sua creata bona electione. [illegible] nemini [illegible] gloriari in dispensatione, quasi a se habita; et quasi accepta a Deo per [illegible] per [illegible] in [illegible] mo.

897

§ Gloriari est hoc modo est gloriari in se [illegible] in Deo, non excludit [illegible] gloriam, et [illegible] accidentibus arrogantis, ideo [illegible] dicit ille quod gloriaris, et quid gloriaris, quasi non acceperis. [illegible] ad [illegible] [illegible] in [illegible] gloria [illegible]

ut [illegible] minima [illegible] quae maxima [illegible]

Deus:::: qui autem gloriatur in Domino gloriet[ur]. 2 Cor.

12, 6: nam si voluero gloriari non ero insipiens.

2 Cor. 11, ita gloriatur: abundantius illis omnibus labo

ravi: non ego autem sed gratia Dei mecum. Et de his laboribus

[illegible] ubi exponit Cornelius: dixit itaque libenter

gloriabor in infirmitatibus meis.

§ Replicabis: Deus 498

voluntatem unice debet creaturis: ergo gloriari poterit

in sua libertate, quae illius dat et deus creaturam quae

illa debeat. = [illegible] probatur [illegible], et

ab Anselmo de concordia, cap. [illegible]: sola

voluntas debet aliquid tenere; [illegible] glo

riet [illegible] creaturis gloriari [illegible] nisi

in illo [illegible] creaturis [illegible]

[illegible] gloriari in [illegible] et [illegible]

et [illegible]

§ [illegible]: [illegible] unice 499

a voluntate: ergo [illegible]

[illegible] quae [illegible] unice a volun

te. [illegible] unice [illegible] voluntate [illegible]

unice [illegible] a voluntate [illegible] Deus [illegible] voluntate

[illegible] debeat [illegible]

et [illegible] Deus nec [illegible] nec [illegible] per [illegible]

liberare; ita cognitio nra ca a Deo efficiente, sed deficiente per illa, etiam ... efficiente ab hac, ... delectabile

900

§ Replicabis: Christus tribuit gratiam ... efficacem, ac delectantem, quae ... efficienter: ergo nemo tribuit gratiam voluntati, quae Deo [illegible] quoniam [illegible]; quae Deus efficiat, et debet delectare eae ...; voluntas ... efficit, et delectat delectare eae ...: ergo ... gratiam tribuet Deo, ac voluntati. ... quo ... in ... [illegible] ... Deus numquam concedit voluntatem ... ad ...; gratiam dat ... voluntati, quae ... a Deo in hac ... prorsus ... ad delectare.

901

§ Replicabis ... Deus ... gratia ... ait: discernunt ... in ... meritis, et per gratiam mediatoris. ... mente ... in ... dubitatione ... Pelagianos, qui dicere ... ponebant ... merita per ... ait, discernunt in meritis suis, ... et ... per gratiam Christi.

902

§ ... filio Dei ... in peccato ... a Deo; quia Deus ... delectat peccatum, qui ... efficiens ... concurrens ... propria ... Dei ...: ... Dei ...

in nemine extitatur, si Deus neminem indebitat. Non ergo ideo est in Deo illa; at, quia proposuit indebitare peccatum necdum operatum ex sola ordinatione ad supernum, nec alicui praemium praemii, et pro bono operi praemia conferet. Cum omia praedestinatione per omnem reprobum: idest de eo pecato, de eo reprobo.

Caput 12

Pro Augustinus sententia Massiliensium errores praemittuntur

Deinde alii sunt ex Patribus antiquiores; sed, quia nihil pro nobis 703 invenire possunt, reliquerunt principaliter in ea de gratia et libero arbitrio illa dixerint, qui sanctum doctorem habuerunt in eius mente indagando contra dixerunt, quod pro nobis aperta, ut videbimus. Allegant tamen aliqua testimonia, quae tantum pelagianos, aut semipelagianos conturbarint, quamquam doctrinae mere fabricant illum habeant. Hac Augustini mentem agnoscere, et contendunt illa impugnare, quorum multa contentionis, cum ipso, nunc constabit.

Praemittendum est quod semipelagiani docuerint. 704 Massilienses (seu pelagianae haeresis reliquiae, ut tradunt alii Patres) eandem tamen materiam quam non admittebant, item eandem, in eodem Augustini, in quo errabant, ideo multi ab Aug-

impugnarunt, quia admiserunt etiam primam. Addunt contra
cum illis in vera primo, ut in libris de [illegible] in imperfecto, vulgo de
principe ab Leneto, dicat etiam, quod nec (cum illis) contra-
dum in admissione [illegible], Deo etiam auctore S. Thomo,
nec poterunt admitti gratia ab initio efficax, quia talis
admittebat ab illis, et etiam a Calvino, et Lutero: contra
quam cum illis in admittenda gratia ab initio efficaci

905

§ Eorum
errores erant primum. Qui fuerunt capitales. hic primo
[illegible] justificationis, hoc est, fidem de Christo, necessariam ne, et
hac fide mereri gratiam [illegible], et [illegible]
fidem per [illegible] in bono; quia alias non posset homo
[illegible]; si autem [illegible] per gratiam [illegible]
[illegible]. Et hinc erat [illegible] opera facta ex
gratia praeveniente, [illegible]. Et inde ne [illegible] erat
[illegible] ponebant opera, ex natura facta, et tamen merito
[illegible] electionis et gratiae, ut sic [illegible] homo, aut quod
erat electus, aut quod erat damnatus.

906

§ [illegible] negant ab
baptismo; quia parvuli nullam habent fidem, nec opera
bona ex fide; et tamen vivunt cum baptismo, [illegible] sine bap-
tismo decedit. Quia etiam in adultis [illegible]
[illegible] nata praedicatio evangelii, et tamen in fide nul-
la erat [illegible], cum [illegible]. [illegible] erat

3 errorem) qd ex meritis aut demeritis praedestinate praevisis
futuris, omniq[ue], quidam praedestinabantur dam electos, & quidam
praedestinabantur ad reprobare. Totus fuit Aug. in libris contra
eius refellendis, quam nunquam illam praescientiam meritorum,
quam pro utroque apposuit, et a libris retractavit

§ Pro horum evidentia lege 907

ad duas epistolas, alteram S. Prosperi, alteram S. Hilarii
super hoc ad Aug. missas, quae habentur tomo 7 Aug. an
te libros de praedestinatione SS., et de bono perseverantiae
in quibus Aug. rescribit, refutando errores Massilienses, pro
positos a Prospero, et Hilario. De hoc errore sic
S. Prosper ante nos volunt ad hanc gratiam
quaelibet humanum pertinere per naturam
reddit facultatem potendi, quaerendi, pulsandi; videlicet
assignat, illos praedestinat, illos invocat, quia bono
ne bene usurus est. S. Hilarius ubiq[ue] eumdem apponit
eumdem errorem qd videlicet tamen est quo ex praescientia
humanae voluntatis, si velit: De praedestinatione
quaerunt eos reddi electos, & rejectos, in eo qd
unusquisque melius per propriae voluntatis adjungitur hunc.
Ecclesia Aug. de praedestinatione SS. 3. hoc testimonio
(quid autem haec) ego omnibus, ut si tibi concordaverit
ars, fidem, quam in illos credimus, id est donum Dei, et eius
bonis et in nobis.

908 § Si frater dixerit, videtur adhuc ostendit ex ipso Propheta ad omnium ipsi ille. Proferunt testimonia Apostolorum :::: ut faciunt, quod quantum quisque ad malum facit, tantum fecit facultatis ad bonum. Et S. Aug. cap. 2 in fine videmus quod (Manichaeis haereticis) tam clarissimis testimoniis [illegible] nare, et in bonum [illegible] esse, quod dixerit homo quamvis opponat [illegible] ut [illegible] fidei, sibi vindicet, absque illis [illegible] relinquat, et quod relativum [illegible] tantum [illegible] sequentes dat illi, [illegible] quod [illegible] esse ambobus [illegible] refecit, posteriorem [illegible].

809 [illegible] § De 2 errore sic Propheta antefing: Deinde (Expone S. Aug.) quomodo peccatum praeoperante et cooperante gratia [illegible] impediatur liberi [illegible] quia videbit ut praemissi erat post [illegible] fudiant [illegible] industria, [illegible] virtus humana praevenit voluntas, [illegible] praedestinationis [illegible] quamvis [illegible] necessitate. [illegible] de 3 errore [illegible] Propheta [illegible] ille multitudo [illegible] parvulorum [illegible] talis [illegible] qualis [illegible] in annis maioribus [illegible] verbo [illegible] nobis [illegible] abundantis [illegible] que [illegible] 767.

910 § [illegible]

[illegible] relatantes, adeo haec clara sint, [illegible]

ae gratiae gauderet, nisi quando tempore horum. Et sic bea-
tis, quasi ut dolo intrassent [illegible] hanc damnabi-
lem [illegible] studiarum [illegible] tenet, quos fideliter ama-
re [illegible] Ait deinde aliter [illegible] sub [illegible]
eorum ad [illegible] gratiae, quia alibi [illegible]
libertas in [illegible] gratia [illegible] perveniret [illegible]
tat spiritu [illegible], ait, [illegible] donum [illegible]
[illegible] gratia praebeniat libertas in [illegible] et [illegible]
[illegible] praecipuum [illegible] fundum, eodem [illegible] haeresis [illegible]
tio [illegible]

§ 7.º: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
ut gratia libertate [illegible]; et [illegible] admittebant
[illegible] : [illegible] potuerunt, quod gratia libertatem
tolleret. Et videamus [illegible] quod [illegible] admittebant gratias
ad fidem, nec ad opera [illegible], quibus [illegible]
[illegible] gratiam, [illegible] impugnaret
[illegible], et [illegible], ut ostendimus: quamquam [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] haec [illegible]
haec erat: [illegible] gratiam [illegible] praedestina-
tam [illegible] quia [illegible] praedestinatio [illegible] pro [illegible] [illegible]
erat [illegible] : nec [illegible] hanc [illegible], ut dicebant,
[illegible] temporalis [illegible] [illegible]. [illegible]
libertate [illegible], [illegible] ad opera [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible]

912 Quum illorum mentem erat, ait Tonet, quia animus haerent [illegible], et quia species praebentium voluntas despon deret ex deserto spiritum; itaque Tonetus [illegible] bant: porro deserto, et quam species praebentes [illegible] ex ipso [illegible], et [illegible] quam [illegible]: ego dat rem suam. — Et quod inde colligat Tonet, nec ipse explicat nec ego video: video tamen quod [illegible] ut ad res suas, ut illius videns opera eorum [illegible] alia fides et persona te [illegible] illorum [illegible] quam praedicantes, qua [illegible] illorum [illegible] et in praemium eorum: boni malique, aut facti, aut persona te praebitur: inspiciebat [illegible]

913 [illegible] eorum mentem, ait Tonetus ad fingendam rem suam erat, quia ex deserto praedebat [illegible] sequeretur. [illegible] ut refert [illegible] — Quantum ad illorum [illegible] bono [illegible], ac in [illegible] ideo [illegible] in [illegible] tali deserto. — Quod autem [illegible] ad fingendam rem suam loco [illegible] Tonetice [illegible] fingerent rem suam [illegible] tuntur, ut vidimus

Caput 13

Augustinus nusquam nobis contrarius

§ 14

[illegible] Aug. de praedestinatione [illegible] praedestinare, quisque Deus [illegible] quae futura [illegible] facturus; atque Deus [illegible] facturus erat [illegible] illos [illegible] praedestinasse [illegible] quia [illegible] fide [illegible] bonum [illegible] praedestinare promissionis [illegible] praedestinatione [illegible] promisit [illegible] credi [illegible], quod hic nobis obiiciebat.

§ [illegible]

[illegible] promisit hic Aug. [illegible] praedestinationem [illegible], quod praedestinatione [illegible] praedestinatio [illegible] praedestinatione praescientia [illegible] praedestinatione praescientia [illegible] quisque Deus [illegible] Aug. praescientia [illegible] praedestinatione; [illegible] Augustinus [illegible] praedestinare [illegible] praescientia [illegible] tam evidenter [illegible] Augustinum [illegible] Aug. [illegible]

evidens, et in illo cap. in quo toto probat Deum facere filios Abrahe, quia facit fidem ipsorum

916

Ibid. praeterea sic

[illegible] ante [illegible]: in praedestinatione [illegible] promisit Deus fidem gentium, quam nondum haberent, et ut promitteret, quod ipse facit illorum [illegible] hominum facturum: ergo ante quam praedestinavit, ac promitteret fidem quam [illegible] praescivit [illegible] facturum [illegible] quia, ut Deus promisit [illegible] voluntate [illegible] [illegible] ex [illegible] ex [illegible] voluntate. Illa autem participatio aut praedestinatio (quae [illegible] Deus, ut vidimus [illegible] praedestinationem [illegible] praedestinationis, et in illo [illegible] illorum, ut [illegible] ...

917 [illegible] tunc voluisse [illegible] Christo [illegible], qui [illegible] fuerant [illegible]: Utrum [illegible] Christo [illegible] fidem an [illegible] donante [illegible] fide [illegible] tantum [illegible] praescriverit, an [illegible] praedestinaverit Deus [illegible]? quaerere tunc [illegible] putabi [illegible] [illegible] Deus [illegible] fidem habituros, ac illos [illegible] habituros, [illegible] illos [illegible] fidem

Deo donante, ac etiam praedestinante eorum fidem; atque nec in statu actu, nec in conditionato pro hac fide, nisi in Deo donante: ergo nec nisi Deo praedestinante: ac proinde sine decreto in statu fidei conditionatae futurae.

§ Contra argumenti deducti secundum — 918

solam difficultatem praedicat. Monachus 853, tum his aliisque agitare. in illo loco interrogabant [illegible] benedixit? Resp. hunc per illa verba tunc voluit ac [illegible]; in quo nec apparebit, nec excludit decretum [illegible] Dei, nec alias eas, et nec apparebit, nec [illegible] an Deus praeviderit eos conditionate venturos, an eis praedestinaverit illos esse credituros, nec an credituros esse [illegible], an alio donante, quia tunc hoc quaerere [illegible] nemini. Nunc autem ex admissione pelagianorum [illegible] necesse [illegible] disputare. Dicit Augustinus: Ego [illegible] nunc manifestum an credituros praeviderit [illegible] ne? Resp. in nisi [illegible] gratiam Dei. [illegible] illis dat gratiam efficacem? Resp. quia voluit, [illegible] sic voluit? Resp. [illegible] quis es tu, qui [illegible] iudicia [illegible], ac incomprehensibilia.

§ Haec doctrina [illegible] — 919

[illegible] nunquam impugnata erat. [illegible] An quia [illegible] dixit [illegible] respondere, sine praeiudicio [illegible]? [illegible], quia sine decreto de praedicatione doctrinae

Chr. nulli praedicit: ... illud est lateris intrinseci condi-
tio; ut ergo ostenderemus. Ad primam argumenti nota primae partis quia
Aug. non dixit, quod ad illam Pelagianorum non pertinebat
An fides erit a nobis, an aliunde, nec an praecesserit
baptismum fidem ante, an aliunde; nec an eorum praecesserit
an eorum receperint, quod illam habuerint. Deinde ... [illegible]
primae partis in qua evidenter apparet Aug. loqui de fide
absolute pura atque mera esse praecedere ... praedictae

920 § Instat ... Aug. loquitur
de illo puro de quo rogaverunt Prosper et Hilarius,
... rogaverunt de ordinato: ergo loquitur de ordi-
nato. Probatur: de illo puro loquitur de quo locuti erant
in suo ... Pelagianorum, et in illa locutione fuerat de ordi-
nato: ergo hic de ordinato loquitur. — Sed in tantum no-
bis mera est, dum levia argumenta gravibus ... resultare
putamus. In ... argumentum. Prosper et Hilarius
rogabant de puro ordinato: ergo quidquid loquitur
Aug. in 2bus libris pro quorum ... si puro ordinato
et nihil aliud. Quod breviter ostendo. ... esse ...
... quod ... dabo ... est evidenter mala ...

921 § ... hum-
... ipsa ... Prosperi ... quanto ante ... ubi ... re-
... Aug. sic proponit ... : ... praedic... ... male in
hoc colorat. Secunda: ... videbant quasi ... quia ...

et non ideo quia adiuvabatur velit. Sexta si absunde
Deo placeat, nisi ex ipso, quod ipse donavit? Quar-
ta: quomodo per praeoperantem et cooperantem gratiam
liberum non impediatur arbitrium? Quinta: utrum
gratia Dei in propositum maneat, sint ea ita, quae
in proposita, sint accipienda gratia? Quidque bene
de puro praedestinato? Nona. An licet aliorum vocatio-
nes, aliorum perturbatione fecerit, quia finem uniuscuius-
que praeviderit. Decimo, ipso, quale adiutorio, in
qua factum erit volente, et quae praeservaverit? In
hac sola meminit pure praedestinati, et unde ille
non negat, dicto modo, ne negat an opera praedestinati
pura praevisa, sint ea praedestinati, vel reprobi. Idem
continet in tota epistola S. Hilarii, et hoc ostendit
ex Aug. cuius librorum tituli sunt. De praedestinatione SS.
de dono perseverantiae, et lib. arbitrio et sunt ne
hic praedestinatio pura?

§ Videte, quam inaudite agatur 922
in re tanti momenti. Ut demum agamus cum Lonezam
dico: ergo quicquid Aug. ait de pura praedestinatione dixi
deinde: Ut quid Aug. dixit ibidem: Parum ergo fidem
quam Christus sumpsit donum Dei et debemus ostendere in
quo praedicando insistit antea, usque ad hoc, et in hoc
ostendit praedestinationem gratiae ad fidem, et promissionem

Abrahe facta. Ubi mus erg filius fuerit rationabilis. Alioque cur q ostenderit mala illa ratione; quia ad imputandum errorem nec usum, nisi nim nescius @ plura alia fuera pertractare. Inde constat an frustra, quia in hunc paganorum non quaerebat et monebatur, Deum praecise rationatam, et quaerebatur cur Christus venerit illo tempore et non antea? Et ne hoc fuerit rationabile? Aut libros, aut oculos nobis defecturos credit inimicus.

923 § Arguit 3: repetens argumentum factum in numero 853; quia Augustinus non de bono praecedere repugnat nunc omnium in libro de rer. Christi Paganorum, ubi videbat actum mirere rationis rationata independentem a dextero lege ostendi, haec pars videbitur necessarii. Repugnat Augustinus non praecise rationatam independentem a dextero, et quod in ne dextero subtrahat labem, libri visibilium quidam retribuebant ad fidem, quidam non, quod ex illo Augustinus loco colligebant Manichaei; iterum repugnat ex mentis rationate prae bonis dari hominibus fidem, gratiam, et Gloriam; alibi bo nostri, nisi q incipit ostatim, cap. 3: cum reddituri sumus, cum adventuri fuerimus, quanta absurditate dicat iudicare bonos mortuos, cum de his pecc., quos praecipit eos Deus per praecaturos fuisse, si viverent.

924 § Arguit 4: ex capite de bono perseverantiae

addita intrinsecas Christo, praeter amicabiliter [illegible]
praescita, sint etiam praedestinata? Ita ut praescientia
sit subiecta proposito. Dicet aliquis An etiam [illegible] bona
sint praedestinata? ergo nec dantur a Deo, nec ea
daturum se promisit. Quod si dantur et ea se daturum esse praes-
civit, profecto praedestinavit; atque Deus donat nobis
[illegible]: ergo illa praedestinavit, ut sic aut non dabit aut
promisit se daturum. Christus addendum: hec bona Christo
in nulla est praedestinatione, qua definivimus non praescivit.
Ergo praedestinatio requirit [illegible] docet,
Deus evidens etiam ex [illegible] verbis [illegible] loqui de
praescientia [illegible] quod evidens fit ex [illegible]
titulo capitis, restat jam his bonis usque ad finem per-
severantia, tempus in [illegible]

S. Augustin. de [illegible] c. 25

quia Christus [illegible] Deus praedestinare et hoc
praescivisse quod fuerat ipse facturus, ideo [illegible] ha-
bet, quod [illegible] verbis. Deinde [illegible] loquimur
Dei praescientia, et [illegible] deliberatio [illegible] praede-
stinationis [illegible] Christus [illegible] patet praescientia
qua praedestinavit quod [illegible] = Bone Deus his
[illegible]
[illegible] oblata. [illegible] Christus [illegible] praescientia [illegible]
dependente a praedestinatione [illegible] c. 14, quod

autem obstant verba Aug. doctrinae, et faciunt vix extendo

926

§ Ad 2. cap. verb. Aug. respondetur: Aliquando verba praedestinationis significat nec praescientiam: quod nempe ac dicitur praescientia intelligitur praedestinatio. Legebat; nam verba Aug. ibidem tractans illud Pauli: non repulit Deus plebem suam, quam praescivit, sic addit Aug.: hoc est, Aug., quos praescivit, non aliter intelligit, nisi praedestinatos, qui ... cum tantis locutos extendebat loquebatur ex desertibus in Iudaeorum, quae talia facient praesentibus rebus: quo Aug. praescivit independenter a decreto, nisi vere alicuius circumstantiae limitet: et verba limitat quod agit de bonae electorum, quia tunc ... suprarationale ... , quod Deus ... circumstantiarum locutos extendit, quod praescientia innititur decreto; et praescientia ...

927

§ Legit verba Aug. hoc est: praescientia aliquando innititur decreto, aliquando non. Quando est praescientia illorum, quae Deus facturus est, et ... et rationabile, tunc praescientia non innititur decreto, ut exprimit Aug. ... 913, absolute praescientia illorum, quae Deus facturus est, ut ... bonae electorum, et ... iudiciorum, quae ... bonis et ... faciunt, ... tale est

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 928

[illegible] objiciunt [illegible]

[illegible] quia [illegible]

[illegible] longam [illegible]

[illegible] quia [illegible] 5 A 5 [illegible]

[illegible] quia [illegible]

[illegible] mente [illegible]

[illegible]

[illegible] ad absurdo

Caput 14.

[illegible]

[illegible]

[illegible] 929

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] creato [illegible]

erat, ipsius in Deo et, quia erant, et sic redduntur quoad nos. [illegible] (10), [illegible] (12)

930 [illegible] Inquires 2°: utrum Deus quae non cognoscat nisi ubi in aliquo modo, [illegible] omnis decreti [illegible]. [illegible] personalem [illegible] futurorum [illegible] futuris contingentibus [illegible] probat, quia [illegible] independentes a decreto, [illegible] debuerunt [illegible] debuerunt [illegible] independent a decreto [illegible] probat: ergo [illegible] cognoscere [illegible] cognoscibilitatem. [illegible] a decreto [illegible] cognoscibilitatem: [illegible] ergo [illegible] [illegible] personalem [illegible]

931 [illegible] Inquires 3°: [illegible] cognitionem, [illegible] cognoscat [illegible] futuris; [illegible] cognoscit, [illegible] cognoscat decreto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decreto [illegible] voluntas creata [illegible]

[illegible] 809

852

[illegible]

853

[illegible] 854 [illegible]

[illegible]

934 § Sequitur 2: hoc [illegible] [illegible] loquitur de [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] voluntate [illegible] hypothetica.

935 § [illegible] loquitur [illegible]

fuerit. Dissequa, requir, qa ... in ... ex... cog-
nitae, ... rezon... Hic requisitum ad ... un
... ... libera-
... ...
... ...
... hypotetica ... ... requisit ... ...
... ... 936

Caput 15

Argumentum ex definitione scientiae mediae solutum

§ Hactenus ... ... cognita ... ... conditionat. 936
... ... independenter ... ...
... ...
que ... futurit ... ...
... ...
... ... Deinde
... ... quia ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

§ Instat 937

... ad ... ...

conveniunt; ita ad [illegible] habe [illegible] [illegible] tum convenit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] illa [illegible], quia [illegible] [illegible], nec [illegible] nec [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conditionate num. 918 in [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], ac [illegible] [illegible].

938 § Instabis 2: quia respectus conditionate futuri respicit eam conditionate futuram, cum effectus absolute futuro respicit eam absolute futuram: ergo [illegible] erit absolute futurum, quia [illegible] decretum [illegible] absolute [illegible] ab aeterno, dummodo sit absolute futurum in tempore. [illegible] [illegible] absoluta sola [illegible] [illegible], et necessitate eam praenoscere, [illegible] ad illud. Quod autem ad futurum absolutum requiratur decretum [illegible] [illegible], hoc [illegible] eam [illegible] [illegible], quae nequit in tempore [illegible] [illegible] [illegible], ut notabimus num. 418

939 § Instabis 3: [illegible] conditionale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: atque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] actuali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] respicit decretum actuale actualiter [illegible], et [illegible] actualiter [illegible]. [illegible] ut [illegible] [illegible]

in ab alio subiecto, quod tali res, quae cum sit actus, actu beatificans, non est actibus contrariis decreti Dei. Si dicas addi de homine actus intellectus, et supernaturalis formae naturalis, et bonitatis in fine, ut in constitutione fuerit talis diri

Instat 4: n. 40

erit liber, neque est liber, nisi maneat decreti ut praedeterminet nec liberum esse Deo, nec necessarium, et mihi instructam quod est contingens fundata in actu decreto ... explicat: ergo potest Deo carnalibus potest Deo praeter intentionem eius. Ergo bis peccet, potest ... malitiae potest et Deo praeter intentionem eius. ... quia ... Deo, ut ... dante, nante ... et vel ... fiba ... Deo ... per ... et ... Deo, et ... peccare quod ... Deo praeter intentionem ... in ... potest ... decretum ... actu ... ...

Instat n. 41

3: ... decreti actus ... voluntatis ... hoc, et ... decreti actus ... Deus ... voluntatis ... hoc ... et ... plura. Quid ... Respondeo ... et ... fuerit excludant decreti actu. ...

qd independent ab illis, dicunt esse nunc [illegible]: aliud est, qd illud exigant. Sed [illegible] Sed [illegible], consequentia [illegible] antiquitas [illegible]

942

§ Tertiat. [illegible]: deinceps rationale exigitur [illegible] ut praecedere, deinde nec ut praecessus, a [illegible] cognitio [illegible]: nec ut [illegible] repugnat [illegible] decreti, [illegible] [illegible] nostrum, [illegible] Deo; [illegible] nullo [illegible] cognoscitur. [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible]: nec ut praecessus [illegible] neque ut praecessus rationale; [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] rationale praecessus [illegible] [illegible] rationale [illegible]. Deus a Deo [illegible] [illegible] repugnat Deo [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] relinquit [illegible]

943

§ [illegible] repugnare objecto: nec [illegible] verba [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] verbo [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] anno 839 [illegible] [illegible] [illegible] debet esse [illegible] [illegible]

§ Illud videlicet, quod ostenderat supra 2a [illegible], 944
decreti repugnare futuritioni, in dicto, quatenus cum repug-
nanti coharerent, quia cum dato futuritionis repugnare
decreti Dei, repugnarent [illegible], quod intrinsece [illegible] in tempore
[illegible] conditionata [illegible] nihil
[illegible], nisi [illegible] existeret decreti, existeret [illegible]
[illegible] ubi [illegible] existeret in tempore [illegible] ex-
stiterit, sive ab aeterno existeret, sive in tempore
hoc neque excludit, neque includit [illegible]
[illegible] optime intelligi [illegible], immo debet [illegible] existeret
ab aeterno, [illegible] quod [illegible] existeret, ab aeterno existeret,
[illegible] in tempore existere

§ Ex [illegible] 945

2. [illegible] docuit Deum posse cognoscere, et futura
libera praedestinata, sive absoluta, sive conditionata: et
[illegible] posse cognoscere futura nobis [illegible] sive absoluta, sive
conditionata. Monet tamen neque [illegible] posse esse [illegible]
[illegible] improprie [illegible] doctrinae [illegible]; quia [illegible]
[illegible] voluntas, ut [illegible] velle, hoc, vel illud quod
ut [illegible] velit: [illegible] potest [illegible] cognoscere, ut [illegible] futura
hoc, vel illud, quia, ut [illegible] velit: [illegible] potest etiam
[illegible] cognoscere [illegible] hoc [illegible]
[illegible] nullus [illegible]
[illegible] semper [illegible]

Ver.° 1° ⊙, exemple, licet semper fuisset aut hac, aut illa di-
ce, semper fuisset ab aeterno.

946

Contra hanc doctrinam magno bellum instruit in libris ... Conet, et prae
citat aliquos ex nostris, quasi hoc esset alienum mo-
menti ad punctum scientiae mediae. Citat prae se P. Esqui-
llum in ipsa ... ratione aiti ea dumtaxat diceos, quae ca
ne magis libertati, quam utilitati. Et praedicat ille
Suarez hoc necessarium esse ad utroque praesentem, et ad ma-
ius complementum illius, ut nunc bono fecerint, ideo quod
bus ad praesentem utraque scientiae mediae, sed quilibet, et ...
uerit in hac logicali ... tenere ... quae
a ... ... , tum quia ... media nil habent
tum quia ... doctrina Suarezica ... , ...

Caput 16

Argumentum ex electione voluntatis mediae electa

947 Tertio: scientia media inventa fuit, ut Deus dirigeret innumeros
decretis ... ad hoc ... decernendum. Erat enim ...
... ratio nata, ... praedere ... Sed nulla prior ...
... requirit, quod sit ... ratio nata, ita ... electa,
... prior decreto. ...; ideo scientia media ... prior decreto;
quia praepararet ad decernendum ... ratione ...
... una debet esse ... [illegible]

tiaz atqi eciz praecizque pertinentes fuerit abbtz ex
quenoz in isteo, cum n̄ poneat vera-metia dixerque
quz bz ultraq praedenet, nz ipso Toaz ad decrem decre
arctz accbz praedet n magister intelligere, et brioz ut
inspirarz zeb instta dixergt, ipsa sibi. alicunde quz
bz Qreintiraet ad dicreoz adamiz vitta erat necessarit
bz aequaqzezet, quid quid neglet.

§ Beq̄ decreuz 948

praeexpidz quarerzo, qd quz bz perit ratio de abbtz qui
rigna antecedenti decrez; etiam debeat e. magistra
sta pro tota ipso; et omitti: atqui illa nra adhuc
intelligitz, quz nz erit hac quz, est; quia qui illa
rigno adhuc intelligit debrao esse unicum bonitz,
quz ē ea-gino requita, ut abierdit unz praedio
bonz anz 5 II. et et poenata sic peniterit necesse
abbe exzistentez, ideo quz bz qui illa regno necestt
volunta, ne debrao ex abbe exzistenz, et cz barim
dictata exzdanz, ez debet a. Bio anz est, p̄ū fru
dola maximo mim. bic quaz. sed hazz quaz no
maxiz; nonz ille illa; et quia abz sic inse in qui
decta ea abbe exzistenti, et qz nec attamen bic
se abbe exzistenti.

§ Erat ē illaz mimi: bz qui nim 949
quaz intelligeza, sufficiunt dixerque omni decreti

[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible] ...

[illegible] ... [illegible] ...

[illegible] ... ut [illegible] multis [illegible] solventibus, [illegible]

[illegible] solverit, ubi solverit [illegible] ponere [illegible]

[illegible] ... [illegible]

23, in fine 50; ubi [illegible] sed tempo-

[illegible] sequentes [illegible]

930 — [illegible] simplex

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... solventibus [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

931 — [illegible] subiungit

creaturam adeo rebellem, quae [illegible] praedeterminatione [illegible] [illegible] illa per [illegible] praedeterminationi [illegible] hac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nulla [illegible] creatura [illegible] quae non possit a Deo praemota praedeterminari.

952 [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ...

953 [illegible] ... Replicabitur: libertas [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] causa. Sic arguentur quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dominiis [illegible] [illegible],
[illegible] illa nullus erat [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. Non est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod nec [illegible], nec [illegible]
[illegible], nec [illegible] potest [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] nec praedestinare [illegible] [illegible]
[illegible] creaturis [illegible]; quia [illegible] [illegible] habuit libertatem,
nec [illegible] potuit illam: ergo nec [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] potest [illegible] [illegible] illam [illegible] [illegible] creaturam. [illegible]
[illegible] [illegible], quia Deus [illegible] [illegible] [illegible] creare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Caput 17

Argumentum desumptum ex utilitate scientiae mediae ad libertatem

954 [illegible] [illegible] anno 103 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] nihil [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] doctrina [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] doctrina [illegible]

meritorum exercitum ad oppugnandum, ac si naviter auxi-
lium contra hereses a Patre Luminum misericorditer missum:
Quinam credendum, quamvis temporis ante Apostolici
exaruit?

§ At qua fide id refert, unus pro omnibus proba- 555
bit. Citat P. Azorius lib. 4 institutionum moralium
cap. 22 quaest. 2. dicentem: Lovanienses theologi
probarunt, ut volunt alii, faciunt libentius, factio-
nis eius asseclas, dicentes, Deum bona opera nostra prae-
definire. Et addit tamen, hoc dixisse defensores
censurae 31 quam ibi refert Azorius ita dicentibus: Deus
multa opera nostra bona praedefinire, et de hac profert
illa verba, dicentibus Deum praedestinare bona opera
nostra, et mala, et hanc sibi fuisse [illegible] dicen-
tibus Deum praedefinire opera mala: et hanc eandem [illegible]
est. Deinde multis repetit hanc praedefinitionem laedere
libertatem; quia Deus confert auxilium [illegible] opportuna
ut bonum [illegible] nostrae. Est ne idem praedefinire, ac prae-
determinare? [illegible] tota [illegible] [illegible] praedefi-
nitionem ad opera bona; et tamen tota [illegible] praedeterminationem. [illegible]
me [illegible] nullam fidem daturum huic [illegible] quem [illegible]
[illegible] relatorem [illegible]

§ Praecedenti [illegible]: Deus ad hanc [illegible] 556
[illegible] [illegible] unus [illegible] quia [illegible] [illegible]

primo; quia P. Molina in concordia folio 487 art. 3 [illegible]

si ea data et explata fuisset ab Aug., nec Pelagiana

nec Luterana heresis fuisset exorta. Addit Monet.

qua prudea, et apsea hec dixerint studio prudentisse

tinquo. Et interim infert: ergo P. Molina Aug. non

[illegible] fuit [illegible] mea, ad concordia gratiae cum libertate

[illegible] P. [illegible] 67 cap. 4, quando dixit

Scholasticos antiquos nihil de [illegible] rationata [illegible]

sire: quid [illegible] nos alia ponamus, cuius

mentionem non fecerunt, nec [illegible]

957

§ Horum; qua

Aug. semper relinquit [illegible] semi pelagianis,

et [illegible] errores, quos [illegible] ex [illegible]

[illegible] ad [illegible] hereses [illegible]

et [illegible] Aug. [illegible] Aug. ad [illegible]

[illegible] gratia, ac [illegible]

[illegible] nulla est; Quia P. Molina [illegible]

[illegible] ab Aug. [illegible] in [illegible]

[illegible] Molina [illegible] habuit

[illegible]

[illegible] fideles [illegible]

[illegible] expressionem [illegible] sequuntur, quae antiquitus

[illegible] fuerint: [illegible] Apostolos. [illegible]

tum Molina [illegible] Aug. loquens [illegible]

Bañez [illegible] Rey [illegible] pronunti[illegible]

[illegible], modus [illegible] exemplar

§ Quod Molina loquutus 958

fuerit, de maxi, aut mixi explanare evidens extet

[illegible]; [illegible] citatos multos [illegible] hanc [illegible]

illos, [illegible] verbis, [illegible] aparare. Advertendum

[illegible] quod [illegible] Molina hanc mentem [illegible] fuerit [illegible]

[illegible] profesarit [illegible]

trantes mentem hanc pro [illegible] contra [illegible]

q, adeo, ut [illegible] forma, que [illegible] Molina, et Bacquio

[illegible] carpere solet dicat [illegible] lib [illegible]

[illegible] plane ee loca, [illegible] hanc, et [illegible]

perspicue tradit [illegible] plena, que [illegible] praecisio [illegible]

nata antecederet

§ [illegible] Barz immeto [illegible] labuntur; [illegible] 959

[illegible] agit de [illegible], [illegible] ut evidenter

ostendunt verba, que immete [illegible], et sub [illegible]

[illegible] in obiecto [illegible]: Verum hec volunte

[illegible] ac in hac re [illegible] loqui [illegible] multum [illegible]

[illegible] multum de illa curandum. Hec autem [illegible]

illos [illegible] copiosissima [illegible] exundare [illegible]

[illegible] tempore hec [illegible] Bañez lib 4

[illegible] cap 1 num 26 dicentes: Scholastici antiquiores [illegible]

de [illegible] sub [illegible] meminerunt: unde [illegible]

q[uo]d nullam fecerint mentionem liberi ... deliberati.

960

§ Praet[erea]

Tonet; gratia hunc ... q[ua]m ... 8 ait: ... de gratia

d... ... arbitrio difficilius est. Et ideo (exponit Tonet)

recurrebat hunc ad inscrutabilia judicia Dei; atque

... adversarios ... esse, ... facilima

est: ergo hunc pro hac ... recurrit ad ... ...

... ; immo difficilimae. Quod Tonet addit demo

... ... : hunc ad inscrutabilia Dei in

... recurrit ... pro ... illa, ... interelus,

et beatus; ... ... at pro libertate ... ...

recurrit ad haec duo gratia ... ... illa ...

quae ... ... illa ... ...

... ... liberum arbitrium, ut ... jam

dicti ... nobis est.

961

§ Deinde non ... ... dat

Tonet, q[uo]d ... ...

... ... , ad libertatem ... praedicti

... ... facillime ... ...

... ... difficultatem sentiunt, sentient ...

... ... , quae per ... ...

Deinde ... ...

... ... per ... facilima est; ... ...

... ... tantum habet, q[uo]d ... ... libertate

[illegible] ad hanc [illegible] ni ueuxit ad [illegible]

§ [illegible] 3. 962

[illegible]

§ [illegible] 963

[illegible] (caddebant) [illegible]

efficaci servanda media. Hinc et reclamabant, nec
gratia libertatem tollit, nec propositum est impossibile: Ius
probabat hunc: quia gratia nec est determinata ad unum;
immo, quod determinet ad unum in nostra potestate est, vel [illegible]
beat, quando, ubi et quomodo praevisit verbo consen-
re, ut voluntas requirat. Ius probabat, quia Deus
in [illegible] propositum ante quam praevisionem, quid sub
illa gratia aget voluntas; quia quae sunt prae-
visa stare possunt sine proposito, at propositum stare
nequit sine praevisa. Quae omnia evidentia non sunt ex
ipsorum allegationibus.

964 Vellet ergo turbationem gratiae judicabant
in [illegible] hoc duo: [illegible] quod propositum illud erat
impossibile: [illegible] quod tamen non libere posset [illegible]
determinare efficaciam sub gratia. — Alia ratio turbationis
fuit, quia dicebant: si hunc dicit, quod sine meritis
aut de meritis nostris Deus cuius vult miseretur,
et quem vult indurat; quibus [illegible] in illis dat
gratias congruentes: ergo erit [illegible] acceptor per-
sonarum, et pro hac recurrebat hunc ad inscru-
tabilia Dei judicia; [illegible] ad [illegible]
[illegible] praevisa. Tandem [illegible]
[illegible] Alii [illegible] judicabant, quod
[illegible] hunc doctrina [illegible] praedestinatio

ad sui perfectionem, ab aeterno et proinde aeterna ... distinctio in Deo illa ad posteriori ...

Arguit ... 965

probabat ... in me ... perfectio ... ad ... illud ... perfectio ... explicaverit ... dependet ... Deo ... Et ... Albinus ad ... requirebat ... ad ... illi ... ad ... perfectio ... ne ... ostendi ... quae ... ne ... ab ... et ... in ... exrabat ... illa ... in ... Deus ... ad ... consequitur ... perfectio

Arguit ... 966

... quoniam ... multa ... necesse ad ... et ... et ... necesse ... ut ... libere ... et ... libere ... consequitur ...

quod quolibet illa voluntas velit cum maneat liberum infallibiliter ponitur cum libera. Ut implicat, quod velit ea liberum perseverantiam praedestinantis, et per bonam beatam, cum lib. consequitur velle.

967 Deus est volens cum liberum, et dans praevenientiam sine gratiam, et depraeveret liberum, quod velit efficacia summa voluntati. Deinde vult quod velit cum maneat liberum, in Deus contendit dominio voluntati proportionato, per, quod non efficaciter ponit cum liberum, quia non praedestinatio requirit ea sine praevia. Similiter salutis praedestinatio requirimus non quod praeveniat ut agat, et praecipue, ubi Deus creaturae praebentur per sub auxilio indifferenti, confert auxilium, et libera libertate, aut certe, et praemotionibus ... in intellectu non manet intelligi cum liber in vide et dixit auxilium indifferens, erit tamen simpliciter Dei auxilium dare ... Deus de libertate ... obiicit solutio ...

Caput 48

Argumenta ab absurdo solvuntur

968 Arguitur primo quia non habet errori ... : ... quia ... voluntati ...

[illegible] ad [illegible] ꝯ [illegible] sibi; et [illegible]

[illegible] quia [illegible] adpriꝫ illa afeccon,

[illegible] debeat a voluntate ꝙ [illegible],

[illegible] et dicebant semi pelagiani = marnas;

nominꝫ quam [illegible] dictus praecipue anꝫ 899

§ Nagest. quia [illegible] 969

[illegible] ideo Deus [illegible] acquirat [illegible]

[illegible] [illegible] praevidens, [illegible] quae

[illegible], [illegible] voluntate [illegible]

[illegible] adfinis [illegible]

[illegible] quae [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] quia [illegible]

[illegible] [illegible] anꝫ 907 [illegible]

[illegible] ex gratia, et [illegible]

in [illegible] [illegible]

[illegible] ex gratia;

[illegible] praedicta, [illegible]

[illegible] ex libro [illegible]

[illegible] error [illegible]

§ Si Deus praevidet [illegible] 970

[illegible] ex [illegible] meta

ante [illegible] ꝙ [illegible] ex meritis, quod semi pelagiani;

anꝫ [illegible] et praedestinatio [illegible]

erit ex meritis ... Christi, et quia ... tendentes

Christi ac filius, ... per ... quae ... ...

... ...

... ...

... ...

... ...

... Ad illud ... ...

te ... tendentes ... ...

... [illegible]

971

Arguit 3: ... ...

... quia ... ... non ...

... ... - ... ...

... ...

... ...

te ad ... ...

... ...

... ... ex ... ... = ...

adhuc ... ... Volun

... ...

... ... quia ... ...

... quia ... ...

ut ... ... nobis ...

972

Arguit

4: ... ... quia

xª illa Dei ni erit necessaria nec determinati
one. Et fortè est potius nat. Dei [illegible]
determina[illegible] ad [illegible] nec. [illegible] Dei
illa [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] Dei illa
libertatis [illegible]: ergo in [illegible] [illegible]. [illegible]
ret Dei imperfectio, illa libertas [illegible], [illegible]
per aliquod creatum. Tibi respondetur, quia etiam
erit Dei imperfectio illa praedeterminare, cum non
bene [illegible] relinquere libertatem. Vince te responsum [illegible]
[illegible] [illegible] antea

[illegible]. Licèt [illegible] [illegible] 273
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntatis. [illegible]
quia non posset Deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] determinat: [illegible] non erit [illegible] [illegible]
[illegible] ille, quia non posset praecipere [illegible]
[illegible], quod [illegible] [illegible] sponte [illegible] [illegible]
[illegible]. Quia [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible]
sponte voluntas [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible]
[illegible] habet [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], habet [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] posset [illegible] [illegible] verba

bilem videre num. 971. Dic 3° dari debitum

Dei, quia in parte expositivè intellectu, & solas ex

actibus gratiae, quod sunt in nostra potestate

974

Resp. 6°: Scien-

tia dirigit opera, quatenus illa Deus disposuit

promittere liberaliter, sub conditione promissa fac-

turi ex una parte, & ex opere sunt [illegible] de

[illegible] ex [illegible] promittit, & hoc incitat opera,

[illegible] ex [illegible] in est opera [illegible]

[illegible] Dei, & [illegible] in [illegible]. [illegible]

[illegible] num. 974 [illegible] adesse [illegible]

[illegible] promittit [illegible]

[illegible] esse facturum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] num. 965: [illegible]

[illegible], ac promittat faciendum [illegible]

[illegible] illud esse facturum.

975

[illegible] Deus promittere

[illegible] opera, & voluntate, quia [illegible] opera [illegible]

[illegible] ponet, quod promittit, at [illegible] voluntate [illegible]

[illegible], ex [illegible] [illegible]. Non autem promit-

tit [illegible], nec [illegible], nec

[illegible] illam [illegible]

[illegible] promittat. Et hoc [illegible] promissa

peccari, quatenus promisso necessaria, ut hoc peccat, nec ideo tollitur, quod disponens voluntas Dei, ita radicitus pro missionis, quia absoluta, tamquam a sua radice omnino imposita omnia, a voluntate antecedente, ut a sua radice ortu illorum colae

§. Instat: stante praescientia conditionata 976 ta decernendi, sub tali conditione futuro, libertas stare illa conditione velle oppositum [illegible] tu: ergo illa non erit tali praevisionis, sed voluntate; tu: ergo aliquid e posse voluntati creatae, quod non possit voluntas Dei: siquidem voluntas creata, eadem sub illa conditione posita dimittere et velle, et sub eadem voluntas creata illa, sub illa conditione non posset velle dimittere, atque sic aliquid creatus esset impossibile a parte, quod erat impossibile alteri. Deludit cum vulgo uti operari impossibile nusquam nostra de hujusmodi angustiis expedire, ut videtur eum sidatus, quatenus permittimus immo pro fitemur credere nos in illis de disponente

§. Instat 977

non stante illa praescientia in tertio termino sub conditione, licet Deus, velle opposita sub illa conditione, [illegible] tu: ergo illa non est talis super oppositum voluntate Dei: tu: ergo aliquid posse voluntati creatae, et non Deus illa sub illa conditione

tale discrimen, Deus tale discrimen, et si aliqd creaturis
vult impedire actus, id non ab illo: istum creaturis in
Deus [illegible] componere [illegible] creaturis. [illegible]
parte Deus absolute (saltem proportionato libertati)
discrimen, quia [illegible] ut impediti [illegible], [illegible] fue-
runt Deus discrimen. Hac ideo [illegible] confirmes
Deus [illegible] discrimen

976 [illegible] tale discrimen.
[illegible] Deus, tale
discrimen [illegible] quia [illegible]
discrimen, [illegible] quia voluit [illegible]
potuit ponere discrimen. [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] impedire discrimen, quia [illegible]
[illegible] libere [illegible] ponere discrimen; [illegible]
[illegible] fundata [illegible] libera
[illegible] voluntas [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] impedire [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] nihil [illegible]
[illegible] voluntas [illegible]
[illegible] ponere

979 [illegible]
[illegible] Deus, [illegible] creaturis [illegible]
[illegible]: quia [illegible]
[illegible] ad [illegible]

cognitionis intellectivae aliquibus aut in particulari, hinc e-
nervatur intentione cognoscitur, quidquam percipere ho-
minis animi, comprobantur in qua aliqua [illegible]
potentiae. Item hinc ex dicuntur in animo ex-
periri in a[illegible] [illegible] [illegible] aequaliter erat de
[illegible] ad hunc [illegible], quia ad alium. Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rae [illegible], ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ra libere [illegible].

§ Hoc ex [illegible] [illegible] [illegible] 980

[illegible] [illegible] [illegible] voluntate [illegible] [illegible]
te ad hunc [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut clare videat [illegible], [illegible] [illegible] in [illegible] ad
quod se [illegible] [illegible], quod [illegible] in [illegible] [illegible]
videat hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
libere, atque [illegible] in illo [illegible] hoc [illegible] videat, vi-
det [illegible] clarissime [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod quidem videt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intentione voluntatis [illegible]
quae [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible],

imo, et materiam, et tm intensive abstrahens, et non particularia [illegible]

981

[illegible] objicitur: nec bacarum [illegible] signo rese imagis in signo subi rese mte, utpote [illegible]; ad [illegible] rerum mia nil bonu videt, et certamo, sine beatitudo aqua [illegible] Deus, rerum [illegible] electis voluntatis. [illegible] quia rerum [illegible] ad, cum [illegible] bonum [illegible] non [illegible] complexo intelligentiae est Deus, quid non facit voluntas [illegible]. [illegible] quod Deus certo [illegible] voluntatem [illegible], quod per decrem detrahitur. [illegible] adhuc non est Deus [illegible] signo, [illegible] et detrahendis per decrem; [illegible] [illegible] signum [illegible] ad utrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnia [illegible] rerum mia, imo ad hoc necessaria est, ut Deus, quod [illegible] certe [illegible], quibus in [illegible] factura voluntas.

982

[illegible] iterum: [illegible] voluntas non debeat [illegible] in individuo [illegible] ut quod Deus per rerum mia non [illegible] quod voluntas [illegible] in individuo, et ad [illegible] in specie. [illegible] quales [illegible] electura voluntas: ut [illegible] [illegible] quid [illegible] necesse sequitur [illegible] [illegible]

[illegible] in sua [illegible] videt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], et subinde [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible]

Objicies [illegible] una [illegible] [illegible] [illegible] 983
[illegible] in una [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], et [illegible] n. 624 [illegible] [illegible] 2 [illegible]
[illegible], et [illegible] n. 972: [illegible] quia [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] in [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: ergo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]. [illegible]
977. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debeat [illegible],
[illegible]. [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], aut [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible]

Objicies [illegible]: 984
[illegible] una [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
ad [illegible], [illegible] [illegible]: ergo [illegible] [illegible] ad
bonum, ac ad malum: et quidem ad malum [illegible] [illegible]
mali, quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad male
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible], quia [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], ad [illegible]
[illegible] [illegible] ad bonum, et [illegible] a malo. [illegible]

Deinde in materia [illegible] impossibili, ut [illegible] hoc
dicit, nunquam [illegible] adimatur [illegible] libertas [illegible],
[illegible] statu [illegible], ut libertas [illegible] [illegible]
[illegible] erit, [illegible] [illegible] [illegible] obligatio
[illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad unum hoc [illegible] obligat

985

§ [illegible] Quia [illegible]
[illegible], [illegible] hoc [illegible] [illegible], in quo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. At [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc
[illegible] [illegible] potuerit, [illegible] debuerit [illegible]
[illegible] [illegible] prohibere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible], de [illegible], de [illegible],
de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Caput ultimum

Obiectum scientiae mediae ex praedictis [illegible]

[illegible] et quo [illegible] explanandum 98.

[illegible] Nam directa [illegible] directa, [illegible] quae attingit omnia [illegible] adhuc [illegible] est quae attingit [illegible] ad [illegible] existentes. Unde obiectum scientiae directae [illegible] attingit [illegible] Circa [illegible] et [illegible] ut explicat hac [illegible]

§ Cum [illegible] in [illegible] 99.

[illegible] decreta [illegible] et ex [illegible] decreta [illegible] ut [illegible] et ut [illegible] contradictoria [illegible] nec [illegible] nec excludunt [illegible] ut sciat. Hac [illegible] decreta [illegible] ad [illegible] quatenus praedicta decreta [illegible] existentia

988 § Dico: 1º [illegible] pendet [illegible] ab alterutra [illegible]
[illegible] : [illegible] [illegible] alterutra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Pro
[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pendet ab
alterutra [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ab
[illegible] alterutra [illegible] [illegible], quae [illegible] [illegible]; [illegible]; [illegible];
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pendet [illegible]; [illegible]:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alterutra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pendet; [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] pendeat. Ex
[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

989 § Dico 2º: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]; [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] sba remota [illegible]. Ex quibus [illegible]
[illegible]: Si non definitae [illegible]
[illegible] conditionatae; immo [illegible] coniungeret
[illegible]

Dico 3: nostra media reflexa attingit etiam per [illegible] 99°
[illegible]. Rat. quia [illegible]
[illegible] ad [illegible] praedefinitiones, ut [illegible]
quibus [illegible] attingunt [illegible]
Obiective [illegible] praedefinitae: quod
[illegible] media reflexa [illegible]
[illegible] ad praede-
finitiones. Explicatur hac [illegible]: si [illegible]
[illegible] beatum [illegible] praedefinitum [illegible]
praedefinitione [illegible] coniungeret. [illegible]
[illegible] praedefinitione [illegible]
[illegible] praedefinitione, et [illegible] praedefi-
nitionem, ut [illegible]

Disputatio ultima

Non sit aliud medium infallibile ab veritate obiecti ba ad scientia conditionata

1 [illegible]

Caput 1

Varia aliorum media excluduntur

Dixi ad primo scientia quia ad 2 scientia — 991

donatarii abundantia: licet ista res sit in sua donatione [illegible] cognita, quae [illegible] connectitur, cum secundum [illegible] [illegible] [illegible]. Deinde procedit, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] donatarius [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] donatarius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] forte [illegible] [illegible] [illegible].

992 [illegible] excludit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] citat anno 506. [illegible] excludit [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] citat anno 508. 3 excludit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia cum ad [illegible] [illegible] [illegible] tantum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] citat anno 512 = 4 excludit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] citat anno 520

993 § 5: excludit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

singularis cognitionis carcerariis in custodia
positi fuisse, ubi explicabit deinde medietas
ut illius inimicitia, et eludet eius [illegible]
quia quibus in custodiis indifferenter ac decrevit
probat nobisque indicavit hinc quod sine patronata
nullam habent ius debitaque teneri. Habent
ergo solo sine patronata [illegible], quae [illegible]
habet in faciis [illegible] fuisse [illegible]
ut debitaque teneri: Et hec patronata sola [illegible]
in factis [illegible]: Et [illegible] patrona
[illegible] inscriptionis rebellata

9 [illegible] doctrina [illegible] 994

[illegible] testimoniis annotis [illegible] anno 303 [illegible]
ego quod [illegible] habebat sanctus hanc hoc [illegible]
[illegible] maneat de his [illegible]: [illegible]
[illegible] videbat [illegible] in [illegible]. Videlicet [illegible]
[illegible] maneat, et tamen defendat [illegible]
[illegible] fuisse [illegible] exigendas,
[illegible] [illegible] videbat [illegible]
[illegible] patronata [illegible]. [illegible]
[illegible] videbat [illegible] [illegible]
[illegible] patronata, quae [illegible]
praesumuntur

995 [illegible] quia multis (e) [illegible] ad hanc doctrinam [illegible] imo imbuti [illegible] habebunt, alii [illegible] hoc decreto facere, quidquid primo [illegible] fecerunt [illegible] aliis [illegible] idololatriam [illegible]. [illegible] hoc decreto: [illegible] ab hebraeis idololatriam [illegible] quo [illegible] decreti [illegible] modo, quia [illegible] illud decretum [illegible] ut [illegible] rationabile, quia [illegible] in [illegible] debet, et [illegible] decreti [illegible] rationabile [illegible] rationabilem, [illegible] hoc [illegible] observari debet quia facit [illegible] alterum [illegible] = [illegible] vident [illegible] facta [illegible] [illegible] [illegible] illud ex [illegible] [illegible] adderemus de [illegible] [illegible] qui [illegible] in hac [illegible] doctrina. [illegible] [illegible] ultimo.

Cap. ultimum

[illegible] terminus explicatur

996 Ita [illegible] decreti [illegible] 725 ex [illegible] [illegible] quia [illegible] ac [illegible]. Hoc ad [illegible] de [illegible] ac de [illegible] [illegible]

[illegible]. Ideo quia in bello decernunt rebelles, et rebelle condonatum. Et advertendum hoc [illegible] nec [illegible] videtur, ut [illegible] [illegible] Consimilibus ad [illegible] fuerant condonata, et hoc [illegible] partem [illegible]. Praeterea quia quaelibet in bello decernit hae condonata decreta, quo [illegible] rebellantis, et pro voluntate salvandi eos hoc, ac etiam pro [illegible] condonatis promissionibus: et dandi [illegible] decedentibus [illegible] pro aliis [illegible] condonatis, nullis [illegible] in [illegible] neque in [illegible]

§ Sic ergo [illegible] 9.97

erga ea [illegible] condonata, [illegible] aut [illegible] [illegible] hoc [illegible] condonata [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible] condonatis [illegible] [illegible] [illegible] condonata post decernunt, [illegible] [illegible] condonatis [illegible] omnia, quae non habet [illegible] fuerint post decernat condonatae fuerint, aut non fuerint

998 § Illa autem pure satis absurdum videtur, quia sit prima vite in Primam voluntatem non posse pure omnino bene venera ergo obtum, et mereri debere dicere, volo aliquid de illo decernere, aut nolo aliquid de illo decernere, absque illius necessitatis ad decernendum, quod faciat, vel quod fiat, videtur illum summe aliquantum ponere, qui si illum non solum cogitabit, eam simpliciter exhibitam extitutam, nec ad restitutam durentia, ut summa vis prohibuisse per factum faciat in diversis gradibus, quae exhibitis, nec ad exhibitam dicendo, vel hoc quidem mereri se ignoraret ista illa.

999

§ Illis

nec hae decreta sunt nugatoria, ac Deo indigna ecce tendentur nisi quod addictive: Volo efficiat, quasi velit creare creaturas tam rationales absque providere, vel quasi velit ponere illas in hac, aut illa circumstantia faciat hoc, aut illud, et tum efficiat nolo creare, nec illas in illis circumstantiis ponere. Et si quis diceret; volo dare tibi equos equum sub conditione, quod ego equos velim, et quod ego equos tibi dare, et tum tunc nunc efficiat habuisse nolle equos, et equos tibi nolle quis. At hoc sit Deo dignum quisquis in indicet. Interim videmus 933

1000

§ Resp. ad hoc decreta: quia ratio simplicio pro

numitur an respectu in esse eius effectum

esse ordinatam, et ad hoc respectum non est, ut videtur

decreti, absolute ordinabile respectum, esse respectum formaliter

futurum, ex quo respicit ultimum terminum per modum ordinis,

ut notat arg. 872 ergo. Deinde 3: quia talis non esset

decreta, ut considerabatur in alia parte ubi primum est ratio

respectum ad ea quae ordinata, ultimum non ens, ut

ordinatio, nisi ultimum est non tale ex dictis, hoc est ratione

terminabilis, ut ordinabile respectu, ratione est non respectu.

§ Ostenditur ambiguitas: a quo 1001

pote certum esse alio, ordinatum ad ea quae illud, et ideo

non est media nota, est enim ad ea quae futura,

atque decreti praedeterminantis futurum ordinatum, certe

esse futura ordinato (idem dicitur de aliis) ergo non est non

ex. Prima minor: decretum est certum illo, quod contingenter

determinavit ex vero decreto, atque primum determinatum

determinavit ex decreto, ergo. Prima minor: ultimum modo

decreto contingenter, quod voluntas nostra ponatur in

ea. Prima: ultimum modo decreto primum ut libere determinat

quoniam est in ipso libere et contingentem, ergo ultimum modo

decreto et contingentem.

§ Instantia minor: quia ultimum immediate 1002

bene firmitur ex ratio nostra libertate probata per hoc ratio nostra certa

falsum est primum, deinde fallo primo ex quo certo primum est in

... voluntas dei. Idque est de praedestinatione virorum. Et quamvis
post ... habemus liberum arbitrium: in nostra tamen necessitas, quae ...
... conceptu, aut praedestinationis necessitas fundata in libera
... voluntate dei ... necessitas, quae nobis imponit vo
luntas, ... necessitas ... virorum, ...
... ad ... dei ... voluntas ...
... impedire ... impedire ... potuit
impedire ... de ... praede ... at ...
... decreto ... decreto; ... qui ... decreto
decreto ... contingens ... ...

1008 Argumenta quae pro ... decretis afferri
solent, ... ab auctoribus ... ex quo ... decreto
... ordinata ... ad ... quorum
... ordinationibus ... quod ... nobis ...
... argumenta, quod ... ...
... decreto. Haec argumenta ... nobis ...
in toto ... Deinde ... praesentis ...
... quia ... ordina
... ordinate ... quia ... decreta ...
... ordinate ...

Altitudine Scholasticarum respondentes, excellentissime Domine [illegible]

[illegible], velutj limpidissima aquarum fluenta

et inexhausto Divini intellectus fonte pe-

-renniter promanantia aureo calamo ex-

-scriptura [illegible], ac rationibus Theolo-

-gicis, et metafisicis elaborata hau-

-ta nobis largiter potanda de-

-dimus. Incompta nostra

ulturaque nostra arbitrium

[illegible] respondea

[illegible]tem, non [illegible]

[illegible]re [illegible]

[illegible]rfer

a

bis:

Materiam istam attendite, ac ista celestis propina-

ta pocula numine fecit ille, qui Dominus scientiarum

Dominus est, et [illegible] quae parantur cogitationes,

ut non multiplicantes loqui sublimia, nec [illegible]

[illegible] nisi in isto scientiarum Domino [illegible]

[illegible] Ad majorem [illegible] gloriam, in mare un-

de exierunt haec flumina revertantur

D.n Joseph de Toro, lo empezamos estamo (del Padre Gonzalbo Mazzetino) el año de 1715, i por flogera, llegamos solamente a ciento, y pocos mas parrafos. Acabose este año, y el siguiente q. fue de 1716 a prosiguio la siguiente del curso, y algunos mas teologos, quere confirmeme esta dha materia. Muchos de nosotros los tenemos y D.n Diego Felipe Pareja, Ruel to, ponce de Leon, y otras seis beses (individuo de la gente del curso) para poder bien studiarla prosiguio, el que la abia de trasladar, y abiendo constituidome no tan solamente intentibamente, sino executibamente, me dixo no una bez, q. llebaba muchos parrafos; y lo mismo D.n Joseph de Toro, (tambien sino pla... del cur sos) tocado un poco de embidia de q. los dichos llebaban tantos parrafos, y io no prosiguie eficazmente el parrafo, y escribir mas que los dhos, ultimamente dixe que en las bacaciones de la pasqua la abia de acabar lo qual execute, abiendole puesto fin El dia 1 del año de 1717, abiendo me dexado a D.n Diego Felipe, en 600 parrafos, y al D. Joseph en 400 y pocos mas uno i otro.

+ q. sio

Index, tractatuum, disputationum et capitum, quae in hac de scientia Dei materia continentur

Tractatus 2

De scientia necessaria, sive necessaria Dei

Tractatus 4